Lo p.nt Plech consta 21 Coderns. y en ells
se conte la vinguda del archebisbe de Tarragona
y Bisbe de Vich per ocasio de fer lo proces per
la Canonizacio del S.t Ramon de Penyafort en
lo any 1596. Juntament differents fets, y cosas
passadas en Cataluny fins al any 1599.
lo ultim Capitol que troba un request plech
es una relacio de quant lo diputat militar
ana a Valencia per dar la nora bona
al Rey del Casament, y entra en Valencia
a 23 de Abril 1599. y altres cosas fins a la
entrada feu lo embaxador Persia en Bar.na
a 15 de Julio 1601. per anar a la cort de Espanya

Capitol de la Confraria del Arcabisbe de la
Pragmatica en la present Ciu. Y la Canonitsació
de Sant Ramon de Peñafort.

Dimarts à 6 de hanss any de la Natiuitat del Senor 1596
1536. Entra en la present Ciu. de Barz. lo Mt. Y
Reuerendiss. S. Don Iuh. Perez Arcabisbe de Santiago=
na: Y Vabo de Un breu de Nostre Santa Veniés à ell Y
als Bisbes de Barza. Y Vich de part de l'Santissim
Pare Clement Vuy. à fi Y efecte q. los ditts prenguen
informacio de la Vida Y Miracles de sant Ramon
de Peñafort, frare del ordre de sant Domingo
Y Fessen processo de ella, Y obtinguen la sua Sepultu
ra, p. Vos conservo lo seu Cos: Y q. de tot Cumplasen ple
na informacio à la Santitat; en la Cutxa del qual
Guardaren lo Seguent ordre. So es q. mols Cava
lers, Deputats del Rtt. Prior del Monestir de S. Cata
rina: Lo prengueren à Nebre à Caball fora la Ciu.
mes en alta de la Creu Coberta: Y quant foren al
dita Creu, q. Venien à la Ysla de Barza. Nibaren
Dos Capos en lo primer dels quals anauen los =
Mt. Y Vener. S. D. Iuh. Dimas Moris Bisbe
de Barza. Y D. Francesch Robustes Y Sala Bisbe
de Solsona, lo qual auia algunss dias q. Exe en Barza.
Y Dins los Les Monges de S. Pere de les Puelles:
Y Dins los primer Bisbe de Solsona als quals
se Depen lo Arcabisbe
Y Despres
Y Vesti
Y
Y
Y

1596

Ab lo Cottxe, y tiraren la Bolta del Valldon
zella y la traueseran de la Creu Cubertta: ab los
alttres Cottxos, q. venian ab ells a hontt anauen
los seus Capellans. y lo Arcabisbe sen torna á
pujar á Cauall, y feren son Cami drett fins al Mo
nesttir de S.ta Catterina: á hontt lo isque á Nebrer
tott lo Conbentt, en lo Patti de ditt Monesttir ab
Creu altta, y despres q. lo Arcabisbe ague adorada
la Vera Creu, y saludatt al General fr. Ju.o Ma
ria Vecari de Montte Regali de ditt orde ques troua
ue presentt, se posá en lo gramiel, ab sta forma, so
es q. los Canttons del gramiel, aporttauen lo Diaca
y Subdiaca, Vesttitts ab Dalmattizes y en mitts ve
nie lo Arcabisbe: y á la sua madretta ánaue lo
Sacerdott (Un frare de ditt Monesttir) ab sobre pellis
Sttola, y Capa Pluuial y ab la Vera Creu en la ma
q. p.r sta Vaho ánaue á madretta. y á la ma esque
ra del Arcabisbe anaue lo sobre ditt Gen.l y de sta
manera enttraren procecionalm.tt Canttantt lo te
deum laudamus, fins al alttar Major á hontt.
despres de hauer fetta oracio: lo Sazerdott q. por
ttaue la Vera Creu, Cantta Un Bersett, y orasio
y despres lo Arcabisbe a insttancia del Gen.l dona
la Benedicció al Poble Ponttificalm.tt y de aqui
anaren, á fer orasio á la Capella de San Ramon
á hontt Canttaren alttre Versett y orasió. y des
pres lo Arcabisbe sen puja, als seus Aposentos
q. en ditt Monesttir li [illegible] apparellatts. á hontt
esttigue fins á 19 del [illegible] p. aparexer á
álguns, partticular[illegible] en lo nego
ci de la Canoni[illegible] q. p. [illegible] Ortizar ditt
Actte, no stau [illegible] lo Arcabisbe [illegible] Monesttir del
Matteix orde [illegible] Mudá [illegible]

encomand.

Encomanda de S.n Ju.o no isqueren los Consellers,
ni altres tribunals á Nebrel p.r ser statt lo Arcabis
be altra Volta en Barz.na Y no Eser de prattiga
de Exirlo á Nebre, sino la primera Volta.
Y lo endemá q.e fou Enttratt lo Arcabisbe que
ere dimars á 5. deditt mes Y añy enttra en la pre
sentt Ciu.tt y p.r lo matteix efectte lo moltt Ill.tre Y
R.m S.r D.n Pedro Jayme Bisbe de Vich.

Capittol de Un Mirattgle q.e succei a sis Ga-
ler.s anantt de si á Mallorca p.r inttenció de S.n Ramon
Y de q.e prengueren á la tornada.

Diuen.s á 6 de Mars añy 1696. parttiren de la presentt
Ciu.tt sis Galer.s (de las q.e auian acompanatt al
Comptta de Miranda) p.r anar á Mallorca p.r apor-
ttar Una Galera q.e auie fett Cap alli ab la fortt-
na q.e auian pasada ab la Vinguda de Genoua
y en lo Camí de si á Mallorca las dittas sis Galer.s
Corregueren forttuna tantt q.e no podien pendre te
rra Y enttraue la aigua fins al arbre q.e Ja á
uien fett Vaxar los Pasattjers Vaig p.r q.e no inpedi
sen ni se Espanttasen Y Venttse ab St treball Y
Recordanttse de la forttuna q.e hauien Correguda pochs
Dias auie quantt Vingueren de Genoua stauen
moltt Espanttatts Y Un Caualler de Sta Ciu.tt que
anaue ab la Galera ditta S.tta Barbera anomenant

Franses [illegible] Marin [illegible] de Caldes (q.e es lo q.e á Com
ttatt [illegible] en St Capittol q.e anaue
á Mallorca Y torna ab dittes Galer.s) Recordan
se de S.n Ramon de Pena fortt al qual tenia moltta
deuoció Y en [illegible] matteixos dias [illegible] en Barz.na

Lo Arcabisbe de Tarragona fentt las prouanses
dela Sua Canonittsazió y aporttantt terra dela
Sepulttura de dit santt q.e Vtá en lo Monesttir de
santta Cattherina Marttir dela presentt Ciu.tt
digue al Capitta de ditta Galera anomenantt
ttal alsatta q.e fes llensar aquella terra de s.n Ramon
en la mar, q.e ell Confiaue Sesaria la tempesttatt.
Y aixi lo Capitta Cridalo Capella de ditta Galera
q.e era Vn frare de s.n Fran.co de Paula lensas aque
lla terra en la Mar Y ditt frare despres de hauer
dittes algunas oracions llensa la terra de s.n Ramon
en la Mar Y en lo Matteix puntt sesala tem
pesttatt, so es q.e no enttra mes aigua en la Galera
Y al Cap de Vna óra prengueren terra tottes sis
Galer.s al Andraig dela Isla de Mallorca; la
qual Cosa Succei lo endema q.e foren Parttitts
de Barz.na q.e era Disaptta á 7. de ditt mes y any Y
despres á Ribaren ala Ciu.tt de Mallorca Diumenge
á mitts. dia, y lo Dillums ála matteixa óra q.e era á
11. de ditt Venintt ála Voltta de Barz.na ab lo temps
prospero (aporttantt la Galera q.e eran anatts á ser
car) prengueren dos naus q.e hauien Carregatt de
óli en la Matteixa isla la Vna de fransesos Y
laltra de Inglesos Y á Ribaren á Barz.na ab la
ditta presa. Dimars dia de s.n Gregori a 12 de ditt
mes Y any.

Capittol de Vn Remor [illegible] Senttien lo
aire lo dia de s.n Antoni [illegible] 1696=
Dijous a 25 de Mars dia de s.n Ben[illegible] dela Na
tiuittatt del S.r 1696. Stantt Jo en la Iglesia del
Monesttir de las Monges de Valldonzella del orde de

de S.n Bernatt Situatt fore les Muralles del
Porttal de S.n Anttoni de la presentt Ciu.tt de Barz.na en
Comp.a de moltts altres Cauallers y Eclesiasttichs
q.e erem anatts alli p.r Vaho q.e quattre señores de
áquell Monesttir prenienlo Vel negre, me di
guelo S.r D.n Grau de Alenttorn home Ia de hedatt
y de moltt Creditt, Com lo dia de S.n Anttoni prop
pasatt de ditt any senttiren moltts de Vrgell, y
del Camp de Tarragona gran remor en laire
de pesas de Arttilleria y arcabuzeria tambors
y Pifaros y de gentt q.e peleauen la qual Cosa
á firma ditt D.n Garau y altres q.e alli se trabaue
p.r Cosa certta y q.e enttre las alttras Personas
que ho hauien senttitt en ditts llochs foren la
señora D.a Ana de Tameritt S.ra de Rodena So=
gra de Vna filla de ditt D.n Garau que p.r lo dia
de S.n Anttoni se trouaue en Rodena y D.a Dionza
de Gimera S.ra de Ciuttadilla trobanttse en ditt
lloch y de Tameritt de llittera ô, hauien senttitt
los Pares descalços del Carme q.e tenian alli un
Conu.tt y enttre los alttras fr. Pedro de la Trinittad
Predicador y Pare de moltta Religió y Virttutt
y pochs dias ápres mori un Hermitta en Tame
ritt de llittera en Vna Hermitta fora la Vila
q.e Ha sobre del Monesttir dels descalços del
qual era ell fundador anomenatt fr. An
dres de nació Portugues home de moltt S.tta Vida
lo qual á firma hauer oida ditta remor y que
hauie Vistt en lo aire dos Exercitts grandissims

de Espanols y Franceses q.ª pelegauen molto Viguxosam.tt y que significauen que y tenie Sauerexan diſiemas Guerras ab dittas nacions las quals ell no las Cenzia pero quels Cenzien molts dels q.ª ara Cuien y q.ª succeizan prest.

Capittol delas infornd.as pzenguerenen Barx.na q.ª la Canonittzacio de S.n Ramon de Pena fortt y Com.t obrizen la sua Sepulttuza y altres q.ª ditt afectte.

Despres de ex enterattlo Arcabisbe de Tarragona en lapuitt Ciutt y áposenttatt en lo Monesttir de S.ta Catterina Marttir Conforme en lo Capittol fexs Stá llargam.tt Conttingutt Vogue enditt Monesttir fins á 19. del present mes de Marg q.ª sen aná á Stáx en la Encomanda de S.n Ju.s q.ª los Vathons la Cittadas enditt Capittol pero ans de anarsen de ditt Monesttir Volgue Vegonex ex Secxettam.tt la Sepultturza de S.n Ramon q.ª lo dia q.ª la tenian de obrir publicamentt nos fos en trobatt bubalts si acas no y aguesen Ditt Ves. lo orde q.ª en obrir ditta Sepulttuza ais ilasen cretta Com publica y lo modo q.ª en ello de ditt sant fingueren foulo Seguentt. so es q.ª dimen.s á 8 de Marg any 1696. entre las deu y onze Horas de la nitt lo Mt.n.d y Vene rendiſim S.r D.r Ju.s Fexes Arcabisbe de Tarragona feu ó brir q.ª Mestre Monserratt S.ta Cana Mestre de Casas la Sepulttuza de S.n Ramon en presencia del Sen.r del orde de S.n Domingo anomenatt fr. Polittо Maria y del Sensci y del Prouincial de Terra santa y de fr. Bernatt Salla Prior del Monesttir y del Mestre fr. Pau Tenoues, Prior q.ª fonch lo hiennj pasatt y Del Bocttor Fexes Nebott del Arcabisbe y en Sauer Negonegutt lo q.ª y auiedim tornaren á tancar la Sepulttuza sens q.ª ningu de casa ni de la Ciutt. ne agues Sentim.tt Dimars dia de Sorcph de ditt any á 19. de Marg sen aná á Star lo Arcabisbe Con pa Sta ditt en la Casa de la Encomanda de S.n Ju.s á Sonttornaren á fer totts los proceim.s q.ª Sauien fettt en santta

Catherina p. parexerlos q. en Roma los darien per
suspecttes per eserse fetts en Casa dela orde de S.n Dom.
la forma y modo q. en ditt negoci tingueren foulo
seguentt. so es q. p. ser Jo Judels testtimonis anome
natts Conttaré lo modo que ab mi tingueren perq.
dela matteixa manera se aporttaren ab los altres
y es q. dimecres dematti vingue áma Casa lo P. fr.
Raphel Saló imdoná departt del sobreditt Prior un
Paper en lo qual esttauen Conttingutts 33. arttigles del
tenor seguentt.

1. Artticuli datti p. partte Cattholize Majesttattis ácreligio
nis santti Dominici nec non vice ett nomine Ciuitta
ttis Barcinone ett Diputtattorum principattus Cattalo:
nie, percurattor ett eo, nomine Serenissimi Philipi His
paniarum Regis Cattholice ac tottius ordinis predica
ttorum ett ettiam vice ett nomine Ciuittattis Barcino:
nencis ett Diputtattorum Principattus Cattalonie. Datt
facitt exibitt ett preducitt posittionis en Artticulos infra
scripttos in Rottulo Remissorie includendos de ett super
vitta Santtissima moribus virttuttibus attq. miracu
la Beatti Raimundi depena fortt quos cum solis ett
consuettis pettittionibus ett per testtattionibus ad pro:
bandum extra curiam de in parttibus admitti om me
liori modo.

1. In primis quidem ponitt ett probare vultt ett indenditt
quoda XXle ett ultra annis ett alias attalittempore ett
p. tanttum tempus de cujus inittio sine Conttrario mem.
hominum non existtitt in Regno Cattalonie intter
alias Ciuitt.es fuitt erat pro ett nunch st una in
signis Ciuittas Barcinona cum uniter numcupatta
valde populatta ett habittattoribus nobilibus ett Illusttri

bus ac Religiosis diuersorum ordinum Referatta testes
era mirandi qui predictta Viderunt ett audierunt.
Veram ett indubittattam nottittiam habenttes ett quod
de illis fuitt Erat ett Et publica Vox ett fama testtifica
buntur ett sich fuitt ett estt Verum.

2. Itt. ponitt ett probare indenditt quod indictta Ciuittatte
Barcinone ex onesttis et fidelibus parenttibus nattus
fuitt dicttus Beattus Raimundus qui secundum sanctte
Romane eclesie instittutta Bauttizattus fuitt eiq. no=
men Raimundi inposidum fuitt ett sic fuitt Erat ett ex
Verum publica Vox ett fama publicum ett nottorium.

3. Itt. ponitt ett dizitt quod posquam dicttus Raimundus Exiui
ssett de infanttili ettatte ett in pueritto honestte ett pie
aparenttibus aducattus fuissett facttus adolescens ad om
nia piettattibus ett Cristtiane Religionis Studia segitt.
animum aplicare eclesie Sacram.tta deuotte frequenttan
do Hospittalia Visittando infirmis ministtrando ett
alia bona opera exerzendo malorum q. hominum et
in onesttorum Sosiettatte ett Colloquia Canendo ett fu
giendo en Cum Viris Religiosis Consuettuttide habendo
ett itta fuitt ett Est Verum. publicum ett nottorium bublica
Vox ett fama.

4. Itt. ponitt ett dixitt quod posttquam dicttus Raimundus in diuer
sis gimnasijs humaniores litteras didisissett ett Vtrique
Iuriciuili ac ponttificio operam dedissett tam magnus per
gressus in eo fuitt acttam insignis docttor tandem e Vasitt.
utt senattus populus que Bononiensis publize sttipendio ad
intterprettandum Iura cum Conduxeritt. ett sic fuitt ett.
estt Verum publicum ett nottorium publica Vox ett fama.

5. Itt. ponitt ett dixitt Episcum Barcinonem Raimundo Bononie
Conmorantti archidiaconattum Eclesie Catthedralis Bar
cinonis Conttulise et propterea annuentte Ponttifice Rai
mundum Relictto munere Iura intterprettandi quo fun
gebattur barchinonam profecttum fuise. ett sic fuitt ett estt

verum

verum publicum et notorium et publica vox et fama.

6. Itt. ponitt quod cum dictus Raimundus ardentti desiderio flagrasett ab eo, instittutto variijs hujus seculi impedimenttis rettraise pose dubittarett ut liberius quod cupiebatt consequi pottuisett relicttis omnibus hujus fallasijs mundi ille sebris et sprettis cuncttis patternis posesionibus tottum de Deo creattori suo dedicans sacrum predicattorum ordinem resenttem in civittatte Barchinone divulgattum profitteri decrevitt in eo, q. professionem magna humilittatte et piettatte emisitt sacrum q. religionis habittum anno 1219. publice sucepitt et itta fuitt et estt verum publicum et nottorium publica vox et fama.

7. Itt. ponitt et dixitt quod posttquam predicttus Raimundus annum sui novisiattus cum multta humilittatte exigissett et religione predictta ordinis predicattorum expresse professus ac ad sacrum presbitterattus ordinem promottus essett Gregorius q. nonus auditta ejus vittae inttegrittattise et iurisperittia insignis ad eum litteras direxitt mandans ei utt ad se venirett qui cum apostolisis litteris obttemporas romam venisett ab eodem ponttifice nominattus fuitt illius penittenttiarius et capellanttis et pauperum. advocattusque dignittattes non nisi valde litterattis et egregijs viris conferebanttur. et itta fuit et estt verum publicum et nottorium publica vox et fama.

8. Itt. ponitt et dixitt qualitter Gregorij noni idem Raimundus decrettales romanorum ponttificum epistolas quibus nunc uttimur in uno volumine compilavitt et summam de casibus valde uttilem Raimundi summam vulgaritter apelattam composuitt. et itta fuitt et estt verum publicum et nottorium publica vox et fama.

9. Itt. ponitt ett dixitt ett p. legittima documtta probare intten
ditt quod Cum Circa annum Domini 1230. seu 1234. seu
1240. seu alio Veriori tempore ad quod indiuiduo pro:
bandum asttringere se non indenditt multti heretti si
de Sectta Vualdenttium seu pauperum de Luduno seu
in sabbattattorum de parttibus Tholosanis in prouinciam
tarraconensem descendisentt ett Episcopus Barcinonen
cis ett alis Conttra eos inquisicionem ad Dei ho
norem ett fidelis Cattholice, exorttationem deuitto
effecttiui demandarentt plures Iurisperittos ett Vi
ros Celum Dei habenttes Conuocauitt ett Iuxtta
Collattiones facttas Cum benerabili frattre Raimun
do de Peña fortt domini Pape Penittenttiario ett aliijs
Prudenttibus Conttra heretticos multta salubritter
decreuitt Consttittuenda. ett itta fuitt ett estt Verum pu
blicum ett nottorium publica Vox ett fama.

10. Itt. ponitt ett dixitt quod idem Ponttifex Raimundi San
ttittatte ett Virttuttibus confiderattis ett probenottis
illum Archiepiscopum tarraconensem Creauitt sed
eam ett alias dignittattes ultro oblattas humilitter Recu
sauitt. ett itta fuitt ett estt Verum publicum ett nottorium pu
blica Vox ett fama.

11. Itt. ponitt ett dixitt quod proptter Vigilias ett labores quos
in Curia cond axerattt ett presertim quia nunquam
Carnes Comedebatt in grauen incidit infirmittattem
a qua Cum Rome liberari non pottuisett habittalisenttia
ad Conuenttum Barcinonensem Reditt in quo Cum morare
ttur Vitta functto frattre Iordano tottius ordinis predi
cattorum Magisttro Generali Capittulum Generale quod
Bononie fuerattt Congregattum Raimundum abscenttem
in tottius ordinis Magisttrum ac frattris Iordani Succeso
rem anno Domini 1238. elegitt sed Cum dubittaretur

an

anonus sibi impositum forett Raimundus Reseptturus quattuor Viri graues dilecti ad eum missi fuerint qui electionem nuntiarent et oneris suceptionem suam derent ad quorum Virorum prezes et ad euitandum

ordinis perturbationem munus impositum multis lacrimis suscepit. et ita fuit es est Verum publicum et nottorium publica Vox et fama.

12. It. ponit et dixit quod cum p. biennium ordinem Raimundis Rexisset et diuinis medittationibus solum incumbere decreuisett anno 1240. in Capittulo Generali suam debilittatem magna humilittate alegans Generalattus Renunciauit. et ita fuit et est Verum publicum et nottorium publica Vox et fama.

13. It. ponit et dixit quod predictus Raimundus Comtemptis omnibus mundanis et secularijs negocijs ut ei plazeret Cui se dedicauerat diuine Conttemplattioni in ordine predicto ttottum se deuouit timorem et amorem diuini nominis semper in Corde que esttauit Casttittatem inmaculattam obscecrauit et honorem majoribus exibuit pattienttiam p. funde Coluit Religionis obseruanttia Regularis insttittutta inmoliabilitter Custtodiuit Cumq. orattione et diuine medittattioni essett inttenttus sepe in eclesia et in sua

lacrimis profundis orabatt Iejunijs Vigilijs et a alijs Voluntarijs Casttigattionibus Corpus suum. domans in Seruittutem Dei obsequia Redigebatt erat simplex humilis Carittattiuus misericors et erga dei Pauperes liberalis et profusus et pro Dei Seruittio et Carittatte fazile aduersa labores Iejunia et settera aspera preferens et pattiens itta ut ab hominibus amarettur et puttarettur Vera excelenttissime inculpatte et s.te Vitte incorruptto rum morum et Publicatte fama sicut testes de super exa

minandi qui á suis majoribus audierunt testificabun
tur. et sic fuit et est verum publicum et notorium publi
ca vox et fama.

14. It. ponit et dixit quod altissimus Dominus noster ad
laudem et gloriam sui nominis et fidei Catholice, Corro:
borationem non ex arte neq. ex vi verborum sed me
ritis et intercessionibus beati Raimundi tandum ipse
inhumanis agerent quam post illius obitum tam apud é
jus sepulcrum quam alibi et ad contactum ejus reli
quiarium inter fideles et eum humiliter invocantes
preter naturalem verum cursum quam plurima mira
cula operari dignatus fuit et ad operari dignatur á va
riijs infirmitatibus et periculis et laboribus eos libe
rando qui ejus auxilium humiliter et devote inplo
rarunt et inplorant omnes de hujus modi miraculis
notitiam habentes pro certo sine aliqua dubita
tione crediderunt tenuerun et reputarunt et cre
dunt tenent et reputant miracula hujus modi fuisse
et esa vera et non ex arte neq. ex vi verborum sed
á Deo ab meritta et intencione beati Raimundi pre
ter aud super naturalem verum ordinem et lau
dem et Gloriam Divini nominis et fidei Catolize
Corroborationem facta fuise et esse et pro tempore
fieri prout testes de super examinandi qui premisa
suo tempore ab eorum recordetu viderunt et á suis ma
joribus et et ad alijs audierunt contestabuntur. et
sic fuise et est verum publicum et notorium publica
vox et fama.

15. It. ponit et dixit quod cum beatus Raimundus á secretis
Concientie clare memorie Jacobo primo hujus nomi
nis Aragonentium regirunc in insula majori ensi Com
moranti esset ei q. sepe ut concubinam ase expellerett Suasisset

Suasisset id q. se rex factorum Raimundo promisisset
nec promisit stare bellet et tunc Raimundus Bar
chinonem Reuerti Cogitaset Regi q. desiderium suum denun
tiasset Rex sup pena mortis imperauit nautis ne
Raimundum Barchinonem Reducerent cetterum ille ad
portum vulgo dictum sollar accesit verum cum nautte Ma
gestatem Regiam timentes transitum denegasent oratio
ne prehabita diuino auxilio fretus signo q. Crucis
monitus Cappam super mare extendens cum Baculo su
per illam sicuti in nauiculam intrauit et Capitio ves
tis in altum ad instarueli erecto ac vaculo loco
arboris positto tenui ac dulci aurea flante iter Bar
chinonem versus magna Circunstantium mirattione
ingressus fuit ad quam sex orarum spatio peruenitt
et ab hominibus qui in portu aderant magna mira
ttione et lettitia fuit rezeptus. et itta fuit et est ve
rum publicum et nottorium, publica vox et fama.

16 Itt. ponit et dixit qualitter de anno 1235. Sanctimonia plenus
omnibus eclesie Sacramentis munitus conuocatis fra
tribus et erectis in Celum oculis Cantando p. salmum in ma
nus tuas Domine Comendo Spiritum meum animum Deo Redidit
quodq. intellecta ejus morte alfonsus Rex Castelle cum suis
filijs et Dominus Iacobus Aragonentium Rex magna Episco
porum et populi multitudine suis propijs manibus ad sepul
crum Corpus portarunt illut q. Episcopo Barchinonen
si oficium Celebrante et duobus Regibus cum filijs suis
assistentibus sepultura Regia majestate preparatta et
clarsa nec unquam usq. ad presentem diem apertta posuerunt
et Itta fuit et es verum publicum et nottorium publica
vox et fama.

17. Itt. ponitt quod dicttus Raimundus non solum in Vitta sed ettiam postt morttem multta miracula operattus estt quo non plurime in Certto ett anttiquo libro à frattre Nicolao Aymerico Vere ett fideliter Conscriptta reperiunttur pro quorum quidem miraculorum Verificattioni reproducitt sic procurattor predicttus librum hujusmodi miraculorum ett inseri pettitt ett pro incertto habere vultt ad suam inttenttionem probandi ett alias omni meliori modo.

18. Itt. ponitt ett dixitt quod cum dicttus Raimundus per Dei misericordiam ett clementtiam multta miracula in omnibus vttriusque sexus eidem se debonenttibus in dies magis magisque operarettur infirmos à Variijs laboribus sanando illuminando pueris ett hominibus morttuis spirittum reddendo alijs in angusttijs consolando id circo Episcopi bis in Consilio Tarraconensi Congregatti de anno 1279. ett 1317. ett Priores Conuenttum Prouinttie Aragonis litteras ad summos Ponttifices Cardinales miserunt in quibus narratta Beatti Raimundi fide, Piettatte humilittatte Santtittatte ett operattione miraculorum rogantt humiliter omnes Ponttificus Nicolaum terttium Bonifattium octtauum Joannem 22. Paulum Septtimum ett Pium 5. utt ad illius Canonittzacionem pre via inquisittione Vitta ett miraculorum in partte Commissa procedere ac deuenire dignarettur quarum litterarum originalia odie exttantt ett idem procurattor sich reproducitt ett inseri pettitt ett pro incerttis habere vultt. ett sic fuitt ett estt verum publicum ett nottorium publica vox ett fama.

19. Itt. ponitt ett dixitt quod anno 1318. mensis Aprillis fuitt factta insttanttia Coram Vicario Generali Episcopi Barcinonencis p. frattrem Arnaldum Benigerium. Generali Capittulo Predicattorum ad prosequendem Beatti Raimundi Canonittzattionem tte puttattorum pro receptione testtium ad futturam rei memoriam super miracula per diuinam pottestta- tem

tte factis precibus et meritis ejusdem Raimundi et quod ad idem Vicarius Convocatis pluribus Examen et Iuramentum testium Bartholomeo de Vilalta Barz. notario publico Commisit qui die lune proximi sequentis mediato quam plures testes Examinare Cepit et omnibus postea Rezeptis publicum instrumentum Confecit. et ita fuit et est Verum publicum et notorium publica Vox et fama.

20. Itt. ponit et dixit quod supradictum instrumentum non solum a Religione dominicana sed etiam ab omnibus Civitatis Barchinonensis hominibus pro Vero publico et auttenttico semper habitum Custoditum et Conservatum fuit et quod de anno 1456. ob illius Vetustatem et ut illius memoria melius Conservaretur idem instrumentum de Verbo ad Verbum cum auttoritate Vicarij Generalis Episcopi per Ioannem Kocnium notarium publicum cum suo sigillo fuit transumtatum cum subscriptione ejusdem Vicarij in qua translatto Vti ane tentuo ex suo originali fideliter sumptto et Cum eodem Iuridico comprobatto fidem Vbi Locorum Donanda esse Recipit et Cum assertione ejusdem notarij de Colattione facta cum originali de Verbo ad Verbum et Vicarij Generalis auttoritate. et sic fuit et est Verum publicum et notorium publica Vox et fama.

21. Itt. ponit et dixit quod supradictum transumtum fuit pariter eodem modo sicut originale pro vero publico et auttenttico semper ab hominibus habitum Custoditum et Conservatum ac in illo mille miracula probata per testes Contestes leguntur de quibus aliqua dizentur pro quorum miraculorum Verificattione Reproducit hic procurattor sic predictum instrumen

ttu ett ett pro incertis habere vult. ett sic
fuitt ett estt verum publicum ett nottorium publica vox ett.
fama.

22. Itt. ponitt ett dixitt in dictto insttrumentto testtium ad per
pettuam rei memoriam examinattorum plura miracu
la p. testtes Conttesttes probatta leguntur primum estt
quod Barttholomeo de Deo Mercattori Barchinonensi
grauissima infirmittatte laborantti ac in ore habentti
aposttema ac fere morttuo illico factta orattione ad
Beattum Raimundum fuitt restittutta pristtina vellittu
dine secundum estt quod cum Margaritta filia Ioannis
Philipi graue infirmittatte haberett ett tande de
cessisett ubi primum Romi Margarittam posttquam extti
ttisett morttua ab ora nona usq. ad ocasum solis re
iuxitt ett sequentti die propiijs pedibus ett sine febre
ad Beatti Raimundi sepulcrum iuitt terttium estt quod
cum Bernardus oliuerius Barchinonensis febri per
multto dies laborasett itta utt ad dilitturgiam venissett.
ac Medici illum sequentti die sirca oram terttiam mori
tturum Iudicasentt Consilio Cujusdam se beatto
Raimundo Commendauitt ett esttatim viditt illum prope
ipsum cum indumenttis albis sttattem ett ab infirmitta
tte fuitt illico liberattus ett placitte dormiuitt. quar
ttum legittur de Husttelmo de Villaio militte qui cum
infirmittatte lepre multtorum annorum spattio labo-
rassett intte secione Beatti Raimundi liberattur ett insig
num miraculi Certta brachia ett tibis in eclesia pre
dicattorum apposuitt estt quod cum Arnaldus de Nefex
puerum Iam morttum Maria a vitta ett bonatta Matter
ad Beatti Raimundi tumulum tulissentt ett pro eo ora
ssentt eidem spirittus restittus illico fuitt. Certtum estt quod
cum Romia Micaelis uxor pregnans tanttum dolorem, et

ett angusttiam patterettur ut Citto Morittura attq. ab
orttibus nascitturus Crederettur factta per Micaelem
de Sala Romie marittum ad Beattum Raimundum ora
ttione Sine opera Medizinae Romia filium Vivum pepe
ritt ac Sanittatem Recuperauitt Reperiunttur ettiam
nonnulla alia Miracula probatta q. Sic prorrepetti
ttis haberi Vultt omni meliori modo.

23. Itt. ponitt ett dixitt quod palium Beatti Raimundi quo
scico pede Utt dicttum estt mare porttram siuitt in odier
num Usq. diem conseruattum Reperiettur quod Cum ad mul
ttos infirmos fueritt deducttum ac ab illis deuotte ett Reue
rentter Receptum Sanittatem Recuperarunttt ett grattiam
pettittam ett Rezepttam Beatti Raimundi precibus se Con
secuttos fuise agnouerunttt. ett itta fuitt ett estt Verum pu
blicum ett nottorium publica Vox ett fama.

24. Itt. ponitt ett dixitt quod in Sepulttura dictti beatti Repe
rittur quedam aperttura Scine foramen p. quod intus
inspicittur in quo Xpi fideles dolore Capittis vel au
dittus laborantes Capitta ett membra magna deuo
ttione panunttt ett illis Cessatt dolor ett audiendi Cen
sum Recipiunttt. ett itta fuitt ett estt Verum publicum ett no
ttorium publica Vox ett fama.

25. Itt. ponitt ett dixitt quod ex quodam epilico infra Sepul
crum Beatti Raimundi positto in quo ejus Viscera sepelli
tta fuise memoranttur miraculose quedam minutti
ssima terra nigri Coloris emanatt q. multtis diuer
sis infirmittattibus laboranttibus faborabile afertt
saluttis presidium que licett ab anttiquissimo tempore
in magna quanttittatte fueritt propter infirmos ex:
ttractta nunquam ttamen deficitt. ett Itta fuitt ett estt.

Verum publicum et notorium publica vox et fama.

26. Itt. ponitt et dixitt quod cum Uuisa Manrriq. Ducis de Nagera filia ac Ducis de Maqueda uxor pregnans essett ac grauissimis parttus doloribus eruttiarettur itta utt de illius mortte dubittarettur beatto Raimundo se maxima deuottione commendauitt q. Paulo postt à doloribus et periculo liberattafiliam peperitt quam ex votto Raimundam appellauitt. et itta fuitt et estt verum publicum et nottorium publica vox et fama.

27. Itt. ponitt et dixitt quod cum Raimundus ausel picttor Barchinonensis gibbosus essett et vix p. multtos annos inclinatte capitte deambulare pottuisett se beatto Raymundo commendauitt et itta fuitt liberattus et erectto capitte sine aliquo impedimentto ambulauit et itta fuitt et es verum publicum et nottorium publica vox fama.

28. Itt. ponitt et dixitt quod recordattionis Paulus Papa terttius certtior factta de Beatti Raimundi santtittatte et frequentti operattione miraculorum indultto apostolico viue vocis oraculo Illmo Cardinali frattri Ioanni acoletto omnibus prouinttie Aragonie predicattorum conuenttibus conscessitt utt singulis annis colemni[illegible]e postt epifaniam festtum Beatti Raimundi celebrarettur de illius oficium imprimerettur et recittarettur celebrattur et recittattur procusus rei verificattione reproducitt hic procurattor predicttus vi[illegible] or[illegible] et oficium tipis impresum et in se[illegible] pettitt [illegible] incerttis habere vultt. itta fuitt et [illegible]tt verum p[illegible]um et nottorium publica vox et fama.

29. Itt. ponitt et dixitt predicttum Raimundum tamdiu in humanis agerattquam postt quam de hoc seculo migrasset

migrasett Communitter ab omnibus Uttriusq. Seruus
fidelibus tam nobilibus quam innouitibus tam alaicis
quam ab eclesiastticis ett Religiosis personis nedum in
Ciuittatte Barchinonesis ett in oppidis ett Vicinis sed
ettiam in ttotto Regno ett aliijs quoq. longirquis pro
uinciijs Communitter ett palam hauittum tenttum ett
Reputtattum ett depresentti quoq. haberi teneri ett Re
puttari coettiam palam ett publize pro Viro admodum
Religioso, bono, Iustto Castto simplici ett Dei ami
co erga quem omnes magnam habuerunt ett
ett habentt ett gerunt deuocione ett propinanendum
inuitta sed ettiam in mortte credenttes eum esse
santtum Cujus opem ett auxilium in suis laboribus
ett infirmittattibus implorase ett implorare procer
tto tenenttes attq. Credenttes se illius merittis ett
inttersettionibus à Deo impettratturos Remedium
opttattum. ett itta fuise ett ese Verum publicum ett no
ttorium publica Vox ett fama.

30. Itt. ponitt ett dixitt quod ad ejus Sepulcrum habittus fuitt
ett habettur frequens hominum Uttriusq. sexus Con
cursus pro impettranda ejus apud Deum inttercettio=
nem ett quod sica tunbam ipsius Beatti Raimundi multta
insigna monumentta per homines su fragiorum ejus
Experienttiam habenttes ett Consolattionem ett Remedia
Recipienttes Repositta sunt ett habenttur ett Reponun
ttur Videlicett denaria aurea argenttea diuer
sarum formarum putta pedum manum Capittum inttegro=
rum Corporum Cattenarum gladiorum tabelarum pietta
rum cum Variijs inscripttionibus quibus homines Bene
fittiorum accepttorum memores prottesttanttur suam

deuottione ett deuitta grattitudine erga Beattu Ray
mundu. ett itta fuise ese Veru publicu ett notto-
riu que, omnia predicttul procurattor, producitt ett in
hoc prossessu inseri pettitt ad efecttu probandi Vittu
Santtissimam ett operattione miraculoru merittil
ett precibus predictti Beatti Pattris p. Deu editoru.

31. Itt. ponitt ett dixitt predictta omnia nedu probari per
testtes de publica Voze ett fama sed p diuersa docum.tta
in Variys Archiuis Vel Locis Religiosis Repositta Usque
in presentte die Co seruatta ett p. histtorial auiris
piys grabibus ett fide dignis Scripttal q. predictta Contte-
ttanttur ett Conttinentt quoru instrumenttoru ett Scrip-
tturaru ett histtoria legittima exttraccione fieri pe-
ttitt in hoc processu ad sua inttenttione fundantta
inserantur pettens utt onnes ett quiqumq. ett Cujus Cu
q. auttorittattel ett gradul existtantt per Censurall
eclesiastticall ett penas Conpelli posintt ett debeantt.

32. Itt. ponitt ett dixitt ett per moderna Miracula probare
inttenditt quod predicttus Raimundul per Dey clemen-
ttia multta miracula in hominibus Vttriusq. sexul
eide se deuobenttibul operattur cilicett ce, eos illumi-
nando infirmos á Variys langoribul ett morbis ac-
casibus sanando claudis gressu Resttituendo pueril
infanttibus suppresis Vel Morttuis Spirittu Reddendo
multtos in angusttiys consolando ett pueris multta be-
neficia implorando testtes de super Examinandi qui
de predicttil in se ipsis Experienttia habuerunttt Vel
presenttel fuerunttt sigillattem deponentt ett de mira-
culis modo ett forttma in Cujus Persona ett quibul
presenttibus facttis testtificabunttur quod sic fuitt ett estt Veru.

33. Itt. ponitt quod premissa omnia ett singula fue
runttd et suntt publica nottoria ett manifestta
ett quod de illis omnibus fuitt ett exatt ett estt
publica vox ett fama ett commune dicttu ett in
dubittatta credulittas ett opinis pala ett publice
ett sic fuitt exatt ett estt verum ett nottorium.

E Y despres quem agué donatt los sobreditts artti-
gles me diguélo sobreditt fra Raphael Saló
Respongues als ditts artticles lo que y sabria y des
pres vinguélo matteix matti en ma casa fr. An
dreu del matteix ordre lo qual venia departt
del S.or Arcabisbe á dirme anás apresttar juram.tt
en sa casa y aixi áquella matteixa mattinada
ani á la encomanda de S.n Ju.n á bontt posauelo
Arcabisbe Yans de enttrar en la sala abontt
ell Staue, fransech Morell portter de la Cortt
Eclesiasttica de Barz.na me sittá á insttancia del
R.tt Prior de S.tta Cattherina pera q.e presttás juram.tt
Y aixi enttratt q.e fuij en la sala lo S.or Arca
bisbe ascisttintt lo Bisbe de Vich al seu costtatt
y ab insttancia y presencia del sobreditt Prior
y del Canonge Pere Pau Casador Procu.r fis-
cal de ditta causa me feu posa la ma sobre un
misal dientt juras á Deu Y als quattre sanch
Evangelis dirie la verittatt del q.e seria in
tterrogatt la qual cosa juri.

E Dimec. á 27. de ditt mes y any á 3. ores despres de Dinar
men ani en casa del S.r Arca bisbe pera ferla

Diposicio als sobreditts 33. artticles y enttrattque
fui en la Sala despres de hauerme manattque
me asenttás me feu las presunttas seguens.
Rottulus remisorie intterrogattorie pro partte mag
nifici Dni Ioanni Iacobi Nerotti S.m D.ni N.i Pape
fisci procurattoris Coram Ill.mis ett R.mis D.is D.nis Alon
so episcopo osttierci Geualdo Gabrielle episcopo sabi
nenci Paleatto Alexandro s.tte Praxedis floren
ttinensis Augusttino S.i Marci Veronensis fran.co Ma
ria s.es M.es in ara Celi de montte tittulorum Presui
tteri Ascario s.es M.es in cosmedium Columna Odoardo
s.tti Cittachij fernesio necnon Antt. ss. 4. Corona
ttorum diaconi s.ae R.es eclesia Cardinalibus m.q.
fici ett Camere Apostolice procurattor datt
facitt ett exibett intterrogatto ria infrascriptta
Conttra Procurattorem Serenissimi Philipi Hispa
niarum Regis Cattolici ett tottius ordinis predicatto
rum ac agentte vice ac nomine Ciuittattis Barci
nonencis ett deputtattorum principattu Chattalonie
principalium ettque vis alium qui Corum nomine Com
paruerittt autt Comparere potteritt in Causa Cano:
nittsacionis quondam Pattris Raimundi de Pena fortt
Barchinonensis ordinis s.tti Dominici att insttatt ac
pettitt in Rottulo remicorie, includi quattenus eis
dem Ill.is D.is Cardinalibus dictta remisoria de Iure
videttur Consedenda ett huper illis ett singulis ip:
sorum idem procurattor fiscalis insttatt ett pettitt tes
ttes quos dicttus Regis ett ordinis predicattorum procura
ttor ac vice ett nomine Ciuittattis Barchinonen
sis ett Principattus Cottholonie inducxeritt ett pre- Scos

senttauerit autt inducere ett presenttare intte
deritt primo Iuramentto Super Sacro Sanctis Scrip
tturis presttitto diligentter se orsum ett separattim in
tterrogari álias.

E Inprimis Moneatturquilibett testtis depena ett impor
ttattia de Iurij presertim in ac Causa ardua
miraculorum ettquod qui falsum Iuratt inprimis
Deum opttimum maximum quem Vocatt in testtem
ett Iudicem ett partte offenditt.

1. Intterrogettur quilibett testtis Cujus nominis ett
cognominis sitt ett Cujus ettattis ett Cujus pattrie
en anfitt diues autt pauper quanttum habett in re
dittibus ett Cujus expensis Viuatt.

2. Intterrogettur an sitt hoc anno tempore pascattis Con
fesus peccatta sua ett cui Confesori ett in qua eclesia
ett an paritter Sumpsittitt sacram eucharisttiam ett per
manus Cujus sacerttottis ett quibus presttibus.

3. Intterrogettur ánunquam ipse testtis fueritt inquisittus
acusattus Vel aliquando processattus de aliquo Cri
mine ett Criminibus ett de quo Vel de quibus ett an se
cutta sitt absecuttio Vel Condemnattio ett p.r quem jutti
cem ett quo anno ett an ob áliquam Causam fueritt
in quam excomunicattus ett an posttea fueritt abso:
luttus Vel Condemnattus ett ex qua Causa

4. Itterrogettur án suatt testtis ob quam Cusam debett exa
minari ett si negattiue Responderitt ttunc Iudex
dicatt ei Cur in Consultto Veneritt ab ipsum Iudicem
intterrogantte ett scribattur ejus Responsum si Vero
dixeritt ett manifesttaueritt ob quam Causam exami
nari debeatt tunc intterrogettur á quo fuitt Requisi

ttus ut venerett á se examinandum ett p. q. verba
ett an fuerätt sibi dictum super quibus se examina
re debeatt ett exprinatt ttottum colloquium de super
facttum dicatt q. veritattem an fueritt ab aliquo ins
ttructtus ett sibi dicttum vel indicattum quod in gene
re vel inspecttie vel tali modo diponatt.

5. Intterrogettur quilibett testtes an fueritt sibi áliquid
dattum promisum vel remisum autt sesum ad hoc utt
se examinarett vel ad hoc utt aliquid generale
vel partticulare dizerett in suo examine ett
ex suo examine aliquod conmodum ett quod
ett quale.

6. Intterrogettur an testtes sciatt ubi sitta sitt Ciuitas
Barchinonensis en an sitt Pattria ipsius testtis
ett si dixeritt non esse suam Pattriam intterrogettur
ubi sittum sitt ejus domicilium ett an sitt vicinum
vel remottum a dictta Ciuittatte ac paritter intte
rrogettur an sciatt aliquod monastterium in dictta
Ciuittatte ett dicatt quod ett quale ett sub cujus
nomine vel tittulo ett si nominauerittt monas
tterium s.tti Dominici ordinis predicattorum testtitt dett
aliqua signa dictti monastterij ett an ipse fueritt
unquam in dictto monastterio ett ad quid agendum
ett an ibidem cognoscatt álios religiosos ett eorum no
mina exprimatt dicatt q. an cum eisdem vel aliquo
ex eis sitt aliquo vinculo alicujus consangui=
nittattis vel afinittattis conjuncttis ett á quo tem
poræ sittra abuitt conseruattionem in dictto monas
tterio ett cum dicttis religiosis.

7 Intterrogettur an unquam audieritt nominare fra
ttrem raimundum de peña fortt ordinis predicattorum

si dixerit non audiuisse non interrogetur am
plius si autem responderit nominari audiuisse
dicat á quo vel á quibus audierit et ad quem
finem et defectum.

8. Interrogetur testis an sciat locum vbi sepultus
erat dictus quondam Pater, frater Raimun
dus et an nunquam visitauerit ejus sepulcrum
siue Cadauer et ex quibus Causis fuit motus ad
ipsum visitandum et si testes responderit quod ibit
ad illum visitandum eo quod dictus Raimundus ha
bebatur seu habetur pro beato et sancto vel
dei amico et pro ipso teste intercederet apud Deum
tunc interrogatur á quibus audiuerit dictum Pa
trem Raimundum teneri et haberi pro s.to et obq. Causas.

9. Interrogetur an audierit quod dictus frater Ray
mundus fuerit obseruator institutionum et
regule sui ordinis et si testis responderit non au
diuisse vlterius non interrogetur si vero dixe
rit se audiuisse interrogetur quomodo et qua
liter et á quo vel á quibus audiuerit.

10 Interrogetur quilibet testis an sciat vel au
dierit prefatum fratrem Raimundum fecisse ali
quod ve aliqua miracula et si negatiua respon
deat non interrogetur amplius quod si afirma
tiue responderit interrogetur primum quod sit
miraculum et deinde quomodo sciat illum feci
sse aliquod vel aliqua miracula et si dixerit
de auditu exprimat á qualia sint eaq. audie
rit et á quo vel á quibus audiuit et in eo loco
et qua ocasione.

11. Intterrogettur testtis de qualittatte miraculorum ett de singulis circunsttanttijs utt posintt videri ett Iudicari an fecerittt miraculum quod nattu re nullo modo facere potteratt circa facttum. vel lizett posett facere sica facttum non tamen circa modum ettsi testtis dixerittt se audiuisse vel audiuisse fieri aliquod miraculum mediantte orattione factta pro rogantte vel quod proptterea aliquis fuerittt senattus vel in suis nescesittattibus sub leuattus tunc. &c.

12. Intterrogettur an habittum fuettitt tale miraculum sanittattis vel grattis nullis adibittis humanis remedijs vel q.tto tempore antte quam miraculum fierett adibitta fuerintt medicamentta vel humana remedia.

13. Intterrogettur ad miraculum quep. meritta ett intercettione Beatti Raimundi dicunttur factta fuerintt factta sttattim ett incontinentti, vel pottius ex intter valo.

14. Intterrogettur quilibett testtis qui dixerittt factta fuise miracula an ipsa credatt ett teneatt quod miraculum vel miracula q. intterseccioni Beatti Raimundi dixerittt factta fueririntt supra facultattem ett vires natture vel quod facttum vel quo ad modum ett dicatt causas ex quibus mouettur ad itta tenendum.

15. Intterrogettur an sciatt vel audierittt miracula q. dicunttur factta á dictto fratte Raimundo fuise vera vel pottius fictta ett an duo vel plura ett frequenttia dicattque diem in quo viditt vel audiuitt fuise facttum miraculum vel miracula ab ipso testte

testi

testificattu vel acerttu.

Ett Cu. deuenttu fuerittad artticulos Iudesseu Iudices quibus Comisu fuerittt hoc negottiu in quolibett dictto cujus libett artticuli si testtis intterrogattus dixerittt senel scire ett negattiue respondertt vltterius non intterrogettur si vero aliquitt deposuerittt tunch testtis intterrogettur de scienttia ett Causa scienttia de loco ett tempore ett de Contteststibus in fine cujuslibett artticuli intterrogettur an sitt posibile quod verittas alitter se habeatt quam ipse dixerittt.

Als quals intterrogattoris respongui ab la forma seguentt so es q. aixi en los artticles y en los sobreditts intterrogattoris com en las respostas q. se seguexen nou posaré ab prim.a Persona Conforme tindrie de Stár per Escriurero Io, y hauero Io matteix respostt y testtificatt sino es tersera p.r q. aixis ó, é, trett del proses deditt santty p.r donar mes auttorittatt ála lecttura.

Die 27. Mencis Marttij 1596 a.

Ad modu reuerendus dominus, Iacobus, Raimundus Vila Presbitter Barchinonensis testtis.

Ett in primis fuitt monittus de pena ett inporttantia perjurij.

1. Ett Succesiue fuitt intterrogattus super primo intterrogattorio ett dixitt se nominari Iacobum Raimundu ett cognominari Vila ettattis vigintti sex annoru nattu Barchinone Abett in Pattrimonio mille libras singulis annis ex quibus viuitt.

2. Ad secundum dixit se esse Sazerdotum et quotidie Celebrare et pecata sua Patri Egidio Rectori Societatis Iesu Confiteri.

3. Ad. tertium negative respondit.

4. Ad quartum dixit se venisse Citatum ad instantiam Rdi. Patris Prioris sancte Catherine ordinis santi Dominici predicatorum et ficei regij de anemine fuise instrumentum.

5. Ad. quintum negative respondit.

6. Ad. sextum dixit se natum ese Barchinone et dixit et in eo, habere domicilium et propterea scire ubi est Civitas Barchinone in qua sunt multa monasteria et presertim sancti francisci de observantia Sti. Catherine ordinis predicatorum in cujus introitu est atrium et Claustrum vetus in cujus parietibus perdent insignia eorum qui condemnati sunt ab of. Sti. Inquisisionis seque fuisse sepisime in dicto monasterio et cognocere fratrem. Bernardum Sarria Priorem et fratrem Solerium et alios cum quibus nullum est consanguinitatis vel afinitatis vinculum et cum ipsis et aliijs religiosis dicti monasterij habuit conversationem toto tempore vite sue.

7. Ad septimum dixit se audivise pluries a parentibus et majoribus suis et ab aliijs quam plurimis nobilibus et ignobilibus viribus nominare dictum fratrem Raimundum de pena fortquia illum ut santum omnes reputavant.

8 Ad. octavum et dixit se pluries visitase sepulcrum dicti Beati Raimundi quod est supra altare Capelle intra eclesia majori dicti monasterij ad partem dexteram ingrediendo eclesiam ipsum q. oravit

ut pro ipso apud Deum intercederet et cum esset puer
Pater ipsius testis Carnalis singulis annis ipsi
precipiebat die post Ephiphariam in quo festum bea
ti Raimundi Celebratur illuc se Conferret ac
in onore Beati Raimundi Sacrum fieri in altta
ri Iuxta Sepulcrum Curavit qui illum pater ip=
sius testis et ipse testis tanquam Sanctum semper ha
buerat et pro tali publice videtur haberi et
Celebrari in hominibus.

9. Ad nonum dixit se audivisse alegase Beatum Raimu
ndum fuisse obsecutorem instituttorem Regule sui ordinis.

10 Ad dezimum dixit se audivisse et legisse dictum Bea
tum Raimundum fessisse multa miracula tam in
vita quam post mortem et interrogatus dixit mira
culum esse quod fuit supra ordinem nature Rursus
interrogatus dixit se legisse dictum Beatum Rai
mundum si co pede supra Capam loco navigij in ad
insula Valeari majori usque Barchinonem venisse
et mortum puerum ad vitam revocasse et cum ipse tes
tis esset et ettatis octo annorum gravi morbo labo=
rare et pater ejus Curavit palium Beati Raimundi
Cum quo dicunt ex Valearibus venisse et eam ipsi
testi agrottanti aplicuerunt et recordatur sepaulo
post integram Valetudinem recuperasse sumpserit
ne remedia humana non recordatur tamen et
morbi et Valetudinis recuperare quod vero de mi
raculis Beati Raimundi dixit, et legit et audivit
a quam plurimis.

11.12.13. Ad 11.um 12.um 13.um dixit nihil aliud fore preterea que in
precedentibus interrogatus dicta sunt.

14. Ad 14.um dixitt se credere miracula factta á Beatto Raimundo esse factta supra facultattem ett vires natture quia viribus natture fieri non potterantt.

15. Ad 15.um dixitt miracula factta á Beatto Raimundo credere esse vera ett non fictta ipsa q. frequenttia ett plura.

Ett posttea fuitt deuenctum ad intterrogandum eum super Conttenttis in artticulis

Y prenguen la sobreditta Resposta Jun. Teres nottari publich de Barz.na lo qual staue asenttatt ab un Banch al altre Cap de taula q. staue deuantt del S. Arcabisbe y despres menani en una altre taula q. staue en lo matteix aposentto a hontt stauen asenttatts Fransesch Pedralbes y Pau Calopa nottaris publichs de Barz.na pera diposar Y Respondrer áls sobreditts 33. artticles q. com dich me auiendonatts enditts pasatts Y fou la seguentt Resposta la qual Resposta posare en prim.a persona p.r hauerla Jo escritta y dada Y no hauerla tretta del proses con éfett de las Resposttas áls intterrogattoris sobreditts.

Responsiones ad artticulos dattos p partte Reuerendi Prioris Monastteri y S.te Catherine Marttiris ordinis predicattorum mihi Jacouo Raimundo Vila Presum utt ad illis Responderentt quid scire quid audierintt seu quid legerim de vitta moribus mortte ett miraculis Beatti Raimundi de Peña fortt ordinis Predicattorum.

1. Ad primum Respondeo Conttentta in primo artticulo esse vera pro utt sperienttia nos docett.

2. Ad 2.um Respondeo esse vera utt dicunt aliqui scripttores intter alios Magistter Saluadorus pous ejusdem ordinis scribens de ejus vitta ett miraculis mica el llott fuitt ett estt publia vox ett fama.

3. Ad 3.um R.o crede esse vera nam Comunitter itta ferttur. ad-4

4. Ad 4.um R. Credens esse vera Conttentta in dictto artticulo utt ajuntt fratter Hernandus del Castillo ett aliy scripttores.

5. Ad 5.um R. credens esse vera Conttentto in dictto artticulo utt ajuntt Micael llott ett aliy quia sic Senper á Majoribus meis audiuitt ett es verum.

6. Ad 6.um R. esse vera Conttentta in dictto artticulo quia sic audiui á parenttibus ett majoribus meis ett estt verum ett publica vox ett fame ett multti scripttores inttesttanttur.

7. Ad 7.um R. esse vera nam sic ájuntt áliqui scripttores ett estt publica vox ett fama.

8. Ad 8.um R. dicttum Beattum Raimundum conscripsi se dicttos decrettales ex preceptto Santtissimi Domini gregoriy noni utt ajuntt fratter Ioannes Pineda ordinis minorum 3.a partte Monarchie Eclesiasttice Capitte 3.o 3.o ett Gonsales de illescas Sacre Theologie Docttor Habas Histtorie Ponttificalis Capitte 3.o 4.o in vitta supra dictti Gregoriy 9.i ett in choronica mundi / ett quod ab eo fuitt Conscriptta summa / ettatte 6.a 2.o 11.o ett ettiam in eadem Choronica dicittur ett quod ab eo fuitt Conscriptta ~~fuitt~~ Suma nuncupatta Raimundina Diuus Anttonius de florenttia ett Ginebrardus ett aliy idem testtanttur ett estt verum ett publica vox ett fama.

9. Ad 9.um R. videttur mihi esse vera utt referunt áliqui scripttores agenttes de ejus vitta.

10. Ad 10.um R. Credens esse vera Conttentta in ipso artticulo utt aitt fratter Hernandus del Casttillo in Choronico ejusdem ordinis prima partte Capitte 17.o de Micael llott ett saluadorum Pons in vitta Beatti Raimundi

Hieronimus in suis annalibus Aragoni
ett sic adiui á multtis ett estt publica vox ett fama.

11. Ad. 11.um R. ese vera utt referuntt auttores quos ego
vidi scribens de vitta Beatti Raimundi.

12. Ad 12.um R. ese vera vtt aitt supra dicttus Hernan
dus loco jam sittatto ett Thomas Bossio in libro 3.o
Capitte 1.o de signis eclesiae ett estt verum publica vox
ett fama.

13. Ad 13.um R. credens esse vera utt aiuntt multtiatt
tthores presertti. fratter Hieronimus Romanus
choronistta ordinis S.ti Agusttini ett fratter Joan
nes de Marietta ordinis S.tti Dominici fratter
Micael llott ejusdem ordinis in vitta ipsius Bea
tti Raimundi ett Magistter Pettrus Beuttor in
sua Choronica Hispanie, ett fratter Hernan=
dus del Casttillo ejusdem ordinis in choronica sui
ordinis ett Hieronimus Curitta Choronistta A.
ragonie Regni ett estt Publica vox ett fama.

14.15. Ad 14.um 15.um R. esse vera Conttentta in ipso artticulo
utt testtanttur intter alios Thomas Bossio in libro
supra sittatto in responsione ad artticulum 12.um ett
frattea Hernandus del Casttillo supra sittattus
loco ett Capitte jam dictto ett fratter saluadorus
Pons allegens aliquos qui certto illud sciebantt
ett Micael llott in vitta ipsius Beatti Raimundi
Capitte 10. item fattettur Pettrus Anttonius Beu
ttor S.tae Theologie D.r prottonottarius apostolicus in
chronica generalis Hispanie, 2.a partte Capitte 10.o
agens de expugnattione ett de vellattione insola
rum Majoricarum ett aliy ett estt itta verum apueri
ttia mea semper audiui aparenttibus ett majoribus
meis ett ab aliys ett estt publica vox ett fama.

16. Ad 16.um R. esse vera ut audivi á majoribus me
is et legi in variys libris et ut vidi depictum in
altiri vettere ipsius Beatti Raimundi in Coeno
bio Beatte Catherine marttiris hujus Civittatis
et est verum publica vox et fama.

17. Ad 17.um R. Circa miracula q.e in vitta et in mor
tte operattus est vera esse ut fattenttur Choro
nica mundi loco jam Cittatto in artticulo 8.o et
Divus Anttonius Thomas Bossio jam Cittattoi in
artticulo 12.o et fratter Hernandus del Castti
llo in alis locis jam nominattus. Ad librum ve
ro Conscripttum seu edittum á Reverendo frattre
nicolao de aymeric dico nunquam vidisse tale.
librum neq. audise aliquid de eo.

18. Ad 18.um R. credo esse vera Conttentta in dictto artti
culo et fatteorme legise in opere editta á frattre
Saluadoro Pons ejusdem ordinis scribentte de vitta
et miraculis dictti Beatti Raimundi ~~de~~ allegatt
varios Scripttores fidedignos et est verum et pu
blica vox et fama intter quos etiam est fratter
Hernandus del Casttillo in loco supra Cittatto
et fratter Micael llott in vitta ipsius et Hie
ronimus Curitta in sua chronica libro 3.o Capi
tte 99.o

19.20.21. Ad 19.um 20.um 21.um R. Credens esse vera ut legi in supradic
ttis Pons et Casttillo et á Micaelle llott in libro de vitta
et miraculajs et Canonittzaciones Beatti Raimundi
et est Publica vox et fama.

22. Ad 22.um R. et credo esse vera Conttentta in dictto artti
culo ut legi in supra sittattis auttoribus qui ea mi

racula nominatti Commemorantt Thomas Ve
ro Bossio in libro 7.º Capitte 8.º de signis eclesie po-
nitt ett á firmatt multta Miracula eaq. grauissi
ma absq. numerattione á beatto Raimundo ópera
tta fuise nominum singulorum ett michael llott
in Vitta Beatti Raimundi Capitte 22.º 23.º 24.º 25.º
ett 26.º eidem testtattur ett esttuerun ett publica Vox
ett fama.

23. Ad. 23.um R. esse Vera predicttum paullium Beatti
Raimundi reperiri in Conuenttu Beatte Catthe
rine Marttiris in Ciuittatte Barr. quod cum
ad multtos infirmos deferattur á Variys ett aser
bissimis morbibus Curanttur mihi auttem á max
imo morbo oppresso octto annis natto proptter
deuottionem Pattris mei proptter multtaque au
dieratt ett legeratt miracula ab eo óperari á
pattribus ejusdem ordinis pettitt Vtt ferrentt sani
ttattem quam primum recuperaui ett sic estt Verum
publica Vox ett fama.

24. Ad 24. R.º Circa foramen q.d reperitur in Sepulcro
Beati Raymundi Verum esse quia Vidi illud
tetigiq. Circa Vero miracula doloris Capitis au-
diui á Parentibus meis et fere ab omnibus et sic
est Verum et publica Vox et fama.

25 Ad 25. Respondeo quod est Verum de epilico Infra
Sepulcrum et de Illo terram emanare que mul-
ta operatur miracula multumq. fuisse abstracta
nunquam tamen defuisse q neq. deficere et est
Verum et publica Vox et fama.

26 Ad 26. Respondeo quod est Verum quia sic audi-
ui et Intellexi ab omnibus et est Verum et publica
Vox et fama.

27. Ad 27. Respondeo me talem miraculum non legisse neq. ab aliquo audiuisse.

28 Ad. 28. R. esse vera ett fatteor me legisse in libro Conscriptto á frattre Hernando del Casttillo Coronistta ejusdem ordinis ett ego vidi in Monastterio in quo habetur ejus Corpus in suo alttari Celebrari oficia diuina die postt épiphaniam Domini nttri Iexptti ett est verum ett publica vox ett fama.

29. Ad 29. R. esse vera ut Festtanttur Hieronimus Curita in chronica Hispanie libro 3º. Capitte 94. ett fratre Saluadorus Pons fratter Hernandus del Casttillo et fratter Michael llott in vitta ipsius Beatti Raimundi ett sic semper audiui ett estt publica vox ett fama.

30. Ad. 30 R. odierna die in ejus sepulcro multta reperiri hujus modi dona ett adiui Religiosis ipsius ordinis quod reperierunttt aliquas Scriptturas anttiquissimas que áfirmantt eo tempore multta ibi oferri in honorem ipsius Beatti Raimundi ett sich estt verum ett publica vox ett fama.

31. Ad. 31. R. quod supra dictta ett singula miracula ett factta non solum dico esse vera quia audiui ab aliquibus sed q. audiui a virio graibus fide dignis et q. in variijs ett magne memorie Doctoribus videlicett frattre Saluadorus Pons frattre Hernandus del Casttillo frattre Michaelle llott Hieronimus Curitta ett Beuttor Choronisttis Hispanie quod. afirmantt ipsos scire p Sinodum tarraconensem perpetticiones Dattas pro Partte regum Aragonum Pattruum Conscriptum Barcinonenttium Deputtattorum Cattholonie ett

Religionis ipsius ett per aliquas Scriptturas auttentti
cas inuenttas archiuis ett precipue in Curie Miner
ue Nome estt processus Iam iseptus tempore aliorum Pon
ttificum ett per aliquas facultattes ett licenciass
Concessas ab aliquibus Ponttificibus ett sic estt ve
rum ett publica vox ett fama ett ettiam fattenttur
dictti Curitta ett Beutter ab aliys anquioribusss
accepisse.

32. Ad 32 R. Credo multta ett varia nunc ab coóperari
miracula utt audiui á Religiosis ejusdem ordinis ett
non solum ab is sed ettiam á multtis variys que fide
dignis personis ett ettiam operattus estt in hoc Casu Ma
ttermea peperitt filium eiq. nomen diui Hieronimi
impositum fuitt qui non itta vera ett inttegra vale
ttudine vtteuattur posttea peperitt tres secundum ten
pus natturale qui abierunt ad plures ett videntes
parenttes mei onnes tres vitta cum morttem Commutta
sse promisserunt Beatto Raimundo quod si aliquem
parerett illum Beatti Raimundi intter alia imposi
ttum fuitt ett sic Diuina grattia vixi ett nunc viuo ett
verum.

33. Ad. 33 R. predictta omnia ett singula vera esse ett
utt vera haberi utt supra dixi ett reperiri in supra
Cittattis attthoribus ett estt verum ett publica vox ett fama.

Mem.a seu Catthalogus autthorum qui
Cittanttur in his responttio=

1. E Diuus Anttonius de = 2 Chronica mundi ——
E florenttia ——
3. E fratter Ioannes Pineda 4 fratter Hieronimus Romanus
5. E Pettrus Anttonius Beutter. 6 Hieronimus Curitta ——
7. E fratter Micael Ilott —. 8 fratter Ioannes de Marietta

9. E Thomas Bossio ——— 10. Genebrardus ———
11. E fratter Herdinandus del
Castillo ——— 12 fratter saluadorus Pons

13. Gonzales de Illescas.

E Y fetta lo sobre escritta testtificacio men ani
Iunttamentt deuantt del S.r Arcabisbe lo qual me
digue (despres de hauerli fetta relacio los nottaris
de ma testtificacio) si estaue y perseueraue en lo
q.e auie testtificatt y responentt q.e si, me digue men
podia anar.

E Dimars, á 2. de Abril de ditt any anaren lo des=
pres de Dinar á S.tta Cattherina los S.rs Arcabisbe de
Tarragona Y Bisbes de Barz.na Y Vic Iunttamentt
ab lo Procur.r fiscal de ditta Causa Y los sobre ditts
nottaris Y feren designacio de la Capella, sepul
ttura, rettaule y presenttalles del ditt santt Ramon
Y de Vna Pedra q.e está en lo clausttro altt qui
ba al Cor de ditta Iglesia abontt está sculpida
la Vinguda q.e ditt S.n Feu de Mallorca á Barz.na sobre
la Capa y ttottó feren Conttinuar en prozes per ditts
nottariys.

E Dijous de la Sem.na de Pasio á 18 Abril de ditt any
obrir en la sepulttura de S.n Ramon de Peña fortt.
so es q.e dos o, ttres dias abans lo S.r Arcabisbe conuidá
pera ditt Die al S.r D.n Anrrich de Cardona Gouer.r
de Cattalunya Y als Conseller de Barz.na Y Di
puttatts y oydors de Comptes y als inquisidors pregantt
á ttotts fosen seruitts de ascisttir en ditt actte pera
fer testtimoni del q.e Veurien Y de la manera

q. trobarien lo Cos de ditt s.ntt los Inquisidors
no y vingueren p. no tenir ells lloch deuantt los
Consellers pero los alttres dos tribunals vingue
ren. so es q. lo sobreditt dia á las 3. hores des
pres de Dinar stantt ja totta la Iglesia de santta
Cattherina plena de Gentt a Ribaren los Dipu
ttatts Consistt~~eri~~orialm.tt Y posarense dins del
Cor baix de ditta Iglesia á la partt esquerra
y al Cap de mittja ora a Ribaren los Conse
llers los quals despres de hauer fetta oracio al
alttar Major sen anaren á la Capella de s.ntt
Ramon á hontt auien fett fer los frares un
Cattafal gran q. venia sobre la ara del al
ttar deuantt de la sepulttura de ditt santt Y
posarenttse á la partt dretta y despres vinguer
en los Diputtatts q. eren restattts al Cor y se
posaren en ditt Cattafal á la partt esquerra
y ttotts Consellers, Y Diputtatts stauen de peus
p. ser lo Cattafal pettitt Y la Gentt q. y tenie
de stár y despres de hauer statt moltt bon ratto
de sta manera vingue Jaume Alos Procur.
fiscal de partt del Gouer.r Y Iuttges de la Au-
diencia los quals stauen ajunttatts en Casa
del Gouer.r dientt q. ells volien venir pero abans
volien saber a hontt los darien lloch a la qual
enbaxada respongue Mesttre Miquel Joan Bastti
da Ciuttadá Conseller en Cap, dientt q. si lo s. Gouer.r
volie venir li darien lo lloch á costtumatt que es
á la Madretta del Conseller en Cap Y que los de

la Audiencia allá abontt Podrien y que no pen
sasen ells preseir de ninguna manera a ningu
dels Consellers. la qual Respostta fou tornada al
Gouer.r y Juttges y al Cap de Una alttra Estto
na Vingue per lo Matteix efectte áls Consellers
departt del Gouer.r D.n Plegamás de Marimon
del Abitt de santtiago y fentt la Matteixa de
manda li fou Respostt lo Matteix q.e á Jaume
Alos y Vistt p.r los del Consell q.e no eren poguts
lixir ab lo q.e prettenien sen tornar en Cada
hu en sas Casas. Menttre Estes Coses pasauen eren
á Ribatts a la Sagristtia de ditta Yglesia los S.ors
D.n Ju.o Teres Arcabisbe de Tarragona D.n Ju.o Di
mas lloris Bisbe de Barz.na D.n Pedro Jaime Bis
be de Vich áls quals esttaue Comenatt lo ne
gosi del proces de S.n Ramon y Vingueren en Comp.a
sua p.r trobarse en la presentt Ciu.tt D.n Fran
sesch Robustter y sala Bisbe de Elna y D.n
lluis sans primer Bisbe de Solsona ab alguns
Canonges y Cauallers áls quals los S.ors Consellers
feren enbaxada doso tres Volttas y tambe los
diputtatts suplicantt los fosen seruitts de lixir á
obrir la sepulttura per q.e ells se Cansauen de Stár
de Peus als quals Respongué sempre lo S.r Arcabisbe
dientt q.e ells anirien sempre q.e Starien á Vinguts
ab lo Gouer.r y Consell p.r q.e no Volie q.e Stántt
se fentt Un actte de tantta inporttancia Stiguesen
ells ab questtions y aixi en Vers las Cinch órets

de la tarde saberen q.e los del Consell seneren
anatts de Casa del Gouer.r Y squeren de la sagris
ttia porttantt lo S.r Arcabisbe la Creu altta de
uantt de ell á Compañyatt dels sobreditts Bisbes
Vesttitts ab las Vesttiduras ordinaries que á por
tten quantt ixen de Casa Y pujatts q.e foren en lo
Cattafal sobreditt de la Capella de San Ramon
feren oracio al ditt S.r despres despres lo S.r Arca
bisbe prengué Una Scarpera y pasala p.r la fesa
de la Sepulttura Com si ell la tingués de obrir
y fetta Vta Serimonia Mesttre Monseratt S.ta Cana
Mesttre de Cases ab sos fills Y nebotts alçaren la
Pedra de la Sepulttura ab Unas Corrioles que
auien posatt á la Cubertta de la Capella Y dins de
la Sepulttura de Pedra Staue Una Caxa grande
fustta á hontt Staue la ossa de ditt santt la qual
obri Mesttre Miquel sobre fustter y trouaren
dins de ella la sobreditta ossa á la un Cap enbo=
licada ab Un drap de lli Y despres de hauer apar
ttatt lo Drap se posá lo S.r Arcabisbe Una Sttola de
Vellutt Carmesi Y menttres ttantt los frares di
gueren Una Anttiphona y Versett del santt Y lo
Arcabisbe digué la oracio Y despres prengué Una
touallola en las mans Y ab moltta Reuerencia
prengué lo Cap del santt Y lo amosttrá al Poble
(despres de hauerlo adoratt ell Y los Bisbes) Y lo
matteix feu de totts los alttres ossos p.r q.e Staue to=
tta la ossa de p.r si Y Stauen alli pera designar los

Dos Mestre Pera Benett Soler Dr. en Medicina Y Mestre ..... Barber la qual designacio Y Visura fou Conttinuatt en proces p. los sobreditts nottaris q. stauen alli presentts la qual Cosa fetta tornaren à posar la osa de la Manera q. la hauien trobada Y ttancaren la Caxa Y tomba Y despres lo Arcabisbe Y Bisbes sen tornaren a la sagristtia ab la forma q. eren Vingutts Y de quiases Cases Y lo Matteix feren los Conseller Y Diputtatts Y despres lo Dilluns prop Vinentt q. Conttauem à 8. de Abril de ditt añy sen tornaren lo Arcabisbe de Tarragona Y Bisbe de Vich ases Cases q. p. ser la Sem.na Sttas Y tenir de Residir en sas Yglesias p. Rabo de la Benedicio dels olis no pogueren Clourer lo Proces fins à despres que tornaren pera ditt effectte so es lo sobreditt Bisbe de Vich Vingué à 27 de Juliol de ditt añy Y lo Arcabisbe lo primer de Agostt Y despres que ditt proces fou Clos lo firmaren lo Arcabisbe de Tarragona Y Bisbes de Barz.nas Y Vich ja dalt à nomenatts i lo enuiaren à Roma. nosttre S. sia seruitt tinga tan Vor succes Com totts Desitt Jam.

Capittol 1 de la enttrada del Duch de Maceda p. Virey de Cattaluña

Dimars à 14 de Agostt de 1596. à Cinch ores despres de

Dinar Enttrá en la presentt Ciutt. de Barz.na Don Bernardino de Cardenes Duch de Maçeda per Vi Rey de Catthaluna lo qual Ia ere Statt tres ans presidentt en lo ditt principatt pero lo Generpa satt sen ere tornatt en Casttella ab llisencia del S.r Rey Y p.r Star las Cosas de franza y Inglatte rra tantt somogudes Com Sta Vistt en los Ca pittols pasatts Vingué ab priuilegi nou fins tin gués en barcacio pera Cisilia p.r lo qual Carrech Staua Ia proueitt. no pos assi lo modo q.s la presentt Ciutt. te en Rebrer los presidentts p.r q.s en lo Capi= ttol q.s tracttare de la enttrada del Duch de feria p.r Vi Rei ó posare llargam.tt Y seruirá áquell Ca pittol p.r Aquestt y ttotts los alttres q.s tracttaran de enttrades de Vi Reys si Ia no si innoua alguna Cosa.

Capittol Com Cinch Monges isqueren del Monesttir dels Angels per anar á fun dar Casa en Vich.

E Dijous á 22 de Agostt de ditt any á les 10. ores de mitg dia isqueren del Monesttir de nttra S.ra dels Agels de la presentt Ciutt. (en lo qual Stán Mon ges del orde de S.n Domingo) las quals eren sor Beattris de Iosa (q.e Ia ere esttada Priora en lo presentt Monesttir) sor Elena fabregues, sor lle na Ardeuol ttottes Monges Vel negrades, Y sor Maria Cardona Y sor Eugenia Cardona nebodal de sor Beattris de Iosa q.s encare no eren Vel negrades per anar á Vich á fundar Un Mones=

tir de Monges del Matteix ordre lo qual se in
ttittula S.tta Clara de las Dominicas q.e abans
ere de Monges fransiscas; is queren Com dittes
dels Angels ab Uns Vels negres deuantt la Cara
Y ab Un que la Una de ellas aporttaue
deuantt is posaren ab Uns Cottxos á Compaña
des de algunas S.ras Deuttes Sues Y de Cauallers
Y alttras Persones tambe Deuttes Seus Y de Un
Conseller de Vich Y Capellans q.e eren Vingutts
de partt del Bisbe Y alttres Persones Son Nades
Y de áqui anaren a S.tta Elisabett á Visittar áque
lles Monges y despres sen anaren á Dinar á Mon
tticion y en hauer Dinatt sen anaren á Visittar
las Monges de las Geronimes Y de áqui a Vall
Donzella Y adormir á Pedraluas y de áqui á
naren a Monzerratt á Cauall ab Sillons perq.e
fins á Padralbes eren anades ab Cottxos Y sen
prep.r lo Camí anaue Una de ellas ab lo
altt y Com Stáuen p.r las Viles Y llochs procesio:
nalm.tt y aixi a Nibaren á Vich y lo Dia que y
enttraren sen anaren ab la matteix a Serimo-
nia á la Seu á Honttles is que á Nebrer ttottlo
clero ab la Creu altta Y lo Bisbe posatt de pon
ttifical lo qual ere lo moltt Ill.tre y R.m S.r Don
Pedro Jaime quels digue la Missa Canttada ils
dona á Combregar Y ditta la Missa les aportta
ren ē lo sobre ditt Monesttir de S.tta Clara pro
cessionalm.tt ab lo S.n Sacram.tt lo qual á Nibatts

q. foren en la ditta Yglesia lo posaren al sa
crari y dittes las oracions q. en semblantts ó ca
sions se acosttumen dir lo Bisbe elegi per
Priora á la Sor Beattris de Josa per starsob
ordinades á ell y li dona las Claus de ditt Mouel
ttir tancanttles de dins á hontt restten ab perpe
ttua clausura. nttre S. les fase unas grans san
ttes ils do la sua Sta. Gracia Amen.

E. Capittol del any que feu la mar á la
Muralla de Sn. fransech.

E Dilluns á 11 de octtubre de ditt any en la nitt feu
tan gran maror pr. Causa de la gran Pluja que
tottala nitt auie fetta q. entterroca un tros de
la Muralla q. sta de dauantt de Sn. fransech
á hontt batt lo mar moltt mes q. no acosttu
maue en altro temps per causa q. lo moll que
torná á Redificar en lo any 1590. auia fetta
á costtar lo mar en aqueixa partta hontt en al
ttre temps staue moltt llunyt y allunyarla á la
partt de lleuantt q. ere en lo any 1577. ó, 1578.
poch mes, ó, manco tingueren de fer gran Reparo
per apoder fer ditt Baluarttpr. star la mar Jun
tta á ell y aixi van posantt Pedra de Reparo deuantt
de la ditta Muralla de Sn. fransech las quals
trauen de la Pedrera q. han fetta per ferlo
moll la qual Pedrera stá deuantt de Sn. Berttran
á Monjoitt. Vas tracttantt q. deuantt de la Dra
çana se fasa alttrapuntta de Reparo dins mar
Conforme la q. stá deuantt del Baluarttde

Mitt Jorn p.r q.e de altra manera diuen peril
lleria molt totta aqueixa muralla y lo mo:
nestir de san francisch y totes les Cases maritimes.

Capitolo 16 de Una Oracio ques feu en lo Estudi General lo dia de Sant Lluch del Any 1596.

Diuendres á 18 de Octubre de dit Any dia de S.t Lluch en lo qual dia se acostuma de fer solemne ofici en lo Estudi General de la pnt Ciutat y en lloch de Sermo se diu Una Oracio en llati y alguna Persona docta Volgueren los Concellers que lo pnt Any la fes Un Ciutadá Genoues anomenat Nicolau Spinola ques trobaua en la pnt Ciutat home docte particularment en lletres humanes y fou la Oracio de laudibus Barcinone y axi per tractar ella desta manera materia (a la qual estich Yo molt affectat) com tambe per ser Genoues lo que la feu gent que altre temps acostumauen ser enemichs nostros; me ha aparegut posarla en lo pnt dictari la qual es del thenor seguent.

Oratio de laudibus Principatus Cathaloniæ et Barcinonentium die Sancti Luce in Aula Magna Uniuersitatis á Nicolao Spinola Iure Consulto Patricio Genuensi publice habita anno 1596

Alma Parens tu nos Custodi, et numine Sancto affer opem Spinole diua benigna tuo.

Quicunque ex hoc amplissimo atq.e Augustissimo loco Clarorum ac Illustrium Virorum laudes Celebrandas Suscipiunt Patres Patriæ Vigilantissime, Rector dignissime

Heroes, Equites q. Nobilissimi Sacrepaginę Luminaria magna Ciuitatis Oracula, Asculapy Apollinis q. filij, auditores quot, quot adestis Cujuscumq. Ordinis Ornatissimi humanissimiq. Hi solemne hoc argumentum mirificis laudibus, Ut Onestum ac pium et illorum preclarissimis Virtutibus debitum efferre solent, Ut neq. Ulla ratione inauditum atq. inuisum Videri possit si in hoc Omnes Neruos, Omnes animi Cogitationes omnia denique Studia intendat tanquam de his rebus Verba facturi Ut et si sese nihil ingenio neque Usu palam posse profiteatur, his tamen ducibus, et tanquam Signiferis incitati ad dicendum Conuosetur Ut nihil sit tam difficile, nihil tam durum, nihil tam arduum, nihil tam formidabile quod non facile molle planum atq. expeditissimum futurum sperent.

Id promunere mihi hesternis diebus de mandato accidit Ut et si propter loci amplitudinem rerum grauitatem, et dignitatem ab hoc extemporaneo decedi genere abstinere debuisem, tum quia Itineri accinctus Genuam dulcem Patriam peto, Vel eo maxime quia Curarum mole, et pondere pressus hac atq. illac trahor. Summe tamen laudi mihi esse duco, Cum honoris famę, nominisq. periculo, potius decertare, quam tantis Viris, quorum maxima apud me est authoritas deesse, et amici officium omnino prętermisisse ad deseruisse Videri. Phocio ille Atheniensis interrogatus Cur frequentius quam Ceteri suggestus ascenderet. Respondisse fertur, Dijs Sacra facit, qui amicis presto est.

Cicero Romanę Eloquentię Pater solem e mundo tollunt qui amicitiam tollunt. Tante ergo Coronę suaui aura fretus, Vel Vetis dabo Ut felitiori nauigationis Cursu Cymba ingenioli mei (Est enim mihi magnum Equor arandum) portum attingat.

Si quid Unquam et grauiter, et diserte ab ys, quia à sapientię studio se Philosophos modestiore atque minus, inuidiose nomine Vocari Volere: pronuntiatum est tum Illud Marcus Ciceronis in Cujus Ore non Imago Ulla Umbratillis, sed Solidum et pęne Viuar quoddam eloquentię Corpus enituit, dictum summę omnibus ett grauittatti et Concinnittattis nomine esse admiratio ni debet nihil Virtutte admirabilis nihil quod magis illi Ciat ad diligendum: quippe cum propter Virtutem ett prouitatem etiam eos quos nunquam Vidimus diligamus omniq. studio ett oficio ultro prosequamur. Natturę siquidem digittis in humanis pecttoribus insculpttum attq. endelebile Vesttigio impresum estt, utt saltem tacitti si non Reipsa prelaris Viris quiq. Virtutis suę magnifica ett p. ampla erexerunt trophea faeuamus attq. si liberalius oficio nosttro fungi Velimus aperttaqua piam fauoris significattione propittiaq. acclamattione grattulemur.

Ea estt enim Virttuttis maxima Vis utt primum omnes in sui admirattionem Rapiatt de in sibi Concilett ac posttremo Coli obseruari q. faciatt. id senserunt Vetteres poette dum in Conttemplacione Rerum natturalium quando de orttu ac intterittu de empedolea illa discordia deq. aliijs in numeris disputtantt honorem Victtorie, filium, ac Reuerenttie, Marittum esse Voluntt quod Virttuttis assidettus comes honor esse leatt hinc tott sapiettissimorum probattissimorum ac eruditttissimorum Hominum ab orbe Conditto Phalanges notte. Horum memoria nec dum intteritti postt tanttam humanis Generis Vasttittattem postt tott Morborum agminaque ex Pixide illa pandore Certtattim utt estt apud Hesiodum prouolarunt postt tott quocumq. terrarum Colonias translattas Urbes florenttissimas delettas Regna opulenttissima ac Celeberrima euersa quandiu hominem erunt sacro santta erittillorum memoria. idq.

solius virtutis Commendatione si Cicero multis
in locis disserit virtutem quidam esse se ipsa Con
tentam nullius q. à deo presidio indigere eandemq.
veram gloriam non aliter quam umbram Corpus Con
sequi esse enim hanc degenere Cordili q. fugientem
ultro Consequatur q. quidem virtus ut rem à sui
primordio exordiamur nostri à uthorem generis A
damum ac sobolem piyssimam immortalitatem dona
uit hec ad Enoc Noe Habrahami Patriarcharum
quoque omnium imitationem nos inuitat et absentes
venerari Cogitat quis tui meminisset regie Psalta
Deo dilecte rex si virtutum temperantie sapientie, pru
dentie patientieq. expers ficises quis regiam tuam mag
nifitientiam creci mideq. gazas superantes opes, ó,
solomon nunc extolerett si non inconparibili
sapientia à Deo efectus fuises Anatissimus.
Alexandri nomen an essett orbi nottissimum si in glo:
rius ac abjectus regnum suum administrasett si huma
nitatem Constantiam animi magnitudinem Con
tinentiam reliquas q. virtutes quibus supra alios
enituitt quam nottissimus omnibus esse noluissett una
cum themis tocle Phocione, solone, Aristitte tucidide
Demosthene Alciuiade Socratte Plattone, ac aliys A
thenarum Proceribus vitta et mem. intercidissent
si non recte factis ac Prudenter dictis ab abliui
one se tuttati essent licurgum Agesialum leonidem
Agasiclem Archidamum agidem pluresq. Sparttide
Propugnattores acerrimos Pelopidam epaminondam
Anfionem orpheum thimoleonem quenam res alia im
mortalittatti Consecrauitt Parco Barbarorum no
minibus quorum nattale solum tagus aut ganges ti
gris aut flauus alluit istter.
Ad. Ittalos nunquam satis laudattos venio tott Bruttos
manilios torquattos, Coruinos, Curios Horattios,
Sceuolas, Mettellos, Paulos, Gracos, Ciceronem, Ponpi
lios, Scauros, Sipiones, ettquos prius forte numera

ttos oporttuitt fauios Catulos an non bellicaglo
nia exttulitt autt Disciplina militaris erexitt, autt
simul Velleris Domiqs. preclare administratta illus
trarunt aut Rerum diuinarum humanarumqs. Cogni
tio qs. Sapienttiam bona Soforum pars nominattco
mendauitt autt Arttium preclarissimarum nottittia
aut eloquenttie Violenttia admirabiles efecitt.
An non pronuminibus habitti sunttqui Metthafisica
ingenij humani capttum exedenttia sola humani
ttatte sui Conttentta in Cauernis ett ópeluncis vi
ttam Compsunttserunt quique Extteras nationes ulti
masqs. prouincias hujus amore flagranttes adire.
Pitthagoras ille samius ad illam oram Calabrieque ho:
die magna Grecia appelattur Plato ad Architttam Te
renttium Democrittus ett Apollonius Tianeus ad illos
Cancaos Monttes ad Sauromattas Garamantes ett In
dos Usttra Mauritaniam Tingittanam ipos qs. Attipodas
ad quos neqs. Romana Virttus neqs. Velle Priscorum
littere prius penettrarantt Vtt Hyarcam illum in solio
ett throno sedentte ett docenttem audirentt. O discen
di Cupidittas quid non morttalia pecttora Cogis Vbi
semel generosa ingenia occupastti. Socrattes ille Com
mune Grecie decretto Sapienttissimus appellattus ett
qui se hoc Vnum scire quod nihil scirett discebatt lec
tto decumbens mortti proximus cum Dicipulos dis:
puttanttes audirett erectto utt pottuitt Capitte pre
mens alttum Corde dolorem ulttimaqs. Suspiria
trahens Cia inquitt alttius hei mihi nunc morior
cum dicere nicipio Magna hac Viri Barcinonenses
Videntturqs. eo longe minora sunt cum de omnibus
Philosophis Poettis orattoribus Ducibus Regibus Im
perattoribus Verisime Cum D. Augusttino bonarum
literarum pattre heretticorum malleo Christiane Re
ligionis propugnattore acerrimoqs. defensore dicere
posumus, ó, Cesares, ó, Reges, ó, imperattores qui Vna

Cum tott Philosophis ett aristtottele Cruciamini Ubi
stis et laudamini Ubi non stis Audite aditte mayo=
ra ett Cordi figitte.

Rex Iacobus maioricam ett Valenttiam subegitt. Rex pe=
ttrus Sciciliam à Gallorum furore; tettraq. tiranide libe
rauitt. Iacobus Cognonomentto Pacificus Pettrus Alfon
si terttij filius hoc ordine Glorie letti ille Imperattorum
forttissimus ett orattorum eloquenttissimus magnanimi
ttatte Alexander casttra locando Pirehus cum stando
fabius conscrendo manus marcellus ille inquam Alfonsus
quarttus fama super ett hera nottus nunquam sattis lau
dattus spoliijs conusttus opinis triumphis clarus necopolim
suoadiecitt Imperio Ferdinandus occidenttis terrorgra
nattam, Nauarram, oran, ett Algerium adepttus estt. Gottofre
dus Pilosus Comes Barcinonis Raimundus vere Rarus
mundo ille inquam Berengarij filius senior Cognomina
ttus omnes alios longo postt se reliquere intter vallo ter
ttiusq. Raimundus Berengarius qui pro Imperattrice
Gemmanie friderici ae nobarbi Uxore monomachiam
forttitter felicitterq. susceputtsolo prosttrattis accusatto=
ribus.

Quarttusq. Raimundus Berengarius Dertthusam ett Ilerdam
Aragonensiumq. Regnum Catthalonie Principattui mittio
Pacis federe felicissime Conjunxitt. Hec vere magnabec
inlusttria ett pleclara facinora sicum Cetteris tottius eu
rope orbisque terrarum Regibus Conferanttus cum num.
tum. Variettatte acipso Victtoriarum pondere porttus antte
cedunt tanttoq. Cesares illi inferiores quantto Cristi
anorum Religio Genttilittatti antteferenda estt nec mirum
nam (utt aitt) Venissinus ille Tiricorum Princeps:

Forttes Creanttur forttibus.
Estt ni Iuuencis estt in Equis Pattrum.
Virttus nec Inbellem feroces
Progeneranttaquile Columbam.
Auribus percipitte mittenttiq. ora tenenttes obsttupecitte.

Hac estt illa feracissima fecunda facundaq. bello paceq.
clarorum Virorum matter illa inquam Vesttra Barcino vel

Ab Ercule Condita ut aliquibus placuit asserere
Vela á cultu Iouis Herculea apellata (Summum maxi
mumq. ni Citteriori Hispania fuisse traditur Mar=
tis numen ex radiorum ornatu Solem nitterpretatum no:
mineq. Iouem et Herculem et delubrum ni Agro Settabi=
tano.)
Vel ab Amilcare Barcapenorum duce niuictissimo peni
enim Carttagine ni Agro Sparttario Exploratta ni fig:
nis Porttus oportunittatte Consttruxere exile prius opi
dum á teucro posittum Barcineq. ni agro lelattano apella
tta fainicia Barcina per Vnibersam Africam Clarissimis
Imperattoribus Exellens Vella Barce anttiquissima Vrba
libie autt Barcilo Vrbe Carice quam Pomponius mella
augusttitemporibus Iuxtta flumen Rubricattum Colloca
uitt Plinij Vero Secundi Ettatti Coloniam fuisse fauen
tiam Cognominatam iusq. Ittalicum sub Diuo Alexandro
habuisse Responso Vlpiani Iure Consultti osttenditur.
Dioclettiano autte imperantte suburbis auctta traditur
diui Consttenttini principattu valde opulentta ut ipse
quod de homero ille Ciuittattes se iacttare positt smirna
ni quam Colofon Salamina chios Rhodus Corinttus Pul
craq. Cirene Cettereq. Celeberrime Grecie Vrbes Home
rum Ciuum suum Generosa conttenttione conclamanttes.
Hime L. Licinius Secundus 3. Licinius Sura Barcino
nenses Vterq. tamen diuerso tempore Consul.
C. Publius melisus qui ob consttantter forttitterq. defen
sas Causas statuam in foro Barcinoni meruitt et quater Vir
ejusdem Vrbis Creattus estt.
Caluisio Paulino omnibus honoribus Summa Cum laude
p. functto Sttattua positta estt Curantte Sergia fluuimi
lla Rarissimi Exempli femina neq. minus nobilittatte
monumtto. clari adolescenttis Spuri Ponponij magistrie
quittum qui sub Afranio meruitt his Verbis.
Bello Serttoriano Susceptto Vulnere á Calagurrittano Hi
cia quem ex templo fodi adquirenda Valettudinis Causa

Barcinonen pettij Aesculapio Votta Voui templum ve
fierett ingratto Statui mortte ni mattura me nitterci
pientte valettudine ett aura adolescentte miserabilitte
destittuttum vides quod Ciriacus Anconittanus epigram
mattum diligenttissimus per orbem collecttar aberuitt.
Sub Theodocio claruitt lucius dextter Histtoriarum Scrip=
ttor Prefecttus Prettorio cui D. Hieronimus libellum de
Christtianis illusttribus dicauitt Anttisttes insignes olim
Habitti suntt lucius victtor atticus Alexander Theotti=
ttus ett mor sub Theodosio Superiore Pacianus cujus Aea
ad huc colittur vir ut aitt Hieronimus Casttigatta
eloquenttia illusttris.
Neq. minus Celebres exttittere S. Raimundus de Pena
fortt Ugo Cardinalis S. Narcisus S. otto S. Harman
gandus Papa Damasus ni oppido Catthalonie nattus
cui estt nomen Argileges Iuxtta oppidum vocattum eisol
dunum ni agro Empurittano Joseph ett Dauid Chimchi
Raymundus Lullius Iudasq. Gerundensis totto terra
rum orbem nottissimi.
Ornauitt ett superiora tempora anttisttes olim Pius cujus
prenisigni exemplo C. Paulinus Aquittanicus Sagris
ni hac Urbe mittiattus ad Ponttificattum nolanum asump=
ttus estt cujus episttole exttantt ad licinium Poettam aureli
Augusttini acumnum Religionis ett humanittattes plene.
Ascerttores ettiam usq. ad morttem habuitt Sacrosanctta
Religionis eulaliam virginem Barcinonencem de Sarria
no ett Cucufattam araben ett Venam Dioclettiani temporib.
Dies me deficerett si alia anttiquissima ett verissima ni
medium oferre Conarettq. a Hieronimo Paulo Ca
nonico iurecons exellenttis libello Barcino niscripto
mihi q. a Monse Natto Palomeres Regiarum Rattionum
coadjuttore de litteris benemeritto ett numismattum
curiosissimo ni dignattore, amice ostteso ac a fran. Cal
ça equitte illusttrique Poetta originis Catthalonie scrip=
ttore acuttissimo postterittatti consecratta suntt.
Qui igitttur laudes Principattus Catthalonie tantteque

Urbis fama super Cetera no tte dicendo sepro dignum
tatte equare posse confidat is ett inquus Verus stima
tor qui putter paxu esse Baxcinone ett ni hoc augus
tissimo doctissimoxu Beatro discere sabeatt enim
oportter pectus optimis disciplinis exculturu habeatt
accione cu pronunciacione ett eag. ni excelentis
Rhetoxe Requisumtux Vel Cexte nihilo plus agatt
(utt dicitt Comicus) quas si dettoperas ut cu Vatione
ni sanatt. Nam ettsi lucra maxi aqua adexe
Athenas, Cocodrillos Regiptu defexe idem quepue
santtes Sittoxa fluctus.
Ett libicus mum. Compxesendexe tenttatt axenas.
Santtus etenim maximaxu Rexum Cumulus, tanta co:
pia resegfext ut unde initiu dicendi sumam plane ignoxo
omnia enim sunt praestantissima, omnia pro latu dignissi
ma, omnia Certatim succurxunt mihi et ni mentem veni
unt, quasi Recensexe Voluexo.
Ante diem Mauro Componet Vesperolimpo.
Imitabox igitux Bimantem illum pictoxem excelentissimum
qui quod penicillo pingexe non potttit Velo Contexit. Vel Vectius
et preclaxius apellem Cui cum ni exigua tabula nitens ho=
minu multitudo exprimenda esset non nulloxu santtum
Vultus adq. oxa multoxu summa copia ostendit alioxu. Vel
xo totum Reliquum Corpus abscondit. Sic ipse Cedula stpes
delibaxe modo, ett attingexe, multa etiam Signficaxe etiam
qua ostendexe festino. Sed quoq fexox infestio non ne quasi
nouus Hexcules ni lexno cum Hidra conflictu ni exi
mantto caco ipso q. Genione absque clava Video noua ninu
mexa Renascentitia ett eo Vuscantia Capita undiq pullula
xe et quasi dentes cadmi nonum ni victtu maxtiu hexou
exercitu fatalem q. illam Alexandri falangem Mace
donicam ouantem triumphis spolijs que onustam opimis
ni media prodixe. Quonam igitux adexe laudis preconio
o Baxcino Recensexim plane ignoxo Inusitata siquidem
Ina Vixtus omnem Vel ingentis facundie Vim exsuperat
ad que excludit prealtu nam que hui Semen altissimis
de stoum radicibus tanta shx pis luxurie coalescere Cepit.
ut Cu Iam bu felicitex stirpa sangatt, semper exe

sanguã exillo Cesto mũmento q3 oceano Patre ut in=
quit Somexus fluũ et Ioxentes et Celebxantissimo equo
Ixoyano Hexoes magnanĩ mũ pỹxiarmũ potentes desoxex
et fulmineĩ Spiritũs gloxiã inclitũ producuntux.
Siquidem mũ omnibus gxauissimis bellis ỹque mũ Scicilia Sar
dinia Italia latcque peroxbem à Regibus Xraconũ felicit
tex gestasunt sott partis victoxiỹs maxime prelijs Nabali
bus prectque Cattalanoxũ et Baxcinonensiũ auspicia
fuxe ut Cocunq3 tempoxe bello et pace claxi exstitexint.
Sed obxuox profecto mattexi pondexe ino pemq3 me Copiasa
citt et onus Rhenagxauius me Sustinexe sentio Cui ett
ipse Atlas qui Caput intra nubila condit sucumbat nese
Ne ft. At sientio minime inuoluendi Insulaxi antiq
tes Pastoxesq3 Vigilantissimi Ioannes Dina loxỹi Epice
Baxcinonensis Franciscus Robustex et Sala Epi. Mnen. Lu
douicus Sans Epi. Solsonen. et Ioannes Villa immo Ciui
tas supra montem posita ausetanoxũ Episcopus electus
Vixi omnes moxum Canonxe ett pietatis insignes Iuxe
Consultissimi Philosophi Summi Theologi maximi illi Cix
illi Chxisottomi Basilij Nacianseni Puseq3. illius antiqui
tatis exemplax et lesbia Regula Longe q3 Sexta Iuxe Con
sultissimi integexximiq3 Vidzes et Vesty Consiliaxi ad=
modũ Ven. Aloisius de Copons Cancellaxius dignus Magn.
Franciscus Descamps Vegen Vegiam Cancellaxiam moxtiq
magnifici nobilis Ludouicus á Paguexa Ioan Sabatex
Antonius oliba franc. obach Ioan Castello Ioan Palle
go Iosephus fexxex Miexonimus Attox Iosephus Benach
ett saluattox fontanett omnigena Doctxina Nefextti
quissimiq3 Patres totq3 Ciuitatis oxacula ex cujus oxe
sanguam ex tripode Appollinis Pythi Responsa dantux sal
uatox Pi, Iacobus Pineda federicus Cornet Petrus Ay=
lla Petrus Aymexich Michael Pomet Franciscus Gamel
Franciscus Cxcases Lauxentius Iouex alique complures q3 suo
enumexaxe conpum esset Ut tot Varios Scevolas Labeones
Maiatox et Decios Videam Philosophos que Summos ett
Appolinis filios.
O, foxtunatũ nimium bona Siuanoxũ Baxcinonen
ces Deoxes equites q3 nobilissimi quibus datum est felici
si dexu Conspixatione circumbluentibus annis tot
majoxum stammatibus splendecexe totq genexosas familias

inuictas forttesq. ferro dexteras ad gloriam et in
morttalitatem Veloci pereniq. Cursu anelare utt
merito Neptuni Martisq. filios fulgura Velli Sci=
piadas illos moncadas Cardonas Cabreras Vocaber
hinos Scentelas de Casttro Cruilles olmos Santa Pau
Boxados, foxans, Viladamays, Palaciolos, queraltta
Bingesios, Mecas, Icarts, Despes, Villas, Perallos, Castellets
Pagueras, Iosas, Vaidelles S. Clementtes Pesnes Marches
Mallots, Salbans Sammanatts Camporells Mallas
Sagarigas Ponts, Aymerichs Soler Torrellas Blanes
Dansas Palaus Dusays Corberas Sapillas fiualers
claramuntts Lullios Albanellos Sacosttas fluuianos
Magistro Equittu Vodiensiu oliueros Clarianas Agu
llanas Sarieras osttalrricos Desplans Gualues Monse
Vats Tamarits Ausias March Boscans Sabastidas Be
llochs Valls Albertts Ceruellons interquos Philipus in
funesta illi Santti angeli obsidione ab fidelem Custo
diam Clementi Septimo Pont. Max. Prestitam Rhado
rum oppido donatus est et Ioannes Ceruellon Perpi
niani murus et ante merale hostes fugauit Rogerius
delloria ett Rogerius de flor Ghimeranus et Requesens
et ille Corandus Lanza non inferiori Sequtti: cum
igitur talia tanta q. literarum et amorum ante ocu
los habeatis monumenta et insignia ad uos me con
uerto Nouilissimi adolescentes qui hanc felisissimam
Rempublicam Videttis Vel exeo maxime (Vi aiebatt
Platto) quia in eo et Regnant Sapienttes ett Sapienttie
amattores Iura prescribuntt Beattisimaq. quia tott
agris Vigilanttissimi q. Pastoribus Custodittur Vobis
inquam sumopere enitendum indefensosq. studio
elaborandum Utt proculfugatis calcattisq. peniten
dis Voluptatibus nocttos in somnes ducendo Libros
nocturna Versetis manu Versate Diurna Difficilia
pulcra et ut inquit Hediosus.
Virttuttem posuere Dei Sudore parandam.
Fitt labor immensus, gloria major eritt.
Ottium luem Pestem, tabemq. perniciossissimam belluam

et Cernam multorum Capitum Centimanumque
Gigen et Briareum Iliada malorum detestantes mons
trumque ferox et horrendum longe propulsetis neque
unquam minus solicitis quam cum soli osium. N. si
ne literis mors est et vivi hominis sepultura alitt
enim lectio ingenium et studio fatigatum non ta
men sine studio reficitt naturamque ducem ut dicunt
Phisici imitari debemus alimenta quesumus dum in
sua qualitate perdurant oneri sunt et stomacho
innattatt at si ex eo quod non erant in aliud trans
feruntur tunc demum in vires tunc in sanguinem
transeunt sic que lectione et studio Collegisttis asidua
exercitatione memorie Commendate sentietis ett
enim credite spinole fructus oberrimus et non pe
nitendo labores nam ut dicit lepidissimus sui mo
nen. Poeta.

Fertilis asciduo sinon renouetur aratro.
Nil nisi cum spinis gramen habebitt ager.
Et Cernis ut ingnauum corrumpant osia corpus.
Ut capiant vicium ni moueantur aque.

Equidem non video que quis intra priuatos parietes de
littescens quam plurima legens audiensque dictatta
exipiens sequi pedalibus literis elenchos Comenta
riorum totans minio illustrans Perttinaci labore libro
rum leccioni insudans aliquid unquam preclarum
fecerit gladiatoria laterum firmitas athletica la
certorum vis Palestritarum robur atque indefati
gabilis celeritas exercitacione Confirmatur adque
increscit animus nullo ingenioso labore exittattis ha
bescit. Notum est illum omnia potest exercitatio hoc sant
vult Afranius cum fingit usu pattre sapienciam prog
natam asciduo scilicet discendi studio animum ex
pergefieri ac erudiri hoc eloquentie Pater Cicero a
ffirmat. Hoc Pemosthenes attice fecundie Princeps a
prime Commendat. an non liquid laudandum depre
dicandumue exttiteret sicut in Commune quod prossit
Consulendum si de equo ac iniquo disputandum estt id
demosthenicam lucernam redolete ascerimus. Namquam
Herculeo Laboreis nature malignitatem vicerit iniectto

in os Sapillo dum Caninam illam literam media
tur Vulgatissimum.
Habetis hic in omni Scientiarum gnē doctissimos
prestantissimosq. Viros accademiam florentissimam
Virtutum premia quid Cunctamini cia agite Rumpi
te moras macte Virttutte noua Sic itur ad astra.
quod si Vos nulla mouent tantarum gloria Rerum
Moueant Vos isti Patrie patres tot Magistratus tot
dignitattes Eclesiastice, tot honores literis Constituti
presertim hoc Solemni et felicissimo S. Luce Anthi.
ocheni Pictoris qui penicillo Virtutum imagines deli
neauit ignorantie monstro teterro animique mor
bis optimo Collirio perfecttus Medicus ocurritt et luce
clara Euangelica Vouis ni hoc olimpiaco Certami
ne tradet Lampada Cursu Sic igitur tali dedalo
natatore Currite Vt brauium Comprehendatis futu
rum est enim mihi interum credite Vt p auteos Vir
tutum gradus ascedentes p. Cristianas Religionis
Semitas ambulantes Preceptoribus parentibus
Patrie et amicis presto Cocunq. tempore futuri sitis.
Sed me tempus admonet Vt Receptui Canens Vela
contraham et in portu quiescam D. O. M. Clemen
tem octauum Pontificem maximum Philipum Re
gem Catholicum inuictissimum Duo Cristiane Reli
gionis Columina Castorem et Poluscem Polosque Ar
tticum et anttarticum Conseruate dignetur Catha
launie Principatum et Metropolim ejus Barcino
nendiu quieta tranquilla pacata et opttima Pace
frui permitat.
Cunctas Peruolitet terras Cathalaunia felix.
Floret et Semper nobilitate Sua.
Viuite felicis Cathalani Viuite letti.
In quorum terris gloria tanta Viget.
Et quod per placido Vobis dat Spinola Vultu.
Suscipite nostræ pignus amicitie. Dixi.

Capitol 17 Com stant los Con sellers en la Seu lo dia de S.n Seuer oint lo ofici en Comē. sar lo Sermo sen anare per Causa que lo Bisbe de Elna que predicaue tenidos Coxins a la Trona.

Dimecres á 6. de nouembre de 1596. dia de S.n Seuer Conuidaren los Beneficiats de la Seu (als quals á queix dia tocá fer la festta) ál S. D.n fransech Robus tter y sala Bisbe de Elna per aque predicás en la Seu á mitg ofici la qual Cosa acceptá ab gran Con tento y aixi lo sobredit Dia acabat q.e fou lo Euan geli menttres se Cantaue lo Credo aná lo Bisbe de Elna al Cor per pendrer la Benediccio del Bis be de Barz.na pero no lay volgue donar y entretan lleuaren de la trona lo faristtol ab lo qual ha uien Cantat lo Euangeli y sobre de un drap Gran de Brocatt Bermell q.e staue ja á la trona posaren un dozer de Vellut Morat ab dos Coxins del ma teix y vistasó p.r los Conseller q.e stauen al altar major oyntlo ofici enuiaren dos Cauallers al S. Bisbe de Elna q.e ja ere á Nibat á la trona q.e foren M.e fransesch Calser y M.e Pons de Peramola y deuall te rra suplicanli fos seruit de lleuar los Coxins y Dozer per quant los parexia á ells ser alló Priminencia &c. als quals Respongué ab molta Cortesia dient q.e ell nols y auie fet posar nin sabie Res pero q.e ab tot aixo los donarie á queix Contento y aixi deses mans los ne lleuá posant los dins la trona y vist per lo Bisbe de Barz.na y Ca nonges q.e los Coxins no stauen el la trona pensaren tot lo Succeit majorment q.e al Cap de una stona stant ells tenint parlament per lo faedor á Niuaren los ma teixos Cauallers en lo dit parlanent dient lo mateix que auien dit al Bisbe de Elna y per ells los fou Res= post q.e al Bisbe li tocauen Coxins y dozer y ser Priminen

cia sua majorment estant predicant y aixi puja
ren lo sustentor y Cabiscol á la trona y posaren los
Coxins abont stauen abans y vist asó per los Conse
llers (parexent los que nos podie fer) sen anaren. y lo
Dia dela Concepcio primer vinent q. ja y auie altres
Consellers sabent q. los majorals dela Conceptio ja
abans del dia de S.n Seuer auien tambe per pres lo Bisbe
de Elna per a predicar en la Seu, per no trouarse en lo
mateix inconuenient miraren tots los exemplars
y Priminencias de Casa dela Ciu.t y se determina
ren que no ere inconuenient ningu en q. lo Bisbe
predicás ab Dozer y Coxins y aixi fou fet y ascisti=
ren los Consellers pero no dexa de parexer mal á algun
dient q. de áquella manera no podie stár q. no fos Car
denal ó Arcabisbe de Tarragona ó Bisbe de Barzelona
pero pyor fou lo que feren lo Dia de nostra seño
ra de febrer Conforme á baix se veurá.

Capittol 18 Com arribaren 20 Galeres
en la platja dela pres.nt Ciu.t y per venir
lo Duc de feria abelles lo qual se de
ye venie per Vi Rey de Catalunya
Intentaren de q. la Ciu.t tirás
Primer.

Dijous á 14 de Nouembre de 1596. arribaren ela Platja
dela pres.nt Ciu.t 20. Galer.s que eren de Napols y Geno:
ualo Gen.l delas de Napols era D.n Pedro de Toledo y en
ditas Galer.s venie D.n Gasto de Moncada Marques de
Anys p.r Vi Rey y D.n Pedro de Medisis Germa del Duc de
Florensa y lo Duc de feria q. auie alguns anys que ere
anat a dar la obe.da a la Sanctedat de Clement 8. q.
lo agueren elegit en Summo Pontifice de part del Rey y se
ere de tingut á fins ara en fransa per negocis del S.r
Rey y diuen venia per Vi Rey de Cattaluña y p.r sta oca
sio pretengueren q. la Ciu.t tenia de tirar primer
y aixi quant foren deuant dela Ciu.t se detingueren una
bona stona aguardant tirás lo Baluart pero la Ciutat
feulo q. se debon Costum q. sino es per Personas R.s no
Comença a tirar per altres ábans y vist per los delas

Dalex. lo q̃s. pasaue sea q̃ no xaxen en lx axpriuex encara q̃s. quantxala Voluntat y la Cũ. los Vs pongué aprés ab 3. peses Com te acostumat.

Capitol 19. de la Mort de fr. Angel del Pas fraxe Vecolet?

Dijous á 14 de noembre dedit añy lo s. Perot Vilamon Permá Vebe Vn plec de Cartes de Roma q. exe Vingut ab les sobredites Dalex. ab lo qual Veié nóua dels Moxens de Iunyent Sagrista de Tortosa com dũ eñ. á 23. de Agost pop. passat exe mort en Roma fr. Angel del pas natural de Perpiña de edad de 55. anys. fraxe Vecolet del orde de san franscesch Some mo Ydocta y de molt santa Vida lo qual auie molts anys. que exe anat á Roma per Saber Vna Reforma per los fraxes de la obserbancia del mateix ordre. Y despres de Saber la al cansada no la pogué ser quaxdar ni esxire ab son intent per impedixley lo señor Rey de Espanª q̃s. exe per ella. Y dsont ell la demanaue mes enparticulax. Y per Veuxer lo Rey nos exe demanda dita Reforma ab Consentiment ni instancia sua impedi nos posás en loecusio. Y per sta ocasio lo dit fr. Angel se Vestá en Roma y mori Com dit es en sant. pere Montorí lo sobredit dia ab gran opinio de sanctedat per quel tinguexen 3. ó, mes dies sens sotexaxlo y allí Vencorxegué tota Roma graus y chichs nobles y plebeyos q̃s. deient anauená Visitax lo fraxe sant y li Mentauen lo abit á sos y procuxauen de tocarlo allá abont podien y p. lagran multitut de lagent q̃s. acudie fou fensat Trauxel de la Iglesia y apextaxenlo en lo Castillo en aquell Simbori ó. Capella abont fou Cruzificat. Pere y allí per Vna Veixa lo tocauen y stauen dos fraxes q̃s. preuien lequentes pexa fexlis tocar. Diuen feu molts milixatcles dels liuxant algus endemoniatts. Y Cuxaxalguns malalts y sen Trauen actes publichs y que quant la Cũa ab Cexta oxacio Cuxaue molta gent y de altres dele q̃s. no Cuxaxien y es Creu quel Canonitzaxan y tambe estampaxen imatges Sues que aVisa xen en Barz. De totria lo señor Ronifícat.

Cap.

Capitol 20. de la Estraxio de Con
sellers y diputats del p.nt any de 1598.

Pus lo presen dietari se fa mes en particular per las
Cosas que succeiran en Barz.na y Cathaluña que en
altra part me apar Cosa Conuenient asentar la da
trieni y any las Estraccions de Diputats y Consellers y
dar mes claricia á la historia y pus me lo descuidat en lo
mes de Juliol asentar la Estraccio dels Diputat la posaré
en lo present Capitol puix tracta tambe de la dels Con
sellers y pus la dels Diputats fou prim.a q.e se acostuma
de fer lo dia de S.ta Madalena á 22. de Juliol ascentar la
tambe primer y fou ab la forma sequent so es que lo
sobre dit dia del present any despres de ser Congregats los
diputats y oidors en la Casa de la diputacio sen van Con
sistorialment á la Seu y en hauer feta oracio al al
tar major sen vaix en á la Capella de S.ta Eularia y alli
ouen Misa del Esperit sant q.e sempre la diu algun Ca
nonge y oida la Misa sen tornan ab la mateixa seri
monia a la Diputacio y alli fan noua Estracció de Dipu
tats los quals lo present trieni foren los seguents - Diputt.s -
Don Fransesch oliuer y Botaller Abat de Poblet; p.r Ecle
siastich: lluis de Thamarit per Militar.
Jaume Riu Burges de Perpinya per Real. ~ oidors
D.n Federic de Meca del Abit de S.n Ju.o per Eclesiastich.
Fransesch Gauer per Militar.
Miser Gaspar Segarra per Real.
Y apres al Cap de deu dias de la Estracció que es lo
primer de Agost se ajuntan los Diputats nous en la
Casa de la Diputacio y de alli Consistorialment acom
pañats del Diputats Vells sen van á S.ta Eularia á la
Seu y ouen Misa del S.t Esperit q.e tambe la diu Canon
ge y sen tornan a la diputacio ab la forma que eren
vinguts y alli Juran de fer be y llealment son ofici
y de aqui los Diputats nous ab les Mases deuant sen van
á visitar lo S.r Rey si es en Barz.nas ó, son primogenit ó,
á son lloch tinent y despres sen tornen á la diputacio
y de aqui á ses Cases y de sta manera se dona fi á la

noua Serimonia dela Estraccio dels Diputats Y la dels Consellers es dela Mateixa manera Excepto que las Jornades son diferents y tambe q. no dilatan tan lo Jurament Y anar á Visitar lo Rey ó, á, son lloch tinent per q. y Vanlo endemá dela Extracció Y aixilo present any que fou disapta lo darrer de Noembre despres de ser tornats dela Misa de st. Esperit Estant en la gran sala de Consell assentant Conforme es acostumat fer en noua Estraxio de Conseller q. foren los Seguents.

Mo. Pere Joan ferreres Ciutada de Barzna. Conseller en Cap.
Miser Fransesch Saragosa Conseller Segon
Mo. Joan despares Militar lo qual no pogue Concorrer per Estar Escomunicat per hauer dada en dias pasats Una Bofetada a Un Sacerdot Y aixi en son lloch traqueren á Mo. Fransech de Gualbes Donzell Conseller tens.
Fransesch Palau Mercader Conseller quart.
Y Joan Pau Viuer Argenter Conseller quint.

Capitol 22. Com las Repenedides se mudaren en la Casa noua q. Está al Costat del Monestir de ntra. Sra. del Carme.

Dimars á 3. de Noembre de dit any se mudaren las Repenedidas en la Casa q. la Ciut. los ha feta en lo Carrer del Carme per q. abans Stauen en las Egipziacas y p. ser la Casa delas Egipsiacas fundada pera Donas q. sos Marits les Volen Castigar ó fer diuorsi abelles per trobarles en alguna falta y ser las Repenedides Dones que son eixidas del mal lloch y se Conuerteixen á ntro. S. no aparegue q. Estiguesen totes en Una Mateixa Casa y aixi fonch dada Una Suplica de part de alguns particulars als Mag. de Consellers proposant los lo sobredit y Vist eser la Peticio Justa Determinaren sels fes Casa apart. y p. q. dita óbra no podia Eser acabada tan prest llogaren per las ditas Repenedidas Una Casa en lo Mateix Carrer del Carme al Cantó dela Riera den prima que

es de Mr. Hieronim Desprats Donzell en la qual
estiguexen fins lo dia sobredit ques mudaren en sa
Casa propria á hont vuy stant qe. staue tota aca
bada sino per la Yglesia qe. se anaue fent. utre
S. les fasa unas grans Stas. fins tinga a tots de la suama.

Capitol 23. en lo qual se posa Com
lo Duc de feria fou prouehit per
Viney de Cataluña.

Per no tenir treball en los altres Capitols qe. tractaré
de entrades de Vineis me áaparegut pendrel en áquesta
del Duc de feria posant la Carta qe. los Consellers reben
lo Priuilegi qe. lo Rey los dona la entrada y Iurament
qe. prestan y les protestacions qe. los Sindichs de la Ciut.
y General fan ab totes les demes Coses qe. pasen y pus
ab tots es un mateix ordre posarohe en aquest condit
es molt llargament pera qe. nos seruesca de Descans
áls altres pus en tots se serua un mateix orde lo
qual es del modo seguent. So es qe. primerament ans
qe. lo dit Viney entre en Cathaluña reuen los Conse
llers una Carta del S. Rey en la qual los notifica
com á anomenat per Viney á tal y altre ne reben
los Diputats pera lo mateix effecte y apres reben lo
Priuilegi que lo Rey li Consedeix lo qual Continu
ant en sos Arxius y despres entra en la Serimonia
qe. vaix se dirá prestant Iurament ab tot lo que
mes llargament pasa y aixi esent á Ribat en la pes.nt
Ciutat lo Ill.im y Ex.im S.r D.n Lorenzo de figueroa y
Cordoua Duch de feria Conforme en lo Capitol
18. stá llargament Consengut stigué en la pres.nt Ciut.
en Casa del Duch de Maqueda les ores Viney de
Catalunya per que encara no hauie rebut lo
Priuilegi y aixi per los primers de Dez.re del
present any de 1596. reberen los Magnifichs
de Consellers una Carta del señor Rey del
tenor seguent.

A los Amados y fieles ntros
los Conselleres de la Ciud. de la
Nra. Ciud. de Barzelona

El Rey.

Amados y fieles ntros teniendo presente la Calidad
y inportancia de esse ntro Principado y Condados y
el amor q. con tanta razon les tengo por lo que
su fidelidad y buenos Servs. merezen e puesto tan
to mayor cuydado en nombrar Succesor al Du
que de Malqueda q. con tanta satisfaccion mia
sirvió al cargo de ntro lugar tiniente General
en ello y asi é, echo eleccion de la Persona del Illtre.
Dn. Lorenzo Suares de figueroa y Cordoua duque de
feria y marques de Villalua por ser de la Calidad
y meritos q. se saue con entera confianza que en
todo correspondará á la opinion y conzepto que de
su prudencia y otras buenas partes tengo y que essa
prouincia será no menos bien gobernada que de
fendida y pues á de representár mi Persona no será
menester significaros el respeto que se le ha de te
ner sino encargaros y mandaros que assi en lo de
la Jura como en todo lo demas os ayais con el y
agais la demostracion q. hasta aqui se ha acostum
brado con los otros mis lugar tinientes generales
y le honreys trateys y obedezcais como tal y que en
todo lo q. se ofreciere de mi Servi. y para la defen
cion beneficio y quietud de essa tierra os mostreys
los q. hasta aqui que hallen de q. en lo hareys lo
q. soys obligados y debeis al renombre de q. essa Ciud.
tanto se precia. lo reciuiré de vosotros en muy par
ticular y azepto Servi. dada en el Pardo á 27 de
Nobiembre de 1596 a.

Yo el Rei.

Vt. Frigola Vizecs.
Vt. Comes Gristbe9.
Vt. Coua Niuia Rs.
Vt. D. Po. fis. ad

Gasol Secret s.
Vt. Bautista Rs.
Vt. Sans Rs.

Y despres de hauer Rebuda la dita Carta lo Duc de feria enuiá als Consellers Y Diputats lo priuilegi qe. sa Mag. li auie enuiat qe. es del tenor seguent lo qual feren Continuar en sos Archius Conforme es á Costumat.

La entrada Y Jurament que feu en la presnt. Ciut.

En hauer enuiat lo Duc de feria lo priuilegi als Consellers y Diputats Volgue Jurar y entrar en posecio del Carrech y no obstant auie dias que ere en Barzna. Volgue li fesen Recebimt. Conforme es acostumat als presidents y aixi Dijous á 19. de noembre de dit any en hauer dinat ell Y lo Duch de Maceda se posaren en Una Carosa y sen anaren mes en lla de Sans Y de aqui sen torná lo Duch de Maceda ab la Mateixa Carosa y lo de feria puja á Cauall Y tirá la Volta de Barzna. á Companat dels Consellers Y Regent Y Jutges de la Audiencia Y de alguns Cauallers de la terra Y apres de hauer Caminat Una estona á Ribaren los Diputats Y oidors á Cauall Consistorialment ab Mases altes y lo acompañaren fins prop de la Creu Cuberta Y alli a Ribaren los Consellers Y despres de hauerlo Saludat y dada la Ven Vinguda Mr. Pere Jul. farreres Conseller en Cap se posá á la sua Ma esquerra Y los altres deuant ab sos pmens Y los Diputats sen anaren per la dresera de Vall Donzella Y tras del Vi Rey Venie Un Patge á Cauall ab lo guió de Capitá Genl. qe. es Una Bandereta al Cap de Una llanza Y tras de ell lo Canseller Y Regent Y los

Jutges dela audiencia q. Ja seren posats en aqueix
lloch q. es lo seu quant vinguer en los Diputats
Y ab aquest orde Y Serimonia entrar en el lo
Portal de S.n Antoni y anar endret á la Seu ahont
despres de ser descau alcats lo isqué á Nebrer lo Bis
be ab tot lo Capitol y clero al Portal major dela
Iglesia Y posantselo Bisbe á la Madreta Y lo Con
seller en Cap á la masquerra Y los altres deuant
a Nibaren al altar major á hont staue un Dozer
de Vellut Morat ab dos Coxins del Mateix Y deso:
bra un Misal ab la vera Creu Y agenollat en dit
Dozer despres de hauer feta oracio feu lo Juram.t
Seguent lo qual fou llegit per un Notari ab sta
forma.

Capitol 26. dela Electio del Bisbat de Solsona Y Estinc: cio dels Canonges Reglars de S.n Agusti Y en parti: Cular dels de S.ta Ana dela pres.nt Ciu.t

En Cara q. en lo present Dietari estant sols Con
tinuades totes les Coses q. del Any 1596. auant suc
ceirán y las q. en dit temps vindrán á ma noticia
encara q. agen succeit abans no obstant aixo me
ha aparegut á mi posár per fi del pres.nt any la Erec
ció del nou Bisbat de Solsona Y Extinencio del dit
Abadiat y de altres Abadiats Y Monestirs de Canonges
Reglars de S.n Agusti del present principat de Cataluña
Y Comptats de Rosello Y Serdaña y lo designe aixi de
las Rendas Com delas Personas Y Casas q. de dita Re
ligio se ha feta aixi per eser Cosa tan principal y
notable Com tambe per q. nos perda mem.a de una
Religio q. es stada tan principal y antiga no sols en
lo present principat y Comptats pero en Cara en to
ta la Iglesia Universal la qual extinsio fou feta
per orde y manament del santissim Pare n.tre Cle
ment VIII. Vuy Santissimament Regnant en la Igle
sia de Deu á Istancia del S.r Rey D.n Felip Primer
Rey Y S.r n.tre Y ell mogutó, Sobornat p.r algunes Per-

Sonas q. demostrauen tenir bonzel lo que pla
cia á Deu sia aixi perq. si dita Religio de Agus=
tins ere á Ribada á tan gran Relaxacio y igno=
rancia en alguna manera nera Causa no ha
uer presentats dits Abadiats sino Comanarlos á se
grestadors y Abats Comendataris los quals no sols
ne feienlo ó fici de bon Pastor pero ni de bon Mercena
ri; y perq. tanbe los Benets Claustrals se Comensa
uen á encaminar en lo mateix per la mateixa
falta maná Santissimam. La Santedat de Sixto
quint de Benabenturada Recordacio se probeis en dits
Abadiats en Personas Benemeritas y sino que ell les
proueirie Conforme son Carech Pastoral lo obliga
ue y per eserse mort prest no pogué executar dita in
tencio perq. lo S. Rey ó, per millor dir los Conseller
y ministres anauen trasant q. de dites Abadies y
Rendas dels Monestirs aixi de Agustins Com de
Benets sen fesen encomanda de lorde de la Caua
lleria de S. Jaume de la Espasa y altres Religions
Militars en lo present principat de Cathaluñya
y Comptats de Rosello y Serdaña per no hauer ni
en dita Corona pero Com ningun Summo Ponti
fice volgués Consedir dita Peticio y los de dits mo
nestirs particularment de Benets y alguns al
tres de la terra y resistir en tot lo que fou posible
nos pogueren effectuar ditas encomandas y aixi
fou forsat pus los Benets no stauen tan Relexats
ni en ells y auie tanta ignorancia com en los Agus
tins y stauen reduits á Prouincia lo que no fe
yen los Agustins y tambe per hauer mes gent.
Principal en dita Religio de Benets que no en la
ltre foren proueits dits abadiats de Benets en Per
sonas Benemeritas aixi en lletres Com en virtut
los quals ó, feren tanbe y exemplarment que
poch apres tingueren Capitol Prouincial en la

en la present Ciutat á hont á cordaren tots los Abats de la Corona de Arago y en ell se feren Constitucions Santissimas i posaren ab molta Reformacio les quals Cosas qui las Voldrá Veurer podrá acudir en los Archius dedits monestirs particularment en lo de Ripoll y en lo de S.n Culgat del Belles pero Com en los Agustins fos mes Justa la querella Conforme ells deien pera poderlos abollir y no si trobauen Personas tan principals y tan doctes Com en la dels Benets foren extinguits y Secularizats del tot y perque seria Cosa llarga posaro tot p.r extenso lo modo ab q.e dita Religio fou extinguida y erigida la noua Cathedral y nou Bisbat de Solsona y en aqui Vingueren Remesos los poders apostolichs y ab la forma q.e se executaua tot pusen los Archius del S.r Rey q.e Sta en la pres.nt Ciu.t y en lo de Solsona se podrá trobar tot molt llargament. nom Cansaré en posaro assi, sino Remetrem en tot á ells q.e sols neposaré Una Summa de tot lo que á Succeitt perdit áffecte perdarne alguna Clarissia als que en dits archius ho Voldrán Veurer q.e lam donà. lo molt Ill.tre y R.m S.r D.n Luis Sans primer Bisbe dedit Bisbat de Solsona que ja ans de eserne Bisbe auie entreuingut en dits negocis y es del tenor Seguent.

Visita del Agustins del asiento ques podrá tenir acerca dels monestirs y altres Beneficis dels Canonges Reglars de S.n Agusti.

Per las Visitas q.e se han fet dels monestirs dels Canonges Reglars de S.n Agusti se á Vist lo poch modo q.e y ha de poderlos Reformar de tal manera que la Reform.o tinga effecte ni Succes algubo per eser tanta la Relaxasio que en ells se ha trobat q.e Solam.t los Resta lo nom de Reglas y en lo modo y Viurer son del tot Seculars y encara q.e ells fan profesio ni saber lo q.e prometen ni á que son obligats ni han Vista la Regla de S.n Agusti q.e profesen y Casi tots Viuen fora de clausura en sas Cases de la manera q.e Volen ni hauer tingut de m.s a.s á Sta part presidents ni Capi=

tols ni Congregacions algunes ni Visitas ni Star ells
Reduits a Prouincia y hauer tinguts los demes dels
Abats Comendaris que ningun Compte han tinguten
las Coses de la Religio antes los han aprofanats abson
mal exemple molts dells y per no haueri entre ells
Personas que pugan ajudar á la Reform.^o y esser casi
tots ignorantissims y poch exemplars y molts de ells
molt aprofanats y demes ques tindria de fer un
gasto molt exessiu en acomodar los monestirs de clau
sura istancias per los Canonges y oficinas p.^r la Vida
Comuna Com seria necesari posanti la Reform.^o
y aixi pareix sera millor fer de aquestos monestirs
lo q.^e en altra temps se feu de las Iglesias Cathedrals
q.^e las demes dellas eren de Canonges Reglars y foren
fetes seculars Com Vui ó, stan casi totes lo que
tambe en áquell temps se feu p.^r las dificultats que se
ofenien en fer los Viurer Regularment lo q.^e no fent
se ere mes agrauar los dexar los fer profesia qe ha lo
mateix que al present sens ofereix en Reformar los
q.^e Vuy son y Conforme asó se pot donar trasa per aques
puga ellegir Una noua Iglesia Cathedral en aquest
Principat de Cathalunya del q.^e y ha grandissima ne
secitat especialment en lo Bisbat de Urgell que es
molt gran y molt treballós y ab dificultat pot Un sol
Bisbe dar Raho á tot ell y la trasa será de la mane
ra que áqui se espesificará=
Primerament la Cathedral se te de fer en la Vila
de Solsona del Bisbat de Urgell fent la Ciu.^t se li podrá
dar tota la terra de Balaguer y lo districta del Aba
diat de Ager y lo de Pallás ab tota aquella part en
ués Arago q.^e Vuy es del Bisbat de Urgell y de la part
del Camp de Urgell se podrá pendrer part del Bisbat
de Urgell y part del Bisbat de Vich Com de asó senporá
fer Conuenient Reparticio per los Comisaris que seran
anomenats per en áso=

Pera la dita noua Yglesia Cathedral se podrá aplicar los Abadiats es asaber las Rendas de las mensas abbasials de Solsona y Vila Bertran y los Priorats, Curats y sens Cura de S.ta Maria de lluça de S.ta Maria de Nocalosa de S.ta Maria de las Olivas y de S.n Pere de Clará la Renda de tots los quals es la que se segueix.

La Mensa abbasial de Solsona	3000 ll. ß
La Mensa abbasial de Vila Bertran	1300 ll. ß
Lo Priorat de S.ta Maria de lluça	.240 ll. ß
Lo Priorat de S.ta Maria de Noca Rosa	.370 ll. ß
Lo Priorat de S.ta Maria de las olivas	.130 ll. ß
Lo Priorat de S.n Pere de Clara	..80 ll. ß
Summa tot	5120 ll. ß

Aquesta Renda se repartirá ab áquesta forma que las tres milia lliuras que val la Mensa abbacial de Solsona se aplicará á la Mensa Episcopal que ab los demes profits tindrá mes de quatra mill y á lliuras.

La Renda de la Mensa abbacial de Vila Bertran que son mill y tres Centas lliuras se podrán áplicar á quatra Dignitats ques podrán erigir en dita noua Cathedral, es asaber Un Dagá, Un Cabiscol, Un Ardiaca y Un tresorer de tal manera que a cada Una de las tres daneras se asignen 300 ll. de Renda y lo demes q.e serán quatra Centas se podrán aplicar al Dagá Com á Cap que ha de ser de áquell Capitol.

A la Mensa Capitular se podrán Unir las Rendas de tots los dits quatre Priorats que fan Summa de 820 ll. y mes suprimir los officis Claustrals que Uuy son en Solsona Unintlos á la dita Mensa Capitular que fan Summa de 600 ll. de Renda y als deu Canonicats que Uuy y ha en Solsona se ni podrán afegir dos erigintlos de nou y ab lo q.e ja tenen y desta manera se les aplicará Valdrán á 200 ll. de Renda cada hu lany.

Pero pa fábrica de la noua Yglesia Cathedral se poden aplicar las Rendas dels Priorats de Castell nou y de Serrabona que no tenen Cura de animes y Valdrán de Renda fins en 240 ll. ab lo qual y ab lo q.e pagarán al perdre de la Posecio per en áquest.

efecte lo Bisbe Dignitats y Canonges tindrá suficient
porsio la dita fabrica, asò del pagar per a la fabrica
al perdré de las posecions es cosa acostumada en las
demes Iglesias de Cathaluña.
De esta manera restarán à presentació de sa Mag.d com
à Patró lo Bisbat de la dita noua Iglesia y las ditas
quatra Dignitats com a cosa de la de las rendas de les
dits Abadiats que son del Patronat R.l
Aquesta trasa de fer noua Cathedral en solsona à
aparegut millor que en Balaguer ni en altra part.
per trobari mes comoditats que en Balaguer, à mes
de esser lo lloch mes sá y per esser la Iglesia Major
y lo Palau que vuy te lo Abat es molt gran y molt
suficient per lo Bisbe y està la Iglesia mes pro:
ueida de Ministres so es Canonges racioners y Be
neficiats y aixis fa la noua Iglesia Cathedral ab
aplicació de manco renda de la q.e seria menester
sis fes en Balaguer, ò en altra part sis tingues de
fundar tot de principi.
De las rendas de las mensas abbasials de s.ta Maria
del Stany. S.n Ju.o de las Badeses y s.n Pere de Ager q.e
son es à saber del Stany. 1500 ll.s de s.n Ju.o de las Ba
deses 1050 ll.s Ager 500 ll.s que ajuntat tot fan 3050 ll.s
se porán erigir algunes dignitats en las mes Iglesias
Cathedrals de Cathaluña que restarán à presentació
de sa Mag.d y podrá esser de la manera ques segueix.
En lleida un Mestra escolas del qual y ha molta falta
per lo bon gobern de aquella Uniuersitat aplicanti de
las rendas de la mensa abbacial de s.n Pere de Ager q.e
vui son 500 ll.s ab expectatiua de esser molt millor.
En Vich un deganat q.e no lei ha ab 400 ll.s de renda.
En Urgell una dignitat ques diga ardiaca ò Abat ò com
millor aparega ab altras 400 ll.s de renda.
En Girona un altra Deganat q.e no lei ha tanpoch ab
altres 400 ll.s de renda.

Del q. Resta de las ditas 3050 ll. que son 1350 ll. se poden erigir tres Dignitats en Barna. so es un Thesorer y dos Ardiacas tambe á presentacio de sa Mag. la Thesoreria val lo Ardiaconat de Beses lo altre Ardiaconat de llobregat.

Seguint aquesta trasa las Yglesias a hont stauan les Abadies sobreditas restarán en la manera que áqui se dirá.

San Pera de Ager restará Yglesia Collegiata secularizada y subjecta al Bisbe y ab lo mateix num. de Canonges q. auy te. los Canonges que uuy son regulars per los quals y los demes que uuy son regulars se faran algunes ordinacions de com auran de viurer pera cumplir ab sos vots y stigan segurs ab conciencia y aixi com aniran vagant en son lloch proueirá lo Summo Pontifice ó lo Bisbe conforme de qui será la mesada á altres q. no fasan profecio sino que sian Canonges seculars fins á q. se acaben tots los regulars y sien tots seculars los Caps dels Canonges de aquestes Yglesias seporán dir Arxipestres y en aquesta dignitat se li porá aplicar la renda del Priorat de Monmagastra quel obtenen Canonges de dit Monestir de s. Pere de Ager y val 100 ll. pagats tots los Carechs ab las quals 100 ll. y ab un Canonicat que tindrá porá pasar lo dit Arxipestre.

Sta. Maria del Stany restara de la mateixa manera feta Yglesia secular Collegiata dient tambe Arxipestre al qui á deser Cap de ella y unint li la renda de la Camareria q. son 100 ll. y tambe un Canonicat.

S. Jn. de las Badesas restará de la mateixa manera y al Arxipestre se li unirá la renda de la Camareria que son 110 ll. y un Canonicat.

Sta. Maria de Vila Bertran restará de la mateixa

forma y al Archipestre se li unirá la Renda de la Piatencia y Camareria que serán 64 ll. y un Canonicat.
S.ta Maria de la R.l de Perpiña restará de la mateixa manera secular y Collegiata restant la Iglesia en lo mateix nom de Abadiat pero secular ab la mateixa Renda que de lo Abat regular y restará aquesta Dignitat á prouisio ó representacio de sa Mag.d com ó es stada fins uui subjecte lo Abat secular al Bisbe com los demes.
San Vicens de Cardona restará aixi com stá dit de la R.l de Perpiña y la Prouis.o de la Abadia secular restará áqui uui ó stá la regular y lo Abat secular subjecte al Bisbe com lo de la R.l y de sta manera resta ordenat lo de las Abadias ab la forma que te de restar y los Priorats Conuentuals del ordre dels Canonges reglars de s.n Agusti restaran ab la forma que se segueix.
Lo Monestir de s.ta Ana de la present Ciutat se secularitzará aixi com aniran vagant los Canonicats se proueiran á altres que no fasan profesio y lo monestir y les Personas staran subjectes al Ordinari lo Prior restará ab lo mateix nom y renda pero secular y los que de present si troben q.e auran feta profesio sels dará ordre de com tenen de viurer aixi com los dels Abadiats. Es de aduertir q.e á tots stos Canonges en cara quels fasan seculars nols lleuen las insignias de Canonges que en lo Cor aportauen que es sobre Pallis y Musa forrada de Sati Carmesi q.e de las matexas usan ara pero las Insignias que fora casa aportauen de reglar que eren casi tots uns roquets de tela

76

Blanca en señal de la Regularitat. aixo los han
lleuat pus ara no son Regulars y los de s.ta Ana en
lloch del Roquet aportauen en lo Costat esquerra
a la sotana y al Manteu Una Creu Vermella
de esta forma Conforme la trobarán pintada
en moltas parts de dita Yglesia y tambe los la lle
uaran que no la portasen mes.

Lo Monestir de ntra s.ra de Marresa del Bisbat de
Vich de la mateixa manera que se ha dit del de
s.ta Ana restant lo saborde ab lo mateix non y renda.

Lo Monestir de ntra s.ra del lledo del Bisbat de Gi
rona y lo de s.n Jauma de Calaf del Bisbat de Vich
y lo de s.ta Maria del Besalú del Bisbat de Girona
y lo de s.ta Maria de Ullá del mateix Bisbat y lo de
s.ta Maria de Fenassa del Bisbat de Barz.na restaran
de la mateixa manera que lo de s.ta Ana.

Los Monestirs de s.ta Maria de Cornella y de s.ta Maria
del Camp del Bisbat de Elna y lo Priorat de sant
Felis del Mont del Mateix Bisbat se poran Unir als
Capitols de Elna y de s.n Ju.o de Perpiñá per aq.s de esta
manera se pogues trasladar la Cathedral de El
na á Perpiñá per aq.s ab lo ques millorará ab las
rendas dels Priorats los Canonicats se poriena con
tentar los Canonges de s.n Ju.o de deixar ses preten
cions p.r las quals se deixas de fer dita translacio de
la Cathedral la valor dels dits priorats Compre
nent las mensas dels Priors y Conuents fan suma
de ₶ 1310 ll. de las quals sen poden pendre 300 ll. per
lo seruei de las Yglesias y de dits priorats y restarán
1000 ll. per los dits Capitols y quant asó no aparegues
se poran secularizar com las demes ab la forma
sobredita ó aplicarse per la recompensa ques á de dar
als Bisbats de Urgell y Vich dels quals se pren
pera erigir lo de Solsona.

Ha aparegut q. no fense la translació de Ona à Cerpina
sepora Cuix à las Mensas Episcopals de Orgell y Vich per lo q.
se les ueua q. la dita Execció del Bisbat de Solsona Restant per lo
Seruey de las Iglesias Laporació ques apunta.
Los Bemes Prioxats y Paroxdias que son Cuxats sepo=
xán segu laxitax y fets Beneficis Cuxats y de sta manera
se faxá Gran Benefici à las ditas Iglesias perque los que se
xán proueits tindrán obligació à Residix lo que no han fet
los Priors que com los Monestirs son Regulars y se donan
à Priors Comendataxis no tenen per obligats a Residencia.
Per los dzets q. las Mensas Episcopals de Orgell y Vich perdran
se les auxá de dax Recompensa per Causa q. ab aquests dzets Con
sisteix bonapart de la Renda que tenen ditas Mensas y así se
pora fer Quint los Agums Prioxats Consta ultra dit.
Lo Monestir del Stany en caxa ques Secularize no pot Restar
en lo loch a hont Cuy sta per ester loch molt Solitari y mal
sa y paxás transferix à la Vila de Moya q. sta à Ona Legua
y es gran Poblacio y ai bona Iglesia y Comoditat de Capellans.

Ordinacions per los Canonges Reglars de Sant Agustí fins que sen acabats

1. Mauent los Canonges Reglars del Sr. Agusti que Cuy son fet apro
fesio no poden desobligarse de lo que conforme lapxo fesió son obli
gats y si be se auxá de dispensax ab ells en Agunes Cosas per
en las que son mes essencials del gasto Regular no poxán Buxar
de tenir obligació y primeram.t en lo que toca al Abit se tin
dxán de Restax ab lo q. axa apoxtan pus no pot lo Religios de
xar son Abit ni portar lo antigat ans bé lo ha de apoxtax descu
bert Com q. mana lo S.t Concili de Trento.
2. Los q. no Serán de Missa Confessaxán Cada Setm.na y Combrega
ran Cada mes y los que son de Missa la dixán almanco
Cada Diumenge
3 Tindrán obediencia al Bisbe de allá à hont Residixán y los
de Urgex q. pretenen Ser nullius Diecesis stán subjectes al
Bisbe de Orgell fins à q. Sauent fet la execció de la nova y
glesia Catedral y Comprenentse lo monestir y Districte
de Argexdins dels Confins de dita nova Iglesia Vers Cen

Subjectes al Bisbe de la dita noua Iglesia Y enlo que
toca al orde de la Iglesia Tal q. Sera Cap de ella en Caxa
que sia Secular.

4. Cada any Una Volta aportaran lo Bisbe en la diocesi
del qual Staxa Una llista desas Vendas junte Y dels
Bens mobles que Jndra daxan Compte de com administran
sas Vendas Y lebaxan la Benedicco del Bisbe per administrax Y Usax del que Jndaxan pexasen nesecitats aduextin
los quelo quels Sobra Stan obligats agastax ab obres pies
no Solament per esser los Bens eclesiastichs Sino tambe
per esser ells Religiosos.

5. Nols sera lisit obtenir altres Benefias fora dels Canonicats Y dignitats Claustrals Sin Jndraxan.

6 No Jndaxan enses Casers Donas de ninguna Calitat.

7 Procuran la honestidat Y Recollim.t deses Persones Y de
asso Jndra Cuydado lo Bisbe fentlos guardar mes Recollidament q.s dels demes Eclesiastichs Castigantlos mes gravament quant en alguna Cosa faltaxan.

8. No poxan fer Testament sino lo que deixaxan sen age de
fer be perses animes Y en bes de la Iglesia Y altres obras pies
Conforme li aparexera al Bisbe.
En las demes Cosas q.s toca a la Clausura Y a la Vida Co-
muna a q.s Conforme sa Regla Y Concecions del Summos
Pontifices staran obligats se Suplige a sa Santedat sia ser
uit de Dispensar ab ells a fento que deixantlos en lo modo
ques deixen no podenguardar en ninguna manera.
Ysso es la Suma de Tot lo Contingut en la Ereccio del nou
Bisbat Y Institucio dels Canonges Regulars de St. Agusti sibe Y
aque moltes demandes Y Respostes Y Contradiccions perque
lo Bisbe de Orgell dit B.t Andreu Capilla Monge Exturso fou
lo que Comenza a Trasar dit Bisbat pensant Cay daxian a
ell Y Com Ueu quel donaren a Mirer Ilur Sobrl Canonge
de Barz.na lo qual fou lo primer Bisbe de dit Bisbat Contradi
molt Ust q.s li Uenauen bota la Terra de Balaguer, Ager
Y Tot lo de Pallas Y al Cap alcaza q.t desa Vida o Mentras
Seria bisbe de Orgell no li Uenaxen lo queno ferendel
quels donauen de Sich per que Ust que lo de Orgell Y fue
Sants Contraxis Y lo de Sich Comenzaue a fer lo mateix que
dele B.t Pedro Jaime Aragonis de Nasio lo feren Bisbe de

Marrasin y feren Bisbe de Vich al Dr. Jn. Vila Canonge de Barzna. home doctissim en theologia y dels mes Celebres de España ab tal q. no Contradigués á las terras que al Bisbat de Vich lleuauen pera darlas al de Solsona del q. ell fou molt Content pero per mes aseguraro lin feren fer un acte ans q. nos Consagrás y las terras q. li han lleuat son Cerueza ab la mr. part del Deganat y Tarraga y diuse q. per en aso los daran als dits Bisbats de Urgell y Vich algu na recompensa asso es summariament Com sta dit tot lo Conteng ut en áquest negoci y si mes llargamt. ho voldran veurer á Cuden als sobredits Arxius.

Fi del Sobre dit any 1596.

Ab lo qual se acaba lo present llibre primr.

Libre Segon del Present dietari
Del any. 1593

Capitol primer de Una Crida que
mana fer lo Vey pera lleuar
las Marqueras y Com
los Consellers li destorbaren.

Dijous à 2. de Janer de 1592. lo Exm. S. Dn Moxens Suares de Figueroa y Cardona Duch de Feria Y Marques de Villalba Virey de Cathalunà mana fer Una Crida que ninguna pena de 30 Dias de Preso se goças fer mascara ni ninguns io ensa Casa ni Representasen Comedias y aso per Respecte com lo dia abans à las deu oras de la nit exe mort en Barcelona lo Marques de Aytona Duch de Maqueda q.s. fill maior de Dn Bernardino de Cardenas Duch de Maqueda q.s. exe Stat Vey mes de 1 anys del present Principat Y per Stat Reb aparaqué al Duch de Feria mandar fer la dita Crida; Y Venint à noticia dels Consellers Y Diputats feren las diligencias que en tal negoci se requexie impedint nos pras en execució dita Crida per esser Regalia del S. Rey; Y dits Tribunals anaren à Casa del Virey Caba hup.t si dientli fos sexut sa Exa. manar revocar dita Crida per quant era gran perjudici à la autoritat Real Y en aquesta Cit. La qual no acostuma de fenir Dol ni fer ningun sentiment de Justicia sino per mort de Persona Real q.s. son lo S. Rey de la Fa Reina Y son Primogenit Y no à altri à Reb quals Vas Dijous digué lo Vey que ell à Consultaria y los tornaria Resposta Y Consultant ab los Deputats ell sen Anaren per molt à Regnes en Sauer fermada la Crida Y aixi per no afrontar sinon Colqueren fer altra en Contra sino q.s. Via Consellaren q.s. Dissimulas si y auie Marqueras ni altres Regocijos Y que de ninguna manera se executas la Crida Y aixi passaren auant les Carnestoltes Com se à Costumen en Barx.na

Capitol 2. Com lo Vey Y Un Canonge
mal citiquexen al Altar major
de la Seu ab dos Boceros lo dia
de entra Xma de febrer en pre
sencia dels Consellers.

Dumenge à 2. de febrer 1592. en lo qual dia se feie la Benedicio deles Candeles encara q.s. exer Dumenge de la Septuagesima nos Celebra la festa de entra Xta fins lo endema Rucy à la seu de la present Cit. Unas ben extraordinari Y no may Stat y exe que lo dia abans lo Vey enuia à dir als Consellers Com ell Ilo Cardenal S. fes. Nro de Sumaya ques trobaue en la

present Cúr. Volian anar ala Seu á oirlo ofici si enpero no era impedimen.t ningun Yá ells los ltaue be al qual feren Resposta dits Consellers que be podian anar que no exe impediment y auso dit dit ans qs. la Benedicció de las Candelas se començaz foren ja atrer lo altar major de la seu dos Dotzers ó, Stados lo D. de Bellut Canonge en lo qual se asentá lo Cardenal Y lo altre de Bellut negzager lo D. Vey Y so bansse en dos los Consellers presents Cosa que mai se era feta que en presencia de Consellers Y al altar major de la seu y aquests dos Dotzers Y cinquenen ans de la misa ni la Benedicció se comensas la qual feu lo Venerent Canonge Granmas Y feta la Benedicció al distribuir los ciris lo mateix Canonge los aporta al Cardenal Y al D. Vey que ltauen enlos Dotzers à la part de leuangeli Y aquis feren la Professó si es acostumat en semblant dia nada Y seguiren la lo Cardenal Y lo D. Vey y los Consellers anan lo Cardenal al mitx del D. Vey y Consellers en Cap que era Mr. Pere Iuà ferrares Cuntada Y los altres Consellers Veniant detras per ordre de Y a Quada la Professó sen torna xen dos al altar major á dir lo ofici Y Sermo. So es lo D. Vey y lo Cardenal en los Dotzers a la part del euangeli Y los Consellers a la part de la Epistola en lo Padris acostumat. E, bo gut fer á questa nota Y aguntam.t de tot lo sobredit per que Vegen quant mal fer ells los Consellers de Consentir que en lo altar major de la Seu que es Capella Real se posasen dos Dotzers major ment en presencia de Consellers qs. son Conservadors de las Preminencias Y Seximonias R.l Cor de quen persona R.l mai an fet que lo quedits Personas han la costumat fer moltas Voltas es allargar los Dotzers que i gujan Cabrers dos o tres ó los qs. son, Y la dits Consellers tenen mes Culpa pason loo enuiat la dir lo D. Vey lo dia abans lo tot Vage amuy per placebos Y segons intencions qs. lo S.r per sa misericordia sie Culla apladar de tot.

Capitol fets Com se Comença lo obra de la Diputacio que sta deuant de S.t Jaume

Dimars á 21 de Janer de dit any Començaren á enderrocar Unas Casas que W.a S.a mie que los Diputats auien Comprades deuant San Jaume per a Creixer la Casa de la Diputacio y amplificant dita Casa se Comença Una obra molt sumptuosa Y pasant la auant apar aque á algun Malicios que exe gasto Excessiu pus ells ho y auien posat per las mans

y pro-

Y procuraren endestorbar no pasas auant Escriuint en Cort com los Diputats feien una fortaleza en la Diputacio Y que ere per judici del S.r Rey lo que antes per sa Mag.d Scrigué una Carta (Dillums á 31.) Dichs als Diputats pera q.e fesen parar la obra.
Dilluns á 31. de Mars de dit any Reberen los Diputats una Carta de sa Mag.d del tenor seguent. En lo sobre Escrit.

A los Venerables Deuotos Y amados nuestros los Diputados del General en el ntro Principado de Catt.a

de Dins.

El Rey.

Diputados é entendido que p.a ensanchar la Casa de Essa Diputacion Y hazer mejor ornato en ella se han comprado Y derriuado todas las Casas q.e ai desde ella á la Plazuela de san de san Jaime y porque hauiendo de ser esta obra tan grande Y Costosa Conuiene que la trasa de ella sea muia zertada y por este respecto holgaré de Verla antes que se comienze á poner mano á ella. Scriuo al Duq.e de feria mi lugar Teniente Y Capitan general que os la pida de mi parte en la forma q.e del entendereys Y assi os encargo Y mando lo agais Y se la entregueis porque la Ynuie Y entretanto que Yo responda á ella no se pasara adelante en la obra Y Con ello me Escriuireis. dada en Mad.d á 24. de Marzo de 1597 a.s

Y el Rey

V.t Frigola Vij.s
V.t
V.t
V.t

V.t Baptista Reg.t
V.t Don P.al Sans fisc.l ad.us

Gassol Secret.us

Y Rebuda dita Carta aparagué als Diputats que deuie Consentir en fer la Voluntat del S.r Rey y no Jugar de fet en pasar la obra auant en Cara q.e aparagué Cosa extraordinaria lo que lo Rey feie en fer suspendra la obra Y Voler Veurer lo modelo per quant ere quantra Constitucio perque los Diputats podenobrar á son gust sens parer del S.r Rey. pero per totas las Rahons sobreditas Y per q.e Ves sa Mag.d la Malicia que ls auien ó posat li enuiaren lo modello Y fer en sesar la obra enuiant en Cort per a dit effecta al D.r Joan Lentis Canonge de lleyda, Y á Mestra Pera Blay Mestra de dita obra ab lo modello Y trasas.

Dimecres á 23 de Abril de dit any partiren de la present Ciu.
pera la Cort los dits Canonge Sentis y Mestre Blai á la
qual á Riuaren Dilluns á 5. de Maig de dit any á hont estigueren
Casi tot lo present any de 1597. negociant dit negoci y despres
de hauer Vist ha Mag.d las trases li agradaren molt les quals
li amostraue y trasaue son Enginer m.r Fran.co de Mora que
Mestre Blai mai li parlá sino que staue en la antecamara
y lo dit Mora entraue y exia del aposento del Rey al de Mes
tra Blai y Vist per sa Mag.t que las trasas staue en be Con
gué que la primera inform.n fou malicia y aixi mana que
se escriguen al Duch de Feria Vi Rey de Catt.a pera que auisas
si staue la obra de la manera q.e Mestre Blay lo auie in
format y en hauer Reuuda la Resposta la qual fou molt
prest sabe com la Inform.n del Mestre ere de la manera q.e
pasaue y staue Conforme la obra y aixi dona llisencia q.e
pasás dita obra auant despedint als dits Canonge sentis y
Mestre Blai ab Carta per als Diputats.
En Cara q.e lo present Dietari Vage diuidit ab llibres y en cada
llibre se tracte lo Contengut en aquell any, y aquest hegon
llibre del present dietari sia del any 1597. y la Carta que po-
saré ara sia del any 1598. tota vi aper esser la Carta de la
materia que en aquest Capitol se tracta me á aparegut po-
sarla en áquest lloch puix en ella se Remata dit negoci de la
obra y no posarla als principi del any 1598. puis ja ab aquest
parentesis ne don Raho al lector)
Disapta á 10 de Janer del any Vinent de 1598. Reueren los
Diputats p.r mans del Canonge Sentis (lo qual ja auie al
gunts dias que era en la present Ciu.) Una Carta de sa Mag.d
del tenor seguent.e = en lo sobre escrit.

A los Venerables Deuotos y Religiosos
y amados ntros los Diputados
del g.l en el ntro principado de Catt.a

Dins

El Rey.

Diputados el D.r Jul.o Sentis Canonigo de Lerida me dió Vues
tra Carta de 22. de Abril proximo pasado sobre lo que toca en
querer enzanchar essa Casa de la Diputacion azia la parte
de s.n Jaime y explico lo q.e traia en Commicion y me ha
solizitado con particular Cuidado y diligencia y á los de
mi Consejo de Aragon assi en lo que toca á esto como
en lo demas q.e por Vosotros le ha sido encomendado

el Ipo que aqui á Estado de que quedo satisfecho de su buen proceder y haviendome pedido lisencia dho Canonigo p.a Voluerse se la hemos dado haviendo prim.o visto la plan ta q.e Maestro Blas Maestro de dha obra truxo y assi en esta no ai q.e deciros, sino quedar mui confiado que en lo que de mi servi.o se ofreciere correspondereis conforme á vuestra obligazion y mereze el amor q.e os tengo. dada en el Prado á 8. de Dix.re de 1595. a.s

Yo el Principe.

V.t Frigola Vic.s — V.t Baptista R.s
V.t Comes Ge.s Ther.o — V.t Sans R.s
V.t Guardiola R.s — V.t Clavero R.s
V.t D. P.o Sans fisc. ad.s

Gasol Secre.s

Per aquestos Mem.ls se á vist la Justicia que tenim y com lo Prior y Comendadors de Catt.a perderen totas les Centencias y p.r no esericridats los diputats com á tan interesats tin gueren lloch per a poder formar plet de nou y prosegir lo en son nom com á part mes princi pal de áquest negoci y no obs tant totaso foren proveides les sobreditas Cinch encoman das á Aragonesos y Valencians y com los Comendadors anaren á pendrer la posecio los vasalls de ditas encoman das nols volgueren rebrer pus no heran naturals y vist assó per los aragonesos recoregueren al Virey y audiencia per aquels dasen executorials per a poder pendrer posecio de las encomandas lo que no volgueren fer los de la au diencia per instar lo sintie del Gen.l lo contrari y quant veren los aragonesos que tanpoch en la audiencia nols volien a favorir suplicaren á Gregori 14. ab sinistras inform.ns quels donas breu per a q.e no obstant qualseuol dificultat los donasen la posecio y se executasen las tres Centencias que havien á gut lo Capbreu alcanzat tampoch lo volgueren obeir los vasalls de las encomandas que no fos ab executorials de la audiencia; y la audien cia deia que no podia dar los executorials per la instancia que lo sindich de part dels Diputats feia dient q.e las sen

tencias y lo breu era quantra Constitucio y que ells les te
nian Juradels y que no podien fer altra cosa y que lo breu
era nullo per totes les Causas y Rahons que lo sobredit au
tor en sos memorials á llargam.t dades ni tanpoch los
podien soltar los diners del Segret que stau en deposi
tats á la taula de la present Ciu.t y que no incorrien en
las excomunicacions que lo breu los posaue per totes les
sobreditas Causas Conforme ne tenia parers de Thedechs y
Canonistals que per en asso se ajuntaren moltes Vegades
y Vist per los Aragonesos que lo Vi Rey ni audiencia no
volien dar los execoturials ni obeir al Breu per a poder
pendrer la posecio de ditas encomandals ni ls volien sol
tar los din.s que stau en depositats en la taula del Canbi
de la present Ciutat dels fruits dels Segrets de las ditas en
comandals recorregueren al Nuncio de España per sa
Sanctedat que stá en Mad.z anomenat D.n Camillo Gayeta
no Patriarcha de Alexandria per aque ab Sensurals e
glesiasticas los forças á dar dits executorials executant lo
breu de Gregori 14. excomunicant los á tots y als Diputats pa
que instauen nos traguesen dits executorials y Vist asso
los Diputats feren Una enbaxada á la Cort (á hont staue
lo Nuncio) de nou Persones per aque intersedisen ab dit
Nuncio no posás ditas Sensurals y procurasen á remediar
á quest negoci.

Dimars á 25. de Mars de dit any 1597. dia de la encarna
cio dentre S. partir en de la present Ciu.t per a Mad.z los
.g. embaxadors los quals foren.

Eclesiastichs.

Fransech Oliuó Ardiaca de S.ta Maria del Mar y
Canonge de Barz.na = Jaume Cordellas Canonge de Barz.na
Phederich de Sarria Canonge de Barzelona.

Militars.

D.n Miquel Meca y de Clasqueri
Fransech de llupiá y Doms
Miser Fransech Gamis.

Reals.

Julia de Nauel Ciutada Honrat de Barz.na

Miser llorens Jouer.
Rafel Riuh Burgés de Perpiña.
Y abáns que estos Enbaxadors no partisen ere anat ámad: per lo mateix effecta Miser Joseph Mur Dr. del R. Consell, de part de dit Consell.
Disapte á 5. de Abril de dit añy reberen los Diputats un plec de Cartes del Virei que ere anat á pasar la semna. Santa á Monserrat Ydins Y auie dos Cartas la una del Virei Y la altre del S. Rei per los Diputats les quals contenian que los Diputats fesen tornar la Enbáxada. Y las Cartas son del tenor seguent. la del Virei.

En lo sobre escrit

A los Diputados del General de Cataluña

Ydins deie

Su Mag. con Carta de 27. del pasado me escriue aduierta á Vms q. quedará mui seruido reuoquen la enbaxada de las nuebe Personas que han resuelto enuiar para tratar el negocio de las encomiendas de S. Jul. pues siendo tan platicado Y entendido, Y el Abat de Ripoll ha informado tantas vezes sobre ello Y Miser Mur podra hazer agora lo mesmo. no es menester ni se deuen gastar los dins en la generalidad en lo que no es de substancia Y que ási hagan voluer luego los nuebe nombrados para hallá que haziendolo contrario seria obligarle á que les mandase voluer sin oirlos Y obedeziendo Vmds. Como es Justo á lo que su Mag. manda se deue esperar que les ará mejor fauor Y md. g. Dios á Vmds. de Monserrate á los 4. de Abril de 1597. a.

El Duq. de Feria

Y la del Rei era del tenor seg. en lo sobrescrit.

A los Venerables deuotos Y Religioso Y amados ntros los Diputados del Genl. en el ntro Principado de Cattaluña

Ydins deie el Rei

Diputados hauiendo entendido la resolucion que se ha

tomado en esse Consistorio de enuiar Una enbajada de nuebe Personas sobre lo que toca á lo de las encomiendas de S.n Ju.o y Comision q.e el nuncio pretende Inbiar para declarar por descomulgados á los que le pareze que son Causa de impedir la execuzion de los mandam.tos de su Santi.d y suios me ha parecido por las Causas que os representará el Duq.e de feria mi lugar tiniente y Capitan Gen.l que se deue escusar y assi os encargo y mando q.e dandole entera fee y Creéncia lo agais y Cumplais assi sin que se permita otra Cosa pues de lo Contrario quedaria deseruido dada en Mad.d á 27. de Março de 1597. a.

Yo el Rey.

Vt. frigola Vise.s
Vt. Co.s g.is This.s
Vt. Coua Niuas R.s
Vt. Guardiola R.s

Vt. Sans R.s
Vt. Don P.us Sans fisc.a adj.s

Gassol Secret.us

Y dites Cartas foren desclosas y llegidas en Consistori y no per aixo deixá de proseguirse la enbaxada per quant ja auie dias que eren partits de assi los enbaxadors y eren molt lluny quant les sobreditas Cartas vingueren.

Dijous á 29. de Maig de dit any se tingueren brasos en la diputacio y los diputats Juntament ab tots los brasos y Consellers anaren á parlar ab lo Vi Rei per Causa q.e las Uniuersitats ahont stan fundadas las encomandas auien reundas Cartas del Rei per aq.s dasen la posecio als aragoneses. nobstant staue alli lo oidor Sagarra per a destorbaro y lo Vi Rei los promete que los afauoriria tot lo posible Conforme ho merexia la Juzticia q.e tenian.

Diumenge lo 1.o de Juny de dit any enuiaren los Diputats enbaxada á Tarragona que foren D.n Berenguer de Paguera D.n Alexandro Alentorn y Mestre fransech Cornet Ciutada de Barz.na per que suplicasen desapart al S. D.n Ju.o Teres Arcabisbe de Tarragona fos Ceruit de anar a la Cort per a intercedir en dit negoci y feu los de resposta que y aniria de molt bonagana ab tal que plagués al S.r Rey y no de altra manera y lo mateix respongué á les

Consellers ab una Carta en resposta de altra que ells lin
auien escrita per home propri.
Vist per los Aragonesos q. son negoci de pendra la pose
ció se allargaue tant determinauen pendra la Posecio en
virtut del Breu sens voler traurer los executorials de
la audiencia dient que pus tenian breu apostolich no tenia
nesecitat de dits executorials ni staue nobligats á star
á las Constitucions de Catt.a Y pasant dit negoci auant, los
del R.l Consell foren contents de darlos los executorials
y que no se heruisen del breu per no introduir en Catt.a una
cosa tant noua Y no perdrer ells aqueixa Jurisdiccio pero
los Aragonesos puix al principi quant ells los demanauen
no los volgue rendar ara nols volian, sino que hens
ells volien pendrar la Posecio usant de la plena potestat
del breu p la qual cosa ere ara de present tota la quest
tió sent los contraris los del dit R.l Consell Y los Dipu
tats per la qual resistencia venian las excomunica
cions pero los Diputats Y los de la audiencia á Junta
ren moltes voltes theolechs Y canonistas per dits nego:
cis Y tots se resolien cada vegada (essent homens molts
celebres Y de diferents religions Y Necions) que las ex
comunicacions no eren validas pus dits tribunals defen
sauen cosa Justa majorment auent la Jurada y oida sen
tencia descomunicacio si lo contrari feien que aixi Ju
ren tots los q. tenen carrechs publichs en lo present prin
cipat Y majorment pus ells no contradeien ara de pre
sent prenguesen la posecio (encara que era per judici per
tot lo q. sta Ja allegat) sino que la prenguesen ab la
forma acostumada q. es ab la authoritat R.l traent
los executorials de la audiencia que sent lo contrari era
quantra dita authoritat R.l Y de las Constitucions de Catt.a
que las questions que de present eran en la present Ciutat
per lo de las encomandas no era per la causa princi
pal del Petitori que áqueixa en Roma sete de difinir (com
á la fi de aquest Capitol llargament veuran quant los
donaren la posecio) sino per lo posesori que ere ab la forma

que sauien dependre la Posecio.

Dimarts á 14. de dit Vebé Dn. Iuº. Dimas Lloris Bibe de Barª
Ona Carta y Ona Excomunicacio de l'Sobredit Nuncio per
los de l'Rº. Consell per la Sobredita Resistencia que fan á que
nos don la Posecio dels Aragonesos sino es Iuratz los Exetuo
riats de assi de Barcelona.

Diumenge áss. de dit anaren los Honorables Consellers á Casa del
Señor Bibe y li Suplicaren fos Servit de no publicar la Excomu
nicacio que ells Com a Pares de la Patria y Celant lo bepu
blic lay Suplicauen per los molts inconuenients que sespo-
drien Seguir porantli moltes Cosas al Sauant per dit effecte
y lo Bibe los Respongue que ell faria lo q. bonament pogue per q.
no podia deixar de obeir al dit Nuncio pus la altra Volta
auie Rebut altra despatx dell per lo mateix effecte y la ma
teixa Nit porta Ioman á Mi ex Iuº. Sabatex Dr. del Rº. Con
sell que y era anat de part de tots los de la Rº. audiencia á
Suplicar li lo mateix que los Consellers li auien suplicat.
Dit Dia de Diumenge á la tarde fou entre Sº. Servit que lo Sr.
Bibe Rebé Ona Carta del Nuncio la qual auie alcansada
los Sres. Embaxadors (que Sa exen á Ribats de la Cort) per medi
Dn. Pedro de Medicis Germa del Duch de Florensa la qual
Contenia que lo Bibe no publicas la excomunicacio fins foren
passats quinze Dias.

Dimarts lo primer de Iuliol de dit any Cpixaren los dits 15 dias
y aixi á les 3 ores del Mati entrat lo dit entre dit y la abans los
Dn. Gaspar Ponter Bibe de Tortosa auie Publicat entre dit en
Tortosa y en los Cinch Llochs seles encomanadas per los quals
tambe Venia la excomunicacio y encara dit Bibe per aquell
ab mes Vigor que lo de Barª. per que per á Senacio á dalins en
Tortosa y en los Llochs de Ras encomandats.

Y Mant porat dit entre dit en la present Ciutat Diumenge
á 6. de Iuliol de dit any fou Consagrat per Bibe de Vich
lo molt Illre. y Rmo. Sr. Dn. Iuº. Vila y feula Consegracio Con
forme mana lo Seremonial Romá lo Sr. Dr. Iuº. Dimas Lloris
Bibe de Barª. assistint li los Srs. Don Francesch Tabortes y Sala
Bibe de Elna y Don Lluis Sanz Bibe de Solsona y Cantas tota
la Suma ab lo to de Temps entre dit que per esser Cosa no
molt Souint Vsada Lae, porada en lo present Capitol y duxa
li poch lo Bubat per que per los primers de Sep. Mori
Diumenge á 13 de Iuliol en lo demati á Missa Un Garcia de Mas

ab Carta del S. Rei per lo Bisbe de Barz.na en la qual li
deie alças lo entredit p.r temps de un mes Comptant del
dia de la Resepçio de la Carta y que dins sis dias enuiaria
lo ordre que en dit negoci se tenia de tenir y de sta mane
ra anaren porrogant molt temps que quant acauabe lo
temps venia altra porrogacio per altra tant temps fins
á ques donaren los executorials als aragonesos que ells
se aconortaren dependrels ils soltaren los diners ab pro
testacions com á tras veuran euocant la causa de tot en Roma.
Per los primers de octubre tornaren los 9. enbaxadors
de Madrid.
Dimars á 20 de dit partiren ab las Galer.as de Genoua de
la present Ciu.t Miser Gaspar Sagarra oidor de Comptes
y Don Jaime oliuer y de Botaller enbaxadors dels Di
putats per a Roma á introduir la Causa del petitori de
dites encomandas en dita Cort. y pochs dias apres
a Niuá en la present Ciu.t un auditor del Nuncio á
nomenat Paulo Bene per a entendre en dit negoci lo
qual vingué a costas dels Diputats y Guanaue lo dia
8 ll. y los dias q.e Caminaue ne Guanaue. 10 ll.
Diuendres á 7. de no.re de dit any demana lo dit auditor
als del R.l Consell los executorials per aposar en posse
cio als aragonesos q.e tot fou trasa dells mateixos de la
audiencia y los donaren.
Dizapte á 8. de dit los de la audiencia soltaren dotze mill
y alliuras que estauen depositades en la taula del
Cambi de la present Ciu.t del segrest de las encomandas
ques feu á peticio del dit auditor.
Diuendres á 5. de Dez.re de dit any se feu en la Diputacio lo
acte de la Renunciacio de la Causa q.e staue introduida en
la audiencia q.e es del tenor seguent y demanaren ab
solucio ab Cautela per pretendrer sempre que no eran ex
comunicats.

Ill.s et admodum R.s

Dne.

Diputati et auditores Computatorum Generalis Catalonie
atendentes et Conciderantes quod spatio unius anni
et ultra fuerunt publicati pro excomunicatis ab

Ill.mo et R.mo Camillo Caietano Nuncio apostolico in Regnis Hispaniarum Vti delegato aplico fuit que Contra eos Suosq. predecesores officiales et ministros Generalis Cathaleg. et alios Singulares Conprehensos in monitorijs eadem de Causa prossesum Varijs interdictis Cesacione à diuinis et alijs Censuris propter oppositionem ab ipsis factam in Causa q. in Regia adiencia presentis principatus ducebatur super expeditione et Concesione literarum executorialium petitarum à Comendatoribus aragonensibus et Valentinis ordinis S.ti Joannis Hierosolimitanens adipicendam posecionem quorundam preceptoriarum intus Cathaloniam Sitarum et quam Vis perdictos Diputatos fuerit pretensum ipsos ad Causam predictam nonpotuisse excomunicari nec alijs Censuris affici eo quod predictam oppositione fecerint rone sui officij in Vim Constitutionum Cathalonie et Juramenti introitu sui officij q eos prestiti et Sententie excomunicationis in eos late per obseruantia dictarum Constitutionum quapropter nonpoterat Contra eos procedi cum non fecerint impedim.to de facto sed de Jure. Rursus quia nonobstantibus pluribus et Geminatis apellationibus et Recursibus per eos interpositis à Comminationibus dictarum Censurarium et aliorum procedimentorum ad santissimum Dnum nrum Papa Comentem 8.m in dies proceditur Contra ipsos ab Ill.mo et R.mo Nuncio aplico Varijs Censuris declarationibus interdicti et Sessationibus à diuinis et alijs procedimentis propter q. timent Varia incommoda dempna et Scandala inde in futurum oriri pose Cupientes hujusmodi incommodis obuiare. Nec non mandatis apostolicis si et quatenus possunt annuere et obedire vel Citra et alijs sine aliquo perjuditio de Rogatione et obrrogatione Constitutionum Cathalonie et aliorum Jurium patrie quibus non intendunt nec possunt perjudicare et Citra perjudicium Juris et accionis eisdem Competentis tanquam

tertijs interesse habentis in Causa posesorij et petitori
que descebat. et duci speratur in Curia Romana super
dictis preceptoris ordinis s.ti Joannis Citris intra catha
loniam et Citra per Judicium et de Rogatione apellatio
num et Recursum ab eisdem interpositorum a dictis pro
cedim.tis ad santissimum dnum ntum papam clementem
8.m a quibus p presentas Recedere non intendunt me
tu et timore Censurarum predictarum et ob Reveren
tiam s.te Sedeis apleg. Sindicus Generalis Cathalonie
disistit et Renuntiat dne. dominorum Diputatorum
Citti et oppotitione predicte facte et prosequute in Re
gia audientia ad Relationem magnificum Joannis Sa
bater et Antonij oliba ac aliorum Judicum Regie audien
tie prefacte et aliorum Judicum Secularium et dicto no
mine desistit a quibus Cunq. impedim.tis Executioni
predicte commodolibet factis quatenus facta apare
ant tam per ipsos Dnos Diputatos quam eorum predece
sores et officiales Respective petens et Suplicans absolu
cionis beneficium Simpliciter vel ad Cautelam eisdem
Dnis Diputatis eorum predecessoribus et alijs officia
libus Domus Diputationibus et alijs omnibus sin
gularibus et particularibus in litterijs monitorijs
et publicatoribus Contentis et Comprehensis in par
tiri. Nec non interdictum et Cesationem a Divi
nis a Civitatibus Barcinone dertuse et alijs oppi
dis terris et villijs eisdem Comendis subjectis.
Seu alias tollia amovere offerens licet omnes.

Altissimus etc.

Dr. Jouer ass.or Generalis.

Fran.cus ferrer ass.or Generalis.

la qual Renunciacio y protestacio acceptá fr. Bfer.do Ruiz
del Prado Comanador de s.n Ju.o y procurador dels Coma
nadors aragonesos y Valencians del apart altra a 6

protestacio Com ttargam.te en ella Consta essent Contents Sian
haberlos la qual es del Senor Sequent.

Ill.ma y Mui R.da S.r

Sx.r Sex.do Vrix del Prado del Abito de Ser.n Comendador de la
encomienda del Templo de Huesca Como Procu.r de los Cau.s
de la Semblea de la Castellania de Amposta Sauiendo Visto
la Peticion dada por el Sindico del Gen.l de Cat.a Procu.r de los
señores Diputados de Cat.a. Digo que ante todas Cosas acepto lo
Contenido en dha Peticion en q.to Sase ó Sazer puede á favor
de mi parte y no en mas, y asi digo que bien notoria es la Justicia
de las Excomunicaciones fulminadas p.r el Ill.mo S.r Nuncio
en Virtud del breue de la feliz mem.a de Gregorio 14.o attenta
la Contrauencion manifiesta hecha por los descomulgados y
Contenidos en la Peticion de la parte Contraria asi en oponerse
á la execucion de las dhas letras y mandatos apostolicos que
Sazen el dho Ill.mo S.r Nuncio delegado apostolico en dibersas maneras
y prestar diuersos impedim.tos. que ampliam.te Constan en los
actos y procesos de sta Causa como en prosequim pleito sobre lo Con-
tenido en dho breue Contra la forma y mandato en el expreso.
Despues de Sauer se declarado q.e las Constituciones en que se fundan
no son Validas ni bastantes p.r el effecto que pretenden por no ser
Como no son Confirmadas por la S.ta Sede apos.ca y sienDo Como son
Contra la libertad eclesiastica y sobre bienes eclesiasticos y Con-
tra Personas Sugetas al fuero eclesiastico las quales ni se pueden
ni deuen defender se ni el Juram.to se puede entender á ellas q.to
mas que el Juram.to siempre excepta la autoridad del Supe-
rior ni ai en Comunion que se pueda Contraponer á la Excom-
municacion del Papa Statuida motu proprio con Certa Sien-
cia y depotestatis plenitudine y Con el decreto inserto y
otras derogationes amplisimas asi del Juram.to como de otras
qualesquier disposiciones ni le pueden aprouechar las appella-
ciones que pretenden Sauer interpuesto pues la materia es
executiua ni seda apelacion y el mismo Papa en el dho
breue quita qualquier appelacion y Contradicion en mane-
ra que el apellar no solo no le Saze ni le puede Sazer prouecho
alguno antes Muestra Tanto mas la inobediencia y contra-
uencion de los appellantes y aun S.r por las y todas Muchas
Causas deducidas en el proceso Consta de la Justicia de todo

Procedimtos. en el fechos. Toda via pues el dho Sindico desis
te y renuncia como en dha Peticion se contiene. Yo en nre
de mis partes azeptando la dha Resistencia y renunciacion
y deseando conseguir los executoriales y lo que a mis par
tes se deue sin ruido y sin perjuicio del derº. dellas y de la
rejudicata que tienen a su fauor en virtud de las senten
cias rotales como del motu proprio de Gregorio 14º. y conti
nuando la posecion que tiene la Castellania de amposta
que los Comendadores y religiosos de la dha Castellania
sean prouisos de las encomiendas de que se trata y con expre
ssa protestacion que no entiendo perjudicar a mis principales
en razon de las expensas dhas en este pleito y daños y inte
rezes y se les han seguido y recrecido antes con expresa re
seruacion que hago de poder las pedir y conseguir adonde
quando y ante quien conderº. puedan y deuan y con estas
reseruaciones y protestas y no sin ellos consiento a las ab
soluciones simpliciter vel ad cautelam de los expesifica
dos en el papel y memorial por la parte contraria pre
sentado reseruando para otro tpo y lugar las absolucio=
nes de los otros no contenidos en el por hauer sidos o ser
tablajeros de la tabla de tortosa o arrendadores o seques
tradores y ser deudores jurados y vasallos de las dhas en
comiendas por hauer les venido a su poder los frutos
y hazdas de dhas encomiendas y no hauer las pagado
ni restituido a su dueño y pido Juzª. &a

Ferdo. Ruiz del Prado.

Y fetas ditas protestation y porceimtos. per las dos partes foren
aportades al sobredit auditor que nos trouaue pnt en
la diputacio loqual las exeptá ab la forma seg. ab altre
Protestacio=

Doctor Paulus Verrius protonotarius apostolicus
ac Illmi. et Rmi. Domini que Camilli Caetani dei et apos:
tolice sedis Gratia Patriarche alexandrini et in Regnis his
paniarum cum potestate de latere Nuntij legati ac Collectoris

Generalis nec non Iudicis Commissarij et Executarij li
terarum felicis Recordationis Gregorij Pape 14.° ad favorem
Castellani de amposta ordinis santi Joannis Hierosolimita
nensis in forme brevis sub dictum Rome apud santum Pe
trum die decima nona Martij Millesimi, quingentesimi no
nagessimi primi Spetialiter Diputatus auditor Iudex que
sive Executor dictarum litterarum attento Consensu pro
curatoris dictorum Comendatorum et Submissione obedien
tia et Renuntiatione dicti Sindici Generalis Dominorum
Dipotatorum Principatus Cathalonie Simpliciter vel ad
Cautelam absolvendos esse dicti tam nominatos in peti
tione dicti Sindici nec non Governatorem Cathalonie
et alios Regie audientie Cancelarium Regentem et a
lios officiales nec non interdictum et cessationem a di
vinis in quibus cumque locis publicatam tollendam
fore et esse exeptis tamen tabularis Presentibus et preteri
tis tabule dextuse quibus erit danda absolutio eodem mo
do et forma statim facta solutione pecuniarum ipsis Co
mendatoribus provisis vel Coram procuratoribus
et axeptis a Vendatoribus et Sequestratoribus qui de presenti ex
istunt vel de preteriti fuerunt bonorum et fructum Comen
darum de quibus agitur vel illorum agentes et officiales et a
lios ad quorum manus preuenerunt bona et fructus dic
tarum Commendarum quibus dabitur absolutio eodem
modo et forma statim ad quos solverint aut satisfacerunt
de dictis bonis et fructibus dictarum Comendarum ad eorum ma
nus preuenctis et predicta intelligantur sine perjudicio quo
ad reliqua omnium et quorum cumque Iurium ambabus
partibus Competentium cum expresa tamen declaratione de
ambarum partium Concessum facta quod decretum hujus
modi non habeat locum et Concensus ac Renuntiatio par
tium respective pro non factis habeantur nisi preuia apro
uatione Ill.mi Dni Nuntij et Executoris apostolici et nihil
data per eum facultate Doctori Paulo Bennio ipsius au
ditori et sub Executori Specialiter Diputatus ad dandam
absolutionem Iuxta formam supradictam sed data et pre

sentata hujusmodi facultate et approbatione predicti Ill.mi Dni Nuntij Utra que pars teneatur stare hujusmodi decreto pro ut stare promiserunt. nec non exeptis Vasallis et Juratis atq. officialibus dictarum Comendarum quibus eodem modo dabitur absolutio statim atq. mandatis apostolicis obedierunt quod ad Juramentum fidelitatis et ita dixit et pronuntiant omni Meliori modo &a

De sta manera tingue si lo plet del posesori entraditas parts é vocant la Causa principal del petitori á Roma y tots foren absolts; aso es lo mes esencial que en dit negoci pasa altres Cosas particulars y agué que per ser de poca importancia lo las poso.

En lo 22. llibra del dietari de Casa de la Ciut. de Barzelona en las primeras Cartas Començant en lo any 1597. per fransech Pedralbes Nonari de Barz.na se trobarán algunas altras Cosas á Cerca de dits negocis y no stan en lo present dietari com son Cartas que lo Rey escrigué als de las Universitats de las Encomandes per aque dasen la posecio als aragonesos y los poders y breus que lo sobredit Nuncio enuiá á Don Gaspar Ponter Bisbe de Tortosa per aque á fauoris als aragonesos ab Sensuras, y las diligencias que los Consellers de Barz.na feren en la present Ciut. ab lo Virei en fauor dels Diputats y Comanadors Cathalans.

Capitol 6. de la Vinguda de dos Cardenals en la present Ciutat y Com los Consellers y Diputats los Visitaren.

Aquest Capitol tenia de star despres del Capitol terzer del present llibre que tracta de la obra de la Diputacio per seguir lo orde del Dietari que ba per Jornadas pero descuidim quant dels borradors lo Copiy en lo present llibra y tambe me descuidi de posár en lo llibra primer del any 1596. la Vinguda del Cardenal de Guevara y

Parexerme eran notas de importancia no las he volgudas deixar de posar pus ab esta nota restará satisfet lo Lector.

Diuendres á 20. de dezre. del any pasat de 1596. a Niuá per Mar ab las Galeras de Genoua venint de Vinaros Don Hernando Niño de Guevará Cardenal Castellá de nació que auie poch lo auie elegit Cardenal lo Santissim pare nostre Clement octau. no l reueren los Consellers ab serimonia per esser entrat molt tart y no hauer auisat.

Disapta á 21 del Mateix lo anaren á visitar los Consellers y Diputats en Casa del Vi Rei a hont posaue y á tots rebé ab molts Cumpliments y Cortesias que li feu agraintlos la visita. asó es lo que auia de star á la fi del any pasat com dit es.

Diuendres á 7. de febrer del present any de 1597. á Niuá en la present Ciut. per Mar que tambe venia de Binaros ab las mateixas Galeras de Genoua Don Fran.co de Auila Cardenal elegit tambe per lo summo Pontifice Castellá de nació; aportauen tambe ditas Galeras molta moneda y Infantaria pera Italia. á Niuaren ditas Galeras una ora pasat mitg Jorn. lo Cardenal de Guevara y lo Duch de feria Vi Rei de Cat.a staven al Pont de fusta de la Muralla mirantse la entrada que fou ab la forma acostumada tirant primer las Galeras y responent la Ciutat apres. entretant lo Cardenal de Guevara y lo Vi Rey se posaren ab un Coche acompañats de Alguns Cauallers y sen anaren al Moll a hont se posaren en una Barca y visitaren lo Cardenal de Auila en la Galera tirant la Galera quant entraren y apres tots tres isqueren en terra y se posaren en un Coche y sen anaren á Casa del Marq.s de Aytona a hont posaue lo Vi Rey per star encara lo Duc de Maqueda en la Casa del Carrer ampla.

Dit dia á la tarde anaren los Consellers á visitar dit.

Cardenal Y dan li la benuinguda Com es acostu
mat per ess ex Princeps de la Yglesia Y lo Cardenal
los Veué ab molt Contento tractantlos de Mexse Y al
despedir los á Compañya Uns quants passos nol isquexen
á Vebre expexique no li demana.

& Dijapte á 8. deuit anaxen los Diputats Comissoria lment.
a Uisitar dit Cardenal y dan li la Benuinguda Y ell los
Veué ab molta Cateria tractantlos de mt. Y al Abat
de Sobleteq.s exe Diputat Eclesiastich tractá de Paternitat.

& Dimecdeh á 12. deuit ja anaxen denit los dos Carde
nals (á Compañantlos lo Vrei) á Uisitar la Capella de
santa Eulalia Y apres de Bauer feta oració sen Joan
xen á Casa del Uirey. Y sen anaxen á Enbaxcar Y
quant foxen al Moll isquexen del Coche Y se abraxa
xen y Cada Vuhe Enbaxcá ab sa Galera Y totas Dh
raxen fon Camí fent los Cardenals la Via de Roma.

Capitol 9. de Com Entraxen los Jan
ceros en Rosello. lo present any Y de
Com ne foxen los pellits.

& Dimecres á 20 de Agost de 1592. á la mitja nit Uinguén
On Coxeu de Perpiña en la present Ciutat donant
auis Com exen entrats set mill Francesos Y Uuit Cents
Caualls lo Capità dels quals sedeie Alfonso Corço Genoues
de Nazio y que Bauien Saquexat Y destruit On Rochquez
dit Castallonga que es de Don Ono se Domps, que exen Alh
uats á Perpiña y Bauien Vegonegut lo Castell per defora
y del Castell los Bauien Xat y ne auian mort alguns
y de aqui exan anats á Canet y lo tenian asitiat; Y
Jen Continent que fon Venuda dita noua lo Duch de
Jexi a Uirey de Catt.ª auisá á totas las Uniuersitats Y
á alguns Particulars de Catt.ª Dientlos Sepossen apunt
dantne tambe auis als Consellers Y Diputats.

& Dilous á 21. deuit feren los Tribunals las Diligencias
que dit negoci Vequeia fent los Diputats en Continent
ajuntar los Brasos ális quals proposaxen tot lo sobre
dit Y per ells fou determinat se elegiren 12. Personas. 4
de Cada Bhament que Jon los Seguents.

Eclesiastichs.

Dn. Jul. Dimas Llorich Bisbe de Barzna.
Mr. Onofre Pau Cellés Canonge y Deja de Barzna.
Mr. Paulo Plá Canonge de Barzna.
Mr. Pere del Pas Canonge de elna.

Militars.

Don Bernat de Boxadós S. de Ballmoll.
Don fransesch Agullaná.
Don Ugo de Tamerit señor de Rodeña.
Mr. federich Pol.

Reals.

Ciutadans honrrats de Barzna.
Mr. Pere ferrerats Concellerer en Cap de Barzna.
Mr. fransesch Cornet.
Mr. federich Vilanas.
Mr. fransesch Bonet.

Pera qe. aquestos Juntament ab los Diputats tingues en ple poder pera fer tot lo que en dit Cas fer Conbenia y la nesecitat requeria.

Dit Dia anaren los Diputats á Casa desa Exa. donanli a uis de lo que en brasos se auia determinat oferinseli per tot lo que heria en herueis deu y desa Mag. y Benefici de aquest principat dientli Com ells y la sobredita dotzena elegida per los brasos hauien determinat de fer dos mill homens pagats de las Rendas de la Generalitat pera sobbenir als de Rosellò Contra dits francesos la qual oferta accepta lo Virey ab gran Contento encara qe. tingueren alguna diferencia ácerca de la nominació dels Capitans per qe. lo Virei los volia elegir y lo mateix los Diputats y a la fi se Concordaren que los Diputats los anomenás pus pagaben de Vens del General y que lo Virey los Confirmás y aixi fou fet y anomenaren los Seguents=

Capitans anomenats p. los Diputats.

Dn. Jul. Dança Varó de Sn. Vicens.
Dn. Garau de Marimon.
Dn. Gaspar de llupia.

Dn. Jn. de Aygua Viua y Tamarit.
m. Joseph de Bella Silla.
m. Hieronim Bosc señor de lorens.
m. Bonabentura Bolet.
m. Pere Pau Belloc.
m. Luis de Boxadós.
m. Burgos de la Parra.

Dit dia lo mateix despres de dinar foren fetes Cridas per los llochs acostumats per part dels Diputats á tots los q. se volguesen asentar en las Compañias dels sobredits Capitans que anasen á Casa de Don Federic Meca Cauallerdel Abit de Sn. Jn. Comanador de Vilafranca Oydor de Comptes lo present Trienni al qual nomenaren los Diputats per Coronel de dita gent asentarse y escriurer pera dita Jornada ils donarien lo seguent Salariso es aseñalaren pera el Coronel 400 ll. Cada mes y 200 ll. pera entretinguts. al Sargento major 150 ll. als Capitans de Infanteria 60 ll. als alferes 25 ll. als Sargentos 15 ll. á Caps de Esquadra 10 ll. als Cauallers entretinguts 10 ll. y per un Criat 6 ll. als Soldats arcabuses 6 ll. als Piquers y Mosquetes 8 ll. y pera ajuda de Costa per una bolta als Capitans 90 ll. als alferes 20 ll. Sargentos 10 ll. y al Coronel y Sargento major una Voua Cantitat y de present pagaren á tots una paga anticipada y que per auant sels pagaria puntualment lo sobredit.

Dit dia despres de dinar apres de hauer tingut Concell dezent anaren los Concelles en Casa del Virei per oferirse al Seruei de sa Mag. en tot lo que en dit negoci Convindria y que per lo present li oferien mill homens pagats cada mes de las Rendas de la Ciutat y los darian dos mill arcabusos y mill Picas lo que lo Virey accepta ab gran Contento y en essersen tornats los Concellers á Casa de la Ciutat enuiaren á zercar los Promens de totas las Confrarias dient los donasen

Nomina de tota la gent que en Cada Confraria
tenian fent esta diligencia la Ciutat per haber qui
na gent y auie y que la Ciutat no restas despobla
da tanta era la gana que tenian tots de anar a dit hocorro.

E Dit dia lo Bisbe de Barz.na ab lo Capitol de la Seu y
altres Particulars se oferiren tots al Virei per lo
que tocaue al negoci Concorrent del que ell resta
molt hatisfet vehent lo bon animo esfors y fidelitat
ab que tots auien acudit.

E Dijous a 21. de dit a les dos ores despres de dinar parti
de la present Ciutat sa Ex.a acompañat de alguns Ca
uallers y de mj. t. Descamps tregent la Cancellaria, de
mj. Joseph Mur. regent la thesoreria, mj. Joan haba
ter mj. Joseph ferrer mj. t. sescases tots del Real Con
cell y los dos Ultims Iutges de Cort tiraren Cami de
Girona aportansent de mes a Vant en ha Compañia
lo Pare Gutierres de la Comp.a de Jesus Confesor heu.

E Los del R.l Concell suspengueren los negocis de tots los
de la frontera de franza fent molt poch negoci en Barz.na
ab intent de porrogar del tot si lo Enemich no sen a
naue y la Guerra se allargaue.

E Diuendres a 22. de dit despres de dinar a Niua en la pres.
Ciut. Joseph Carbonell Sindich de la Vila de Perpiña
que anaue a la Cort a dar auis al S.r Rei de dits nego
cis y de pasada digue als Concellers y diputats Com
ere Veritat tot lo Sobredit pero que los françesos
no eren mes de 5000. y Com tots los del Rosello se sian
posats apunt ab los del ampurda acudint a Perpiña
y asegurantse del Coll del Partus y que dins Perpi
ña eren entrats dels ntres 4000. infants y 200. Cauallers
pero que en tot tenian nececitat de hocorro.

E Dit dia se tingue Concell de zent a peticio dels Diputats
los quals suplicauen als Concellers y Concell fosen ser
uits de deixar los 500. llanzas y mill arcabuzos per
starne ells per lo present desprobeits y per lo Concell

fou determinat queditas armas se deixasen. à Niuà en dit Concell lo sobredit Sindich àportant Cartas de Crebenza dels Consols de la Vila de Perpiña per als Concellers de Barz.na dantlos auis de tot lo succeit en Rosello per los françesos y damanant fauor àls Concellers de Diners y prouisions de Guerra àls quals sels feu de resposta quels àfauoririen tot lo que podrien y de Continent lo Concell dezent elegi Una Vintiquatrena Ciuch de Cada Llament qs. son los seguents.

Ciutadans y Militars.

Mestre Pere Marc Ansias Donzell.
Mr. Perot de Jamerit Donzell.
Mr. Antoni Grenollachs Donzell.
Mr. Hieronim Oller Ciutadà Gonrrat de Barz.na
Mestre Gabriel Antoni Boser. } Doctors en Medicina.
Mestre Joan Fransesch Rosell. }

Mercaders.

Melchior Bertrola.
Gaspar Carzer.
Uuis Miralles.
Pere Farran.
Pere Pau Rifos.
Hieronim Pedralbes.

Artistes.

Joan Segui Not. Real.
Miquel Miro Silurgia.
Monserrat Clara Aptequari.
Joan Monpeo Adroguer.
Pere Pasqual } Candelers de Sera.
Bernat Cabañes }

Menestrals.

Antoni Cairosa Guadamasiler.

Joan Solex fustex.
Ixansech Solex Paraixes.
Simeon oliuexes fustex.
Pere Pau Vilex Argentex.
Cebrià fonoller Sabatex.

Als quals encaxegà lo Concell dezent q.ª mixaren Iunta
ment ab los Concellers ab lo ques podia à fauoxia à la dita Vi
lad e Perpiñá donant los facultat y plè poder pera quegasta
sen fins à Vint y Cinch milia lliures dels pexos abans de fer
gasto ningu enuiala sobredita Vintiquatxena pex asegu
ranse be e tot lo sobredit. à Perpiñá.

Dit dia maña lo S.r Don Iuli Dimas lloriç à totas las Iglesiaç de la present Ciut. fesen oraçionç publicas pera dit negoci
Loquels feu à instancia dels Concellerç.

Dillunç à 25. dedit à tres oxas despres de dinar Vinguè un Coxreu de Gixona de part del Virey als Diputats sentlos à sa
ber pex Carta Com los francesos sexen Retirats à la duca
ta Vna foxtaleza que stà ala Vàlla de Ioanza y quelos
de Rosselló so auien fet valenment sentlos Retirar y fompent
los lo Cap y que encara quepexalo present se trobaben molts
Combatents dins la Vila de Perpiñá que en tot li enuiasen
las Companies que tenian fetas.

Dimars à 26. dedit à Nuà lo Coxreu quelos Consellers y Vint
y quatrena auian enuiat à Perpiña ab Carta de ls Consols
de dita Vila dant auis als Conxellers de tot lo sobredit y q.t
de altre part auien descubertas lo taxtanes francesas quels
Creu venian ab Artillexia y mes gent pex a Iuntarse ab
los altros que stauen Retirats ala dauca ta à bon fexen
Bescut del foxm.t q.t auien pres en Rosselló y tambe deien dins
Dimars progarat que comptauem à 13. dedit (que exe lo dia
abans que en la present Ciutat se Veiés la nbua de tot lo
sobredit) ala matinada que feia molta boyra à Vuaren los
800. Caualls ab los 5000. Infants à la Vila de Perpiña pex
la part del Portal de Elna quepex esea la Boixa tan espera
dos Vexen fins que foren Cexca dedit Portal y tolgué nre
S.r quelo Pont del Portal stave alt que tambe la Boyra
los impedi à ells que nou Vexen fins foren Cexca de ell
y Vent asio los de la Vila saxentlos me matarenalgunç
y de aquí Vent.s no neexen pogut eixir ab son intent.

Sen anaren â haquejar Vilallonga santa Maria de
Mar sant llorens sant Ypolit y torrelles.
Dit dia despres de dinar sabuda sta nobaper los Consellers
y vintiquatrena feren carregar ab 6. Carros de arago 30 q.
de Polbora y 30 de Plom pera fer Pilotas y 10. q. de Metxa
y 50, enuiaren als Consols de Perpiña offerinsels de
altra part en tot lo que la present Ciut. poria.

Als Molts Mtres. Sors. los Consellers
de la Ciutat de Barzna.

Molt Mtres. Sors.

Lo q. pasa de la Vinguda dels francesos y lo que jo y
puch dir es de sta manera q. asi se han tinguts molts
auisos de diuersas pars y de diferents personas compera
19. del Corrt. mes de agost los françesos volian entrar en
sta terra y que en ferm venian sobre Perpiña y aseña
lant la part a hont auien de ferir primer y molts dels
dits auisos conformes majorment en lo del aseñalar lo dia
y aixi anant sta noua confirmantse de cada dia
en cara que dificil de creurer per teniro moltas personas
â burla anaue la gent tres dias auia reselosa retirant
se los pagesos á Perpiña y recollint lo que podian y lo ca
pitá Gras posant lo Castell apunt y los portals de la Vila
y en particular lo portal de Elna staue sens pont
lleuadis al qual ab molta diligencia ni feren y axi
dilluns á 18. á la tarde vingué noua de halses com lo
enemich staue á la aucata y á la una ora pasada
mitja nit que fou als 19. entrá en Rosello y auisant lo Cas=
tell de halzes ab dos pesas de artilleria respongué lo de assi
de la mateixa manera y tota la Vila encontinent
se posá en armas y acudiren á las parts mes nesesarias
y lo enemich vingué de trato sens parar un punt fins
fou á la deuant guarda deuant las murallas de la Vila
que fou una ora ans del dia azertant una matinada
hermosa que los de las murallas no podien veurer res

Y esent á las Murallas deuant lo Portal de Elna tres ó,
quatra Cents homens y entre ells part harmats de Petos te
nint la Caualleria tras de ells y apres vist lo exercit que
diu tenia vn quart de llegua perque se enten que eran deu
ó, dotze mill homens de peu y set ó, vuit Cents Caualls remete
ren tres ó, quatre al Portal pera posari los Morterets ente
nent no y era lo Pont lleuadis Com ells stauen informats
y arriuant al portal trobaren dit pont y vent los los de la
Centinella Comenzaren á tirarlos y en continent la ar
tilleria tambe tirá y vent que nols auie reixit com pensa
uen anaren retiranse Y lo dia sobre vingué y aixi se
anaren retirant á la volta de la halanca á vn lloch que
diu Vilallonga y á santa Maria de la Mar als quals fe
ren Y an fet gran dañ y ahont an moatas moltas Perso:
nas y encautibadas y robat tots los Bestiars y tot lo que ls
ha agradat han stat en dit lloch dos dias. De aqui anauen
á escaramuzar per los altres llochs los quals tots se son defen
çats sino Cinch = q. son torrelles, S.n Llorens, S.n Hipolit Y los
sobredits de Vilallonga Y santa Maria del Mar. Lo Dijous
á la tarda se retiraren á S.n Llorens Y sant Hipolit, Y diuen
dres sen tornaren Y entraren en franza. Diuse que hen
van molt acoreguts per no hauer los reixit lo negoci per
eseri vinguda la flor de la Gent de franza que tenian per
molt Certa la victoria. Tambe es diu que dins Perpiñá
y auie qui Y Concentia, antre fetas Cridas per part del
Rey y de la Vila ab promesa de molts diners fantse grans
diligencias, lo S. nos fasa merze se vinga á descubrir assi
á Cudeix molta gent de cadal dia vns y diuen que lo enemich
tornará altres no. lo Principal del Camp dels franzesos
se diu Alfonso Corzo de la Señoria de Genoua aso es lo
que Jo puch á visar a V.s Magnifi.as apres de hauer escri
ta la present stant aguardant portador e rebuda la
de V.s Magnificen.as per home propri ab la qual me diuen
los auis del pasat Y del present de las Cosas de la Guerra
y aixi no tinch mes que dir sino que lo que despres tinch
entés es que los Mortes per posar al portal de Elna

eren quatre que no esent stat fet lo pont lleuadis es cert
erem presos y de manera q. foren stats señors no sols dela
Vila pero ab Cami depasar mes auant per lo que es diu
y se asegura q. tras del exercit q. es Vingut ne Venia
altro tanto, mes y ab molta artilleria y diuse que sta
ue la franza tan arrencada y tenian la Victoria per
tanzerta q. Venia la meitat de franza y se enten Venia
lo mateix Rey en Persona. Asi arriua molta gent de
Cada dia y son entrades las Companias seguents. Pri
meram.t la Vegueria de figueras ab 300. homens la
Comp.a del Abat de Arles ab 200. la Comp.a del Veguer
de assi ab 200. la Comp.a de Besalu ab 300. los Basalls de
la Biscomtesa de Paralada q. foren en num.o 150.
la Comp.a de M.r Ramon Xammar de Gerona ab 100.
que son Basalls seus la Comp.a dela Ciu.t de Girona ab
300 homens y ab moltas Carregas de Monicions y apor
tan Una Carrega de Moneda la qual entra air. sta
tarda es arriuat lo Beguer de Girona ab Una multi
tut de gent diuen son Cerca de 1050 homens son restats
per sta nit als Varris demá entraran.

Lo stragó an fet a Vila llonga los franzesos ahont
á stat lo Coronel es gran que ara los Pagesos no y
gozan star per la gran Corruptio dels morts aixi
dels Uns Com dels altres que sols ab foch posaren al
Campanar cremaren molta gent y ne an Cautiuats
molts dels Principals y sen aportaren tots los Bestiars
sens hauerni deixat gens. Lo Virei stam aguardant
ab gran desits y molts y Casi tots ab esperanza quens
deix anar en franza quels se dir a V.s magnificen.as
que sta la gent tant ganosa y arrencada que span
ta. Lo señor ó remedia ins fasa merze de enca
minaro al seu san Seruei. ntre S.r g.de á V.s magni
ficen.as Com lo desit jo de Perpiñá á 22 de
de Agost de 1597 a.

Dimecres á 27. dedit feren mostra en la present Ciutat tres
Compañias delas que la diputació feia y pasaren per lo born
deuant Casa del Coronel ahont stauen tots los Diputats
y oidors.

Dijous á 28. dedit isquélo Coronel de la present Ciutat ab lo
stendart de la Diputació de la qual Casa isqueren ab la
forma seguent. Primerament anauen dos azemilas ab
rebozters de la Diputació apres venia Don Miquel de
Alentorn Cauallerd del abit de S.n Ju.n Sargento major
per dita Jornada á Cauall ab dos alacaios deuant ab li
brea blaua lo qual tambe anaue ordenant las
Compañias que aixian ab lo stardart apres venia
Una Comp.a de Infanteria lo Capitá de ella era M.
Joseph de Bella filla Donzell anaue per alferez de dita
Comp.a M.r Alexandre de Aguilar Donzell anau en las
fileras de soldats fins á la Bandera ab arcabuzos y de
la Bandera en auall ab Picas. La Bandera ere de
Tafeta blanch ab Creu lliza posada per punta Vermella
y de la mateixa manera eren las altres Banderas de
las altres Compañias que la diputatio hauie fetas y
tras de la dita Compañia venian dos atzembles que eren
del Capitá y del alferez Cubertas ab rabusters de sasar
mes y tras de ellas venia lo Confessor y Barber y altres
á Cauall y despres venia la Comp.a de Don Ju.n Danza la
qual ere de Moscaters y arcabusers y pasades las dos Com
pañies venian los tabals trompetas y Clarins que eran
molts tots a Cauall vestits tots de Domas blanch y Ver
mell que son los Colors de la Diputazio y tras de ells ve
nia Don felip Albert á Cauall que aportaue lo Pendó lo
qual ere de Tafetá blanch ab Creu Bermella en lo mitg
y aportaue de deuant Un Criat a Cauall ab gola y Mo
rrio de infant apres de Don felip venian los Veguers
de la Diputació a Cauall ab las Mazas altas y apres lo
Coronell que es lo sobre dit Don federich de Meca a Ca
uall anant á Madreta de Don fransech oliuer
y Botaller abat de Pobblet y Diputat eclesiastich. lo
Coronel aportaue de deuant Un page a Cauall ab Ro
della azerada y morrio de infant y apres del Coronel
y diputats eclesiastich venian los altres diputats

Y oidors y alguns Cauallers que per esser anats molts
à Perpiña ni auie pochs Y de sta manera y ab aquest
ordre a Niuaren fins al portal nou de hont sen tornaren
los Diputats a Compañats de las Mazas, tabals,
trompetas, Y Clarins y del Pendó perque hols ere
aixit pera a Compañarlo Coronel perque ell ja te
nia Bandera de Camp pera la Guerra. la demes
gent de guerra ab lo Coronel tiraren la Volta de
sant Andreu a hont posaren aquella nit y de aqui
prengueren lo Camí de Girona a hont los staue aguar
dant lo Viney á ells y als Cauallers que de Cadal dia
acudien per son Compte. las altres vint Compañias
que la Diputació feia no isquerende Barz.na ab lo Co:
ronel per hauer feta la gent alguns fora Barz.na
Y altres esersen anats ya á Girona hont tots se
auien de ajuntar ab lo Coronel.
Disapta á 30. de dit sen anaren molts Cauallers de la
present Ciut. seguint lo Viney á Girona los quals sens
tenir Carrech del S.r Rey ni salari seu sino per her
uei de Deu Y de sa Mag.d y Benefici de sa Patria á
nauen á hervir en dita Guerra y entre los altres
que dit Dia isqueren foren M.o Hieroni Vila, Don
Pau de Salua S.r de Salua y de la Bisbal y M.o Fran
sesch de Junyent.
Diumenge á 31. del dit los honorables Consellers tin
gueren Consell de zent per causa que alguns Caua
llers los auian de manat Petos per anar á dita Jor
nada y fou determinat per lo Consell que pus á
uien deixades armas de Arcabuzos y Picas als Dipu
tats y ne auien ofertas al Viney nos deixasen los Petus
ques de anauen per falta que podrien fer á la Ciut. si
los succeia alguna Cosa.
Pochs dias apres sabe Com lo Camp dels Franzesos que he ere
retirat ala aucata se anaue desfent y que per lo prest.

no Y auie q. temer sija no si ennouâh altra cosa pero no obs
tant lo dit se digué q. lo Virei volia anasen algunas
Compañias â Rosello de las q. la Diputacio feie y ques perpe
tuasen alli ab lo sol de la Diputacio per guarda de aque
llas fronteras Y confirmá molt aquesta opinio vent que lo
Virey despres de hauer habut q. los franzesos se anauen des
fent Y staven en guarda la gent de Rosello enuia a zer
car en Girona a hont staue á Don federich Meca Coro
nel de la Diputacio q. ja auie alguns dias que ere â Riuat
á zerca de Girona ab algunas Compañias y que per no
tenir las totas Juntas no entrá en cara en Girona y
staue aposentat en S.n Eugeni prop de Girona dient li que con
benia per lo seruei de sa Mag.t que ell ab la mitat de la
gent de la Diputacio anás en Rosello y tingués Compta q.
en aquellas parts no li succeis altra inconuenient Com
lo pasat al qual respongué D.n federich dient que ell nou
podie fer sens ordre dels Diputats y replicantli lo Vi
rey que conuenia Y anás sens altra Consulta li res
pongué Don federich temense del que jas murmuraua
ques recordas sa Ex.a de la Paraula que hauie donada als
Diputats antes de axir de Barz.na quant li enuiaren á
D.n fransesch Agullana y á M.e fransesch Cornet que la
gent de la Diputacio no staria sobordinada á ningu si
no á sa Ex.a la qual cosa negá dient no li auia dada tal
Paraula y que no volia sino que i anasen sels altra Consul
ta que ell manaue y no los Diputats y vist asó per Don
federich que li negaue la Paraula li digué ab molta
Colera que ell no aniria ab la gent sino fins tingues orde
dels diputats y que ell era vn dels del Consistori y que may
seria de altra parer y que no volia ser traidor a sa patria
y que axi ô escriuria als Diputats y que la gent q. la di
putacio auie feta no era per estar en presidis ni per petu
arse en Rosello y que la Diputacio no tenia obligacio de
tal y q. no volia si obligasen que hols sera feta per aher
uir á sa Mag.t en la present ocasio y a Compañar á sa
Ex.a y que pus nos mouia de Girona y de Perpiñá se habia
Com los franzesos se anauen refent no y volia anar Y

tornantli a replicar lo Virey digueli que pus ell era soldat pra
tich y pensas aquella nit y lin torna resposta lo endemá y
Dn. federich li respongué en resolucio que lo que ell deia a les
dres diria lo endemá y sempre y que sempre seria de aqueix
parer y vista per lo Virei tanta resolució lo despedi y al
Cap de una ora li enuia un Billet escrit de sa má y en
lo sobre escrit nol anomenaue Coronel sino oidor de Com
tes de Catta. y dins contenia lo seguent.

Con la resolucion que tengo tomada é, ordenado se leuan
tasen las Compañias para acudir á esta ocasion al ser
uio. de su Mag. Vmd. como acauo de dezir lizenciará
los soldados y desarbolará las Banderas sezando el
nom.re y exercicio de Capitanes por que quede libre para
hazer su voluntad. Ntro. S.r g.de a Vmd. en 4 de sep.re 1597 a.

El Duq. de feria

Al qual respongué Don federich ab la forma seguent.

Ex.mo Señor.

Esta noche entiendo que llegarán los Contadores y pien
so tomarles muestra luego y hecho esto se despedirá la
gente y se desarbolaran las Banderas como Vex.a man
da p.r q. en ninguna Comp.a hasta aora se á tomado mues
tra y estan lexos unas de otras harase toda la diligencia
posible p.a rematar este negocio y en esto y en lo demas se
servirá á Vex.a cuia Ex.ma Persona g.de ntro S.r como
puede de S.ta Eugenia á 4. de sep.re de 1597 a.

Ex.mo Señor.

B. l. M. de Vex.a su m.r serv.r

Dn. federique de Meca.

Y de esta manera y per esta ocasió fou desfeta la gent.
que la diputacio auie feta y dita ocasio fou alabat per casi
tots los Cauallers que he trobaben en Girona que eren mols
lo que Don federich feu sino foren alguns amichs del
Virey que deien tenia de anar aixi com lo Virey li auie
dit ó, ja que nou volgués fer lai tenia de dir ab altro
terme. Vist tot lo sobredit per lo Virey anomená

Capitanh dels ordinarih que lo S. Rey te en Catt.ª que foren
m.r Pau de fluuiá m.r lluis de Claramunt Donzells m.r llo-
trim de Setanti Ciutada Sonrat de Barz.na del altro no
pogui haber lo nom, pera que fesen gent á Costa del Rey
y anasen en Rosellò. Tambe Doná Comiat als Cauallerh
dient los que sen tornasen á ses Cases pus lo de la frontera
staue Remediat los quals li prengueren la Paraula de
molt bona gana per star desgustats dell no sols per lo que
auie pasat ab Don federich com per eser ell home de mols
pochs Cumpliments y molt Melancolich de Condiciò y
dins pochs dias sen anaren tots deixant lo sol.

E Dimars á 9 de Sep.re de dit añ y entra á las 6. ores de la tarde
lo Virey en la present Ciut. acompañat de alguns Cauallerh.

E Dit dia se digue en Cara que no per noua Certa que al a Va
lla de franza y auie 2000. lluterans.

Cartalago dels Cauallers que anaren á
Girona p.r anar en dita Jornada de Perpi
ñá si lo Virei nols ho agués destorbat los
quals anaren molt á punt no sols
de Armas y Caualls pero ab mo
lts Criats y llibreas y molts
abtos Vasalls tot ha
Gastos proprih.

D.n llotrim Carros y de Cente=
llas Compta de quirra.
D.n felip de Heril y de Aymerich
Varó de Eril y de orcau.
D.n Ju.o de Icart Batlle general.
Don Pedro de la Nussa Biscom
te de Millás Cauallers Aragones
del Abit de sant Yago.
Don Bernat de Boxados S.r de
ball moll y de Lauellá.
D.n Onofre de lantorn S.r de Seró
D.n Pedro Caralt S.r de S.ta Coloma
de Caralt.
Don Dalmau de Noca Verti.
Don Pau de salua S.r de salua
y de la Bisbal.
Don Ju.o Burgés S.r de Talaue
ra.
D.n Miquel de Pinos y de fono-
lles Viscompta de Canet y de Illa.
D.n lluis de Caralt del Abit de
Calatraua.
Don Ju.o de Eril.
Don Ju.o de Josa.
Don Ju.o de Sammanat señor
de Sammanat.
Don fran.co Sagarriga del
Abit de santiago.
D.n Bernat de Camporrells S.r
de Biosca.
Don Christofol de zentellas
del Habit de santiago
Don Alexos Albert.
Don Anton Despalau S.r de
Granera. y de Vilalba.
Don Hieronim Casador.

Dn Plega mans de Maximon de
Abit de Santiago S. de Sn Maxzal.
Dn Joan. de Exil S. de Castell de Fels
Dn Joan. de Pau y de Roca Certi
Dn Jul. de Boxadors
Don Galzeran de Gardona
Dn Lispert de Guimará S. del Papiol
y de Lloxach.
Dn Climent de Gardona.
Dn Enxich de Cexuello y de Castro.
Dn Bernat de Pinos y de May.
Dn Pedro de Pinos y de Sn Clement.
Dn Joan. gizon de Nabolledo
Dn Carlos de Bilademany y de Creuillet
Dn Alexandre de Cantorn.
Dn Miquel de Cruillas y de Veguesenç.
Dn Ramon de Blanes y de Zentelles
Dn Guillem de Suoxa.
Ramesch de Argensola S. de Argen
sola y de Pallargas.
Ramesch de Aguilar S. de Gar
net y de Bellueij.
Bachat Cudina S. de Ponç.
Raphael Xammar.
Sueyalba y de Vallseca S. de Soxa
Hieronim Vila
Ramesch de Jungent y de Sapila
Fernando Oliuer
Luis de Claramunt
Miquel Boms señor de Sn Vordi
Luis de Masdouellas
Baltezar Pedina S. de Cernet
Pere de Veguer
Galzeran Ventés
Jul. Bau.tta Salcó
Pere Jul. Ferrer
A. Mat de Palou
Ramesch Saluador
Dos Jermans Monxodons
Dos Jermans Prats

Dn Bernat de Americh.
Dn Peron de Paguera.
Dn Rafel de Agullana.
Dn Miquel Despalau.
Dn Bernat Ferré
Dn Jaime de Climent y
de Rusadell.
Dn Jul. de Peguera.
Dn Garau Despalau.
Dn Gaspar Safarriga.
Dn Galzeran de Peguera.
Dn Luis de Rocafull
Dn Miquel de Hammanat
Dn Pedro Vilanoua.
Dn Pedro Vila
Dn Hieronim de Cantorn
Mach Anton Monra
ax y de Arinyo S. de Fana
ra y de Foxa Grosa.
Jul. Amat y de Sas. señor
de Castell Bell.
Sulpici de Zayol.
Perelgranada.
Galzeran Torró
Jul. Despexes.
Garcia Mecip.
Viambau de Corbera señor
de Llinas y de Altafulla.
Hieronim de Argensola.
Joachim Bolet.
A. Rey
A. Vilaplana.
Ramesch Vilana.
A. Vilamala.
A. Guardiola.
A. Pacells de Vich
A. Votllan
Jul. Baz Capita de la Ciu.t
Gixona.
Joachim Granollachs.

Lluis de Sayol. Pau Fluviá.
Ugo de Puimará Alexandre Cordellas.

A mes dels sobredits que casi tots anaren a los gastos y mols ab sos vasalls se posaren en los Castells y fortalezas que tenian per lo señor Rei en lo Principat de Cataluña y foren.

Don Ramon Doms del Abit de Montesa en lo Castell de Elna.
Don Galzeran de Hammanat en lo de Copllivra.
Fransesch Coppus señor de la Manrresana en lo Castelló de Ampuriah.
Joachim Setanti en lo de Bellaguarda.
Dn Galzeran de Armangol en lo de Halsas.
Don Baptista Terré en lo de Bellber.
Don Bernat Doms P. de Vilallonga en lo de Taltaull.
Nuri Jn. Sorribeh en lo de Puigserda
Fransesch de Marimon en lo de Castellbo
Franco. Tort en lo de Valencia tinent per lo Duch de Cardona.

Dimecres á 10 de dit los honorables Consellers a Compañat de la md. part de la Vintiquatrena anaren a casa del Vi Rey y li donaren una Embaxada en Escrits la qual contenia com lo requeririan q. vist lo ques deie de Perpiñá y no star aquellas fronteras seguras; per lo ques murmuraue anas a la dita Vila per a regonexer lo Castell. altrament ne donarian raho á la Mag. als quals respongué q. sen a Consellaria ils ne tornaria resposta.

Disapta á 13. de dit sen tingué Concell de sent al qual estant congregat á Niuá Don Alexos Albert q. venia de part de tots los Cauallers de Rosselló á darlos raho de tot lo pasat en aquella terra y demaná fauor de gent y armas representantlos la nesecitat q. de tot tenian y lo mateix feren tres sindichs q. tambe eren entrats en dit Consell q. venian de part dels Consuls de la Vila de Perpiñá ab la mateixa Peticio afiginti que los suplicauen fosen seruit de dexarlos treinta mill y á lliures y foulos respost per dit Consell q. la Ciut. per lo present no podia afauorirlos de gent ni armas pero que á la Vila de perpiñá los dexarian vint milia lliuras y q. per star la Ciut. per lo present ab molts gastos nos podia allargar á mes y assó per temps de tres anys á for de Censal á raho de vint milia p mill y la Ciut. sino las tenia que las prengués a hensal al preu que pugués y vent los de Perpiñá

q.ª no las Volian dexar graciosam.t com ells Creien no las
Volgueren y en lo mateix Consell fou llegit per Francesch
Guardiola notarii de Barz.na y official de la Casa de la Ciu.t
Un paper lo qual Contenia tot lo Contengut en Rosselló
y los Francesos q.ª es del tenor seguent.
Memoria del que es Cit y entès a Persones de Credit en la
Aucata Joannsen la Armada dels enemichs en Franza
à 24 d'Agost de 1597 anys.
Primeram.t. Com dita Armada se era enpresa 6, ó, 8. me
sos hauia ab orde del Vei Franzes ab lo despondillage del
torbar lo intent del Vei nt.re S.r major.t queen aquesta
Terra Hauem descuidats en Coses de Guerra y que dura
gran temps que dos Espias de Franza anauen y Venian Cna
de las quals Exendus Persona dos Dias abans que d.s fes.t
de Toledo fos tornat de Barz.na y ales ores ó Volgueren mot
Cultar pero no pogueren per estes lluas jornada à Vigna
dapres dits 19. de Agost. Per Capitag.l de dita Armada Venia
Alfonso Dornano Corso mariscal de Franza y Gouern.r
en lo de Sinat y poden Conquistar lo feia Gouern.r Vicon
Roch Vinent.l dels Comptats de Rosselló y Perpanya
Jambe y era lo Capità Pinoo de Marzella en Procensa
Jongenda ab altra Copia de Caualls de dita Provensa y Illus
trix Despondilla Gouern.r de Beries ab son fill y ab los Regim.ts
de Caualls y de peu. y lo Comanador de mombrandi Bastart
y Mosur de Vegules Gouern.r de Digues Moxtes gran Apo=
nau y Mosur de Egnas, Mosur de Nolliach, Mosur de
Rorbozins ab altres 4 ó 5. Capitans. Son de Caualleria
que eren de 1000 à 1000 y 200 Caualls molt bons y de all
trapart pagats de 10000. arcabusers à peu, y Palmes
gant Caball ab argolles y tambe molta part ab ala
bardes y de altra part molts Vegadoos y molts ben
tuxers q.ª Seguian dita Armada y de tota la susdita
gent los dos Terços eran Apo naus=
Quant entraren à Espanya à 18. de Agost partiren de 3.
Vegues mes vella de Laucata y en binguen molt
à prop dex fins en dita Laucata a hont se exercaxen molt bé

Y dedita la ciutat pas tiren à posta de hol Venint à
plaer fins q.s foran dins Lleyda y de Fotala nit no to
caren en ningun loch sino dreta Perpinà à bont à
Vibaxen dos oras abans del dia dret al Portal de Lluna
y molt Cerca de alli Stauelo dit alfonso Corso ab la Re
traguarda de Caualls à Lluser Y alabaxers molt ben
armats per à donar lo primer assalt y deuant anauen quatre
molt ben armats per à donar dos mestrers Veforzats sino que
Fonch Cert que foren descubert de laguarda; Y Exidant la
Sentinella qui Callà Responguezen amichs de Lluna Y los de la
Sentinella los Dixaxen Alguna arcabuzada ab tot aixo no
pararen de acostarse fins que ab Lurs mans tocaren lo pont Leuat
dit y sen tornaxen sens fer Remor y digueren al seu Capità
Mosur nos som Stats Trompats y mal guiats q.s Vila Ligia
nos Laguès dit que Y auie font Menadiz Laguexen feta la
Ligencia del Contrapont que aportauen aixi que per gracia
de Deu primerament y per la Armada fo en Vila lo-
tom Reunta à las Muxallas y no poguexen los Francesos exe
cutar Lur mal intent perque lo dia los Y encorexà y dit
eren descubert lo mateix dia que fou a 19. de Agost sen torna
xen Alguns de mill Homens de Peu ab tots los Bestiars y Personal
q. Trobà en per la Campanya y la Armada que Restaue en ana
à fer fo Vallonga Y Ambe per anguezen a.ta Maria del Mar
Saxellas, S.t Hipolit, Y S.t Miquens y en Alguns Llochs an molt Cre
mat y tots Robats y Sequestats Y tota Lagent sen an Menada
en Franza Y Sauent exada la presa de la Vila de Perpina
nos Colguezen de tenir mes del quatre dias Robant y Sequestant
y Sauent antes que ha Venia ab gran Socorro per mar y p.
Terra se Retiraxen à Roucata y quant foren alli lo du Calo
y Trobà molta gent de Caual y de Peu y Tambe per mar ab Tar
tanas y Saquetas Ben q. li Venia gran Socorro Y Cn Capità
de Lenguadoch (sedeia publicam.t) li digué Mosur tota la Fran
ça Cuidaue y Venia ab Socorro y per tot lo Lenguadoch sedeia
publicam.t que Perpina exaptes Ia als 19. demati y que p.d auien
auisat à Lurs Vei y que Vindria en Continent ab grandissim Exer
cit à Socorra y que de Pronpta Volian pasar gran Arma da ento
Ampurdà per guardar lo Pas del Panis que no pogues Venir

Socorro q.ls dins 8.-ò, 10 dias dins Vosello y tenia de Sauexpasats
de trenta mill Somens franzeses y no Sabien depazar sins Sosen
deuant Barz.na y seguix la Victoria tant en bintxa despana
pex aquest Costat Com podxien pex inquietar lo Vei ntre Senor
Sesos Designes tambe se Estenglé Com dita armada á Sopta de
Sexpasats de setanta mil Ducats y lo dit Corzo sent torná molt
enal Content en Saxa q.l an fet Butins y Rouas en Nos Ilo
enpasan dezent mill Ducats pexo diguexen qué Sabien Vego
néguda la Fexa y los agrada molt y que nolt faltaria perqué
si lo negoci de la part de Mienz Ita Vnmediat y Cindria lo mas
teix Vei de franza ab gran Camp tambe dinguexen Conzell lo dit
Corzo ab los Capitans principals y feian diligencias pexa saber
qui auie donats los auisos sens los quals temian pex impossible que
Perpinà se aguès Saluat pex que Sabien Com Viale pex medi de Sas
Cipias y quinagent y auie tant dins la Vila Com dins los Cas=
tell y Sah fet algun motin de auisar á ma Dama de Berai
tambe Com lo Duch de Ventadox gouexnador en llenguadoch
Sendxa del de Monmoxani Sestauen molt rentos de que lo Vei
de franza aguès deixat á ell pexa elegir al Corzo á Ita Jornada
q.l es Ital Causa q.l sino es dinguda molta mes armada que
Sora dinguda.

Dimenge a 14. de Ost lo Virey enuià a Cacar los Consellexdien
los Com ell auia Rebut auis de Perpinà en lo qual se Lidia
Com los franzeses se tornauen á Nefex Confame se dique
ya en dias pasats quepex tant li donasen los mill Somens
q.l li Sauien ofert y Nal Consellexs fexen de Nespota que lo en
Sema a Suntaxian la Cinquatrena y lin tornaxian ants
posta y ell Replicá dient que lo negoci no Requeria tanta dila
cio Sino que fos lo mateix dia y aixi Ben anaxen á Casa
de la Ciut.t y fexen a Suntar la Cinquatrena á la qual
diguexen lo que lo Virei los auie dit y ells deterministaxen
los donasen los mill Somens pas los Sauien pzomes y ab
dita Nespota anaxen a Casa del Virei a Sonzgraxs de Sit lo
qual los Rebé ab gran Contento pus Veia que la Ciutat
Reparaue la falta que ell auia feta en despedir la gent
de la Diputacio pexque ell Ventaue molta acorkegut q.l Sauent

escrita al S.r Rey la gent q.e la diputacion feia y Confiant sa Mag.t de dita gent Conforme Conta per una Carta que sa Mag.t escrigué al Capitá del Castell de Perpiña Don Hernando de Toledo procurá que la Cau.t lido más á questos mill homens per que lo señor Rei nol Carregás tant de Culpa nil trobás tant desprobeit y la Carta que lo señor Rey escriu á Don Hernando es del tenor seguent.

A Don Hernando de Toledo mi lugar tiniente de Capitan gen.l en la frontera de perpiñan.

El Rey.

Don Her.do de Toledo mi lugar tiniente de Capitan gen.l en la frontera de Perpiñan por vuestras Cartas de los 22 y 29 del pasado se ha entendido la retirada de Alfonso Corzo y designo Con q.e venia y es mui Conveniente lo q.e acordais á cerca de poner en mejor orden de lo q.e hasta aqui han stado las Cosas de essa frontera y al Duq.e de feria se escriua que en q.to el tpo. da lugar aproueche la gente de á pie y de á Cau.o que pedis ordené que asciten essa Villa y Castillo la infanteria q.e á mandado hazer dentro, de los dos mill hombres que me hirue la Diputacion y en las Galeras que ha de Voluer el Principe doria lleuarán trescientos quintales de Poluora y 1500 Arcabuzos y 300. q.s de Cuerda y 150. Mosquetes y se proueherá plomo que por no hauerle en los Magatzemes no irá Con lo demas y entre tanto procurad que la prouision de las Vituallas se haga para que por falta de ellas no succede inconueniente Y Vuelbóos á encargar y mandar que se Conserven Conforme a lo que antes de agora se os ha aduertido Y de nuebo os doy muchas gracias por el Cuidado Y diligencia Con que procurasteis prebenir la defensa y seguridad de essa Villa y Castillo de que me tengo por mui Contento. de S.n Lorenzo Y sep.re a los 5. de 1593 a.s

Yo el Rey.

Por mandado del Rei n.tro S.r Andres de Prado.

Dilluns á 15. dedit los honorables Consellers feren enbaxa
da als Diputats suplicantlos fosen servits de oluidar las
Cosas q.e entre ells y lo Virey eran pasadas azerca de las
Rahons que auien tingudas ab Don federich Mexa oidor
de Comptes del gen.l y hauent fer desfet lo Virey los dos
mill q.e la Diputació tenia ya fets y pagats que ja eren
Casi tots á Girona y que fosen sentits de mirar la ne
secitat concorrent y que si volian se posarian per media
ners entre ells y lo Virei y los Diputats feren de resposta
quels agraien molt la voluntat y merze quels feian
y quels ne tornarian resposta.
Dimarts á 16. dedit vist per los Magnifichs de Consellers
y la vintiquatrena q.e la Bandera de s.ta Eularia podia
esser treta per alçar los mill homens que tenian de
fer conforme constaua en la Casa de la Ciu.t per altres
exemplars determinaren fos treta y aixis fou ab la Ceri
monia acostumada ques la seguent so es que los Con
sellers feren conuidar per al despres de dinar de dit dia
á mols Cauallers y Ciutadans pregantlos fosen á Casa
de la Ciu.t pera traurer la Bandera de santa Eularia.
Dit dia despres de dinar á juntats que foren los honora
bles Consellers en la Casa de la Ciu.t en la instancia del
tretenari ab molts Cauallers y Ciutadans posaren la
Bandera en la hasta y apres traentla de dita instancia
aportantla ajaguda y lo Cap de la asta aportaue M.e Pera
Ju.o ferreras Ciutadá de Barz.na Conseller en Cap acompa
ñat dels altros Consellers y dels Cauallers y Ciutadans
sobredits ab molt so de tabals trompetas y menestrils
la pujaren dalt en los Corredors de dita Casa y la posa
ren en la finestra del mitg q.e dona en la plaça en
la qual finestra posaren una Catifa gran y sobre
de ella un Docer y tres Coxins tots de vellut Carmesi
guarnits de or abont stigue fins Dijous al tart.
Dijous á 18. dedit fonch tornada dins dita Bandera
per quant sols se era treta pera conuocar dits mill

homens y tot lo temps que stigué en la finestra y ha
uie en la casa de la Ciut. Musica de tabals trōpetas y
clarins y ab moltas Graellas à la Plaza y de 24 en 24
horas entraue una Comp.a de guarda de las de la present
Ciut. q. sempre que dita Bandera se trau stá ab aqueixa
Serimonia y tambe perque la dita bandera no tenia
de anar fora de Barz.na perque ella may ix sino per ne
gocis que tocan à la present Ciut. y à les horas stá
set dias à la sobre dita finestra y de aqui a com
panyada de Consellers y Diputats y de totas las Ban
deras de las Confrarias de la present Ciut. y de Compa
ñias de Infanteria la aportan al Portal per a hont
te de eixir a hont la tenen altros set dias.
Diuendres à 19. de dit enuia lo Vinei a cercar los Con
sellers y Diputats los quals y anaren cada tribunal
per si y a tots digué com auia rebuda una carta de sa
Mag.d en la qual li manaue los digués que per star
ell ab algunas indisposicions de la gota y esser ya be
llera la voluntat que de en aquella hora en auant
firmas lo Princep per ell no mudant en res lo stil la
qual cosa causa gran adm.o y al Vinei sols li demana
ren los deixas la mateixa carta pera à copiarla y ell
ò feu de molt bona gana enuiantla à tots dos tribu
nals la qual es del tenor seguent

Al Ill.tre Duq.e de feria primo n.tro lugar
Tiniente y Capitan g.l en los n.tros Prin
cipado de Catt.a Condados de Rcellon
y Serdana.

El Rey.

Ill.tre Duq.e primo n.tro lugar Tiniente y Capitan g.l
por star el Principe mi hijo mui hombre y ser ya
tpo. que nos ayude hauiendolo hecho Dios qual se podia
desear y su mejor inform.n y expediente de los nego-
cios y para q. corren à mas prissa los despachos im

q. aya dilacion por el impedim.to de mi mano desecha
q. me ha causado la gota è acordado que de aqui
adelante firme el Principe por mi generalmen
te las Cartas y despachos que se hizieren no alteran
do el stilo que se suele tener en ellas en ninguna
otra cosa fuera de q. la firma sea del Principe en lu
gar de la mia que es lo mismo He os loquendo scriui
con las Causas que à ello me mueben para q. lo ten
gais entendido y lo digais al Canseller, al Regente la
Cancellaria y Doctores de esa Real audiencia y al por
tante Vezes del g.l gouernador de esse Principado y
Condados y al maestro Racional de ntra Casa y Corte
y a su lugar tiniente y al Baile g.l y à los Diputados del
gen.l y à la Ciu.d de Barz.na Y à los demas tribunales y
Ciudades que es Justo lo sepan que de oy mas iran llegan
do Cartas y despachos de esta forma à que Vos y los
demas hareis las respuestas dirigidas de la manera
que hasta aqui lo haziades por q. este es el stilo que
quiero que haca y allà se guarde y tambien auisa
reis del recivo de esta Carta dada en s.n lorenzo a 2 de sep.re 1597 a.

Yo el Rey.

V.t Frigola Vice.
V.t Comes generalis Hy.
V.t Couarriuas Rp.s
V.t Guardiola Rp.s
V.t D.n Petrus sans fici aduo.
V.t Babtista Rp.s
V.t Sans Rp.s
V.t Clauero Rp.s

Gasol Secretarius.

La qual Carta consultaren per parexer los Cosa no
ua pero pus lo señor Rei no mudaue lo stil y las Cartas

venian en son nom y las respostas anauen á ell ma
teix se azeptá la firma del Princep Majorment te
nint tant Justa Causa sa Mag.t de la indisposicio de la ma.

Dit dia de Diuendres á Riua Un Cauallier Mallorquí
en la present Ciu.t de l'Abit de s.n Ju.o anomenat Ra
mon Berga lo qual venia de part de ls Jurats de la
Ciu.t y Regne de Mallorca y del Capitol de la Seu de
dita Ciu.t als Consellers de Barz.na y Diputats de Catt.a
y al Virei y al Capitol de la Seu de Barz.na dient los
Com en Mallorca se auia habut lo mal que los
francesos auian fet en Rosello y lo perill en que auia
stat perpiña y la gent q.e la Ciu.t y Catt.a feien y per tant
vehent aquella isla las obligacions que á la present
Ciu.t tenia se oferian á tot lo q.e los voldrian manar
y seruirse de ells aixi de Dines prouisions Municions
y gent Com de tot lo demes que ls podrian seruir que
á tota Cudirian ab molta promptitut y doná dos Car
tas als Consellers Una de part del Capitol de la Seu de
Mallorca altre de ls Conseller de aquell Regne las quals
son del tenor seguent.

Barzelona.

Als molts Ill.tres Señors de gran Pro:
uidencia los Consellers de la in
signe Ciu.t de Barz.na

Molt Ill.tres señors.

Hauent entés y tenint per cosa Certa se ere atreuit exer
cit poderos de francesos á pasar á la Volta de Perpiña y
anar deuastant y fent gran dany en las Vilas Cir
cumbeinas del Principat de Catt.a ó, hauem sentit
Com es de raho sentir per la molta voluntad y afec
cio gran que tenim á tota eixa Republica de la qual se

nimbe en Mem.ª las Continuades Merces que tots
ne hauem rebudas y aqui mateix hauem acudit á
las harmas Spirituals fent y fent fer Continuas
Pregarias y Sacrificis a Deu ntre S.r perq. reprimes
ca las forzas dels enemichs y don fauor y animo
á tots los habitadors de eix Principat de Catt.ª ab
que mostrant llur valor y esfors y vinguen á dela
llar suppeditant y vencent tots llurs Contraris com
be hempre han acostumat del q.e estam molt confiats
q.e no sols dits enemichs seran expellits y llenzats fo=
ra pero encara lo valor de V.s magnifi.s y acostu
mat bon ordre se aseñalará en empresas y Con
quistas de la fianza y no hauent pogut mancar á
mostrar los nostron animo lo qual está promtisim
á heruir á V.s magnifi.s en tot lo que podrem y per
V.s magnifi.s nos será ordenat sent Com es Cosa q.e
redunda en tant notori seruei de Deu ntre señor
y des a mag.t y de eixa Uniuersitat y republica á la
qual nos sentim tant de veras obligats lo qual á
nimo mes en particular declara de Paraula lo Ill.tre S.r
fr. Ramon de Berga que va enuiat per la Uniuer
sitat y aporta las presents ntre sor las molt Ill.tres
personas de V.s magnifi.s guarde y en estat y gracia
aumente Compot de Mallorca als 13 dez.re de 1597 a

Molt Ill.tres Señors
Al seruei de V.s Magnifi.s promtisims
Lo Capitol y Canonges de la seu de
Mallorca.

Carta dels Jurats de Mallorca
per als Conceller de Barz.na

Als molt Ill.tres señors de
gran prouidencia los Con
sellers de la Insigne Ciu.
de Barzelona.

Molt Ill.tres señors de
gran prouidencia

Hauent entesa noua certa que auie a riuat
Camp de francesos a la volta de Perpiña ab ani
mo de fer tot lo dany que podrien a dita plaza y
a las vilas circumveinas y sentinto com es rahó
sentiro per las tantas y continuas m.ds q.e de V.s mag:
nific.s hauem rebudas y sabent lo amor gran que tots
los particulars de sta ntra rebublica tenen de poder
fer serueis a V.s Magnifi.s y a tot lo principat de
Cathaluña y amostrar los la gratitut a que las
merces q.e hauem rebudas nos tenen obligats mana
ren en continent congregar tot lo Consell de sta
Universitat en lo qual hauem resolt se enuias a
V.s magnifi.s una persona per dit Consell elegida
qui es lo Ill.tre fr. Ramon de Berga Caualler del
Abit de s.n Ju.o per a fer la enbaxada y manifestar
la voluntat de tot lo regne star promptissims y
aparellats a tot lo que podrem valer en semblants
y altres qual seuols ocasions q.e redundan en ser
uei de sa Mag.t be utilitat y aumentsde aqueixa
republica lo que se escusara si fos stat terra ferma
per que sens poder los detenir la m.s part dels Caua=

llers y gent poderosa del ntre Regne foren pasats en Persona en fer dita oferta. lo S.r Enbaxador ó Relatará mes llarch á V.s mag.s de paraula y stará aguardant la Barca Resposta de V.s mag.s del q.l serán servits manarnos q.e tot lo Regne stá aguardant ab molta áfectió y gana posar en effecte lo q.l per V.s mag.s nos será ordenat y ó Rebrá á molt singular merçe. Xpo las molt Ill.tres Personas de V.s mag.s g.de Com pot y nosaltres desitjam. Es de Mallorca y Sep.re als 15. de 1597. a.s

Molt Ill.tres señors.

A la ordinatio de V.s mag.s promtissimo

Los Jurats del Regne de Mallorca.

Las mateixas offertas feren los Jurats de Çaragoza als Consellers de Barz.na per medi de M.o federich Pol Donzell de la present Ciu.t al qual escriguerenque de sa part offeris á la Ciu.t de Barz.na en tot lo que fos de son servei y li enviaren una carta pera que desahmanh la donas als Conceller la qual es del tenor seguent.

A los mui Ill.tres señores los Conselleres de la Ciu.d de Barzelona.

Mui Ill.tres señores.

Aqui se tuvo aviso que algunas Compañias de g.te de guerra de francia avian entrado en esse principado p.r el Biscondado de Canete y por aguardar de haber conzertesa lo q.l era no escrivimos á V.s magnif.s

Y aunq. hasta aora no hemos sabido mas parti
cularidad viendo zelan V. mag. tanto el bien
Unibersal q. lo reputan por propio y la obligacion
q. esta Ciud. tiene de acudir á todo lo q. sea Conser
uacion de la autoridad de essa y su seruic. representamos a V. magnifi. q. esta Ciud. en esta ocasion y
en todas las q. nos querran emplear estará prompta y acudirá siempre que nos lo auisarán á ser
uir á V. mag. Con puntualidad y Certesa. g.e Dios
á V. mag. Como deseamos á 3 de sep.re de 1597 a.s =

Muy Ill.tres señores.

B. l. M. de sus magnifi. sus seruid.res

Pedro Jeronimo de la Porta
Pedro Villanueba
Lorenzo de brerge
Ju.o de Mocarauil
Jurados de la Ciud. de Zaragoza.
Pablo de gurrea Secretario =

Als quals Yáls de Mallorca responguerен agraintlos
molt la merze quels feren y domantlos auis de tot
lo quels auia pasat en la entrada del franzeso
y en lo punt q. de present dit negoci staue.
Las mateixas ofertas feren moltas Unibersitats de
Cathalunya particularm.t tortosa q. auia fet 200. ho
mens pagats á gastos de dita Ciu.t lo Capitá de ells era
D.n Joseph Costa los quals quant foren á la torra den
Barra que ja venian en la present Ciu.t per ajun
tarse en la gent de assi rebeken un despaig del vi
rey pera q. sen tornasen lo q. pesá molt á tots. tam
belo Bisbe de tortosa D.n Gaspar Ponter volia fer

Cent homens pagats à los gastos y Bestits de librea y
q. aportasen Creus Bermelles en los Pits y per hauer
lo Vi Rei despedit la gent de Tortosa no volgue posar en exe
cusio son intent.
En dias pasats los Diputats de Catt.ª auian rebuda una car
ta per home propri dels Diputats de Arago del tenor
seguent.

A los Mui Ill.tres y señores Diputados del
Principado de Cataluña.

Mui Ill.tres y señores.

En este Reino se ha tenido mucho sentim.to de la en
trada que los franceses han hecho en el Condado de Ro=
sellon por el desasosiego que abrá causado en ese Principa
do y por hauer habido luego de la retirada hauemos de
xado de cumplir antes de aora con ntra oblig.on y enten
tiendo que el señor Duq. de feria se está en Girona y
q. no stan los enemigos aun desechos nos ha parecido
q. faltauamos ala antigua amistad y buena corres
pondencia q. ai entre este Reino y esse Principado y p.a
cumplir con entrambas cosas y por haber conzertidum
bre lo que pasa enuiamos á Pedro Lopez ntro secret.o p.a
q. de ntra parte ofrezca á V.S.a la voluntad con que
este Reino se empleará á seruir á V.S.a en quanto se ofre
ciere. Suplicamos á V.S.a le mande dar credito en lo q.
en este particular explicase y nos manden lo que fue
ra de su seruic.o pues saben V.S.a con la voluntad y ve=
ras que le acudiremos á ello. ntro S.r las mui Ill.tres y Personas
de V.S.a g.e mu.s a.s con el acrezentam.to que puede de zaragoza
y sep.re á los 7. de 1597 a.

Mui Ill.tres y señores
B. A. V.S.a L. M.s sus seruidores.

El obpo de albarrazin
D.n Bernardino Auarcas
Mig.l lopez
Leonardo de Erlas
D.n Luis de Bardaxi
D.n Fran.co Perez Coloma
Matheo Luilos
Juanete Almenara

Diputados del Reino de Aragon

Y dada la Carta per lo Sobredit Pedro lopez Expli
cá sa enbaxada de paraula la qual Contengué en
suma lo mateix que la Carta al qual Respongue
ren los diputats agrahint molt la merze que los Di
putats de zaragosa los feien dantli una Carta per a dits
Diputats en Resposta de la q. auie portada.
Disapta á 20. de dit a Niuá en lo moll de la present Ciut.
Un a galera del Duch de florenza en la qual Venia
Un Enbaxador de part de dit Duch que anaue a sa
Mag. per a offerirseli en tot lo que fos de son R. Serui
y en particular Contra del Rey de franza tambe por
taue Un present per al Princep de part de dit Duc
de tigres, leons pardos y molts altros animals per a
Caza Y dos llits Y Un Bufet que entre tot diuen Valia
mes de zent milia escuts y abans que dita galera no
a Niuás en la present Ciut. prengué duas tartanas
franzesas en las quals y auie mes de 60 franzesos
que foren posats al Rem y llibertaren molta gent q.
auian presos los franzesos en la Costa de Catt.a Y Res=
tituiren á alguns Mercaders de la present Ciut. mer
caderias que y auien trobades y las tartanas foren crem.
Dimars á 23. de dit á las 4 oras despres de dinar a Niua
Un Correu en la present Ciut. que Venia de Perpiñá
Remés al Viney ab Cartas q. li aportauen auisantlo
que eren entrats Cinch Cents franzesos dins lo Rosellò
y Stant lo Carrer ample ple de gent quant lo Correu
a Niuaue li demanaren que y auie de nou Y ell digué
que molt malas nouas Y que los franzesos entrauen en
Catt.a y oit asó per lo poble fou tanta la indignació
q. prengué Contra lo Vinei que publicament murmu
rauen dell dientli alguns pesars quels podia molt ben
oir y Vingué molt apocapoch Com no se amotinaren
Contra ell y entenent lo Vinei lo que pasaue pregá al

Compte de Quirra y a Don Pau de Salua ques trobaben ab ell quant lo Correu a Niua que isquesen fora a fer asosegar la gent y aixi ó feren q. hisqueren de fora y diguerenlo q. pasaue Com no era tant Com lo Correu auia dit y lo Compta de Quirra amostraue la Carta q. lo Virei auie rebuda ab dit Correu la qual en suma Contenia Com se tornaue a fer gent per entrar Catt.a y eren ja a la Valla y tenint por lo poble que no fosen ja entrats Com se murmuraue donauen molta Culpa al Virey no sols de hauer despedit la gent de la Diputacio Com dit eh pero en Cara comprenia los presenth negocis ab tanta fleuma.

Dit dia se tingué Consell de zent pera dar forma en gastar los diners pera pagar los mill homenh que la Ciut. feia y los noms dels Capitans son los seguents.

Per Coronel de tots y Capitá de Una Comp.a fou.

Mosen Jeronim de argensola (Donzell)

Y los altres foren los seguents.

Mestre franzesch Carbonell
m.r Pere llozellés
m.r Ju.n antoni farran
Don Jeronim de armengol
} Donzells.

Dimecres a 21. de dit reberen los Consellers Una Carta dels Jurats de Valencia la qual anaue escrita a la precmatica de Castella per hauerla ja posada lo Rei en Valencia y es del tenor seguent y en lo sobre escrit deia.

Als Consellers de la Ciut. de Barz.na

A sta Ciut. es a Niuada noua de la Comesa é insult que los franzesos han fet en Perpiña y en sos Contorns y en cara que refereix ab veritat tota via nos ha donat Cuidado per lo que aquesta Ciut. sempre ha participat dels Succesos de aqueixa y axi la rebrem molt particular de V.s mag. se heruescan manar

nos auisar ab puntualitat del q.s en assó sapasat y pasa. enlo
q.s áquesta Ciut. porá Cleabona pexa ajudar y seruir en aquexa
á Cudirá álas Cexas q.s teobligació Cutre S.r Deu.s a S.ma mag.
Compost de Valencia á 15. de Sep.e de 1593.

Los Jurats de Valencia.

Duapte á 27. dedit partixen quatre Capitanias de lapresent
Ciut. delas q.s los Consellers hauien fet pexa Perpiña que fo-
ren las de m.r Jeroni Arpensola, de D.r Jeroni Vxmengo
lade m.r Franscich Carbonell y de m.r Pere Rozelles quela altre
encara no Itaue ápunt.

Dimars á 30 dedit pasaren foxa las Muralles de lapresent
Ciut. dos Companiah de infanteria q.s Venian de Tarrago-
na y anaben á Perpiñá las quals auien fetas Y los dona
ue Deu lo Mun.t y Mag.t señor D.n Jul. Texeh arcabube de
Tarragona auiay en Cada Comp.a docents Homenh.
Duenores á 3. de octubre dedit ahy enuiá lo Virey alguns
officials en Casa de tots los Botiguers y de alguns Mexa
ders de lapresent Ciut. pexa q.e li apartaren tots los libres
de Negoci pexa Venre x.t auie dines de Franzeses y no
seni trobá ningun pex Sauer si donat sa Cobro ábans tenen
se del Concorrent.

Duapta á 11. dedit Cut pexa la Cintiquatrena quelas Coral
de Nadello Itauen assegades determinaren q.s Nos mil ho-
mens de guexra q.s y auien enuiats ágasto de la Ciut. sen tor
nasen Y sabut pex lo Virey duta determ.n procurá que no hin
gués effecte pex no Conbenirli á ell pex las Vabons sobre
ditas, pexo Cut pex la Cintiquatrena lo grangasto que la
Ciut. sehya en mantenix alla dita gent determiná que hingués
Conzell de gent pexa determinar lo fahedor.

Dillums á 20. de hingué dit Conzell de gent al qual Itant
ajuntat al Virey ab embaxada de part del Virey los mag.cs
Jur.s Castelló y mj Jaume Pmera Doctors del R.l Consell a ex-
plicar als Consellers Y Consell de part del Virey for en lexam
de no fer tornar lagent de guexra que tenia en Perpiña
pex quant endias pasats Don fex.o de Toledo Capita del Cas-
tell de Perpiña auia manat ad docents Homes del Castell
q.e entraben en franza Y fesen lo mal quepoguesen los

quals eren entrats y auian pres molt Bestiar y tornantse en Catt.ª ab la presa pensant staue lo pas segur los isqueren de una enboscada quels tenian feta molts franzesos ils mataren tots q.e digueren hols ne auian escapat set, y tornaren los franzesos a cobrar lo Bestiar, y que si en sta ocasio la Ciu.t feia tornar los mil homens q.e halla tenia restaria la frontera molt hola per causa de sta perdua y que heria donar ocasio als franzesos que tornasen á intentar altra nouedat com las pasadas y que pera lleuar dits inconuenients los pregaue molt fosen heruits de veurer lo temps en que donaria y no enuiasen a zercar tan prest la dita gent; y oit per los Consellers y Consell la dita enbaxada determinaren de que sels pagas sta mesada y q.e á 7. de noembre propuinent se tingués altre Consell de zent per veurer lo ques tindria de fer y desfet lo Consell anaren los Consellers en casa del Vice y tornantli resposta del que lo Consell auia determinat del que ell restá molt content.

Diuendres á 31. de dit se cantá en la heu de la present Ciutat un tedeum laudamus al qual ascistiren los Consellers fent gracia á ntre S.r Deu de q.e las Cosas de Perpiña stiguesen remediades per quant se hauia per cosa certa q.e los franzesos sen eren tornats en franza y hauien desfeta tota la gent de guerra q.e tenian en la frontera de Catt.ª

Diuendres á 7. de noembre de dit any se tingué lo Consell de Cent q.e per a dit dia auien a señalat per a determinar y conclourer las Cosas de Perpiñá y per no poderse acauar de resoldrer dit dia se allarga fins lo endemá en lo qual dia fou determinat y conclos per dit Consell que los soldats que la Ciu.t tenia a Perpiñá sen tornasen enuiant una Barca á Nosas ab cinch milia lliures per a pagar los soldats á quella mesada que acabaue á 15. del Corr.t y que despres sen tornasen a sas Casas y aixi fou fet.

Dimars á 11. de dit a Niuaren en la present Ciu.t tres Bergatins de Mallorca carregats de salmitre que era present que los Consellers y Ciu.t de Mallorca enuiaben als Consellers de la present Ciutat.

Dimecres à 12. Reberen los Consellers Una Carta desa Mag.
en la qual los feia gracias de la gent q. auian enuiada à
Perpiñá y pregantlos o Continuasen fins q. ell Y enuiasen
gent. Y la Carta es del tenor seguent.

A los Amados Y fieles nr̃os los
Consellers de la nr̃a Ciu.d de Bar.na

El Rey.

Amados Y fieles nr̃os el Duq.e de feria mi lugar tinien
te Y Capitan gen.l me ha representado diuersas vezes el a
mor Y promptitud. Con q. acudis à todas las Cosas de mi
Seruic.o y lo q. os haueis señalado en esta ocasion de sospecha
de entrada de franzeses en Rosellon Con seruirme Con mil in
fantes que para esta ocasion haueis inuiado en Perpiñan Y su
frontera que siendo en tal ocasion en tanto mas y hecho de
ver que procede de lo mucho q. Celais mi Seruic.o y la defenza
y seguridad de essa Prou.a Siguiendo vuestra antigua fidelidad
y lo que siempre haueis acostumbrado y os doy muchas gracias
por ello; y pues esto os es tan natural, y la necessidad se va conti
nuando se que no sera menester encomendaros la continuacion de
lo comensado hasta que llega ala frontera la Caualleria, y infante
ria que se esta aprestando para ir a su defensa, que sera con
mucha breuedad: sino confiar que os mostrareis en ello los que hasta
aqui: en que recibire muy accepto seruicio; y de lo uno, y de lo
otro me quedara la memoria que es razon para hazer a essa
Ciudad en lo que se offreciere to el fauor, y merced que huuiere lugar
Dada en el Campillo a 3. de Nouiembre de 1597.

Yo el Rey. Principe.

Vt Frigolo Vicecanc.s
Vt Comes G.lis Tesaur.rius
Vt Couu Ruuias R.s
Vt Guardiola R.s
Vt Dn Petrus Sans fici Adv.us

Vt Bapt.a R.s
Vt Sans R.s
Vt Clauero R.s

Gasol Secret.

assosegades que estigueren les cosas dela frontera de Rossello Condit esta lo fou necessitat que la gent dela Ciutat se restas alli axi com lo Rey los ho pregaua ab la sobredita carta, mayormt. que quant la reberen, ya hauian despedida la gent, com dit esta tot; y tambe perque los fransesos vist que nols hauia reaxit la entrada que volian fer en Chataluña per la part de Rossello, intentaren ferla per la part de Pallars com abaix veurem.

Dijous a 18 de dit vingue noua en la pnt. Ciutat com los fransesos procurauen entrar per la part de Pallars, y hauian fet algun dañy en la frontera.

Disapte a 18 de dit se tingue Consell de 100 per causa que los diputats hauian demanat als Concellers los venesen dos mil arcabusos, quels volian per prouehirne alguns particulars, y Uniuersitats; y axo feyen los Diputats a instansia del bras militar quels ho hauian suplicat y per dit Consell fou determinat que dits arcabussos fosen venuts.

Dilluns a 17 de dit se tingue Consell de 100. per causa que los Concellers hauian rebut un despaix del Pagador, que hauian enuiat a Copllliure pera pagar los soldats dela Ciutat, y cobrar las armas dells, lo qual deya que mn. Hieronym de Argençola Donzell Capita, y Coronel que era dela dita gent per la Ciutat no volia que las Compañias se desfessen, ni donassen las armas per lo que se hauia entes del de Pallars: y asso feye ab orde del Virrey y lo Consell determina, que no fossen pagats los soldats fins haguesen tornat las armas que la Ciutat los hauia dexadas: y entes axo per lo dit mn. Hieronim de Argensola ab consentiment del Virrey conforme se creu fou content que tornassen las armas, y axi foren pagats, y desfetes les Compañias, y Capitans dela Ciutat

Per los derrers de Noembre de dit añy reberen los Concellers una carta de Sa Magt. en la qual los agraihia molt lo que hauian fet en lo socorro de Perpinya dela gent que hauian alli enuiat, y pagada a gastos dela Ciutat la qual es del tenor seguent.

Alos.

A los Amados ~~Amados~~ y fieles nuestros los
Concelleres y Con.º de la ntra Ciuda de Bar.na

El Rey.

Amados, y fieles nuestros los Concelleres, y Consejo de la nuestra Ciudad de Bar.na: el Duque de Feria mi lugar tiniente, y Capitan G.l en esse Principado me ha auisado el amor, y zelo conque acudisteis a seruirme en la venida de los franceses a Perpiñan, y con quanta diligencia, y cuydado socorristes aquella plaça de gente, Bastimentos, y municiones, y es muy conforme a vuestra fidelidad, y antiga costumbre, y para mi en la ocasion que fue mui accepto seruicio, y assi os doy muchas gracias por ello, y le tendre mui ~~presente~~ en la memoria para hazeros merced en lo que se offreciere. del Pardo a 15 de Nouiembre de 1597 años.

yo el ~~Rey~~ Principe.

Por mandado de Su Mag.d Su Alteza en su nombre
Andres de Prado.

Dimecres a 10 de xbre de dit any apres de hauer estat serca de un mes sens noues de francesos se digue en la p.nt Ciutat per cosa molt serta com entraue gent de Armas de françа per la part de Rossello y feyen molt dany per tota aquella terra, y per esta ocasio lo Virey enuia lo dit dia a serear los Diputats los quals en ser en sa casa los mostra una carta en que Sa Mag.t li escriuia los digues de paraula amostrantlos la carta que los Diputats pagassen 200 homens de Cauall, y dos Compañias de Infanteria per guardar aquella frontera: al qual responguerem que ells ho consultarian, y lin tornarian resposta. la qual fou; que vist estauen pera trauer diputat militar per mort de M.en lluis de Tamarit, que era mort lo dilluns abans a 8 de dit, dia de la Concepcio de Ntra S.ra que en hauerhi Diputat nou, determinarian lo faedor.

Dimecres a 17 de dit traguerem Diputat militar, lo qual fou M.e honofre Bruguera D.r en Medicina donzell.

Diuendres a 19 de dit arriba noua en la p.nt Ciutat de las entradas

que

que los franceses nouament feyan en Rossello, y quel ysque encontra don Joan de Queralt Gouernador de Rossello Cauallero del habit de S.t Jago ab los Caualls lleugers de Perpiña, y prengue 15 Caualls franceses, y ell fou ferit ala cara.

Dit dia los Diputats vent que las cosas de Rossello se tornauen a somourer elegiren 18 personas sis de cada estament, pera que tots Juntament ab ells determinassen lo fahedor en lo p.nt negoci y estant Juntats los Diputats ab la diuuitena fou llegida una carta del S.or Rey tramesa als Diputats quy del tenor seguent.

A los Venez. deuoto, Religioso, y amados nuestros los diputados del G.l en el n.tro P.do de Cataluña.

El Rey.

Diputados el Duque de Feria mi lugarteniente, y Cap.n G.l en esse Principado me ha escrito la aficion particular conque en esta ocasion ~~particular~~ de entrada delos franceses por los condados de Rossellon, y Cerdaña os haueis empleado, hauiendo leuantado gente, y pagadola a costa dela Generalidad por acudir ala defensa dellos, y dela Prouincia, y inuasion delos enemigos: lo que os tengo en muy accepto seruicio; y assi mismo escriue que essa Ciudad de Bar.na ha hecho lo propio, y que toda via la tiene hasta 15 deste p.nte mes; y porque entendemos, que a respeto de estar muy cargada de Deudas se halla imposibilitada de poder continuar mas dicha paga, y que essas tierras estan muy faltas de gente para en caso que buelvan entrar con mano armada poderles defender: y teniendo presente el amor, y fidelidad que los naturales desse Principado, y Condados mostrays a nuestra Corona Real, y por los dichos respetos dezear que en ellos se viua con la paz, y quietud, que hasta aqui, sere de vosotros muy ser.do tengays por bien que delos dineros dela Generalidad de esse Principado se paguen por tiempo de tres meses los soldados conque dicha Ciudad me ha seruido

hasta

hasta aqui que, es lo que forçosamente sera menester para el interin que los que en este Reyno se van leuantando podran llegar por ser el camino tan largo, que ademas de ser cosa justa en que assi lo hagays como en ocasiones dela importancia desta haueys acostumbrado me quedara dello la memoria que es razon para hazeros la Merced que huuiere lugar. dada en el Pardo a 16 de Nouiembre de 1597.

Yo el ~~Rey~~ Principe.

Vt Frigola Vicecastus
Vt Comes Gl.is Tesaurarius
Vt Couarruuias Rs
Vt Guardiola Rs
Vt Dn Petrus Sans fici Adtus.
Vt Bapta Rs
Vt Sans Rs
Vt Clauero Rs

Gassol Secretz.

Apres fou llegit altre paper en lo qual se contenia una Embaxada que lo bras militar en dias passats hauia feta als Diputats, la qual es del Thenor seguent:

Vist lo estat en que estan las cosas dela guerra aparquey ha necessitat de prompte remey: y assi lo estament Militar suplica a Vs. Sian seruits de fer la gent necessaria per a dit effecte, y una embaxada al Sor Virrey suplicantli sia seruit, de guiar a tots los Cauallers que estan en mal, y los que ya son guiats donarlos entera llibertat per a que tots puguen ab molta ~~llibertat~~ conformitat acudir al que conue promptament al seruey de Deu, y de sa Mag. y be uniuersal de aquest Principat, y Comptats.

Y tambe dit Estament Supca a Vs. sian seruits de armar la terra ab lo modo, y forma que ses supplicat altres vegades de arcabussos, y mosquets, Poluora, y altres armas, y pertrets de guerra. per uia de aduertiment se diu a Vs. que seria cosa facil hauer deu milia arcabussos dels que tenen los diputats de Valencia recondits en la Ciutat de Valencia; los quals si Vs. los demanan los prestaran per la urgent necessitat que de

pnt

present ocorre, y si aparque conue, lo Sor Compte de Quirre offe-
rex de anar alli, o lo Sor Dn Xpofol de Centellas son gendre pera
tractaro ab la diligencia, y promptitut ques requereix.
Y entenent que dos milia homens no son bastans pera resistir al
enemich Supca a V.S. sian seruits de fer Embaxada ~~ala Ciutat~~
a S. Magd suplicantli sia seruit de correspondrer en lo que de
part de la Vila de Perpiña se li ha suplicat, y aço ab molta breue-
dat. Y axi matex suplicar a S. Exa sia seruit de manar
prorrogar las causas dels Comptats de Rossello, y Cerdaña pera
que los naturals de alli pugan acudir ala defensa de sa terra
y Patria.

Dijous a 8 de Janer de 1598 los Diputats conuocaren la diuuy-
tena que per negocis dela guerra de Perpiña estaua elegida la
qual Juntament ab ells determina que vista la dita carta
de sa Magd, y la instancia que lo virrey feya pera que fessen
gent tementse nols succehis com laltra volta, y no fes lo virrey
alguna delas Curtedats acostumadas determina que antes de fer
ninguns gastos anas algu dels del Consistori pera regonexer dita
frontera, y Informarse del que passaua, y axi elegiren per
dit efecte a Mcen Franch de Gauer Oydor militar del
pnt any

A 21 de dit parti dela present Ciutat lo dit oydor acompañat
de Mcen Franch de Argensola Donzell, y de alguns oficials de la
Diputació per anar a Perpiña, y veurer les cosas de aquella
frontera en quin estament estauen, y si era veritat, las relacions
que los de Perpiña, y Rossello enuiauen cada dia en Barna
los quals tornaren dins pochs dias y digueren esser veritat tot lo que
deya.

Dimecres a 28 de dit los Concelles tingueren Consell de 100 per causa
que donaren dos mil arcabussos als diputats los quals tenian de
pagar en diners, o tornarne altres tans per tot lo mes de Maig

pri-

primer vinent, del que se obligaren los Diputats, y foren repartits dits arcabussos per la frontera de fransa a las pars de la Seu de Urgell y de Pallas.

Per los derrers de Mars del present any se reforma la entrada dels fransesos en Rossello, y feyan alguns danys en la frontera, y havian pres un castell ronech que dio Opol questa devant Salsas, lo qual fortificaren, y tornaven a edificar fentlo mes fort que no estava.

Diumenge a 5 de Abril del matex any aportaren en la pnt Ciutat quatre caps de quatre capitans fransesos que don Garau de Cruilles ab sos vassalls de Mosset juntament ab mes de sent altres avian mort: y fou que un vespre entraren mes de nou cens homens de armes lo capital dels quals era musur del viver en la vila de Mosset que es de dit dn Garau, y estant ya casi apoderats de dita vila per haverlos presos en la nit, y estant les sentinellas adormidas se referen tambe dit dn Garau, y sa gent encara quels prengueren en lo llit per esser ya passadas las 12 horas de la nit que feren fugir tota la gent fransesa, y mataren los ya dits restant altres de nafrats, y presos, y per esta ocasio lo virrey Guia lo dit dn Garau perque estava processat de regalia per cosas antiguas de la Bandolina. y per venir apres cada dia avisos en la present Ciutat que los fransesos feyen entradas en las fronteras de Cataluña, y se esperaven majors danys lo virrey envia a micer Joan Castello dr del Rl Consell als diputats peraque fessen gent de armas pera Perpiña, conforme havian fet lo any passat, al qual feran de resposta que u consultarian, y perque apres que fou tornat lo Oydor Gaver se eren assosegades ditas novas determinaren de enviar sinch cavallers a Perpiña peraque fessen lo matex que havia fet lo Oydor Gaver

Diumenge a 12 de dit partiren de la pnt Ciutat per anar a Perpiña los sinch cavallers que los Diputats havian anomenats que foren dn Plegamans de Marimon del habit de St Jago, dn Lluis de Queralt del Abit de Calatrava, dn Berenguer de Paguera, dn Federich

des

Despalau, y mosen Hieronim de Argensola peraque fessen relació delas cosas dela frontera, peraque conforme a ella puguessen determinar lo faeder.

Diuendres a 17 de dit se feu una crida per part del Virrey en la present Ciutat contenint en effecte con per causa dels incendis, robos, captiuitats de gent, que los franseses hauian fet, y de cada dia feyan en Cataluña, y per auer pres, y estansi fent fors en lo castell de Opol en Rossello, que pertant manaua sa Exª que din deu dias comptadors del pnt dia en auant que tots los franseses, que vindran de defora, y entraran dins lo present Principat sian presos, y tinguts per esclaus com a enemichs nostres, atento que per ells nos son fets, y cada dia fan tans danys.

Diumengé a 19 de dit feu conuidar lo Virrey pera despres dinar en sa casa tots los cauallers, y ciutadans honrrats dela pnt Ciutat los qual acudiren, y foren en numero 140 abens mes que manco y aiuntats que foren en una sala de sa casa los digue com tenia orde de sa Magt en que li manaua anas a Perpiña a regonexer aquella frontera, y proueir en lo que seria necessari, y axi los ne auia volgut donar raho abans de partir, perque si menester era estiguesen apunt per lo que conuindria al seruey de deu Nre Sor y de sa Magt, y que per lo present nos moguessen fins tinguessen altre orde. alas quals paraulas respongue lo compte de Quirra de part de tots los cauallers dient com tots estauen apunt sempre que se oferis ocasio.

Dimars a 21 de dit arribaren los sinch dits cauallers de Perpiña, y aportaren dos ~~fares~~ franseses presos los quals prengueren serca de Opol, y fou que essent arribats en Perpiña anaren ab gent de armes de peu y de caualls que de dita vila prengueren a regonexer la fortaleza que los franseses feyan en lo castell de Opol, y arribats que foren alli ab la mayor cautela que pogueren veren que era veritat tot lo que assi se deya de Opol, ço hes que los franseses

se

se feyan fort, y hauian ya molt obrat, y passauan auant fentigran fortaleza en ell ab pensament de fortificarse en dit lloch, y hauian exercolats los blats, y podades les viñas, y estant dits Cauallers mirant asso arribaren dos homens dels franceses a sercar aygua en una font serca de dita fortaleza haont dits Cauallers estauen, los quals foren presos y aportats en la present Ciutat com dit es.

Dilluns a 27 de dit parti de la pnt Ciutat lo Virrey per anar a Perpiña aportantsen solament en la Compañia Dn Christofol de Centelles Gendre, y Successor del Compte de Quirre Cauallier del habit de S. Jago y a Dn Joan Icart Batlle Gl de Cataluña, alguns Cauallers lo acompanyaren fins al portal.

Diuendres al primer de Maig, dia de San Phelip, y Sn Jaume reberen los Diputats un despaig quels enuiaua lo Virrey per un Correu ab una Carta sua, y altra de Sa Magt del tenor seguent.

Carta del Virrey per als Diputats.

A los Diputados del Gl de Cataluña

Desde Ostalrrique escriui a VSSas auisandoles de las nueuas que ay de gente de franceses para entrar en Rossellon, y despues he tenido otro auiso de Perpiñan, en que ~~auisan~~ afirman las nueuas primeras añadiendo el numero, y otras Circunstancias de traerse artilleria, y mas prouision: por donde se vee la necessidad que ay de que todos y cada uno por su parte ayude en quanto sea posible tomando resolucion con breuedad en lo que huuieren de hazer, pues es beneficio de su Patria y Serº de Su Magd, de quien he recibido oy un despacho en que viene essa Carta para VS. que creo es en conformidad de lo que tengo escrito, y aqui digo Ntro Sor gde a VS. en Girona a 30 de Abril 1598.

El Duque de Feria

y la del Rey era del tenor seguent.

A los Venerable, y deuoto, Religioso, y amados nuestros

Los Diputados del Gl de Cataluña.

El Rey.

venerable, y deuoto Religioso, y amados nuestros. el duque de Feria mi lugarteniente y Capn. Gl. he escrito que luego se parte para Perpiñan para defensa dessa prouincia para echar alos franseses que se fortifican dentro de ella, y aunque segun el amor, y zelo que me escriuis se que pudiere excusar de exortaros, paraque por vuestra parte acudays tambien a ello: toda via siendo esto de tanta consideracion, y conuenir mucho que no seles de lugar aque hagan pie en ella porla inquietud, y daños que general y particularmte. pueden redundar alos naturales della sere mui seruido que segun fuere la necessidad, y os ordenare el dicho Duque assi vays haziendo el esfuerço que sea menester porque los enemigos, no solo sean expelidos de ay pero que se les haga el daño que se pudiere pare excarmentar los aque se atreuan a hazer las correrias con la libertad, y poca resistencia que hasta aqui, y con tanto daño dela Prouincia, y de su reputacion que tanto se ha conseruado porlo passado. dada en Madrid a 23 de Abril 1598.

Yo el Principe.

Vt. Frigola Vicecancelarius. Vt. Bapta. Rns.
Vt. Comes Glis. Thesaurarius. Vt. Clauero. Rns.
Vt. Couarruuias Rns. Vt. Guardiola Rns.
Vt. Dn. Petrus Sans fici Adtus. Gassol Secretz.

Disapte a 9. de maig de dit any determinaren los Diputats vist tot lo sobredit de fer mil homens pagats delas rendes del General repartits ab set Companies, y foren anomenats per Capitans los seguens; per Capita, y Cap de tots fou anomenat Rafel Terrades de Girona per Sargento mayor Vergos dela parra, y los altres Capitans foren.

Don Garau de Marimon, y son Alferes Dn. Miquel Despalau
Dn. Onofre de Cruilles.
Men. Phelip Sorribes.
Men. Lluis de Claramunt, y alferes Mo. Gispert de Pons
Dn. Gaspar de Llupia.
Mo. Franch. Tort de Perpiñã, y per Alferes un Germa seu

Los

los altres Alferes dels altres Capitans que no uan anomenats no eran Caualleres y axi no sabi qui foren.

Feta dita determinacio enuiaren a Mo. Franch. Muntant Mercader Sindich del Gl. a Perpiña pera que lo Virrey firmas los priuilegis pera dits Capns. y tambe se fes acte com los diputats feyen dits mil homens per lo temps que lo Virrey estaua en Perpiña, o en dita frontera, y no altrement, y que los Capitans que dits Diputats elegian volian que no estiguessen subjectes a altri, sino a ell matex, y tornantsen dit Sindich rebe una carta del Virrey en que li deya partis ala posta pera Barcelona per donar una carta que ell li remetia als Diputats la qual contenia com en aquell punt hauia rebut auis que la Vila de Illa era presa la qual noua se referma per molt verdadera, pero despres se sabe per via serta la veritat del que era estat ~~la~~ la qual es dela manera seguent.

Relacio del que lo Duch de Feria Llochtinent, y Capa. Gl. per lo Sor. Rey en lo Principat de Cataluña, y altres Caualleres escriuhen des dela Vila de Perpiña per raho dela entrada que an fet los francesos en la Villa de Illa del dit Comptat de Rossello a 14 de Maig 1598.

Dilluns a 11 de dit mes de maig de dit dit any is que musiur de fonsuya nebot de Monmoranci dela Eucata regne de françа, y frontera de Rossello ab dos mil infans arcabussers, piquers, y alabarders, y sinquanta Caualls mestres ab 120 arcabussers de acauall, dos Carregas de escalas, quatre mortarets, tres salsichas, y Carrega, y mitja de Poluora: anauan ab sa Compañia mosuir de Monbausi, musiur de fons, musiur Xanxo, musiur Marcel, lo Capita Oliuer lo Capa. Andric, y altres musiurs, y Caualleres tras dells ab los quals venia marchant musiur de Rubiach ab mes de sinch sens arcabussers. dormiren dos nits en la Campaña pera fer millor diligencia, y arribar ab mayor secret ala dita Vila de Illa haont arribaren dijous a 14 de maig ales dos horas dela matinada quant se ponia la lluna; la claror dela qual los

hauia

seruit a passar ~~hauia~~ las montañas, y llochs sobre dita vila, la qual es de 400 casas, y cap del matex Bescomptat, y a fauorits de la obscuritat de la nit se arrimaren a una torre que esta deuers ponent ajuntada ab la muralla dela vila la qual per part de dintre te una posta perla qual se pot entrar enla vila, y demes auant te una rexa de ferro que dos dias hauia la hauian posada; y al seu costat passa una siquia, y estar per aquella part la campaña molt rasa, ni sense ningun arbre, ni cosa quels pogues cubrir sens esser vistos delas centinellas, posaren en una tronera una delas tres salsichas (diuhen salsicha a una maquina de foch feta de tela, y plena de polsora feta com una manega molt llarga) ab la qual volaren la torre: y encara que les matexas parets que caygueren vedauen la entrada per aquella part mentres que los uns la desambrassauen per hauer restat la muralla mes baxa per alli entraren alguns tres cents perla vila, ab dos escalas: y entrats que foren tocaren al arma, y cridaren grans crits dient visque françа y los naturals de la vila no pogueren impedir que no arribassen fins ala plaça, haont tenint per capita y guia los dela vila a don fran.ch Dardena se referen, y esforçaren per hauerlos trobats en los llits de tal manera, que hauent peleat los uns per no perdrer lo guanejat, y los altres per cobrar lo perdut ab gran valor y esfors los feran exir de dita vila restant en ella mors dels francesos mes de vuitanta y aportantsen mes de altros tans molt mal nafrats, y ferits conforme se sabe per los qe trobaren mors en la montañya. dels naturals de dita vila ni moriran alguns vint, dels soldats dela compañia de caualls de don Xanxo Brauo ne moriren vint, y entre ells lo tinent Baraona: restaren nefrats encara que poc lo dit don fran.ch Dardena, y fran.co Roca altro tinent del dit dn Xanxo Brauo, y mes de altres trenta personas, y algunas dellas ab perill de sa vida, fou pres musur marcel lo qual regonexia la campaña juntament ab lo capita Andria ab altres onze lleuaren los

als

los als franseses finalment moltas armas, y municions, y ells pegaren un mortaret ala porta dela Vila anomenada dela Creu, y entot que feren troços dela porta no pogueren abaxar lo pont lleuadis que estaue alt, y axi per no poder entrar per lo dit pont la gent fransesa de acauall corragueran la Campaña al entorn de la muralla ab gran Crit y aualot tocant las Caxas per moltas pars pera que los nostres trobantse sobre descuit tan apretats distribuisan la gent per moltas pars dela Vila y afloxassen la resistencia que feyan als de dintre la Vila de Illa a animar los seus, y uas retirar de molt prest ab la despulla de algunas casas, y ab 25. Caualls dels dela Compañia de don Panxo ques trobaren en la entrada de dita Vila. foren tant los Crits, y veus dels de España, y françe ques Cridauen per la una y altre part que parexia un Judici, aportarensen al Capita Antonio de Torres Veador, y Comissari dela dita gent de Cauall ab una ferida al Cap; y a Barrera, y Sarda ab sis dela dita Vila; retirantse a 8 horas de matinada per lo qual no fou posible arribar atemps desde Perpiñã dn Fernando de Toledo tinent de Capta Gl en aquella frontera. don Pedro Pacheco Capita de Caualls de Castella, don Joan de Queralt, Gouernador de Rossello ab sa Compañia de Caualls, don Christofol de Centelles, don Joan Icart Batlle Gl ab altres Cauallers que acompañauen al duch de Feria, y don Joan de Llupia don Baltezar Doms, don Ramon de Vilanoua, franch de Llupia y Doms Baro de Corbera en Rossello, Rafel Pammar, Raphel Antoni de Vi, franco Oris, Moncello forner, Joan Dezcamps, y altros Cauallers que anauen en socorro de dita Vila, y per hauerse ya retirat lo enemich no foren de ningun effecte perque del tot deparen la plaça desambrassada los franseses.

Pochs dias apres se rebe auis Comperla Vall de Carol eren entrats dos milia franseses lo dia de Corpus a 21 de Maig, y los Carolans, y Serdanyesos ho hauian fet tant valentment matantlos setcens

homens

homens, y tancantlos lo pas peraque no sen puguessen tornar sino ab molta perdua, y apres se sabe la veritat de tot lo que hauia passat ques dela manera seguent.

Als 19 de Maig musiur Durban, y lo Capn Casias son lloch tinent, lo Bescompte dela Cort ab quatrecents homens arcabucers partiren del lloch de Castell nou terra de França feran nit serca dela Vila de Tarasco de hont vingueren a Urs, y de alli al Espitalet de Marcins, y apres se ajuntaren ab ells musiur de Casaus, Musiur de Lleres, musiur de Esto, y los Capitans Batista la Fasia, Casa lucas Sargent, Bezet de Foix, Benet de les Bordes, Camarada, Corones de Pamias, y Ribes, y altres Musiurs y Capitans ab deu petos fors, deu mortarets, dotze ~~manegas~~ granes posaren la gent en orde que feyen numero de tres milia homens, y a 21 de dit en la tarda marxaren ab sos esquadrons prengueren lo Cami de Serdaña, y en la nit passaren lo Coll de Pimorent ques la primera terra de España haont foren descubers per las sentinellas de la torre Serdaña, ques la primera ~~Serdaña~~ fortaleza que Sa Magt te en la Vall de Carol, que per las ordinarias intelligencias que Noris, Joan de Sorribes alcayt dels Castells de aquella frontera te sempre dins França estaua ya auisat dela vinguda del Enemich y ab tres tirs de Artilleria que tira preuingue tota la terra; no obstant aço los enemichs prengueren son Cami; y lo diuendres a 22 apareguerен sobre lo lloch de Fanes, Sabit, y Branyoli, molt serca de Puigcerda los quals saquejaren, y cremaren algunes casas, captiuaren dos o tres persones, y prengueren dos milia bestias de llana, y altres bestiars grosses, y posats en ordenansa las banderas estesas, y tocant ses caxes arribaren en lo lloch de Dores que tambe lo saquejaren, y robaren la Iglesia, y lo St Sagrament, y de alli anaren al lloc de las Caldes haont en una casa fort que ya ha hont se trobaua un monyo de Ntra Sra de Monserrat ab quatre, o sinch fadrins ques posaren en defensa; y encara que lo enemich volgue rompres

les

les portes ab un mortaret no li donaren lloch, y li mataren quatre, o sinch soldats, y los de Puigcerda, y terra de Serdaña auisats y auolotats ab la entrada dels franseses vingueren alli aposarseli deuant, y trauaren ab ells una escaramuça enque muriren molts dels franseses, y dos dels nostres. enla tarda los dela vall de Carol ab Joan marti Batlle de aquella, y Raphael Oliba quels guiauen conexent que lo Enemich tentaua de tornarsen perlo matex camí que eren entrats dexant lo principal intent que tenian de anar ala vila de lliuia apres de hauerli resistit enun pont auisaren a Pere descallar tinent de dit sorribes endits castells lo qual acudi en continent ab alguns soldats que trague de ells y ab los Carolans prengue lo pas de la montaña de Pimorent haont lo disapte als 23. arriba lo Enemich ques retiraua, y escaramussant ab ells los rompe y los desbarata de tal manera que entre mors, y presos ni restaren mes de 300. ab gran despulla de armes mortarets, y altres cosas que hauian robades sens los quals se son trobats despres molts altres mors dela neu, y mal temps. per ser tant pochs los ~~Carola~~ Carolans pogueran enla nit escaparse Musiur Durban, y lo Bescompte ab los demes. los bestiars se son cobrats part en la vall de Carol, y part perlos de Capsir; en socorro de dit ~~Call~~ Callar acudiren don Guillem Juorra, Anton descallar dela Pobla anton de Cadel de Puigcerda, Climent de foix, Joan Roset de Baga, Rafel Robi, Joan soldauila, Garcia de Linau, Joan Bordes, miquel Girigues Cristopol ~~mol~~ montal, y lo veguer de Puigcerda ab la mes gent que pogue axi dela vila com dela terra de Sardaña enla part del pas de Capsir acudi Joan Mercer de Toses Raphel pere miquel Pere Marti Ros ab 200 homens de Serdaña y lo veguer de Ribes ab 30 homens.

Catalogo dels Capitans franseses, y la gent que cada un aportaue —

Musiur

Mussier Durban ab. 200 Arcabusers-
Lo Bescompte dela Cort ab 200 Arcabusers-
Lo Capita Cassiers llochtinent de Durban mort
Mur de Gassaus ab 600 Arcabusers-
Lo Capa Barta del mas de ysills ab 60. pedrenyals y fou mort.
Lo Capa Mur de lleres Sor de lleres ab 70 arcabusers.
Lo Capa la Fossia de Saurat ab 200 de armas arcabusers y pedrañals
Lo Capa Sirjant Sor de Sirjant ab 800. arcabusers-
Lo Capa Beret de les Bordes ab 100 arcabusers y fou mort.
Lo Capta Camarada ab. 50. arcabusers, y pedranyalers-
Lo Capa Corrones de Pamias ab 400 arcabusers-
Lo Capa Ribes ab 50 arcabusers, y pedrañalers
Mur desto ab ulguna gent de armas
Lo Capa Casalucas ab 200 pedrenalers-
Lo Sargent San Bartol, y de mirapeix ab 50 arcabusers-
Lo Sargent Fonto de Floix mort.
Lo Sargent auyer de Siguret
Lo Sargent la Comba de Sauiat.
Lo Sargent Dibornia de Pamies.
Lo Sargent Monbalant de Pamies ab 400. arcabusers, y molts altres capitans los noms dels quals, y lo numero de la gent que aportauen nos poque saber
En lo Castell de Puigcerda ni ha 24 de presos, y alguns mes en la Vila
Asso es la relacio verdadera de tot lo succehit en ditas Jornadas de Illa, y de Puigcerda las quals foren molt alabadas de totom y particularment del Virrey que digue un dia estant en conuersacio ab alguns Cauallers que eren estats en ditas Jornadas que era estada cosa de importancia, y que hauian los Catalans resucitada la memoria, y fama dels Almugauers antichs, y que be demostrauen esser descendents de aquells ab lo valor, y esfors.

Por

Per no hauer partides Juntas de la present Ciutat les compañies que la Diputació feu no posen en les Jornades que partien perque cada una sen ana per si quant tingueren feta la gent per la presa que ~~la gent~~ lo Virrey lo daua, los quals arribaren en Perpiña ab la major breuedat que pogueren, y quant foren alli estigueren estigueren en guarda de aquella ~~Ciutat~~ frontera fins per tot lo mes de Juny del present any fent algunes Crides en la ralla de França y per estar ya fetas las paus entre españa, y França sen torna dita gent.

Dimars a 23 de Juny del present any Vigilia de S. Joan ~~sepu~~ se publicaren en la Vila de Perpiña ab so de tabals, y trompetas las sobreditas paus de España y França com auant veurem —

Dimars a 7 de Juliol a las sinch horas apres dinar entra en la present Ciutat lo Virrey que venia de Perpiña hauent donat fi y conclusio a la guerra, per la qual ocasio dexaren los franseses la frontera y tambe per estar concertats lo Virrey de Cataluña y lo duch de Joyosa de aquexa manera si be no dexaren encara los franseses a Opol y Saluatierra Castells en la ralla dins Cataluña fins alguns dias apres

Pochs mesos apres dexaren del tot los franseses als dits Castells axi com estaua concertat ab los dits Virey, y duch de Joyosa, y ~~lloch axi com estaua concertat~~ los nostres y anaren y enderrocaren todas las forças que los franseses auian fetas donant fi desta manera a la dita guerra.

Com arribaren en la present Ciutat los hermanos de Joan de Dios y com fundaren Ospital de son orde, y com foren desterrats de la present Ciutat, y Bisbat.

En lo any 1596. o. 1597. arribaren en la present Ciutat Geruasi Cos, y Pere, ~~y Pere~~ sos germans profferos de la Congregació, y germanitat de Joan de Dios Juntament ab altros germans nouicis, essent germa major dells lo dit Geruasi Cos natural del Bisbat de

Vich

vich del pnt Principat fundaren casa, y hospital deuant del dormi-
do de St. franch en una casa que hauian llegada dehont los trague-
ren los frares de St. franch per un breu Appostolich que tenen que
atantas canas aserca de sos monastirs nos podan fundar Iglesias
monastirs, ni altres casas pias: y per serse posats dits germans
dits dels limits als dits frares assenalats foren ne expellits; y vist
nols hauia reexit ab emparo de algunas personas pias establi-
ren unas casas en la rambla al costat del hort del Duch de
Cardona enuers lo carrer de St. Pau haont pararen hospital
acullint en ell alguns pobres los dias que ben vist los era comtot
se proua apres plenament ab altres cosas de mayor importancia
y vist per los Concellers, y altres personas que lo intent y fundacio de dit
hospital era perjudicial als hospitals Gl. de Sta. Creu y el de
ntra. Sra. de Misericordia, majorment si dit negoci passaua auant
com se encaminaua, y que lo que dits hermanos pretenian de
acullir pobres sans, y malalts ya feya en los hospitals Gl. y de la
misericordia, determinaren lo que entemps antich se feu que de
molts hospitals quis hauia en la pnt Ciutat feren lo Ospital
Gl. tan famos que vuy es dit de Sta. Creu, y que hauian vist
quant be auia reexit, perque ales horas los uns ne valian
manco per los altres, determinaren de fer lo matex, y escomatent
a dits germans que anasen al hospital Gl. a seruir los pobres
puis ells deyen que aquex era son intent, nou volgueran escol-
tar, perque encara que lo intent de sa germandat era acullir
pobres, lo dells era manar, y ser señors de la bosa, y no estar a
obediencia de ningu, y vist aço per los Concellers determinaren de
treurels de dit hospital, y axi per esser personas religiosas de-
manaren assistencia al Sor. Bisbe lo qual la dona enuianti sos
fischs.

Dimars a 31 de mars de dit any en lo qual dia se celebraua la festa
de Sta. Madrona per esserse esdeuinguda la sua Jornada lo pnt
any

any enlo dia de Rams ala tarda los Concellers acompañats acompañats dels officials de casa la Ciutat, y de altres persona, y dels dos fischs anaren al dit hospital dels germans ala rambla, y feren pendrer per bastaxos tot quant en dit hospital tenian y aportarenho en lo hospital dela mare de deu dela misericordia dexant lo dit hospital dels germans sens ninguna cosa, y dientlos los Concellers que si volian anar a residir en dit hospital dela Misericordia los hi dexarian estar y vist per los hermanos lo succehit prengueren ho molt fort llansant grans flastomias, y maledixions als Concellers, pero entenent noy hauia altre remey aconortarensen molt contra sa voluntat, y anarensen estar en lo hospital de Misericordia, y quant foren alli no volir tenir correspondencia, ni comunicarse ab los administradors que gouernauen dit hospital posats per los Concellers; dient que nols podian manar, ni pendre los comptes per esser seculars, y ells religiosos, sino que lo Bisbe los assenyalas una persona eclesiastica per superior al qual ells estarian subjectes, y darian compte: pero tot eren defugis, y gana de restar amos, y fer bosa de part; y vist per los administradors lo que passaua ne donaren raho als Concellers los quals tots Junts suplicaren al Sor Bisbe fos seruit anomenar en son lloch una persona eclesiastica, ab tal que no fos canonge de la seu, y que aquest estigues alli per administrador eclesiastich axi com en los hospitals General, de St Llatzer, y dels Orfens los hi ha posats per lo Capitol; y que mes auant fos superior dels hermanos, y tingues les sues vices: y hoit aço per lo Sor Bisbe li aparegue be, y mirant dit negoci li aparegue nomenarmi ami donantme carrech de administrador eclesiastich, y superior en tot dels hermanos lo qual carrech per esser en serues de pobres lo accepti.

Diumenge a 10 de Maig de dit any dia del Esperit sant comensi a exercitar dit carrech, y trobant los hermanos molt

de

desauinguts ab los administradors procuri lo millor quem fou posible en ferlos tenir correspondencia, y que tots fessen un cos, y una bosa la qual seruis per lo manteniment dels pobres, y dela casa, y tinguessen per blanch a Deu nostre S.or, y lo be, y aument de dit hospital, assegurantlos molt que nols manarian los administradors seculars sinoyo, y que per esta raho me hauia donat lo S.or Bisbe aquest carrech, y altres cosas que aserca de aço los digui demostraren ells enlo exterior estar contents; prometent ho farian y axi estigueren alguns dias ab correspondencia ab dits administradors: pero com lo mal na exia de aqui, sino de fer a son pler, y que no tinguesen superior per poder ferlas cosas mes a son saluo dins pochs dias me donaren ocasio pera que yo tingui ab rigor de prouehir contra dells, y en particular contra Geruasi cos germa major lo qual era tanta la superbia que tenia, que de ninguna manera volia sufrir superior, perlo qual fou forçat castigarlo.

Dimecres a 20 de dit vigilia de Corpus doni raho al S.or Bisbe del dolent modo que tenian los hermanos en dit hospital, y lo mal quels estauen, y en particular lo dit Geruasi, y com no volia estar a obediencia ni correctio, y trobantse lo dit hermano enlo Palau enlo qual ere anat per dar quexas de mi, dient lo atropellaua molt li dona lo S.or Bisbe per resposta de sas quexas se posas ala preso haont estigue tres semmanas y dias; y fentli en aquex temps proces ab tota la solemnitat ordinaria se li trobaren causas bastantissimas (que seria cosa llarga referir las totas) pera esser posat en galera perque entre les altres cosas se li proua plenament ab testimonis que estant enla rambla hauia mort un miño ab açots perque no volgue menjar una poma que ell li donaua. pero com es cosa ordinaria que com mes dolenta es la ~~nou mes soroll mou~~ persona mes valedors te foren tans los que pregaren per ell que lo S.or Bisbe me digue fos yo content que la preso si seruis per pena y tornas en la misericordia

Diuendres a 12 de Juny de dit any nos ajuntarem en casa del S.or Bisbe

Bisbe ensa Compania, m.er Phalip Dimas montaner Conceller
segon, lo Pare pere Gil dela Comp.a de Jesus, y yo, y tots Junts apres
de hauer donada raho dela Captura de dits hermanos fent llegir alli
per m.en Sebastia Garau lo proces, y dient cada un de nosaltres
lo que en dit negoci sentiam conegue lo S.or Bisbe que lo Conceller tenia
ganas de que dit germa fos deslliurat y tornat en son Carrech de
Germa major: pero lo Pare Gil, y yo que estauem mes al Cap de las
Cosas de dit Germa, y del dany que al Ospital de misericordia era
si dit Germa y tornaua procurauem en tot lo que podiam que fos
desterrat, y ala fi se resolgue lo S.or Bisbe per fer totas las pars conten=
tas, y prouar si dit Germa Cos se adobaria de que tornas al Ospital
pero no per Germa major, sino per subdit, y axi fou tret dela preso, y
pujat en la Instancia haont nosaltres eram en la qual en presencia
de tots se li llegi lo proces per lo dit m.en Sebastia Garau p.re y notz
Appostolich, y llegit li digue lo S.or Bisbe que ya veya sos demerits
per los quals merexia grandissim Castich, pero que ell li perdonaua
per respecte de algunes honrrades persones que hauian pregat per
ell, ab tal y empero que tornas al hospital dela misericordia, no per
germa major, sino per subdit, y que en ell seruis als pobres ab gran
exemple de humilitat, y Caritat: y que en tot estigues a obediencia
mia, y que si lo Contrari feya seria Castigat de tot, y en continent
elegi lo S.or Bisbe per Germa major a fran.co Rodrigues Castello
de nacio que hauia pochs dias que ere arribat en dit Ospital, y mana
al dit Geruasi, y al fran.co Rodrigues quem donassen tots los papers
y Butlles appostolicas que tenien en son poder tocans a son institut.
Disapte a 13 de dit ani yo ala misericordia pera pendrer los papers
y Butllas que ells tenian conforme los ho auia manat mon S.or lo
dia abans, y ell se aporta ab tant malterme que me las dona molt
contra sa voluntat: informamt me tambe los altres de moltas sober=
garias que hauia fetas la nit abans als altros hermanos no volent
obeyr al Germa major, y axi me fou forçat anar adarne raho al
S.or

S.or Bisbe suplicantli donas mon carrech a altri; perque yo nom sentia ab animo de tractar ab dit Geruasi sens perjudici de ma conciencia, y salut, y lo S.or Bisbe me respongue que ell o remediaria y nom volgue acceptar la renunciacio ans be me prega nom cansas que entot me afauoriria.

Diumenge a 14 de dit proseguint dit germa Geruasi en sas insolencias, y inquietant als altros doni orde fos posat en lo sep ab grillons en lo matex Ospital de Misericordia donantse apres raho al S.or Bisbe: la qual cosa aproua, y tingue per benfeta, en lo qual sep estigue mes de tres semmanas fortificantli lo proces, prenent testimonis de nou, y vist per lo S.or Bisbe esser dit hermano incorregible li aparegue castigarlo; pero per esser religios, y no escandalizar als altros que restauen li feu dir per lo dit m.en Sabastia Garau notz. de la causa que ya veya sos demerits en lo proces que se li hauia llegit, y que sen auian trobats de nou per los quals merexia esser castigat rigurosament pero per esser ell religios volia usar de Benignitat, y que axi li donaua a triar si volia que proceis contra ell Juridicament y esser castigat, o absolt conforme se prouaria sa causa, o si volia esser extrajudicialment desterrat del Bisbat: y ell se estima mes per assegurar la cosa esser desterrat; y axi al cap de un quaxes dias se li fou intimat de part mia com a official del S.or Bisbe y Jutge en dita causa per lo matex notz. quel desterrauen de tot lo bisbat de Bar.na per tot lo temps de sa vida; y que si trencaua dit testerro se prosseguiria contra ell no tenint altre consideracio. lo qual desterro accepta y lo matex dia que li fonch intimat sen ana.

Desterrat que fou lo dit Germa Geruasi cos resta la administracio dels pobres de dit hospital al sobre dit fran.co Rodrigues, y a sos companys, que casi tots eren castellans, sino un germa profes anomenat Pere Ros Catala natural del lloch de S.t Jordi Bisbat de Gerona, que apres fou germa major com llargament veurem.

ss.

Aportarense tan mal y ab tanta sobergaria en la administracio dels po-
bres los dits Germans Castellans no podent tampoch sufrir la residen-
cia dels administradors, ni altres personas que volian be al hospital
y residian en aquell quem digueren moltas voltas, o los tragues de
casa, y no volento yo fer lo aparegue a ells ferho, y fou que un mati
vent que yo no feya res del que ells me deyan, y que aun estudiant
anomenat Jaume Puig natural de Taradell Bisbat de Vich que
residia en dit Ospital per orde dels administradors (li havian dit
moltas vegadas que sen anas, y que ell nou volia fer dient que los
administradors lay havian posat, y que non volia exir per altri)
li digueren que sen anas, y fent ell la sobredita resposta desde la finestra
de sa Cambra li tiraren una grandissima pedra que fou ventura
com nol tocaren, y vist axo per lo dit Jaume tanca la finestra en continent
Cridant grans Crits de viafora, y ells procuraren ab parpals, y barras
ubrirli la porta, y la finestra tirant li grandissimas pedras per ella, y
ab este rumor, y Crits que feren los pobres de casa; acudi lo vehinat: y ells
no pogueren executar son mal intent, del qual fet ani a dar raho
al Sor Bisbe, y als Concellers, dient convenia molt traurer tots los
hermanos Castellans del hospital. lo que aparegue a tots molt be
ils demani assistencia, y lo Sor Bisbe me envia los dos fischs, y altros
Capellans, y Criats de sa Casa, y los Concellers hi enviaren a Mer
Joseph Illa Conceller ters al qual aguardarem en Sta Elisabet
per que yo entota la matinada no me havia volgut demos-
trar als hermanos, per que ells nos pensasen que yo sabes res
del Cas, per poderlos ab mayor seguretat pendre, y arribat que
fou lo Conceller entrarem tots Junts en lo hospital y pujarem
en lo guarda roba haont en presencia del Conceller, y dels altros
digui als hermanos que vistas sas maldats, y mal modo de
prosohir, axi en los pobres, com en los administradors, y benefactors
de la Casa, majorment ab la insolencia que ab dit Jaume Puig
havian feta aquell mati, y que yo moltas vegadas privadamt

ab

ab molta amor los havia avisats, y que ells may se havian volgut
corregir determinaue lo Sor Bisbe y era de parer que buydassen de
la casa del hospital, y de tot lo bisbat en continent, y apres los digue lo
conceller lo matex de part de tots los altres concellers, y que ells com a
patrons, y fundadors del dit hospital eren del matex parer que buydasen
dell, y ells responguerem estauen promtes en obeyr dits manaments
escusantse ab paraules friuolas del que havian fet ab dit Jaume
Puig dient que son intent no era sino traurel de casa pus ells y estauan
y en continent mani a tots los novicis castellans se despullassen lo
abit los que lo havian pres en dit hospital, y apres regoneguerem la
casa per veurer si faltaua alguna cosa prenent informacions juri-
dicament del fet de aquella matinada, y per esser ya tart, que
passauen las 12. no poguerem acabar lo comensat, y axi ho difarirem
per lo despres dinar, fent tancar las portas principals de dit hospital
perque no sen poguessen anar: entretant que nosne anarem a dinar
4 dells, ço hes Fran.co Rodrigues profes, y germa major, altre Fr.co
Thomas, y Sebastia tots novicis, y castellans de nació, sentinse molt
culpables, y tement esser castigats per lo que se anaua prenent
informacio: fugiren entre las dotze y la una de mitg dia saltant
per las parets del hospital que may mes han comparegut. al
despres dinar quant tornarem per acabar lo comensat lo del mati
nos contaren tot lo fet, y pus nostron intent no ere mes de traurels de
dit Ospital y Bisbat per las causas expressadas no ferem ninguna
diligencia en sercarlos sino que acabarem de pendrer lo inventari
y ala tarda acabarem de traurer los altros que entre tots eren
deu ab los que havian fugit, tots castellans, y los desterrarem del
Ospital, y Bisbat; y feu lo Sor Bisbe Germa major al dit Pere Ros
profes, restanti alguns tres, o quatre novicis catalans, als quals
resta la administracio dels pobres de dit hospital. Pochs dias
apres morilo Sor Bisbe Dn Joan Dimas lloris comabax veurem
per la qual cosa dexi yo lo carrech de administrador, y tambe

per

per las insolencias que los dits germans Catalans que havian restat feyen, que en conclusio en fer bosa apart, y no voler superior ni donar comptes a ningun tots erende un compas.

Mort lo Sor Bisbe lloris, y restant en la sede vacant per superior en lo spiritual lo Capitol de la seu tingueren ells mes ocasio de fer a son plaer gastant exassiuament, y aprofitanse per asi de las caritats que a dit hospital feyan: conforme o testificaren alguns testimonis en lo proces que apres los fiu haventhi per son respecte molt mal orde en la casa, tenint ab ells grandissimas questions los Administradors: per la qual cosa en esser vingut lo Sr Bisbe Dn Alonso Coloma successor del Sor Bisbe lloris en lo pnt Bisbat de Barna lin donaren raho dientli quant mal estauen dits ermanos en dit hospital, y los danys que causauan, y li suplicaren hi posas un administrador Ecclesiastich, axi com havia fet lo Sor Bisbe lloris: y per que lo que resta de aquestos hermanos a dir no succehi res fins lanys 1600. dexarem lo que resta per a les horas haont podran veurer quin si tingueren.

Com lo Sr Bisba lloris alcansa un breu de sa Santedat que ell a solas pogues visitar los canonges, y la seu de Barna sens adjunt y com lo comensa a posar en us y pratica —

Cosa notoria es que en casi totas las Catredals de Cataluña esta la Jurisdipio mixta entre los Bisbes, y Capitols, y que los Bisbes no poden a solas visitar los canonges, ni las catredals sens demanar, y obtenir adjunt del Capitol: y per haverhi agut a serca de aço algunas questions entre lo Reuerendissim Bisbe de Barna y lo Capitol de la seu aparegue al Sr Bisba de Barna que per al bon gouern conuenia que lo Bisba tingues plena Jurisdipio en la Catredal, y Capitol per exercitarse mal la Justicia estant mixta, y seguirse molts inconuenients, y axi obtingue un breu de la Sancredad de Clement octau, que ell, y los successors los Bisbas de

Barna

Bar.no poguessen a solas sens adjunt del Capitol visitar la Catedral y Capitol axi las personas com los papers, y tot lo demes que a ell li aparegues lo qual breu obtingut lo presenta al Capitol pera que lo obeissen del que se feu gran sentiment en Capitol per veurer que havian perdudo una prerrogativa tan gran; pero entot per veurer si podian conservar lo passat respongueren que de ninguna manera lo obeirian donantli algunas rahons frivolas, lo que senti molt lo Sr. Bisba, y dissimulant per esta vegada torna a escriurer a Roma avisant com no havian volgut obeir al breu, y entes per sa Santedad comete lo negoci a dos Cardenals los quals feren relació dient que lo Bisbe de Bar.no tenia Justicia, y que sa Santedad, o tenia de remediar excomunicant als quiu feyen contrari, y axi envia una excomunicasio per dit effecte.

Divendres a 8 del mes de Abril de dit any estant convocat, y congregat lo Rnt Capitol dela Seu per part del Bisba en virtut del sobredit decret foren publicats per excomunicats 17 Canonges de dit Capitol que eran los qui havian fet contrari enla recepcio del Breu dela visita feuse la publicasio de dita excomunicasio ab gran cautela perque nou entenguesen los seculars per esser lo Sr. Bisbe persona molt zelosa de la Authoritat dels ecclesiastichs, y al matex despres dinar venint ells a venia los absolgue.

Dit dia los feu presentar altro breu que havia alcansat pera que dit Capitol nos pogues ajuntar sens expressa llicencia sua, al qual y a tots los demes altres estigueren molt obedients.

Diumenge a 12 de dit de part del Sr. Bisbe fou publicada la visita a mig ofici enla trona de la Seu per mosen Joan Alentorn pra. altre dels domers de dita Seu pera visitar lo Capitol, Canonges, Beneficiats, Capellanias, y Archius dela dita Seu, y Diosesi de Bar.no sitantlos, y intimantlos que tots fossen pera divendres primer vinent en dita Seu pera rebrer a sa Sria. ab la solemnitat acostumada ques reben los bisbes, y visitadors.

Divendres

Divendres a 15 entre las vuit y las nou horas antes de mitg dia fonch
rabut lo Molt Ilte y Reuerendissim Sor don Joan Dimas Roig per lo
Capitol, y Clero de la Seu processionalment com a Visitador, y fou ab la
forma seguent, ço his que dit dia, y hora parti de la casa Vesitat ab
musica, y roguet descubert acompanat de sos familiars, y domestichs,
aportant per a assitent lo pare Joseph Guimera Rector del Collegi
de Betlem, y lo pare Pere Domenech vice de la Companya de Jesus
y Mn Pere Pau Raiguer preuere y Vicari perpetuo de Sta Maria
de la Mar Dr en Tholoja, y Amich pere Marti Calue Rector del Sr
y ab aquest acompanament arriba en la plaça deuant lo portal major
de la Seu hauent lo si quieren arrebre lo Capitol, y Benefitiat ab Creu alta
processionalment, y arribat ne al peu de las escalas deuant lo portal major
ala que hauia pujar si foren presentadas dos requestas, y apellacio
per Mn Pere Rollandis Pre Sindich del Capitol y Benefitiat de la Seu
y per Salvador Coll notari de Barna, y escriua del Capitol, y foren per
part del dit Capitol per causa dels assitents que aportaua, y per altres
coses ofertint se lo Capitol a dar lis assitents, y que non aportas de
forasters per no esser se may fet, y ell responent ala requesta dient
que no podia fer de altre manera la Visita, y pujant las Scalinatas escalas
se agenolla en lo estrado que li eren aparellat deuant lo portal major
La qual estaua empaliat de dos draps Imperials hauent a dora Co
bera Creu, y apres porrigue a ygua Benejta, y ab lo Salpasers ne
espargi per lo Clero, y poble, y lo matex feu del encens, y fet aço
com es acostumat se posa en lo gramial amadorera de mieser Dr
Jospe Pau Cellers Paga y Canonge de Barna, official, y Vicari Sol de Seu
que aportaua lo Cap de la profuso, y Contrant lo reduint Caudatus
processionalment pujaren en lo altar major hauent feu oracio
agenollat al altre Senial que li hauian aparellat dient las oracions lo
Sobredit Paga, y fet apres dona los Sts Bisbe la Benedicio pontificalment
y fet aço Sen ana ala Sacristia y his posa la Capa de Cor que ha
que porta quant assistex ala Iglesia que no ua de Pontifical

y apres

y apres se asenta al Cor ala Cadira ordinaria haont ou los oficis, y en
y en continent Comensaren la missa major que la digueren del
Esperit Sant, y acabada la missa sentorna ala Sacristia, y vesti
de Pontifical ab Capa pluuial negra, y sentorna al Cor anant
al mitg dels sobredits pares Guimera, y Domenech, y se asenta
en la Cadira Pontifical, y al seu costat los dits assistents, y estant
en ella ab la mitra al Cap, y la Crossa en la ma Commensa
un sermo en llati lo matex Sor Bisbe lo qual apres prosegui
estant ala trona lo Pare Pere Gil dela Compania de Jesus
que en suma contenia la Consuetut, necessitat, y antiquitat
delas visitas, y lo be, y utilitat que de ellas sen resultaua; y altres
cosas que aserca de asso digue. y acabada dita predica, que
dura alguna mitja hora: Franch Calopa notz de Barna
y escriua del Sor Bisbe llegi ala trona un edicte, en lo qual se
contenia, que qualseuol que volgues dir cosa alguna de parau-
la, o, en escrits aserca la visita acudissen a ell, y acabat
asso lo Cabiscol, y sustentor ab dos altres Canonges prengue-
ren Capas pluuials negras, y ab Creu alta, la qual se posa al
Cap del Cor estant lo Sor Bisba en sa Cadira feren una
absolta Gl, y apres processionalment anaren al Claustro
y deuant del Capitol ne feren un altre: y acabada sen
tornaren ala Sacristia, y lo Sor Bisbe se muda la Capa plu-
uial prenentne una de Blanca, y acompañat dels matexos
assistens sen puja al altar major haont visita lo Sm Sagramt
ço hes quel baxa del Sacrari, il posa sobre lo altar, y apres lo
amostra al poble Com es acostumat fer en principi de visitas
tornantlo apres al Sacrari, y fet asso que era ya mitg dia porro-
ga la visita per lo endema

Disapte a 18 de dit apres de esser acabada la missa major de-
ualla lo Sr Bisbe ala Capella de Sta Eularia, y visita lo Sm
Sagramt axi com hauia fet lo dia abans en lo altar major.

Dit

Dit dia al despres dinar acabadas completas visita tambe lo SS.m Sagrament que esta reservat en la capella de S.t March haont los Sabateri tenen la Confraria, y apres proroga la visita peral dilluns la qual ana prosseguint sens assistens que no sen servi sino lo primer dia: pero per morir lo S.or Bisba lo Agost vinent no tingue fi dita visita, ni tampoch lo aguera tingut dela menera la havia comensada, perque abans de morir volgue fer avinensa ab lo Capitol.

Com los Diputats de Cataluña enviaren lo Sindich del G.l a Çaragoza, y Valencia peraque vinguessen los Comanadors de S.n Joan a compulsar los actes per lo negoci de las encomiendas.

Divendres a 12 de Juny del present any enviaren los Diputats de Cataluña a M.en Fran.ch Montalt Sindich del G.l y Monserrat Rialp notz de Bar.na, y a Joseph Çafont per ajudant a Çaragoza haon citaren los Comanadors, y Samblea de S.t Juan, y als Diputats de Çaragoza, y de aqui anaren a Valencia ahont tambe sitaren als Diputats de alli, y alguns Comanadors que si trobavan peraque fossen en Bar.na pera dos de Setembre prop vinent pera compulsar los actes tocans ales pretencions dels negocis de la Castellania de Amposta, y delas altres Sinch encomiendas ~~en la~~ o que enviissen sos legitims procuradors, y ala tornada passaren per Tortosa, y en virtud de un breu apostolich, y enviaren al R.llm don Gaspar Ponter Jutge que era en la execucio de las Censuras ecclesiasticas de dita Causa; y tambe citaren pera dita Jornada als Comanadors poscessors delas ditas encomandas, y tornaren los dits Sindichs y altros a 28 de Juliol.

Compareguieren per part de tots los sobredits y en particular de part dela Samblea de Çaragoza un Cavaller Aragones del habit de S.t Joan anomenat Carlos S.ta Cruz y Morales, y son assesor se deja M.er Santiago: estigueren mes de 4 mesos en dita

Compulsa

Compulsa, la qual se feu en la present Ciutat en lo porxo de S.t Jaume y apres de Conformitat enviaren tots los altres en Roma haont prosseguintse dita Causa alcansaren los Diputats de Cataluña un breu del Santissim pare Clement octau fet y concedit en signatura de gracia que contenia en efecte que sempre que vacarian la Castellania de Amposta y las altres sinch restassen sacrestadas, y no fossen provehidas fins que sa Santedad aguey declarada la Causa de las pretencions.

Poch apres vaga la Castellania de Amposta per mort del Castella que la posehia Aragones de Nacio, y lo gran mestre de Malta ... Aragones de nacio lo provehi en persona de altre aragones y venint a sercar a la R.l Audiencia de la p.nt Ciutat lletras possessorias per als vassalls de dita Castellania, y non volgueren fer res los del R.l Consell, y comara los Aragonesos no tenian lo breu que en lo Ciutat Capitol se conte lo qual los concedi Gregori 14 no tingueren Autoritat, ni forças pera pendrer possessio, ni traurer executorials de la audiencia com havian fet laltra vegada, y axi resta dita Castellania sacrestada, y lo matex se fara de las altras sinch encomiendas fins sia declarada la Centencia.

Malaltia Mort, y obsequias
del S.or don Joan Dimas Lloris
Bisbe de Bar.na

Disapte a 25 de Juliol del present any 1598 dia de S.t Jaume se consegra en la Iglesia de S.t Fran.ch de la p.nt Ciutat lo molt Ill.tre S.or don Fran.co Arevolo, y Suaso: Castella de nacio pera Bisbe de Gerona lo qual era estat molts anys Inquisidor en la p.nt Ciutat. feu la Consecracio lo molt Ill.tre y R.ssim S.or don Dimas Lloris Bisbe de Bar.na asistin en ella (com es costum) los molt Ill.tres y R.ssims S.ors don Andreu Capila Bisbe de Urgell y don Fran.ch Robuster, y Sala bisbe de Elna, eletya de

Vich

vich, dela qual consecracio resta tan cansat lo bisbe de Barna. assi per sa edad, com per ferlo temps molt caloros, que al cap de pochs dias se enmalalti de una febra molt aguda; y aumentanli lo mal fou ordenat per los metges que li aportassen lo viatich Dimecres a 5 de Agost de dit any, vigilia de la Transfiguracio del Sor. en lo qual dia se acostuman de dir matinas enla seu de part de vespre traguerenendita seu ans de dir Matynes lo SSim. Sagrament ab la custodia Canonical cuberta ab camiseta de tafeta blanch sobre lo altar mayor haont estigue fins foren acabadas las Matynas, y acabadas li aportaren lo Snt. Sagrament processionalment com es acostumat acompañat de tots los capellans Pabordes, Domers, Canonges, y Dignitats de dita seu; aportant lo Talem los quatre Concellers, y dn. federich Despalau, y men. Jaume de Aguilar lo Sant Sagrament aportaue lo Canonge Garau Mas, un dels quatre Domers Canonges, seruintli de asistens los dos Sacristans menors vestits ab sobrepellisos, y estolas: y detras venia molta gent y poble; y partint ab aquest orde del altar mayor hisqueren per lo portal major baxaren per les escalas grans, y giraren per la plaça noua, y per sota la volta del ardiaconat mayor: y entraren dins lo Palau Episcopal hont estaua malalt dit Sor. Bisbe lo qual estaua enlo llit, y sobre lo llit tenia la capa de cor estesa, y ab roquet, y estola vestit, y enla cambra eran arribats abans lo virrey, y lo sobredit Bisbe de Gerona, los quals juntament ab los Concellers eran estats conuidats per dita ocasio per lo Sor. Bisbe de Barna. y apres de hauer rabut lo SSim. Sagrament ab la Cerimonia acostumada conforme esta contengut enlo ordinari del Bisbat sen tornaren lo SSim. Sagrament ab la matexa Cerimonia y orde que eran vinguts aportant lo Talem lo virrey juntament ab los Concellers: y exint del Palau Episcopal giraren amadreta fins a S. Jaume, y per la llibretaria, plaça del Rey, y deuant la

Inquisitio

Inquisicio entraren per lo matex portal mayor, tornaren al altar, ha ont ensanaren lo SSim Sagrament ab la Cerimonia que se acostuma quant tornan de aportar lo SSim Sagrament als demes malalts.

Diuendres a 7 de dit hauentli aumentat al Sor Bisbe lo mal, y estant ab gran perill de sa vida a set horas del mati lo extremunciaren aportantli dit Sagrament dela parroquia de St Jaume per estar lo Palau en dita Parroquia, y no acostumar la Seu de administrar dit Sagrament.

Disapte a 8 de dit al mitg dia passa desta vida en laltra dit Sor Bisbe apres de esser estat Bisbe de Barna 21 any deu mesos, y vintiquatre dias mori de edat de mes de 80 any essent estat abans quatre o sinch anys bisbe de Urgell.

Mort que fou dit Sor Bisbe posaren apunt la sala gran del Palau Episcopal per la solemnitat delas funerarias, empaliant la tota de Dol, y fent en ella set altars hun de gran en lo Cap de la sala y tres a cada costat, y enlo mitg feren un gran tumol sobre moltas grades, y mentre asso se feya enbalsemaren lo Cos, il vestiren de Pontifical posantlo de aquesta manera ab unas andas, ollits de morts cubertas ab un Imperial dela Seu enla Capella del Palau que esta al Cap dela sala primera.

Diumenge a 9 de dit per no estar encara la sala gran apunt no pugueran traurer lo Cos dela Capella fins al mitg dia, y axi aquella matinada hi digueren moltas missas baxas en dita Capella al mitg dia del dit Diumenge fou aportat lo Cos en dita sala, y posat en mitg sobre lo tumol, y als peus li fou posada la Creu Canonical dela Seu.

Dilluns a 10 y dimars a 11 estigue lo Cos ala sala ab la forma sobredita, y ab lluminaria continua de 12 atxes, y entots los altars se digueren moltas missas baxas, y enlo del Cap de la sala com a altar mayor se deya alas nou horas un ofici cantat dient la missa

un

un Canonge, y los Diacy eren Comesshiats al qual assistian los Consellers be-
stits ab gramalla de Dol, y los parents del Bisbe ab los mormesos: y los
sobredits tres dias de Dimsmenge, Dilluns, y Dimars anauan lo Clero y
Capitol de la Seu processionalment en la Creu major, y com era acabada
la missa major, y acabada y complida y aser absolta Sol al tos en
la dita sala, y lo matex feren cada dia dels tres torxa lay parroquia
y Monastirs dela present Ciutat, y entorn elli, y lo dia ensuent
de Dimecres fins que lo Cos fou soterrat roca la Seu, y torxa ley demy
Iglesias dela pnt Ciutat tres roch Generals cada dia, y torxa las
Parroquias, y monastirs li feren amitcessari als tos present, y lo matex
feren torxa lay demy parroquia del pnt Bisbat de Barno
Dimecres a 12 de dit fou la Solemnitat dela Sepultura, la qual
se feu ab la forma seguent Com fonch que los Consellers com a Caps de Dol
Conuidassen al Virrey, y don Garro de Monada Marquy de Ayrona
al molt Rnt fra Barthomeu de Monreguet abat de Banola, y
a molts altres Cellers richs Cauallers, y Ciutadans los quals tots acudiren
a casa la Ciutat acompto lo Virrey que acudia casa los Srs Bisbe, y
ab agradua cio ab Gramalla negra y apportant los Capperons al Coll,
y lo matex feu lo Marques de Ayrona, y los Consols de la mar que
foren tambe Conuidats, y molts Cauallers, y Ciutadans, partiren de Casa
la Ciutat anassen al Palau ha ont eram ya arribadas lay parroquia
y monastirs, y en ser alli arriba lo Virrey, y ell apres lo Capitol, y Clero
de la Seu ab la Creu major, y en ser tots Junts sa pareu lo Cos
qual hauian ya rret ala primera sala, y ordenaren la professo, la qual
feu la Festa de Corpus al reuer Com es acostumat en semblants Jornades
y anaua ab la forma seguent, Com fonch que primerament anauen mes
de Sinquanta Cotxes ab pa de diuers Colors ab roualla blanca
que ls apportauen dotze al Cap, y tras dells benian sinquanta atpas
de la Ciutat ab escuts dels armas de la Ciutat apportant lay pobra
Gents ab gramalla de Dol: apres benian la Creu major de la Seu
y tras

y tras della totas las delas parroquias, y monastirs dela pnt Ciutat, apres venia lo Clero de Sta Maria dela mar, y apres tot lo altro Clero delas altres parroquias, apres venian tots los ordes agraduats com lo dia de Corpus, y apres delle venia lo Clero, y Capitol dela Seu, aportant lo Cap de professo la molt Illtre, y Rsim Sor Don Franch Areuolo, y Suaso Bisbe de Girona, que feu lo offici de Pontifical, y tras dell venia lo Cos descubert vestit de Pontifical, encara que molt negra, y escaros, y sentia molt perque no lo hauian ben embalsemat, y essent lo temps tan caluros. anaua sobre un tumol molt alt cubert de Brocat vermell aportanlo per desota bastaxos al Cap, que nos veyan: y al entorn del Cos anauan com aportans dos dignitats dela Seu al Cap, y dos canonges als peus, y enlo mitg delas dignitats anaue lo prior de Sta Chaterina y als peus al mitg dels dos canonges anaue lo guardia de St Franch ala part dreta enlo mitg anaua lo prior de St Augusti, y ala part esquerra lo prior del Carme, y entre ells anauen pabordes y beneficiats dela Seu com aportans: pero per sentir lo Cos tant no podian anar arenglats, ni ab la ordenança de guda perque tots se apartauen del tumol tant quant podian. tras del Cos venia tota la familia dels Capellans y patges del dit Sor Bisbe, Co hes primerament anauen sinch patges vestits de llobas de drap burell, y becas de drap morat al Coll, los quals eren del Seminari que dit Sor Bisbe hauia fet del monastir delas monjas de montalegre dela pnt Ciutat, y apres venian tots los seu Capellans endolats ab los Caperons al Coll, y tras dells anaua men Sebastia Garau pre falder que era estat del dit Sor Bisbe, anaua ab sobrepellis, y Capa pluuial negra ab una touallola de tafeta negra al Coll, y ab una mitra enlas mans per raho del Bisbat de Vrgell que dit Sr hauia tingut abans del de Barna, perque mana lo Pontifical que tans bisbats com an tinguts los aporten tantas mitras al enterro, y axili aportauen la sobredita mitra, perque la del bisbat de Barna y ala aportaua lo Cos al Cap posada. tras de dita familia, y al entorn del

del Cos anauen 150 atchas pagadas dels bens del mort que las aportauan personas, ab gramallas ab caperons al cap posadas en totas ellas uns escuts delas armas del dit Sor Bisbe; apres venia la guarda del Virrey y ell enlo mitg ab los Concellers, ço hes ala primera filera amadreta anaua lo Virrey, y ama esquerra lo Conceller en cap, y al mitg mer Franch Calça Donzell prom de dit Conceller ala segona anaua lo sobredit Marqs de Aytona, y ala ma esquerra lo Conceller segon, y en mitg altro prom enla tercera anaua amadreta lo Conceller ters, y ama esquerra lo sobredit Abat de Bañolas, y al mitg don felip Malendrich nebot del dit Sor Bisbe, de edat de 13 fins a 14 añs. alas altres fileras anauen agraduats los altres parens de dit Sor Bisbe ab Cauallers, y Ciutadans, y ab los Consols dela mar. y ab aquest orde y solemnitat feren la sobradita volta fent moltas absoltas a cant de orga per lo camí; y arribant ala seu entraren per lo portal major, y posaral al Cos ab lo dit tumol enlo mitg dela Capella ardent que estaua al Cap del Cor deuant la Cadira Pontifical, las dossentas atches posaren per las brandoneras que estauen enlo entorn de dita Capella, y arribauan fins alas rexas del altar major posadas amanera de gradas de teatro ab gentil orde y ames dela sobredita lluminaria estauen dins la Capella al costat del tumol quatre Cirés de pes de mes de vut lliures cada hun, y enla Copula de dita Capella estauen sinch atchas, ço hes una al Cap, y altre a cada canto sobre los quatre pilars que sustentauan dita Copula, y per tota ella estauen compartits que parexian tiara trescents y vint y sinch siris de pes de mitja lliura cada un: y ordenat tot lo sobredit se comensa la missa a cant de orga: la qual celebra lo sobredit Bisbe de Gerona, y apres de hauer offerit lo Capitol, y clero dela seu com es acostumat en totas las sepulturas ana a oferir lo Virrey ab una atcha blanca ab un escut de or. y apres oferi lo Conceller en cap, y tras dell lo Marqs de Aytona, lo Conceller segon, dn Federich Malendrich, y apres los altres Consallers

y parens

y parents del Bisbe oferint cada un dels sobredits un Ciri de mitja lliura ab doso, tres reals en cada Ciri, y los demes altros, axi los que estauen enlo altar mayor com los que estauan al Cor oferiren un Ciri de tres onsas, y altros de manco, y qui ab un sou, qui ab un real a cada Ciri; la qual oferta se paga dels bens del Sor Bisbe mort: apres oferiran las Señoras que foren conuidadas per part de dona Victoria Malendrich Donzella neboda de dit Sr Bisbe, y germana de dit dn Felip que tenia lo dol en un cadafalet al costat de las gradas de Sta Eularia ala part del orga pagantse tambe dita oferta de bens del difunt. feuse lo ofici ab molta solemnitat, y predica en ell ab una trona portatil al altar mayor per causa del gran concurs de gent quey hauia lo pare Lluis Prado dela Compa de Jesus y acabat lo ofici feren les absoltas acostumadas, y per pudir tant lo cos nol soterraren fins que tota la gent sen fou anada dexantlo en dita Capella ardent: y en essersen totom anat tancaren las portas los fossers a solas sens clero lo soterraren enla Capella de St Pacia, la qual ell auia elegida per sa sepultura. Anima eius requiescat in pace amen.

Fou dit Sor Bisbe singular prelat natural dela pnt Ciutat dr en lleys, y canons, y abans de ser Bisbe de Urgell era anat en flandes ab lo Sor don Phelip primer per assesor, o Conceller seu essent dit Sor Princep, y apres fou regent de Cort, y apres Bisba com dit esta ab tots los quals Carrechs se aporta ab gran prudencia, y Christiandad, y entre las altres virtuts que tingue en particular essent Bisba fou una molt gran, zelador de la Autoritat Pontifical, y Ecclesiastica no derogant en ella per ninguna cosa, rompent per en asso ab alguns virreys, y altres personas principals: fou molt mortificat, y exemplar, no asistint may en ningun acte que no fos de son ofici, o molt Religios.

fou

fou gran perseguidor de Comedias, y actes profans; no sufrint que ningun Sacerdot, y eclesiastich hi assistis: castigant los que lo contrari feyan. fou gran almoyner y molt pio en cosas ecclesiasticas, com ho demostran las memorias que ha dexadas, com es lo tabernacle dela Seu lo qual daura tot de nou, y engrandi crexentlo mes del que era fent en ell un Sacrari molt rich, ab una caxa de plata de dins ~~que tenia un Vericle~~ ab dos angels de plata de sobra que tenian un Vericle de or en las mans ab moltas pedras, y perlas finas aualuat la Vericle a solas a mes de 500 ll. puja la festa de S.t Pacia a dobla mayor, ab molta lluminaria, y solempnitat. funda en la Seu molts Aniuersaris, y missas; y per obeyr lo Concili de Trento que mana que en cada Bisbat hi haje Seminari, o, collegi per estudians pobres, vist que en la p.nt Ciutat lo monastir de Montalegra se anaua molt acabant, axi per la molta relaxacio que en ell hi hauia agut: com tambe per esser vingut lo numero de las monjas a dos: funda en dit monastir Seminari ab breu que alcansa de sa Santedad per ferne Seminari, y per morir prest nol pogue acabar de perfecionar. tingue algunas questions ab lo Capitol per conseruar la sua Iurisdixio, per la qual cosa li perderen lo respecte, y axi li causaren que ~~y~~ ell agues la sobradita visita. en fi voler dir las suas virtuts com seria raho, seria may acabar.

Malaltia, y Mort del S.or Rey don Phelip primer de Arago, y segon de Castella fill del S.r Emperador Carlos quint.

Dimars a 25. de Agost del p.nt any 1598. dia de S.t Lluis Rey de França, se sabe en la present Ciutat per noua serta com la Mag.t del S.or Rey don Phelip primer de Arago y segon de Castella; fill del Emperador Carlos quint Emperador de Alemaña, y Rey de España; estaua molt mal ab gran perill de sa vida en lo

monas-

monastir de Sn.t Llorens dit lo Escurial en lo Regne de Castella prop de la vila de Madrid, haont dit S.or ha residit en sa Cort. La qual nova sabuda per los honorables Concellers enuiaren Embaxada al R.nt Capitol dela seu per aque fossen seruits que per al pres dinar se fes solemne professo com la de Corpus, pregant en ella per la vida y salut del S.or Rey.

Dit dia al despres dinar acabadas vespres se feu dita professo acompanada de totas las Confrarias dela p.nt Ciutat ab lluminaria ab las mans, y sensa banderas: y de totas las parroquias, y monastirs accepto que nos portaua sino la Creu Canonical dela seu: y partint de dita Iglesia feu la matexa volta de Corpus: accepto que no entra dins S.ta Maria de la mar. aportauen en dita professo la Cuera del dia dela Conceptio adresada dela matexa manera y en lloch dela Varonica de N.tra S.ra que aquell dia se acostuma portar aportauan lo vultum domini, ques la Veronica de Christo. Lo Talem aportauen lo Virrey y Concellers ..... [illegible] Dijous a 27. de dit comensaren en la seu a traurer lo S.tim Sagrament. y lo matex feren totas las altres Iglesias cada dia per son orde; y aço se feu per orde del R.nt Capitol se deuacant: y alli pera que pregassen per la vida, y salut de dit S.or: la qual deuocio continuaren fins que saberen sa mort.

Dilluns a 21 de 7.be de dit any reberen los Diputats una Carta de Miquel Ardeuol Mercader agent de dits Diputats en Madrid: lo qual deya com diumenge a 13 del matex mes de 7.be ala matinada fou nostre S.or seruit de aportarsen ala Gloria la anima del S.or Rey don Phelip lo qual tenia de Edat 71 any 3 mesos, y 23 dias, perque nasque lo any 1527. a 21 de Maig apres de hauer Regnat 39 ans 11 mesos y 23 dias perque fau Jurat per Rey de Arago, y Compte de Bar.nas apres dela mort del Emperador son Pare; que mori a 21 de 7.be del any 1558.

y rebuda

y rabuda dita carta enuiaren Embaxada al Virrey per don
federich Dezpalau, y m.o Joatxim de Setanti Ciutada honrrat. dientli
Com los Diputats hauian rabuda una Carta de Madrid, en la qual
los auisauen dela Mort de Sa Mag.t; y que si Sa Ex.a ne tenia
auis: als quals respongue que ell tambe ne tenia Carta en que lo
auisauen del matex; pero que no era del Princep, ni de ningu del
Consell de Arago; sino de particulars, y que quant de aquexas
personas la tingues ell los auisaria: y de aqui anaren als Concellers
pera ferlos ho a saber; y ells feren de resposta que non sabian res
per via serta: y que ells no farian ningun señal de tristicia fins
tinguessen auis particular, y quels besauen las mans del aduertim.t
Dimars a 22 de dit se referma molt la dita noua, y axi los dela
Audiencia no feran negoci ningu, y tots los Carrechs; axi de Virey
y de Regent, Com tots los altres dela Audiencia quedaren suspesos.
Dijous a 24 del matex eran arribadas en lo moll dela p.nt Ciutat
12 Galeras entre de Napols, y Genoua. lo Capita de ellas era lo fill
mayor de Joan Andrea G.l dela mar, que era tinent per son Pare,
y eren entradas en dit moll sensa saludar la Ciutat: y vist aço per
los Concellers acudiran al baluart de Mitgjorn, y manaran tancar
tots los portals delas muralles, vedant que ningu entras, ni hisques
fins aguessen saludat, detenintse la gent deles Galeras, que ya ne
hauia entrada molta. y estant los Concellers en lo baluart tractant
entre si del tirar delas Galeras (perque ell donaua per escusa que
per esser vinguts de nits, y saberse la noua dela mort de S. Mag.t
no hauia fet tirar) arriba un Secretari del Duch de Feria, olim
Virrey, ils dona una Carta de part del S.or Princep D.n Felip, ya Rey, y
Successor de son Pare, la qual anaua a Concellers, y Consell; y dada
dita Carta los digue de part de dit Duch com ell los pregaua
que se allargassen fins a sa Casa, perque auia rebut Priuilegi
del S.or Rey pera que lo tornasen a Jurar per Virrey. y vist per
los

los Concellers que ell ya no era Virrey noy volgueran anar, sino que li feren de resposta, que puix la Carta venia a Concellers, y Consell lo farian ajuntar, y que en ell llegirian la Carta y ab aquesta resposta lo despediren: y apres los honorables Concellers enuiaren a Mo Miquel Ferrer donzell, y mo Hieronim Vila Ciutada al dit Duch dient las matexas rahons, y que nos donas pena que despedirian lo mes prest que podrian; y ell los feu de resposta que donassen pressa perque volia Jurar aquella tarda, y axi en Continent tocaran a Consell axiperan aço com per lo delas galeras, y encomensant a tocar la Campana las Galeras sen pujaren alta mar, y tornaren saludant, y la Ciutat los respongue com es de pratica. y ajuntat lo Concell fou desclosa, y llegida la Carta la qual es del tenor seguent.

A los amados, y fieles nuestros los Concelleres, Consejo, y hombres buenos de la ntra Ciudad de Barna

El Rey.

Amados y fieles nuestros. Domingo a 13 de setiembre presente mes fue nuestro Dios Serdo lleuar para si el Rey mi Padre, y Sor (que aya Gloria) hauiendo recebido todos los Sacramentos dela Iglesia con su acostumbrada deuocion, y su fin ha sido tan Chatolico, y exemplar como su vida, y mi sentimiento como la perdida de tal Padre, y Sor, que las obligaciones naturales de hijo las acresento con beneficios mas que de Padre, y no selas tienen menores los de esse Principado, pues tantos años los gouerno, y conseruo en religion, paz, y Justicia. con aumento General, y particular delos naturales del. Doy os quenta deste sucesso para que lo sepais como es Justo, y que en essa mi Ciudad hagays la demostracion publica de Lutos, y honrras tanto mejor que en semejantes casos se ha acostumbrado; quanto la ocasion pnte lo es de todas las delos siglos passados pidiendo antro Sor

su

142

su descanso eterno, y que mis actiones las enderece a su Sto Seruicio y al bien vniuersal de mis Reynos, y vassallos, y al de esse Principado particularmte que yo tanto amo, y estimo como su Diuina Magd sabe que dezeo asertar a daros la satisfacion que mereceis vassallos tan fieles, y leales como vosotros soys: y entretanto que doy assiento, y me desembrasso delas cosas destos mis Reynos para yr a visitar essa prouincia por mi persona, he mandado al Duque de Feria como Rey y Sor natural que soy de esse mi Principado qe en mi nombre haga el officio de mi Lugarteniente, y Capn Gl en virtud del Priuilegio que le he mandado embiar firmado de mi ~~mano~~ real mano, y despachado con las solemnidades que se acostumbra. mandoos que le accepteis y le obedescays como bien soleis, y sed siertos que en dando lugar los negocios destos Reynos (que espero sera con mucha breuedad) sin perder tiempo ire. placiendo al Sor a visitar esse Principado, y el juntarse el amor que os tengo, y cumplir con mis obligaciones con mucho gusto, y contento os asseguro bastantemte que no habra dilacion de consideracion, y hagora no se puede hazer sin atropellar lo de aca, y lo de alla, sin conseguirse el fruto que deueys esperar de mi yda en todo lo que fuere bien, y acrecentamiento delos naturales desse dicho Principado: como mas en particular os lo dira el Duque de Feria al qual dareys entera fe, y credito en todo; dada en Torre de Ladones a 17 de 7bre 1598.

Yo el Rey

Vt Frigola Vicezus — Vt Bapta Rns
Vt Comes Glis Tesus — Vt Clauero Rns
Vt Couarruuias Ras — Vt Guardiola Rns
Vt Dn Petrus Sans fi.ci Adtus — Gassol Secretzus

y oyda per los Concellers, y consell la sobredita carta en lo mat expunt se posaren los caperons de dol al cap perque ya aportauen las

gramallas

gramallas de dol per la mort de Fran.ch Comellas mercader Conce-
ller quart que era mort lo dilluns passat, y lleuaren lo Cobritau-
la de Vellut Carmesi fent gran sentiment de dol y tristicia.
Dit dia al despres de dinar porfiant lo Virrey en voler Jurar
elegi lo Consell de cent una vintiquatrena peraque ves si era
contra lo Priuilegi de la Ciutat acceptar lo dit Priuilegi de sa
Mag.t sens hauer ell Jurat, no sols com a Rey, pero ni com
a Princep perque lo Jurament que li feren com a Princep lo
any 1585. en las Cors de Monso fou ab condicio que son Pare
o, ell haguessen de tornar atenir Corts dins set anys: y dit temps
ere passat sens tenirne. y per darse tanta pressa lo Virrey
determina lo Consell q̃ miser Dimas Montaner Conceller
segon; perquant lo Conceller en Cap estaua malalt en lo
llit anas ab promania de Cauallers, y Ciutadans a casa del
Virrey pera darli raho del que lo Consell hauia determinat.
Dientli com lo cas ere nou, y molt graue, y que requeria espay
pera mirarlo, y que axi li suplicassen se aguardas que ells
y darian tota la pressa posible, y ab esta embaxada ana-
ren, y li trobaren ab una sala de sa casa ab gramallo
vestit, y capero al cap, y li donaren la sobredita embaxada
ala qual respongue ques donassen la major pressa que
puguessen que conuenia per hauerhi per lo p.nt molts fo-
rasters en la p.nt Ciutat, y que era raho vessen que los
manaments de sa Mag.t eran obeyts peraque prengue-
sen de asi exemple los altres regnes y que per son respecte
ell se aguardaria y ab esta resposta sen tornaren en
casa la Ciutat y la referiren en Concell ahontse de-
termina ques fes a saber als Diputats (los quals lo
mateix dia hauian rebuda altre carta de sa Mag.t
per lo mateix effecta y del mateix thenor) com de fet

los

los ne enuiaren embaxada donantlos raho de tot
y suplicantlos fessen las mateixas diligencias en
mirar si era contra constitutio y q. tinguessen corres-
pondencia ab ells y los Diputats agrahiren molt la
embaxada y axi asenyalaren personas per dit effec-
te y dient q. ells tambe feyen las mateixas diligen-
cias per q. hauian rebuda altre carta de sa Mag.t
per lo mateix effecte y q. gustarian molt de estar de
conformitat y axi se comunicauen lo q. dit negoci
se feya en cada tribunal

Diçapte à 26. de dit se tingue concell de cent en lo qual
feu relacio la dita vint y quatrena que lo Virrey po-
dia juntar per esser admes lo Priuilegi de sa Mag.t en-
cara que no hagues jurat per quant se trobauen exem-
plars de coses consemblants en altres temps y en par-
ticular en temps del Rey d.n Pere tercer y del Rey en
Marti y de altres que foren admeses ses cartes y Priui-
legis antes de esser jurats per altres ocasions sem-
blants en aquestas y axi se li feu à saber per a que aseña-
las hora pera dit jurament.

Dit die al despres dinar se feu lo dit jurament y fou q.
à les quatre horas y mitja arribaren los concellers al
altar major de la seu vestits ab las gramalles de
dol ab los caperons al cap aportantlos de aqueixa
manera fins foren acabades les obsequies y esposaren
à lo altar major a la part dreta aseguts en son lloch
acostumat y al cap de mitja hora arriba lo Virrey
ab la guarda acompanyat de alguns cauallers y ciu-
tadans lo qual anaua vestit ab gramalla de vellut
negra ab lo capero al coll y la falda rosegant y à la sua

ma

ma dreta anaua dn. Gasto de Moncada, marques de Aytona y mestre Rational Vestit dela mateixa manera excepto que la falda dela gramalla no era tant llarga y á la esquerra Miser Joseph Mur Regent la Cancilleria ab gramalla de la mateixa manera y arribat lo Virrey al Altar major se agenolla en Un estrado de Vellut morat q. li tenian y abans de prestar lo jurament (lo qual llegí lo Molt Illre. y fideli Rm. Señor dn. Onofre de Reart Canonge dela Seu de Bar.a y elet Bisbe de Elna, que estaua acentat ab Una Cadira rasa deuant del estrado) aprés de hauer fetas las protestacions Ordinarias Conforme está Continuat en lo Capitol 23. del primer llibre ne feren altres dos de extraordinaris Una de part dels Concellers y altre de part dels Diputats totas Contenint Una mateixa Cosa y la dels Diputats que fou la que Jo pogui hauer es del thenor seguent.

Los Deputats del General de Cathalunya als 24 del pnt mes han rebuda Una Carta de Sa Rl. Mag.t dada en terra de Tadones als 17 del Corrent ab la qual juntament ab la Crehença que per boca excelsa en Virtut de dita Carta los es estada explicada han entes Com Sa Mag.t es estat seruit anomenar á Vosa Ex.a per son Llochtt. y Cap.a General en lo pnt Principat de Cathaluña y Comptats de Rossello y Cerdanya enuiant per dit efecte son Real Priuilegi de Llochtt. General y abe que dits Diputats probablement han tingut raho de duptar per no hauer Sa Mag.t jurat los Usatges Constitucions Capitols y Priuilegis y actes de Cort Usos y Costums de Cathaluña gracias Concessions y perrogatiuas q. per los Ser.ms Predecessors Reys de Aragó y

Comptes

Comptes de Bar.ª Son estats Concedits atorgats y Jurats als dits Principat y Comptats y als brassos y persones axi Ecclesiastiques com militars y Reals y à las Ciutats Vilas, y llochs y Collegis de aquells si Sa Mag.d se hauria de abstenir dela declaracio y nominacio de llochtt.t y Capitã G.l en lo pnt Principat y Comptats com be molts dels Serenissims Predecessors seus han acostumat fer mayorment hauent la Mag.t del Rey D.n Phelip de feliz recordacio com à Pare y legitim Administrador del Rey D.n Phelip fill seu Vuy Señor nostre benauenturadament regnant als 14 de noembre 1585. jurà y promete en dit nom à la Cort general de Cathaluña y als 3. braços de aquella que abans que lo Señor Princep qui ales hores era y Vuy regna no Vsaria de Jurisdiccio alguna per si ni per interposada Persona en los dits Principat y Comptats que primer Sa Altesa y Vuy Magestat no hagues personalment prestat lo Jurament acostumat prestar per los Serenissims Reys de Arago y Comptes de Bar.ª predecessors seus de obseruar los Vsatges, Constitucions Capitols y actes de Cort, Vsos y Costums dela terra y las demes Cosas alt exprimidas y expressadas com be apar o aseñala Sa Mag.t ab sa R.l Carta dient desitja Venir à aquest Principat y Cumplir ab sas obligacions; empero Conciderant que la dita R.l Mag.t ab la Carta dalt Calendada dona Causas legitimas y rahons molt justas de no poder Venir per ara à prestar personalment lo Solit y acostumat Jurament y Jurar las ditas Cosas al especificadas y designadas y Confiats q̃ la seguretat y promesa q̃ Sa Mag.t es estat seruit fer y donar ab dita R.l Carta prometent de baix Sa paraula R.l q̃ en hauer donat aciento à les Coses y negocis molt importants

Sor

Sos Regnes ab la major breuedat y sens perdrer temps
Vindrá personalment al dit Principat y fará tota mer-
ce á aquell y sos habitants Concideran abi be q. venint
ara de pnt Sa Mag.t á aquest Principat á prestar lo dit
Iurament per la Concurrencia y grauedat dels nego-
cis de sos Regnes nos porá detenir ans be sen hauria
de anar dins molt breu temps de hont los habitants
y Pobles de dit Principat no alcançarian lo fruit tant
desitjat de poder gosar de Sa R.l Persona y espay de molt
temps ab tota quietut y repos per las ditas Causa y ra-
hons y altras y per lo molt amor q. tenen á Sa Mag.t com
á llur Señor y Rey natural per aquesta Vegada tant so-
lament ab que nos puga esser tret en Consequencia y sens
prejudici y derogació del Capitol 27 Comensant nos-
tres Successors del Rey d.n Jaume Segon en la Segona
Cort de Bar.a any 1299. y del Priuilegi del Ser.m Rey
en Pere Tercer dat en Bar.a á 14 de las Calendas de no-
uembre any 1339. y del Capitol 22. Comensant Poch
valrria del Rey d.n Fernando Segon en la primera
Cort de Barcelona any 1481. y de la promesa per la
Magestat del Rey d.n Phelip de gloriosa memoria com
á Pare y legitim Ad.r de Sa Mag.t feta á la Cort general
de Cathaluña y als 3 braços de aquella als 14 de 9.re 1585
si en quant sien Contrarias o altrament prejudicials
al pnt acte y sens prejudici o derogació dels demés vsat-
ges Constitucions Capitols o actes de Cort vsos y Costums
Priuilegis axi Reals Comparticulars, y de qualsevols altres
drets y perrogatiues de Cathaluña als quals no entenem
prejudicar per lo pnt acte ans be volem y entenem que
en tot Cas romanguen Saluos y Illesos y en llur força y
Valor ab tota plenitut e integritat tot y sens prejudici
lesió

lesio o derogacio alguna de aquells los dits deputats Concentan al Juraments per V. Co.ª prestat ab tal empero y no altrament que per lo dit Concentiment no sia dit derogar ni perjudicar als dits Usatges Constitucions Capitols y actes de Cort observants de aquells Usos y Costums Privilegis Generals y particulars y altres demés Coses predites E Suplicam e Instam q.ª V. Co.ª se Servesca acceptar las predites protestacions y Saluetats en quant son Conformes als Usatges Constitucions Capitols y actes de Cort drets de la terra Usos y Costums de aquella y als Privilegis Generals y particulars y altres demés Coses als referidas y requeren que la pnt Scriptura sia Continuada al peu del Juraments per V. Co.ª fet y q.ª sens ella y sens la Escriptura Subsequent no done Copia autentica del dit Juraments.

Franciscus Xerxer Advocatus Generalis Catholonię

Joues Advocatus Generalis Catholonię

Y la dels Concellers es del thenor seguent Ja per Ja per Ja per

lloris que anant ab Companya de dit Virrey anauen ab las faldes altas y el Virrey y als dela Audiencia que li aconcellauen dit negoci particularment lo Regent Mier nols agrada dit exemplar, ni los altres y axi se Concertaren ques trobasen enlo altar major dela Seu Como feren y que nol anasen a Serear en Sa Casa nil acompanyasen despres a ell al que los Concellers Vingueren be y fet tot lo Sobredit Sen baxa en Sta. Eularia y de aqui ala Casa y los Concellers Sen tornaren en Casa dela Ciutat Sens hauerlo acompanyat baix a Sta. Eularia.

Diumenge a la tarde a 27 de dit mori de malaltia mosen Juan Miquel Pons donsell Conceller en Cap y es de notar que enlo pnt. Any se Sien morts dos diputats dos Concellers lo Señor Bisbe y lo Señor Rey delas morts dels quals ya sen ha feta mencio en sos llochs sino es del molt Rt. fra Francesch de Botaller y de Oliuer Abat de Poblet Diputat Ecclesiastich lo qual mori lo Juny prop passat y en son lloch fonch extret lo Rt. Mn. francesch Oliuer Canonge de Gerona dit dia al mitg dia Comensaren de tocar per lo Señor Rey, y fins lo dilluns a 5 de Octubre que foren nou dies tocar en Cada dia la Seu y totas las Iglesias dela pnt Ciutat tres tochs de Una hora Cada toch.

Dimars a 6 dimecres a 7 Dijous a 8 y diuendres a 9 de dit mes de Octubre tocaren Cada dia dels quatre Sobredits deu tochs Cada dia de Un quart Cada toch, que entre tot dura lo tocar 13. dias=

Dilluns a 5 de Octubre Sobre dit Se feu Cridar per los llochs acostumats dela Ciutat de part dels honorables Concellers que los tres dias es deuenidors. Cp es dimars, dimecres y

Dijous

ningun menestral Obris del tot la porta ni paras botiga per quant los dits tres dias los honorables Concellers tenian de tenir lo dol en la Casa de la Ciutat y axi fou fet q. en dits dias nos feu feyna publicament y per als dits tres dias Conuidaren los Concellers per lo dol en casa de la Ciutat que en ella tenian de tenir per el q.o S.r Rey, q. foren lo Virrey, los Diputats, los Consols de la llotja, los Alcaldes, lo Mestre Rational que es lo Marques de Aytona sobre dit lo Batlle G.l, lo Veguer, lo Compte de Quirra, lo Prior de Cathaluna y tots los Abats del Orde de S.t Benet ques trobaren en la p.nt Ciutat y tots los Cauallers y Ciutadans los quals tots acudiren excepto lo Virrey y lo Prior de Cathalunya y los Diputats Consols de la llotja Alcaldes y Batlle General anaren tots Concistorialment ab masses altes de sos Tribunals y los demes cada dia dos vegadas los altres y anaren cada hu estant los Concellers ab pensament si Conuidarean als Inquisidors al dit dol y à la Capella ardent per no eserse may fet ajustaren promania pera dit effecte la qual los aconcella que seria ben fet fossen Conuidats y axi donaren à Carrech à dos Juristes los quals anaren acompanyats de alguns officials de Casa la Ciutat tots ab gramalles ab los Caperons al Cap à Conuidar los de part dels Concellers pera Casa de la Ciutat al sobredit dol y pera la Seu pera la Capella ardent y no acudiren à ninguna part y vista vna descortesia com aquesta per los honorables Concellers manaren al notari qui aporta lo dictari de Casa la Ciutat quen fes nota molt particular en ell pera q. no fossen may mes Conuidats en ninguna

Ocasiò

Ocasion pues no hauian acudido â la primera y ab lo mateix Orde y Cerimonia q. hauian Conuidats als Inquisidors Conuidaren â tots los altres Tribunals y Persones Sobreditas accepto q. el Virrey y Diputats y enuiaren Cauallers y Ciutadans acompañats de tots los Oficials de la Casa.

Dits tres dias estigueren los Concellers en Casa dela Ciutat Vestits ab gremallas de dol ab los Caperons al Cap en la Sala gran del Concell de Cent, la qual estaua ab portalera de dol â la porta y los los de tl banchs que estâ deuant la Verge Maria allâ ahont acostuman de estar los Concellers ab los Conce Cauallers, Ciutadans y mercaders quant tenen Concell de Cent estaua tot endolat axi los banchs Com las portas y los Concellers estauan aseguts en lo banch de front la Verge Maria acompanyats de molts Cauallers Ciutadans, mercaders, artistas y los Oficials de Casa la Ciutat tots ab gramallas y Caperons al Cap, los quals estauan acentats en lo mateix banch â la part dreta per quant en la dita Sala es aqueix lo lloch manco principal per Causa q. quant tenen Concell de Cent estan en aqueix lloch los mercaders y la altre part estaua desembaraçada pera las Vistas las quals tingueran los tres dias asenyalats de dimars dimecres y dijous los Diputats y anaren Cada dia dos Voltas Concistorialment excepto lo primer die que passaren tota la matinada ab embaxades en Casa la Ciutat per saber quin lloch los donarian los Concellers per ningun dels Sobredits Tribunals quels anaren â Visitar se mouian de son lloch, si no fou per los diputats quels axian â rebrer Unas quantas passas lluny

de allâ

de allâ ahont seyan que pera als altres no feyan mes q̃
alçarse de peus y açó feyan ells perq̃ representauan lo
cap del dol, que may se acostuma de mourer per nin-
gu.

Dijous â 8. del dit se feu altre Crida per los llochs acostu-
mats de la pnt Ciutat de part dels honorables Concellers
Contenint en summa q̃ lo endemâ q̃ era diuendres
manauen â totom generalment, q̃ ningu obris porta
ni parâs obrador, ni fes feyna en publich, ni en secret
ans be acudis totom â la seu ahont se tenia de Çelebrar
solempne aniuersari per la animo del Senyor Rey dn.
Phelip, que alli pregasen â deu per ell.

Diuendres â 9. de dit se Celebrâ en la seu lo aniuersari
per la anima del Señor Rey ab la solempnitat de la sepul-
tura y fou ab la forma seguent, Ço es q̃ sobre les escales
de Sta. Eularia feren Un gran Cadafal, q̃ si pujaue ab
tres o quatre grades del qual axien quatre pilars grans
que sustentauen Una Cuberta feta â manera de pira-
mida quadrada ab Uns marlets tot alentorn y sinch
torres Una en lo mes alt y altre sobre cada pilar sobra-
da Una dellas estaua Una atxa y en lo mes alt estaua
Un escut dorat ab les armes del Senyor Rey y en las
desobra los pilars estauan altres escuts deurats ab les
armes de la Ciutat sota los marlets q̃ estauen alen-
torn de dita Cuberta ~~Uns~~ Com â touallons Unas telas
pintadas de Or y plata ab escuts de la Ciutat y del q̃
Senyor Rey y per lo sobrecel de dita Capella sota la
Cuberta estaua Un drap blau tot pintat de Or y plata
ab molts personatges y en lo mitg estauen las armes
Reals y als Cantons las de la Ciutat y en los pilars y

hauia

hauia Unsa escuts de la Ciutat per tota la Copula de
la Capella ardent estauen ab molt gentil Orde mes de
quatre Cents Ciris Sense las Sobreditas Sinch atxes en lo
mitx de dita Capella y hauia Un gran tumulo Sobre dos
grades les quals ab tot lo pauiment de dita Capella y
les grades della estauen Cubertas de dol y lo tumol o
estaua ab lo Imperial de la Reyna Ultima muller del
Senyor Rey per no haueri hagut temps de ferne de
nou Conforme apres y Sobre lo dit tumol estaua al Cap
dos Coxins de Vellut blau ab Una Corona Real y Cetro
dorat y als peus estaua la Creu major de la Seu y al
entorn de dita Capella estauen moltes blandoleras de
de terra la Una mes alta que la altra a manera de
grades de Teatro en les quals estauen 250 atxes ab
escuts de la Ciutat y al Costat de dita Capella al Cos-
tat del Orga hauian fet Un Cadafal grande quatre
palms de alçada Cubert de dol per las Señoras per quant
los honorables Concellers hauian enuiat a Suplicar
a les Señores dona Castellana de Centelles Comptessa de
Quirra y a las Bescomptessas de Peralada y de Canet y
a d.a Violant de Cardona y de Centelles muller del
gouernador; per aq.s fossen Seruides de tenir lo Cap.
del dol per part Sua y axi lo dit dijous foren Conui-
dades totas las Señoras de Bar.a Co es mullers de Ca-
uallers y Ciutadans y part dels honorables Concellers
y de las ditas Senyoras. Comensas la Solempnitat
de dit aniuersari a les Sis horas de mati en la qual
hora en la Seu ensengueren tota la Sobredita llumi-
naria y axi des de aqueixa hora fins Cerca de las nou
ques Comença la misma acudiren en la dita Seu totas
las

las Parrochias y monestirs de la pnt Ciutat ab Creu al-
ta personalment ab Vestiments negres y axi com arriba-
uen en tenir lloch feyan Una absolta Cantada pujant
en dita Capella ardent y las demes las feyan a Cant de
Orgue y lo mateix feren los Canonges de Sta Anna q.
may acostumauen de axir personalment de sa Casa y
prop de las 9. horas arribaren los Magcles de Concellers
ab lo orde seguent. Primerament anauen los dos Caps
de guayte lo ordinari de la Ciutat y lo del morbo
Vestits ab gramalles de dol ab los Caperons al Cap, ab
los bestons tenyts de negra e les mans y tras dells Ve-
nian tots los Veguers Ordinaris y extraordinaris
Vestits de la mateixa manera y los dos Ultims ab les
masses de plata Cubertas de dol apres Venia lo Con-
celler segon y en la sua filera anaue a ma dreta dn
Geogim de Centelles Compte de Quirra y lo Abat de
Sant Culgat fra dn Miquel Aymerich y fra Angel Jue-
llar Abat de Sarrateix y apres Venian dos o tres file-
ras de Cauallers y Ciutadans y tras de estos Venia lo Con-
celler ters y ab la sua filera anauen fra Francesch
de Pons Abat de Ripoll y fra Barthomeu de Monta-
gut Abat de Banyoles ab altres fileras de Cauallers,
y Ciutadans de darrera. apres Venia lo Conceller
Quint ab fra Bernat Casa Abat de St Pere de Galli-
gans ab altres tants Cauallers y Ciutadans y detras
de tots Venian tots los Officials de Casa de la Ciutat.
y es de aduertir q. tots anauen ab gramalles y Cape-
rons al Cap sino es los Eglesiastichs y tots ab les faldes
rosegant sino los Concellers y lo Compta de Quirra
y ab aquest orde y Concert isqueren de Casa la Ciutat y
tiraren

tiraren per la Iglesia de Sant Jaume deuant la Diputa-
cio y Casa del Bisbe entraren per la Seu per lo Portal
major y per lo mitg del Cor pujaren al altar major
ahont se aseguraren en Uns escons à la part esquerra
ab la Orde seguent. Primer lo Conceller segon aprés lo
Compte de Quirra perque lo Virrey y tenia de ser
y los Concellers nos dexen precehir de dos estiguē en
segon lloch lo Compta aprés lo Conceller Ters aprés Un
Abat, aprés lo Quint y aprés los altres Abats y tras dels
Concellers estauan los demés que eren Vinguts ab ells
acentats ab banchs.

Al Cap de Una estona Vinguē lo Virrey anant pri-
mers tots los Porters ab la Vergas en las mans y tras
dells Venian los Criats o gentils homens de sa Casa Ves-
tits ab Sotanilles y arreruelos de Contray y Sombreros
de feltra y tras dells quatre o sinch Cauallers de la
terra ab gramalles y Caperons al Cap y aprés y de la
mateixa manera Venian los porters dels Concellers
y Regent ab las massas Cubertas de dol y tras dells
Venia lo Virrey Vestit de la mateixa manera ab
la falda alta y à la sua ma esquerra anaua Mi-
ser Joseph Mur Regent la Cancellaria y aprés Venian
tots los del Rl. Concell de la mateixa manera ab las
faldas rosegant lo Marquès de Aytona noy anà
perque lo Regent Mur no Volguē quel preceis axi
Com hauia fet lo dia del Jurament y lo Virrey se
estimà més fer aqueix plat anal Regent que donar
al Marquès de Aytona lo lloch que li tocaua y desta
manera arribaren à la Seu a peu y entraren tambe
per lo Portal major y per mitg del Cor sen pujaren al
Altar

Altar major y lo Virrey se asegue en lo estrado de Vellut negra á la part dreta y lo Regent ab lo demés de la Audiencia se acentaren ab Uns banchs, Colxats que havian fets posar al altar major a la mateixa part del Virrey los diputats noy anaren per causa que lo Virrey havia donat son lloch. als de la Aud.ª Concentint Una Cosa Com aqueixa los Concellers, pero noy ha q.ᵉ mareuellarse deres q.ᵉ pus q.ᵉ noy havia ningun Conceller Cavaller, ni Ciutadá honrrat si no Juristas feren Una Cosa tant mal fetas Com aquellas y donasen lloch als del R.ˡ Concell en part ahont may ne han tingut ni es rahó quen tingan. Precehiren algunas Cosas acerca de acó perq.ᵉ Vehent los diputats lo agravi q.ᵉ sels feya de no donarlos lloch en semblant jornada y q.ᵉ los Concellers o Concentian digueren al Virrey quels donás altre lloch pues los lleuava al que sempre havian tingut y lo Virrey aprés de havero Consultat ab los de son Concell los respongue ques posasen ab Un banch devant la rexa q.ᵉ está devant las escalas de S.ᵗᵃ Eularia y los Concellers nou Volgueren Comportar dient que aquell lloch era pera los grandes si no quels donarian lloch agraduantlos entre ells, y Vist per los deputats que per esser mort lo Conceller en Cap que lo Conceller segon lo tenia de precehir y juntament lo Compte de Guirra noy Volgueren anar ni acceptar lo lloch quels donauan lloch y axi dexá de anar Un Tribunal tant principal á las obsequias del S.ʳ Rey per causa del Virrey y Regent y dels Concellers queu Comportaren y aprés de aquest Tribunal de la

Audiencia

Audiencia Vinguê Mn francesch Cosma fiualler don-
sell Consol de llotja ab lo Consol mercader acompanyats
dels dos Verguers deuant ab gramalles de dol y Ca-
perons al Cap y las massas tambe cubertas de dol y
ab mes de 30 mercaders tots dela mateixa manera
al qual Tribunal fou donat lloch prop dela Cape-
lla ardent y apres Vinguê dn. Juan Icart Batlle Ge-
neral de Cathaltunya ab dn Joseph Agullana son lloch
tinent ab gramalles y caperons al Cap acompanyat dels
oficials dela Batllia los quals se posaren al Coreben
las Cadires altas desota la trona; lo Mestre Rational
que es lo Marquês de Aytona noy anâ per lo q. dit
està però los officials del Racional demanaren
lloch als Concellers dient quey Volian anar ab lo
tinent de Mestre Rational q. es dn Gaspar Vila-
noua y los Concellers feren de resposta q. pus lo
Mestre Rational era en Barcelona no Volian
donar lloch al Tinent y axi noy anaren. Los In-
quisidors demanaren lloch al Rational Reuerent
Capitol quels donasen la altre part de Coren front
del Batlle General que es â part dela Cadira
del Bisbe y que quant los dos Capellans Vin-
drian ab les Capes Pluuials per al ofertori anasen
tots dos â ells y lo Capitol feu de resposta que lo hu
aniria â ells y lo altre al Batlle General y los
Inquisidors nols aparegue be pues no podian esser
mes Singularitzats que los altres y axis noy ana-
ren los alcaldes tampoch noy anaren pus nols
Volgueren donar lloch particular axi com ells
demanauen.

Arribats que foren los Sobradits Tribunals y aseguts en los
llochs Com dit està se Comensà la missa major à Cant de
Orga la qual Çelebrà lo Sobredit Elet de Elna per ha-
uero demanat los honorables Concellers al Rt. Capitol,
y per esser tant gran la multitut de la gent q̃ acudi
à la Seu era tanta la rumor q̃ no podian los Cantors
respondrer al Sacerdot y axi fou forçat valerse de
campaneta y proseguint la missa auant Com arri-
baren al ofertori oferiren primer los ministres del
altar y aprés tot lo Clero q̃ vinguè processionalment
se alçà aprés lo Virrey de Son lloch y anà à oferir
al altar maior y oferi un Ciri blanch ab un doblo
de Or y aprés anà lo Diaca à fer oferir los Conce-
llers que nos mogueran de Son lloch y oferiran un
Ciri ab un real y lo mateix feran tots los que eran
vinguts ab ells y lo Subdiaca anà als de la Audi-
encia que tampoch nos mogueran de Son lloch y ofe-
riren altro Ciri y real Cadahu y al Cor anà un do-
mer à pendrer la oferta perque hauian donat un
Ciri blanch y un Sou à tots los qui estauen en las Ca-
dires altas y als de las Cadires baxas donauen altro
Ciri mes petit y dos diners tot per oferir la qual
oferta pagà la Ciutat aprés se Comensà lo Sermo
en una trona al altar major lo qual feu frà Alon-
sò de los Angelos frare de Sals Carmelita Castellà
de nació que ell se procurà ab molts medis que y posà
ab los Concellers y aprés de hauer acabada la missa
ab la Solempnitat acostumada se feren tres absoltes
generals y acabades totom sen tornà en ses Cases y los
Tribunals sen anaren ab la forma q̃ eran vinguts pri-
mer

primer lo Virrey y apres los altres y los Concellers no-
acompanyaren al Virrey, nil Isqueren á rebrer per esser
ells Cap de dol Com dit esta.

Diçapte á 10 de dit feren Çelebrar los Diputats en la Ca-
sa dela Diputació altre Aniuersari per la anima de dit
q.º Señor Rey y fou que quatre dias abans hauian fet
parar tres altars en los Corredors o Claustros de dita
Casa hu en Cada Cantó sens lo de la Capella en los quals
se çelebraren moltas missas tots los dits dias y deuant
la Capella de S.t Jordi hauian fet Un tumol molt alt so-
bre quatre grades Cubertas de drap negre y lo tumol o
estaua ab Un gran drap de Vellut negra guarnit ab
flocadura de or y seda negra ab Sinch escuts dela
diputació y sobre dit tumol á la part del Cap estauen dos
Coxins de Vellut negra ab Una Corona y Cetro Real y als
peus que estauan en Vés lo altar ahont diuhen lo ofici
lo dia de S.t Jordi hauian posada la Creu major dela
Seu y per lo dit diçapte feren dos altars en lo mes auant
en los dos Corredors del hort de dita Casa en los quals
se digueren també moltas missas y á las set horas de de-
mati de dit dia ensengueren moltas atxas per lo dit Co-
rredor y Claustro y per totas las gradas del tumol esta-
uen molts Ciris encesos q.e per no tenir prou lloch no po-
gueren fer Capella ardent y á dita hora Comensaren á
Venir las Religions personalment axi Com hauian fet
lo dia abans á la Seu y feren absoltes en dit tumol las
Parrochias noy anaren mentre tant que las Religions
feyan absoltas arribaren los Diputats y Oidors Cada
hu per si ab molts quels acompanyauen y los Diputats
ab Massas altas Cubertas de dol y tots Vestits ab grama-
llás

gramallas y los Caperons Vestits al Cap y aprés arriba lo
Virrey á Cauall ab gramalles Vestit y ab lo Capero al
Coll y apeat q̃ fou en la entrada de dita Casa sel posa
al Cap y lo mateix feren tots los Cauallers quel acompa-
nyauen los Diputats lo Isqueren á rebrer al Cap de
la escala y lo acompanyaren fins al Seu Estrado q̃
estaua á la part dreta del altar ahont Çelebraren la
missa y al Cap de Una estona arribaren los honorables
Concellers acompanyats dels officials de la Casa de la
Ciutat de hont isqueran tots junts á peu ab gramalles
de dol Vestits y los Caperons al Coll que sols es en prac-
tica aportar los Caperons al Cap del dia q̃ saben la noua
de la mort del Rey Reyna o Primogenit fins q̃ es feta
la Capella ardent en la Seu y en esser arribats al peu de la
escala de la Diputació se posaren los Caperons al Cap y lo
mateix feren tots los quels acompanyauen al Cap de la
escala los Isqueren á rebrer los oficials de la Casa de la
Diputació Ço es los Accessors ab lo Procurador fiscal y altres
ils acompanyaren fins al Seu banch ahont acostumauen
de estar en lo dia de S.t Jordi los diputats per esser ells
lo Cap del dol nols isqueren á rebrer y Cerca de las 10 ho-
ras abans de mitg dia Comensaren la Missa major á
Cant de Orga en lo mateix altar ahont fan la festa
lo dia de S.t Jordi lo qual estaua ab palit de Vellut
negra ab Un Christo en lo mitg q̃ seruia de retaule ab
Un docer gran de Vellut, Celebrá la missa lo mateix
elet de Elna al ofertori aná lo Virrey sols al altar
á oferir y no oferi altri predicá Un frare de S.t Agustí
Castellá de nació anomenat fra Emanuel y acabat dit
ofici

ofici feran Una absolta general totas las Religions y Iglesias de la pnt Ciutat, tocaren dos dies abans y lo mateix dicapte à Instancia de dits diputats se feu ytra dit aniuersari si no fou la Seu q. pregant lorna molt los diputats per Via de embaxada los feran de res posta dient q. hauian mirats molts exemplars y q. nos podia fer perq. la Seu no tocaua sino per los q. se enterrauen a ella o per los aniuersaris q. en ella se Celebrauen y q. si los diputats Volian q. lo Capitol faria Celebrar Un Aniuersari en la Seu y q. no Volian res de Caritat y que ab aquesta ocasiò tocarian y los diputats nols aparague.

Dimars à 13 de dit se Celebrà altre Aniuersari per lo dit Señor Rey en la Iglesia de Sta. Agata ab tumol alt y la Iglesia empaliada de dol lo qual se feu à gastos dels Inquisidors y digue la missa hu de ells anomenat Alonso Marques feyan lidiaques dos frares de Sta. Catherina anomenats lo hu fray Genoues y laltre fra Rifos predicà Un frare del Carme.

Per totas las Iglesias axi de monjes Com de frares de la pnt Ciutat se feu ab diuersos dias aniuersaris per la anima del Señor Rey y lo Palau o feu tres dias arreu, las Parrochias non feren res per no hauer quiu pagas y de esta manera tingueren fi en la pnt Ciutat las sobreditas funerarias las quals se feren ab mes Magestat q. may per ningun altre Rey se sien fetas anima ejus requiescat In pace Amen.

Dimars à 20 de dit se tingue Concell de Cent per Causa que los honorables Concellers hauian rebuda Una Carta de Sa Mag.t en agrahiment del Jurament del Virrey

y de

las honrras delas Obsequias del Rey Son Pare la qual es del Thenor Seguent.

A los Amados y fieles nuestros los Concelleres y Consejo y hombres buenos dela nuestra Ciudad de Bar.ª

El Rey.

Amados y fieles nuestros. Por Vuestra Carta y la q.e el Duque de Feria me ha escrito tengo entendido el sentimiento q.e con tanta razon teniades del fallecimiento del Rey mi Señor y Padre que tenga de gloria y la Voluntad y aplauso grande con q.e esa Ciudad ha acudido â Jurarle por mi Lugart.te y Capitan G.l q.e todo es Claro testimonio de Vuestro amor y gran fidelidad y os lo estimo tan excepto Servicio como es razon y es muy conforme al Concepto q.e Yo tengo de essa Ciudad y assi podeys creher q.e tendre todo esto p.nte para hazeros el fauor y merced q.e huviere lugar y q.e me dare toda la prissa possible para Visitar essa Ciudad, y Prouincia y daros este Contentamiento y recibirle Yo dat.s en Madrid â 11 de Otubre 1598.

Yo el Rey.

V.t Frigola Vicec.us
V.t Comes Gen.lis Thezaur.s
Vidit Couarruvias Reg.s
V.t Guardiola Reg.s
V.t D.n Petrus Sans fici Ad.s

V.t Baptista Reg.s
V.t Clauero Regens.

Gassol Secretarius.

Capitol lo qual tracta breument de la Vida del Rey Dn. Phelip Primer, y de las mullers y fills que tingué ab algunas Cosa que ell feu

Aprés de hauer tractat en los 3. Capitols precedents de la malaltia, mort, y obsequias del Señor Rey dn. Phelip Primer de aquest nom de bona memoria me apar tractar en aquest de sa Vida, y Casaments, y los fills que de aquell tingué ab algunas Cosas notables q. en son temps feu.

Fou dit Rey fill del Emperador Carlos Quint y de da. Isabel filla de dn. Emanuel Rey de Portugal nasqué dit Rey dn. Phelip á 21. de Maig del any 1527, fou petit de Cos; pero de alts pensaments, y molt gentil de Cara encara q. Un poch boquitort, peró no era de manera quel afeás, ans beli donaua alguna grauedat; Casá en Vida de son Pare ab da. Isabel filla del Rey de Portugal dn. Juan, de la qual hagué Un fill anomenat dn. Carlos lo qual morí en la preso ahont lo dit son Pare lo tenia prés en lo any 1568. e aprés morta la dita da. Isabel; Casá en segones nuptias ab da. Maria Reyna de Inglaterra filla major, y heretera de Enrrich Octau Rey de Inglaterra de la qual no hagué Infants, y aprés mort lo Emperador son Pare y la dita da. Maria Casá en terceras nupcias ab da. Isabel filla de Enrrich 2. Rey de França de la qual hagué dos fillas da. Isabel y da. Catherina la qual da. Catherina filla sua segona Casá en lo any 1585 ab lo Serm. dn. Carlos Juan Emanuel Filiberto Duch de Saboya, y Princep del Piamont

Piamont fill de dn. Emanuel Philiberto Duch de Saboya
y de da. Margarida Germana de Enrrich Segon Rey
de França y la dita da. Isabel filla major Casá en lo any
1599 (Com auant llargament Veurem) ab lo Serm. Señor
dn. Alberto de Austria Arxiduch de Austria fill del
Maximiliano Segon Emperador de Alemanya y de da.
Maria de Austria germana del Senyor Rey dn. Phelip
y morta dita da. Isabel muller sua Casá apres en quartas
nupcias ab Doñana de Austria neboda sua filla del s ma-
texos Maximiliano Segon Emperador de Alemanya y de
da. Maria de Austria sa Germana de la qual doñana ha-
gué quatre fills Co es dn. fernando dn. Lalis Janislao,
o Com diuhen altres dn. Carlos Llorens y á dn. Jayme q.
tots tres meriren en pueril edat y aprés hagué á dn. Phe-
lip que Vuy regna y regne molts anys al Seruey de Deu.
Partit que fou lo Emperador Carlos Quint son Pare de
Flandes pera Espanya aprés de hauerli renunciats los es-
tats Continuá la guerra q. dit son Pare tenia ab lo Rey
de França ab tant feruor de sos Capitans q. dins poch
temps guanya al francés las batallas, prengué lo Condes-
table y lo Almirante y molts altres Cauallers e Vinguè
á molt poch q. no prengués á Enrrich Rey de França se-
gon de aquest nom y per força de armas entrá en la
Vila de St. Canti y Dean en Picardia y Vingué lo seu Exer-
cit molt prop de Paris per hont lo dit Rey Enrrich tin-
gué per be de demanarli pau donantli sa filla per mu-
ller Com dit està per la qual Cosa se Confirma molt di-
ta pau ab gran Contento de tota la Christiandat y
tornantsen en Castella Castiga y reprimi la audacia de
alguns.

alguns Euges heretges q.e Comensauen á Inficcionar aquell Regne y los moros de granada qui se eran reuellats per lo mar Occeano en las Indias de Ponent Conquistá per medi de sos Ministres Capitans y Exercit moltas Islas q.e Ruy se diuhen de son nom las Philipinas y sentseli reuellats los de flandes enuiá alli lo Duch de Alba ab Exercit lo qual Castigá molts de dits rebeldes y particularment als Comptes de Agmont y de Norno lleuant los lo Cap publicament e fahent lliga ab lo Papa Pio Quint de feliz recordació y ab la Senyoria de Venecia enuiá per Cap.a General de aquella á d.n Juan de Austria son Germá fill natural del Emperador Carlos Quint son Pare al qual doná nostre Señor deu Victorias Contra la Armada Turquesca prop de Lepáto á 7 de Octubre 1571 hauent en la dita Armada de d.n Juan molts Cauallers Principals Cathalans y molta altre gent ordinaria de Cathalunya y essent mort d.n Sebastia Rey de Portugal y d.n Henrrich Cardenal son inmediat Successor en dit Regne pretengué sa Mag.t succehir en aquell y en particular per esser net del Rey d.n Emanuel Rey de Portugal, y essent com es prop Successor y axi per moltas Vias o feua saber als Portuguesos fent los grans ofertas de Priuilegis y libertats si pacificament y sens derramació de Sanch li donauen lo q.e de dret y Justicia era seu lo q.e no Volgueren escoltar dits Portuguesos estimantse mes per Rey á d.n Antonio fill bastart del Infant d.n Luis y Prior que era de Portugal del orde de S.t Juan de Jerusalem, y axi li fou forçat de entrar ab poderós exercit lo any 1580 en dit Regne expellintne de ell á dit d.n Antonio lo qual se era fet Coronar per Rey en Santa

ren

Santaren y aprés de alguns anys Coes en lo any 1582. es entre alçades las Islas de la Tercera q̃ son de dit Regne per lo dit dn Antonio enuiá alli lo marqués de Santa Cruz ab gran Armada lo qual troba prop de la Isla de Sant Miquel gran Armada de Vaxells de Francesos; dels quals se era Valgut lo dit dn Antonio y aquells vents e axi ab la Batalla naual que ab ells tingué morint li Phelip Estrotio y altres Capitans del Rey de França encara q̃ dit dn Antonio se escapá ab una pataxa com encara en la que tingué lo any seguent que tornā ab los de terra de ditas Islas restant pacifich Señor de dit Regne per via de Conquista moltes altres bonas Cosas feu en son temps grans serueys y beneficis á tota la Uniuersal Iglesia per lo que y per sa gran Christiandad merexia ell per sa Persona encara q̃ nol hagués heretat dels Inuictissims Reys de Aragó sos Predecessors lo titol de Catholich y aprés de aquestas y moltes altres bonas obras que en lo temps de sa Vida feu mori de edad de 71 any diumenge á 13 de Setembre del pnt any 1598 en lo monestir de St Llorens dit en altre manera lo Escurial com tot llargament esta dit en los precedents Capitols lo qual monestir funda ell per sa sepultura y dels altres Predecessors seus de la Casa de Austria q̃ es Conuent de frares Geronims q̃ es hu dels mes Celebres q̃ lo mon te axi en edeficis com en ornaments, renda, y altres grandesas.

Per los Capitols precedens y en particular per aquest pnt se han vistas las parts de aquest Rey les quals en lo q̃ toca á Christiandat y prudencia no y ha hagut Rey ningun q̃ li hage aportat auentatje pero desdaurare

en

desdaurar en alguna manera estas Virtuts ab sa propria Superbia Crueltat y Seueritat y pus tant llargament hauem tractat de sas Virtuts es raho q. tractem dels defectes que tenia per los quals fou molt auorrit en lo intrinsech de sos Vassalls y q. ningu lo tenia de grat sibe en lo exterior totom li demostraua gran amor y respecte.

Fou lo dit Rey lo més graue per sa Persona q. en lo mon fins lo dia de Vuy hage tingut perq. may se li conegue á ell tristicia en las aduersitats ni Contento y alegria en les prosperitats y açó no sols en publich ahont es rahó que los Reys amostren grauedat peró ni en secret ni sos intims familiars, ni li Conegueren may mutació alguna tanta era sa grauedat Ordinaria. Era de son natural Cruel sanguinolent y Couart y amich de subjectar al Vassall peró dissimulaua estos defectes ab sa gran grauedat y poch Comunicarse. No gustaua de ninguna manera de q. los Vassalls tinguessen Priuilegis ni libertats per la qual Cosa afauori sempre tota sa Vida més als Castellans q. no als de la Corona de Aragó volent q. esta Causa per las Cosas de Castella fossen preferides á las de aquesta Corona honrrantlos en tot lo que no los era prejudicial sibe en las Cosas q. tocauan á son interes los tractaua ab gran Crueltat, com eran los grans pechos y gauellas quels posaua quintantlos algunas Vegadas y per no Comportarli aquestas Cosas los de la Corona de Aragó los tenia molt de tema sibe en lo exterior los amostraue gran aplauso peró Conexias tot esser fixió com se veya en totas las Ocasions y en particular ab los Aragonesos q. volentlos

posar

Virrey Castellà o forasterg no Volentli ells comportar per esser contra dels fueros y lleys del Regne ho senti molt y vent no podia fer altre cosa anomenà per Virrey de Çaragossa à Un Bisbe natural de Aragò anomenat dn. Jaume Ximeno Bisbe de Teruel pero enuià à Çaragossa al Marquès de Almenara Castellà de nació per aq. aconcellàs al Virrey lo que tenia de fer y al Bisbe li escriguè priuadament q. no fes cosa en lo gouern del Regne q. no fos ab parer y Voluntat del Marquès de Almenara y de aquest compàs feya las demès cosas del gouern de Sos Regnes aportàs ab dits Aragonesos ab grandissima Crueltat en los negocis de Antonio Perez Aragonès Secretari seu pres en Madrit se escapà de la presò y sen anà en Çaragossa li donasen la Persona de Antonio Perez y no Volent ho fer los de Çaragossa après de moltas dadas y tomadas donà orde al Virrey y al Marquès de Almenara per aq. li enuiaren de qualseuol manera los quals Volent posar dit negoci en execució fon tant lo q. los naturals de la Ciutat sentiren aquest agrauí q. ab ma armada defensaren dit Antoni Perez que no sel ne aportaren fent en açò gran resistencia y era tanta la furia del Poble no conciderant lo q. feyan, ni los danys q. de aqui sen podian seguir. q. ab furia gran anaren à traurer à dit Antonio Perez de la presò de la Inquisició ahont lo hauian fet posar per enuiar à Castella y aquelles trencaren no tenint respecte als Inquisidors y mataren al Marquès de Almenar arrosegantlo après de mort per los Carrers fent moltes altres Insolencies en dit negoci y entès açò per lo Rey

ho

ho Senti molt Vehent q. axi se li eran desacatats y desit-
jos de Castigar Una Injuria Com aqueixa enuiâ â Çara-
gossa â dn. Alonço de Vargas Castellâ ab Exercit pera Cas-
tigar los delinquents lo q. entes per Antonio Perez y al-
tres ques Sentien Culpables en dit negoci sen passaren a
França. Arribat que fou lo Exercit en Aragô trobâ molt
poca, o ninguna resistencia y axi sen entrâ sens ninguna
dificultat en Çaragossa ahont foren tantas las Justicias
ques feren dels naturals q. no sols Castigaren als q. te-
nian Culpa; però per poca suspita q. ni hagues los Casti-
gauen rigurosissimament q. es imposible poder Comptar
las Justicias ques feren y açô sens seruar orde lley, ni fuero
ni Justicia del Regne y fins â les dones y gent de poca
edat y entrar los altras q. foren Justiciats foren dn. Ju-
an de la Nussa Justicia de Aragô que fou feta sa Causa
dins 24 hores (q. tot anaue ab aquesta pressa) â dn.
Juan de Luna, â dn. Diego de Eredia y Moles y altros posant-
los los Caps per las Plassas y llochs mês publichs de la Ciu-
tat ab grans lletreros q. narrauan lo fet en derrocant-
los las Casas fins los fonaments, y Confiscantlos los Bens
lo Duch de Villahermosa y lo Compte de Arada feu por-
tar Presos en Castella ahont moriren sens Co es lo Duch de
Villahermosa enmatsinat y lo Conde de Arada Creu-
hen de pura passiô de animo q. essent home tant princi-
pal lo haguesen tractat Com â Plebeo, perq. lo tormen-
taren Com si fos estat lo mês Vil y facineros home del
mon y perque Veya ab quant rigor, y Crueltat se feu
y Com no Volia Vsar de misericordia preciantse molt
en lo exterior de ella fou q. estant dit Compta deuant
lo Jutge que li feya la Causa tot nu aguardant q. vin-
ques

Vingues lo botxi pera fer lo exercici hu dels Jutges se alçà
y li posà la sua capa per parexerli q̃ no estaua be de aque-
xa manera y entès per lo Rey la pietat y cortesia q̃ lo
Jutge hauia usada ab lo dit Compte li lleuà lo carrech
de continent y li manà q̃ anàs à descançar en sa casa
y desta manera castigaua y despedia molts oficials y
criats q̃ per no esser tatxat de cruel nou gosaua fer de al-
tra manera y à la fi dit Compte mori y proseguintse
après sas causas al cap de molts anys foren donats
per liberos y fabels y q̃ no sels hauia trobat culpa tor-
nant los estats à sos successors que yals hauian confis-
cats; però ells anaren pes esta vegada per morts aquest
orde y modo de perseguir era lo seu y de tots sos minis
tres q̃ de esta manera feu preterir en son temps vo-
lentse fer de aquesta manera tenir per Rey Pio y ama-
dor de sos vassalls y essent molt al contrari après
de hauer fetas estas crueltats estant encara lo ex-
ercit en Çaragossa congregà corts als Aragonesos en la
ciutat de Taraçona ahont per estar dits Aragonesos
tant aprimits feu las lleys y fueros à son plaer y gust
acistint à ellas personalment sens trobar ninguna re-
sistencia desfent y acabant la grandesa dels Arago-
nesos que des del principi dels Reys de Sobarbre fins
ales hores auian tingut ab tant gran contento dels
Reys passats de Inmortal memoria destruhi y asolà
del tot en aqueixas corts la authoritat y grandesa de
las Justicia de Aragò posantlo à son modo y homens
baxos serçanà molt la authoritat dels Diputats de Ara-
gò y Jurats de Çaragossa y per diro ab una paraula
feu tot lo que hauia desitjat tota sa vida q̃ era q̃ no

tinguesen

tinguessen lleys ni rahons pera ferli lo Contrari y per
Conseruacio de ditas Corts posar lo Sello en dit negoci
feu en la Alcaferia Presidi de Soldats y Casa de forta-
leza tenint en ella Soldats de guarnicio Com estan
en las fronteras dels enemichs moltas altres Cosas feu
que per no ser llarch las dexo.
Ab los Valencians no tingue tant q̃ partir per q̃ ya
abans de aço hauia fet dells tot lo q̃ hauia Volgut po-
sant en dit Regne Pragmatiques y lleys al modo de Cas-
tella y aço sens tenir los sent axi com era acostumat gi-
nyant en aço als Valencians qui ab finesas Vanas qui
ab amenaças per esser lo gouern de Castella lo q̃ mes
a ell agradaua per esser aquells tant subjectes y go-
uernarse aquell Regne per Monarquia y no a modo
de Republica Com lo de Arago procuraua ell q̃ tots se
gouernasen de aqueixa Manera y en totas aquexas Co-
sas y altres May ell si demostraue si no lo gouern per
medi de sos Ministres los quals de ordinari y los mes
eran de sa Condicio per triarlos ell axi y quant se re-
corria a ell personalment amostraue gran aplauso
pero sempre los remetie a sos Ministres los quals no
feyan una tilla sens son parer y Concentiment per es-
ser ell tant puntual q̃ fins a las mes minimas Cosas
Volia saber quant los negocis no resixian axi Com ell
Volia o los Vassalls se quexauen donaua las Culpas a
sos Ministres dient q̃ hauian excedit mes del q̃ ell
hauia manat y de esta Manera los satisfeya y quant
alguns amichs de sos Ministres se quexauen de aques-
ta manera de gouern responent q̃ era gran pruden-
cia del Rey y q̃ son intent no era sino Conseruar la

pau

pau y quietut de tots los seus Regnes y be dela Christian-
dat
En Cathaluña no podent fer aquellas cosas q̃ hauia fe-
tas en Arago si be les desitjaua per hauerlas amaneca-
das moltas vegadas sos Presidents y ministres per no ha-
uerli donades tals ocasions los Cathalans ni trobar en
ells facilitat y poca resistencia com trobá en los Valen-
cians procuraren perseguirlos per altre Via y fou q̃
no sols nos venian contrari ab les coses q̃ directament
tocauan contra dell per conseruació de nostros Priuile-
gis y libertats, sino també procuraua ell ab sas cauthelas
y forças per sos ministres aniquilar y destruhir sino
tambe ab las questions que los Cathalans tenian no sols
ab los Castellans Aragonesos y Valencians com encara
ab algunas ques tingueren ab Genouesos y altres nacions
fora de sos Regnes afauorint sempre la part contraria
de Cathalunya complenament se demostra ab lo del
escusado ab lo dells Diputats y Inquisidors ab las ques-
tions dels frares dela Mercé Castellans y Cathalans lle-
uantnos de assi lo General ahont te de estar y trans-
ferintlo en Castella ahont te de estar ab las questions
dels frares de Moncerrat també de Castellans y Catha-
lans y aprés per fernos gran mercé feu q̃ lo hun triens
fos lo Abat Cathalá y lo altre Castella ab los negocis de
las encomiendas de S.t Juan contra de Aragonesos, y
Valencians fentnos en aquestos y altres semblants ne-
gocis tot lo contrari q̃ pogué afauorint sempre ab car-
tes per sa santedat y altres la part contraria perse-
guint y aniquilant per totas las vias ques pogué la
authoridat y Jurisdicció dels Tribunals dela Diputació
y Casa

y Casa dela Ciutat Procurant per diversas Vias y ab diver-
sos temps ab los Diputats y Concellers qui ales hores eran
qui ab amenaças, qui fent los mil promesas fessen y Con-
centissen lo que ell Volia essent las demes Cosas q̃ de ma-
naua Contra Constitucions Privilegis, Capitols, y actes de
Cort, Usos y Costums de Cathalunya y Bar.ª com en tot lo dis-
curs de sa Vida plenament se ha Vist y en particular
pochs anys abans de sa mort esent son Llochtt.ᵉ y Cap.ª G.ˡ
en lo p.nt Principat de Cathaluña y Comptat de Rossello
y Cerdanya d.ⁿ Bernardino de Cardenes Duch de
Maqueda, procurá ab alguns dels Diputats qui ales
hores eran q̃ abulisen alguns Capitols de nou redrés de
la Casa dela Diputació fets en las Ultimas Corts Celebra-
das en la Vila de Monçó lo any 1585. perseguint als
altros Diputats, o Diputat y á sos Vassalls Valedors de ells
qui Venian en Contra de Una Cosa tant Mala com aque-
lla Com de lley y Justicia nos podia fer sino era tenint
altres Corts y en ellas abolirlos com es acostumat fins
lo dia de Vuy ferse axi en Cathalunya perseguint per
totas las Vias q̃ pogué al Diputat y sos Valedors, q̃
eran molts Cauallers q̃ li feyan Contrari en dit ne-
goci y ab los altres diputats q̃ restauen procurá q̃ se
abulisen los Capitols ab los quals se eran defensats los
altres ~~capitans~~ Diputats y sos Valedors del q̃ ells foren
Contents no tenint Compte al Jurament q̃ prestaren y tren-
cauen en la ofensa de Deu y agraui a la terra cayent á
excomunió sino á sos propris interessos y gust. premiant y
fent merces ab Privilegis y altres Cosas als q̃ hauian Con-
centit en Una Cosa tant mala. Moltas altres Cosas de
aquest Compas feu en la p.nt Ciutat y Principat q̃ seria Cosa
llarga

llarga y casi imposible relatarlas pero pus dellas y haurà molts authors que las tractaran llargament me remeto en ells. pues mon intent no es fer historia sino dictari. Yo crech q̃ ell ne haurà feta particular esmena y petitencia y ho haurà dexat encarregat à son fill q̃ satisfes dits agrauis pus en las primeras Corts q̃ celebrà als Cathalans en la Iglesia de frares menors de la Ciutat de Bar.ª en lo any 1599. aboli y donà per nullos y q̃ no poguessen ser trets per exemplars en ningun temps tots los procehiments q̃ per lo Rey son Pare y sos ministres foren fets contra de la Persona de Joan Granollachs Diputat militar lo Trienni del abolliment de dits Capitols y à sos Valedors los quals havian defensada la part contraria donantlos en recompensa del q̃ havian patit per la defensio de dits Privilegis pencions Privilegis y altres gracies declarant haver procehit ditas Personas ab molta fidelitat, y Justicia nostre Señor hage volgut acceptarli sas bonas obras y perdonarli los grans agrauis q̃ ha fets als naturals de la Corona de Aragò y per dirò ab una paraula y remetentlo pnt Capitol fou dit Rey molt gran Catholich y prudent com tot llargament està dit y es encara molt mes però per lo q̃ toca als Privilegis, libertats Capitols y actes de Cort usos y costums pragmaticas, y fueros de tota la Corona de Aragò y als naturals de ella es estat lo Rey q̃ mes los ha contradit.

Capitol de com seguida la mort del Rey Phelip. Primer lo Señor Phelip segon son fill determinà de venir à celebrar son casament y de la Infanta sa Germana en la pnt Ciutat y no tingue efecte

Mort que fou lo predit Rey y dexant los Casaments de sos fills de la manera q. està dit lo Señor Rey Phelip Segon son fill determinà de Venir à Celebrar sos Casaments en la pnt. Ciutat lo q. aprés no tingué efecte Com tot llargament Veurem.

Per aportar mes la historia mes llarga y lligada se han tinguts de posar aprés del Capitol 12 que tracta de la malaltia y mort del Señor Rey Phelip Primer y las obsequias que en la pnt. Ciutat li feren los altres Capitols que despres Venen los quals algun dells rebi las relacions en lo més de noembre y axi ara per seguir lo Orde del diatari tenim de tornar atràs lo q. Yo Crech q. no parexerà mal al lector pus ha Vist que per raho de la historia nos podia fer altre Cosa pus ab aquest parentesis resta aduertit.

Dilluns a 26 de Octubre de dit any enuià lo Virrey à sercar los Concellers y Diputats los quals hi anaren lo mateix dia cada Tribunal per si y Com foren allà los digué de paraula per part de Sa Magestat Com hauia determinat q. à 20 de noembre proxim partiria de Madrit pera Venir à Jurar en la pnt. Ciutat passant primer per Çaragossa y que tambe hauia determinat de Celebrar en la pnt. Ciutat de Bar.a los Casaments seu y de la Infanta sa Germana y q. Sa Mag.t li hauia escrit quels o digués de sa part y q. fessen las demostracions ordinaries de alegria q. aquesta Ciutat te acostumat de fer en semblants jornadas però q. no dexasen lo dol del Rey son Pare per sa Vinguda fins à la Vinguda de la Reyna y q. los Cauallers nos posasen de

gala

ab Colors ni recamos fins à la Celebracio de dits Casa-
ments que per sa Vinguda bastaua posarse negres ab
gales y plomas del mateix Color y donà aprés de ha-
uer dit tot lo sobredit Una Carta de Sa Mag.t per Ca-
da hu de dits Tribunals.

Dit dia manaren los honorables Concellers ajuntar lo
Concell de Cent per Causa q. la Carta anaue à Conce-
llers y Concell y ajuntat q. fou se desclogue y legi
dita Carta la qual es del thenor seguent.

A los Amados y fieles nuestros los Concelleres
Consejo y hombres Buenos dela nuestra Ciu-
dad de Bar.a -

El Rey

Amados y fieles nuestros el Duque de Feria mi Lugar-
tiniente y Cap.n G.l escriuo q. de mi parte os diga la re-
solucion q. he tomado en mi partida de ir à Jurar
à essa mi Ciudad y Casarme à ella y lo q. acerca desto
y de otras Cosas se hauia de hacer y assi remitiendo-
me à ello en este negocio no tengo q. decir mas q. en-
cargaros mas q. dandole entera fee y Credito os mos-
treys en la execucion y Cumplimiento dello lo q. Yo Con-
fio y haueys acostumbrado y tanto mas en esta ocasion
pues lo deueys tanto al amor q. os tengo y deseo de fa-
uoreceros y hacer merced à essa Ciudad en todo lo q.
le tocare y fuere de su serbicio beneficio Como lo me-
rece su gran fidelidad y buenos Seruicios. Dada en
Madrid à 20 de Octubre 1598

Yo el Rey.

Vt. Couas Ruvias Vicej.us
Vt. Comes Gerj.is Thesau.s
Vt. Baptista Reg.s
Vt. Clauera Regens

Vt. Guardiola Reg.
Vt. dn Petrus Sans fisci Aduocatus
Gassol Prothonotarius.

La dels Diputats fou del mateix thenor paraula per paraula mutato termino, seu nomine.
Y llegida la Carta en lo Consell se determina q. per altro se determinas lo fahedor.
Dijous a 5 de noembre de dit any se tingué Concell de cent pera ordenar lo ques tenia de fer per la Vinguda del Senyor Rey y entre altres Cosas q. determina feu q. lleuasen la pescateria q. estaua entre la duana y lo general y se posas en lo lloch ahont esta peraq. restas alli una bella Plassa y sobre la duana se fes una bella sala de armas lo qual tot se executa de Continent q. quant Sa Mag.t arriba ya estaua tot fet Jambe elegiren en dit Concell una Vinty quatrena peraq. ordenasen lo ques tenia de fer en la dita Vinguda y Casaments donantli poder gastasen fins a Vint milia lliures los noms dels quals se omitexen y sols se posaran los estaments ço es militars Ciutadans mercaders artistes y menestrals.
Diuendres a 13 de 9bre del pnt any reberen los Diputats una Carta de Sa Mag.t peraq. donasen propri us a tots los q. Vindrian en la pnt Ciutat en Sa Companya y de Sa Germana Com tambe los qui Vindrian ab la Reyna y Archiduch la qual Cosa lo Virrey los hauia ya dita de part de Sa Mag.t lo dia quels dona la Carta de la Vinguda de Sa Mag.t pero per major demostracio de amor y obligarlos q. ab major gana o fessen los escrigue la seguent Carta.

A los Venerable y Amados nuestros los Diputados del General en el nuestro Principado de Cathaluña

El Rey.

Diputados. El Duque de Feria mi Lugartte y Capn. Gl. en Virtud dela Carta de Crehencia que os diô mia os habrâ significado el Contentamiento q. recibirè en q. deys proprio Uso y Servicio no solo â las Cosas q. Yo y mi hermana y nuestros Criados y todos los Señores y Caualleros, y Otras personas q. Siguieren mi Corte lleuaren; Perô tambien de todas las q. truxere la Reyna y Archiduque Alberto y los q. Con ella y el Vinieren y Conforme â aquello y las Causas que os habrâ representado tengo por Cierto que lo habreys prouehido; perô paraq. entendays Con quantas Veras deseo q. en esta Ocasion hagays esta liberalidad y demostracion de amor he querido de nueuo Significaros el particular Contentamiento y Servicio que recibirè en que lo hagais ansi pues en tiempo de tanto acontentamiento no es justo que haya Cosa q. pueda Causar molestia, ni disgusto sino q. Cada uno en su tanto tenga de q. loarse de Vuestro buen tratamiento y Suelta q. hisieredes q. dello y todo lo demas me quedarâ la memoria que es razon para hazeros el fauor, y merced que mereceys dada en el Pardo â 5 de nouiembre 1598.

Yo el Rey

Vt. Couarrubias Vicegtis

Vt. Comes Glis Thes.

Vt. Guardiola Regens

Vt. Baptista Regens.

Vt. dn. Petrus Sans fisci Ad.

Vt. Clauer Regens

Gassol Prothonotarius.

Per hauer rebudes los Concellers y Diputats les Sobredites Cartes y Certificarse per altre part molt la Sobreditu Vinguda Comensaren en la pnt Ciutat de fer las preparatorias pera dit effecte axi de prouisions Com de altres Cosas pertanyents á dits recibiments y fer preparació y disposicions fent en la Plassa ahont está la pescateria dita ara la Plassa dela Reyna Un grandissim arch triumphal fet ab molta architectura y artifici de obra jonica y dorica Com auant se dirá y en la Rambla ne feren altre encara q̃ no tant gran prop dela draçana de obra dorica fet també ab molt artifici los quals archs feyan fer los Diputats á gastos dela diputació la Ciutat també feya fer preparatorias obrant de nouy acabant lo Portal de St Antoni q̃ estaua molt dolentament posantlo en la forma y perfecció q̃ Vuy está si be encara no está acabat de perfeccionar perq̃ y faltan los bultos en las tres Capellas sobre del Portal y de altre part volian fer Un arch de fusta ab son arch triumphal á la Vora dela mar per la desembarcació dela Sa Reyna. Lo Capitol de la Seu la lotja los Inquisidors y los demes Tribunals dela pnt Ciutat feyan tots per sa part Cada hu en sos llochs grans preparatoris per las ditas Vingudas pensant tots y tenint per molt Cert q̃ paraula de Rey majorment Certificada per tantas Vias y Cartas no tenia ni podia faltar particularment no hauentli donat ocasió en la pnt Ciutat de fer lo Contrari ans be se hauia fet tot lo q̃ hauia demanat Com en los Capitols atras se ha plenament Vist Peró Com en totas las Cosas de aquest mon y ha mudança y los homens estan subjectes á mil mise-

rias

miserias delas quals tampoch no se escapan los Reys fa en ells lo mateix efecte q̃ en los altres perq̃ ab la mateixa facilitat q̃ promete de venir â casarse assi sens procurarho la terra ni pensari ab la mateixa y encara major per no haueri hagut ocasiô en contrari) sen desdigue lo q̃ la terra senti com era rahô fent las diligencias q̃ com â facls y leals vassalls tenian obligacio fentnelo sentiment q̃ lo cas requiria com tot llargament veurem en lo any seguent.

Y perq̃ mentre aquestas cosas passauan y mudâ lo Rey de Intencio arribâ la Reyna en Ferrara ab lo Arciduch y en ella celebrâ sa Santedat los desposoris y lo Rey arribâ en Valencia pera fer lo q̃ hauia promes assi comensaren los anys seguents ab aquestas relacions les quals per ser materia llegida passarê consecutiuament ans de tornar â tractar de las diligencias y embaxadas q̃ los Concellers Diputats y Bras militar feran â sa Mag.t manifestantli lo gran pesar y desconsuelo que los naturals de aquest Principat tenian en no hauer vingut sa Mag.t â celebrar dit casament en la pnt ciutat encara que ditas relacions no las rebes tant prest que no fossen molt abans las diligencias sobre ditas però puix ya estan ditas las causas no pens que ninguna fassa marauella y axi donarê fi al sobre dit any.

Capitol de la extractio de Concellers lo present Any

Dimars lo primer dia de desembre de dit any se feu noua extractio de Concellers q̃ foren los seguents mestre Pere Benet Soler d.or en medicina q̃ no era ciutadâ ni

caualler

Cavaller fou Conceller en Cap mosen Pau de Fluvià donsell
Conseller segon miser Juan Batista llorens.
Conceller ters Rafel Antich mercader.
Conseller quart Grau Saonés mariner Conceller Quint.

Capitol del Sentiment que la pnt Ciutat feu de la mutació de parer que lo Señor Rey feu en no Venirse á Casar assi y de las embaxadas que li feren

En lo Capitol 18 del llibre tercer del pnt dictari se ha Vist Clarament Com seguida la mort del Rey Phelip Primer apres de hauer fetes y Celebrades les sues obsequies per lo Señor Rey Phelip segon determinà de Venir á Casar en la pnt Ciutat lo q̃ sentiren molt los Castellans per esser enemichs nostres y axi procuraren ab sa Magestat reuocàs dita determinació posantli moltas Cosas y rahons aparents al deuant y Com Veran q̃ de esta manera no podrán axir ab son intent feren per medi de la Emperatris dª Maria sa Auia y Tia y ab la Infanta sa germana que lay destorbasen y tant feran que nisqueren ab son intent Com Veurem perq̃ nos Celebraren en Castella dits Casaments sino en Valencia de la Corona de Aragó esentne Causa de acó dn Franco de Rojas Sandoual Marqués de Denia (gran Priuat del Rey tant q̃ nos llig en ningun temps de altres Reys hauer altri Priuat tant) per esser estat Virrey de Valencia y tenir Estats en dit Regne lo q̃ los Castellans toleraren millor per esser Valencia mes Cerca de Castilla

que no

que no Barcelona pero no alcançaren lo q̃ ells desitjauen que se celebrasen en Castilla lo modo ab q̃ sa Magestat se desdigue del q̃ assi hauia promes fou de la manera ques segueix.

Dimars á 5 de Janer del pnt any 1599 Vigilia dels Reys arriba Un Correu en la pnt Ciutat ab Cartas de sa Magestat.

Dimecres á 6 de dit reberen los Diputats y Concellers las Cartas que los sobredits Correus hauia portades totas contenint Una mateixa Cosa y de Un mateix thenor y la dels Concellers es la seguent.

A los Amados y fieles nuestros los Concelleres de la nuestra Ciudad de Barna.

El Rey.

Amados y fieles nuestros. El Duque de Feria mi Lugartiniente, y Capn. General escriuio que de mi parte os represente las Causas q̃ me han mouido y forçado, para no poder hacer en esa Ciudad la Celebracion de mi Casamiento como lo tenia propuesto, y deseando por la Voluntad grande q̃ me queda de Visitar esse Principado y tenerles Cortes como más particularmente lo entendereis del dicho Duque y assi en esto no queda que dicir sino remitirme á el y aseguraros q̃ siempre tendré muy pnte la Voluntad con que os haueys dispuesto á seruirme en esta ocasion como espero lo hareys en la pnte y en todas las demás que se ofrecieren y que la mia estará muy dispuesta para haceros el fauor y merced q̃ Vuestra gran fidelidad y seruicios merecen dada en Madrid al Vltimo de Xbre. 1598 Yo el Rey.

Vt. Couarruvias Vicecans.
Vt. Comes Generalis Thes.
Vt. Guardiola Reg. Vt. Baptista Reg.
Vt. Dn Petrus Sans fisci Ad. Vt. Clauerô Regens.

Gassol Protonotts.

Y llegida dita Carta per los Concellers estigueren espantats de Una tant gran mudança y axi en Continent anaren en Casa del Virrey per saber la Causa del disfauor q. feya en la pnt Ciutat en no Venirse â Casar assi axi Com hauia promes y en esser alli los digue lo Virrey de paraula de part de Sa Mag.t com las Causas quel hauian mogut y forçat â no Venir â Casarse assi sino â Valencia era estar Valencia mes prop de Castella que per tenir de pnt Corts als Castellans no sen podia apartar molt y esser per altre part los gastos majors pera Venir assi que no â Valencia y q. per no trobarse per lo pnt ab diners no hauia pogut fer altre Cosa y tambe que la Reyna Inglesa lo Inquietaua per las parts de Portugal y que per no apartarse tant lluny de dit Regne y no Causar per sa absencia alguna nouedat en ell no gosaua apartarse mes anllâ de Valencia y q. per totas aquestas Causas y altres se era determinat y resolt de anarsen â Casar â Valencia pera ser tambe la Casa del Real de Valencia molt gran y Capaz pera las Personas Reals y q. la Reyna desembarcaria en Binaros y entes açô per los Concellers sen tornaren â Casa de la Ciutat y determinaren q. sen donas raho al Concell de Cent y axis en Continent y tocaren.

Dit die se ajunta lo Concell de Cent al qual estant Congregat

Congregat feren relacio los Concellers dela Carta de Sa Mag.t y dela explicacio del Virrey los hauia feta fent los llegir dita Carta en Concell la qual legida estigueren espantats de Una tant gran nouedat lo q.e may se haguera Cregut y axi determinâ dit Concell en continent q.e Vist lo gran disfauor que lo Señor Rey feya â la Ciutat mayorment no hauentso procurat la terra axi Com ó hauia fet Valencia q.e per medi del Marques de Denia sobredit ó hauia alcançat q.e anás en Cort lo Conceller en Cap â suplicar li fos seruit de Venir y q.e anás acompanyat de Cauallers y Ciutadans los quals foren extrets delas bolças de Concellers Com es acostumat Ço es dela de Cap fou extret misser Geronim fiualler Ciutadâ honrrat de Bar.a dela de segon mosen Antoni Juan Ferran donsell y dela de ters mestre Bernat Caxanes d.or en medicina los quals lo diumenge Vinent partiren ab molta pressa ab gran Grandesa y gasto anant per lo Camí ab massas altas entrant per totas las Vilas y Ciutats axi en la anada Com en la tornada Com â Conceller encara que per la Causa de la mort del Rey aportaua encara la gramalla negra en Çaragossa li feran molta honrra axintlo â rebrer lo Jurat segon acompanyat de molts Cauallers y Ciutadans y sel posâ en la madreta hospedantlo en sa Casa ab los altres quel acompanyauen lo endemâ q.e fou arribat lo aportaren ab Cotxos â nostra Señora del Pilar â hoir missa al despus dinar de dit dia lo pasejaren per tota Ciutat y anâ â Visitar al Duch de Alburquerque Virrey de Çaragossa lo qual li feu grans Cumpliments y â dit Conseller lo Visitaren

en

en la Casa ahont posaua los altres Jurats de Çaragossa y
al Cap de tres dies sen anâ Cami de Madrit ahont ya no
trobâ lo Rey que ya era partit pera Valencia y axi
lo anâ seguint y lo alcançâ en Almança Un lloch q.
està entre Madrit y Valencia ahont li explicâ la em-
baxada q. portaua aprés de hauerli besades las mans
la qual en summo contenia lo gran sentiment q. la
Ciutat de Bar.a hauia fet de q. Sa Mag.t no anâs en
ella â celebrar son casament jurar y tenir las Corts
al qual feu Sa Mag.t de resposta amostrant li gran afa-
bilitat digué q. â ell li pesaua molt però q. no se
hauia pogut fer altre cosa per las causas q. lo Virrey
de Cathaluña los hauia donadas de sa part però que
lo mes prest que podria Vindria â Jurar y tenir Corts
feu li molta honrra que en particular en essent en la
Casa ahont posaua li enuiâ molts plats per a dinar,
y Confituras y molts altres regalos y aprés de eserse lo
Conceller despedit dell sen tornâ en la pnt.e Ciutat ab
Carta q. li donâ en resposta de la Embaxada A la
tornada passâ per Valencia y los Jurats de Valencia
li feren molta festa y Cumpliment si be no saberen
sa Vinguda; y axi no isqueren â rebrel però li feren
molts presents de Confituras; anâ apres lo Conceller
â Visitar lo Virrey qui era lo Compte de Benauent,
lo qual li feu grans Cumpliments y Volgué q. entrâs
â Visitar â sa muller d.a Mancia de Requesens,
y de Suniga filla de d.n Luis de Requesens y de Suni-
ga y de d.a Geronima Gralla Cathalana de nació la-
qual li feu molts Cumpliments alegrantse molt de
la Visita q. dit Conceller li hauia feta.

Lo mateix dia de dimecres dia dels Reys foren ajuntar
los Diputats braços en la diputacio en los quals entre
los altres acudi lo Duch de Cardona y aprés de hauer
proposat los Diputats tot lo sobredit y legida en ells la
Carta de Sa Mag.t tenian q.e era conforme la dels Con-
cellers y diu la Crehensa q.e lo Virrey los hauia ex-
plicada q.e també los hauia enuiats á sercar axi com
hauia fet als Concellers elegiren los braços altre em-
baxada hu de cada estament los quals foren per
Ecclesiastich miser Juan Francesch Descamps Sacris-
tá de Elna per militar á d.n Phelip de Aril Baro
de Eril y per Real a miser Geronim Oles Ciutada hon-
rrat de Barcelona y vist per alguns Cauallers Cele-
dors del be publich la nominacio feta per los Diputats
suplicaren al Duch de Cardona ques trobaua ales ho-
res en la p.nt Ciutat fos seruit de ajuntar lo bras mi-
litar per q.e suplicasen als Diputats reuocasen als
dos primers Embaxadors Co es Ecclesiastich y mili-
tar per quant lo Sacrista des Camps estaua exco-
municat molts anys hauia encara q.e ell se feya absol-
drer ab Catthela y no aparexia be q.e persona excomu-
nicada anás per Embaxador de Cathaluña alla ahont
y hauia altres q.e no tenien aqueix impediment y tam-
bé lo Baro de Eril no era raho quey anás per esser res-
tat ell en lloch de Gouernador y per esser oficial Real
no podia anar y axi per lo dit respecte feu lo Duch de
Cardona ajuntar dit bras el qual estant congregat en
lo Capitol de la Seu foren per dit Duch preposades totas
las sobreditas cosas las quals pareguerenà tots molt

justes

Justes afagint y molts de mes auant q̃ dit Baro no po-
dia anar axi per lo q̃ està dit Com tambe per no te-
nir Confiança dell en Cosas q̃ tocauen al benefici dela
terra per quant se digue publicament q̃ dinant los
dies passats ab lo Virrey en sa Casa q̃ no tenia neces-
sitat sa Mag.t de Venir à tenir Corts personalment
als Cathalans q̃ sa Ex.a los podia tenir y q̃ tambe
digue estant en Conuersacio ab lo Duch de Cardona en
lo Monestir de Jesus ahont dit Duch posaua en presen-
cia de alguns frares y de altres personas tractant de
aquestas materias digue que noy hauia ningun Ca-
thalà que fos home de res pensantse Crech Yo ell q̃
tots los demes Cathalans deuian esser de son Compas
perq̃ perço ometan principal es hu dels homens de
manco parts que y haja en Cathalunya per no esser
home de res y ni per ningun negoci y axi noy ha para
que atribuhirli à mal pensas lo mateix dels altres
Cathalans y trobantse pnt en lo dit bras dn fran.co de
Eril son Germà y molts altres Parents seus no gosa-
ren Contradir à ninguna de las sobreditas Cosas ni
à altres de aquest Compas q̃ de dit Baro digueren per
esser tant publicas y Verdaderas; y hoit tot lo sobredit
per lo bras y Vistes esser tant justes las sobredites Cau-
ses enuiaren Embaxadors al Capitol dela Seu lo qual
estaua ajuntat en la libreria del mateix Claustro
pera q̃ tots junts fessen embaxada als diputats pera
que reuocasen los sobredits Embaxadors referint los
totes las sobreditas Cosas y axi se feu q̃ tots o supli-
caren als Diputats los quals ne feren molt poch Cas
y nor volgueren reuocar ningun ans be feren par
tir

patir dita Embaxada ab molta pressa la qual anã en Madrit y noy trobã lo Rey q̃ ya era partit pera Valencia y per lo Camí li explicaren la Embaxada als quals respongue Com auant Veurem, fent los molta honrra, y merce.

Vist tot lo Sobredit per lo Brãs militar y q̃ los Diputats no hauian Volgut fer cas del que ell y lo Capitol de la Seu los hauian aduertit no tenian Confiança ninguna del Barõ de Eril eligiren per Embaxador à dn. Alexandro de Alentorn per aq̃ en nom del brãs militar suplicas à Sa Magt. fos seruit de Venirse à Casar en la pnt Ciutat Com hauia promes y li representas lo Seruey q̃ tota la terra y Cap li hauia fet en jurarli lo Duch de feria per son Llocty. y Capa. General no esent Sa Magt. Jurat y q̃ açò se era fet ab beneplacit y Contento de tots y no de la manera li hauian escrit que sols alguns y hauian treballat y negociat lo q̃ entes açò per lo Duch de feria Virrey de Cathalunya li pesa molt que dn. Alexandro anas ab dita Embaxada à dir açò al Rey de part de tot lo brãs militar de Cathaluña per quant ell era estat lo q̃ hauia escrita Sa Magt. que si no per respecte de alguns per sabero ben negociar nol haguer an Jurat y açò feu sobornat per alguns mal ministres y mal intencionats y tambe per q̃ lo Rey o atribuhis à son bon modo de Obrar y gouernar y à las personas q̃ ell Volia fer placer y no à tota la terra Com era raho y per aquest respecte procuraua en destorbar dita Embaxada y axi mana ab grans penas que no li donasen Caualls de posta y Vist açò per dn. Alexandro parti de la pnt Ciutat ab

molta

Molta pressa ab mulas de lloguer y â Masquefa, o Igualada preu-
guê la Posta.

Dilluns â 11 de Janer partiren de la pnt Ciutat â la posta los em-
baxadors de la Ciutat, y General y los del General als qual afa-
uoria molt lo Virrey perque los diputats eran â les hores tals
que feyan tot lo q.e ells Volia) Sen aportaren Una Carta Sua
pera Sa Mag.t la qual per estar en lo exterior molt fauorable
y al proposit me ha aparegut posarla assi y es del thenor se-
guent la Copia de la qual me donaren Sens Sobreescrit y axi
nol podré posar.

Señor

El General de este Principado ha asenyalado al D.or Descamps
Sagristan de la Iglesia Cathedral de Elna y al Baron de
Eril y a Misser Ollés paraque Vayan â Suplicar â V. Mag.d
Con el mayor encarecimiento q.e les sea possible se sirua prose-
guir en la primera resolucion q.e hauia tomado en honrrar
â este Principado y Ciudad Con la Uniuersal alegria de sus
bodas la qual quanto mas los tenia regosijados y fauore-
cidos ha sido de mayor sentimiento el Caer de aquesta es-
perança Con que se junta el Suplicar assi mismo â V. Mag.d
les Celebre Cortes siendo las Causas que hay para ello tales
q.e V. Mag.d Como Rey y Padre no puede boluerles el rostro y
siendo aquesta Prouincia de tan gran fidelidad â los Pre-
decessores de V. Mag.d y particularmente en amar y seruir
â V. Mag.d se han auentajado sobre todo quanto se ha hecho
en sus Antepassados de gloriosa memoria y hauiendo sido
fiel testimonio y parte por Cuyas manos ha passado faltaria
Yo mucho â las obligaciones q Con que naci al Ser.o de V. Mag.d
en no se lo representar y â lo q.e esta Prouincia me tiene obliga-
do Viendo de la manera q.e ha procedido y si pudiera sin

hazer

hacer falta al Servicio de V. Mag.d acompañaria de muy buena Voluntad esta Embaxada para ponerme á los pies de V. Mag.d haziendo por mi parte aqueste oficio y porq.e tengo escrito á V. Mag.d más particularmente sobre esta materia; acabaré en esta rogando á Nuestro Señor g.de la Catholica Persona de V. Mag.d de Bar.a en 10 de Enero. 1599.

Señor
B. l. V. Mag.d las manos
El Duque de Feria

Estauen tant Centits los Concellers de la mutació de parer q.e Sa Mag.t hauia feta en no Venir á Casarse á esta Ciutat q.e amés de las diligencias sobreditas escrigueren Una Carta al Ser.m d.n Alberto Arciduch de Austria que Veniaja en España ab la Señora Reyna Suplicantli intercedis ab Sa Mag.t peraq.e Vinguessen tots á Celebrar sos Casaments en la p.nt Ciutat axi Com hauia promés; en la qual Carta respongue lo Archiduch de la manera seguent.

A los Concelleres de Barcelona &c.

Con su Carta de 18 de Enero me alegré mucho por hauer entendido q.e la Voluntad q.e muestran tenerme de q.e estoy tan agradecido, como lo mostraré en las Ocasiones q.e se ofrecieren en q.e puedan exprimentar la mucha q.e hallaran en mi para que todo lo q.e los estuviera bien lo q.e ahora se esperaua de nuestra llegada á esa Ciudad tuviera Yo por muy buena y á no estar tan adelante la resolucion del Rey mi Señor de que nuestros Casamientos se efectuasen en Valencia hiziera Yo qualquiera diligencia que podria ser de prouecho para q.e Su Mag.d tuviera por bien Jurar en Barcelona Peró Ya q.e por lo dicho no puedo darles en esto la satisfacion q.e quisiera holgaré mucho q.e me aduiertan de todas las otras Cosas de su aprouechamiento y Comodidad, q.e acudiré á ellas Con las Veras y Valididad q.e merece la q.e me ha mostrado

Con

Con su Carta. Nuestro Señor les g.de y prospere como dezeo de la galera del Puerto de Colon 4 de 1599.

Alberto

Fou descuyt del Secretari no posar lo mes perq. Yo copij esta del Original quem dexaren de Casa la Ciutat y noy era del lo nom del mes y per escriurer ab fidelitat no lay he volgut posar pens degue esser a 4 de febrer perque la reberen abans de mitg mes de Febrer.

Per los primers de febrer del pnt any arriba un home propri de Valencia ab Carta dels Jurats per als Concellers de Barcelona en la qual los demanauen prouisions y la Carta es del thenor seguent.

Als Concellers de la Ciutat de Barcelona.

A quatre del pnt reberem lletra de Sa Mag.t ab la qual nos diu que ha determinat venir a esta Ciutat a celebrar son casament y que a 25 de dit partiria de Madrit y sera assi promtament y com estauam descuydats de aquesta merce y teniam per cert q. Sa Mag.t aniria a eixa Ciutat a rebrer la Ser.ma Señora Reyna y efectuar en ella son casament nos hauem trobats desapercebits de forment y fent discurs de la part ahont mes promtament nos podriem prouehir ha aparegut q. de ninguna millor, ni ab mes breuedat q. de aquexa Ciutat per estar certificats q. ab la ocasio de la anada de Sa Mag.t en eixa y per lo q. de ordinari esta ben prouehida de forments y ne te abundancia y axi ab esta suplicam quant encaridament podem a V. Mag.cias se seruescan valer a esta Ciutat en esta ocasio tant precisa ab vint milia, o al menys ab quinse milia caficos de forment o ab aquella summa que mes sie possible q. no fassa falta

ala

a la prouisio de aqueixa Ciutat q. lo preu y tot lo demes que Conuindra pera q. aqueixa Ciutat no rebe dany ni perdua alguna en lo dit forment esta Ciutat ho pagara y satisfara a tota indempnitat de aqueixa y restara ab noua Obligacio y molt estreta Obligacio de Valer y Seruir a eixa Ciutat en semblants y altres ocasions y del q. V. Mag.cias determinaran lans faran de auisarnos ab aquest propri q. no va per altre afecte per esser lo temps tant breu Com V. Mag.cias veuhen y ab esta Confiança restam suplicant a Nostre Señor Deu g.de y prospere a V. Mag.cias Com te lo poder de Valencia, a 8 de Janer 1599.

Los Jurats de Valencia

A la qual responguerem q. tambe hauian rebut Cartas de Sa Mag.t en las quals deya lo mateix de venir se a Casar aci y que de altre part estaue la Ciutat per lo pnt desprouehida y axi no li podian acudir Com axi se desitjaua y q. en altre Ocasio los seruirian ab molta Voluntat y amor.

Pochs dies apres quel home propri de Valencia sen fon tornat ab la sobredita resposta de part dels Concellers de la Ciutat de Bar.a arriba en la pnt Ciutat Un Caualler Valencia anomenat Monseriu que venia Com a Sindich de Valencia q. venia a mallevar diners y a Cercar prouisions y en lo q. toca als diners feu la a nada per la Vinguda de las prouisions sen porta algunas, que particulars de assi li Vengueren.

Dimecres a 10 de Febrer del pnt any arriba Un Correu en la pnt Ciutat tremes per los sobredits embaxadors del General als Diputats dientlos Com hauian

parlat

parlat ab lo Señor Rey y los aporta Una Carta Sua en resposta de la dita Embaxada la qual es del Thenor Seguent.

A los Venerable y Amados Nuestros los Diputados del General en el Nuestro Principado de Cathalunya, y Condados de Rosellon y Serdanya.

El Rey.

Diputados. El Dor. Juan Francisco Descampi Sacristan de la Sta. Iglesia de Elna Dn Phelipe de Erill y Orcau Baron de Erill y el Dor. Geronimo Ollè me dieron Vuestra Carta de 10 de Enero y Un memorial en Conformidad della y me dixeron de palabra el desconsuelo que Vosotros y todos los naturales de este mi Principado y Condados tenen de Sa. la Reyna mi muy Cara y amada Muger passe sin desembarcar en esta mi Ciudad de Bara. y de que en ella no se celebre mi Casamiento perdiendo las esperanças de mi Ida á Celebrarlo Corbes lo Sr. cerca dito Vosotros y ellos me haueys representado: El bastante testimonio de la fidelidad de los naturales de este mi Principado y Condados y de lo Sr. aman mi Rl. Persona y desean mi Seruicio, y lo Uno y lo otro os tengo bien merecido pues quando mi deliberacion solamente pendiò de mi Rl. Voluntad tuvo en ella el primer lugar esta Prouincia y allí Señalé esta mi Ciudad de Bara. para celebrar en ella mi Casamiento y á este fin mandé disponer las demás Cosas hasta Sr. Causas precisas no menos Conuenientes para el Seruicio de Nuestro Señor y mio Sr. para el bien Vniuersal de mis Subditos y Vassallos me obligaron à no alexarme de Madrid hasta el primer lugar Maritimo donde recibiré la Reyna y Casarme y despachar la Infanta mi muy Cara y amada her-

mana

hermana y entre otras muchas fueron hauer dexado el Rey mi Señor y mi Padre que haya gloria mi Rl. Patrimonio y rentas exaustas y empeñadas hasta fin del año 1601 sin quedar de que preualerme para la Conseruacion y defensa de mis Reynos y para dar orden á esto mandé Conuocar Cortes en estos Reynos de Castilla y dellas espero tan grande seruicio que con el se podrá suplir mucha parte de los gastos que en la dicha Conseruacion y defensa y se ofrecen y á esto se añadió los auisos q. me llegaron de q. la ~~Iglesia Comun~~ Inglesa Comun enemiga de la Christiandad con liga de las Islas de Olanda y Gelanda y de otros hereges enemigos de nuestra Sta. fee Catholica armaua poderosamente por la mar con estos mis Reynos de España y de las Indias y a coxarme ahora la misma que faltar á la defensa de estos Reynos y á la defensa de la armada enemiga q. por lo uno y lo otro he mandado hazer todas las prouisiones necessarias, q. pues van endereçadas á mayor seruicio de Nuestro Señor y bien de mis vassallos con mi calor espero espero buen sucesso y con ocasion tan peremptorias elegí el lugar maritimo más cercano de Madrid con no menos cuydado mío que quisiera escusar á la Reyna el trabaxo de passar hasta Valencia desembarcando en esa mi Ciudad de Bar.a y q. la Infanta mi hermana gozará la mesma comodidad y aunq. de vuestro zelo estoy asegurado de q. os satisfareys de lo q. aqui os digo me haze tanta fuerça el amor que os tengo q. si en la breuedad de las Cortes porq. me suplicays pudiesse hauer certesa me placeria mucho q. el tiempo q. tengo senyalado para las otras cosas precisas

diesse

diesse algun lugar para este que deseo mas q̃ ninguna otra rompiendo por otras dificultades q̃ no se pueden vencer sino con el amor q̃ tengo á esse Principado y Condados y aun la Incerteza de la mar me podria obligar á celebrar mi Casamiento en esa Prouincia de que no me passaria esta es la disposicion de mi Real animo y lo demas pendo de Vosotros y de los naturales de esse mi Principado y Condados tomando buen acuerdo en la breuedad de las Cortes y por esso os pido y encargo que Vosotros y los Braços de esse Principado y Condados y essa mi ciudad de Barcelona resolgays con el Ill.e Duque de Feria mi Lugar tiniente y Cap.n G.l lo que poreis hacer para q̃ sean tan breues que os las pueda tener haciendolo tocar con las manos de el porq̃ por su relacion de el me he de mouer y auisadmelo con mucha diligencia y certesa guiandoos con presupuesto de que en la marcha breuedad de tiempo de ninguna manera puedo dispensar como lo hisiera á toda satisfacion vuestra con no menos gusto y contento mio si pudiera de mi Real Voluntad y las ocasiones no fueran tan apretadas y quando Vosotros no os podays disponer agora con la dicha breuedad no os aflixa esto pues hauiendo acabado las Cortes de Castilla y dado aciento en lo q̃ tanto insta procurare con la mayor breuedad que me será possible boluer á estos Reynos á hazeros merced Dada en Almaçan á 4 de Hebrero 1599.

Yo el Rey

V.t Couarruvias Vicecan.o

Franquesa Secratari.o

Y rebuda dita Carta per los Diputats manaren q̃ per al

endema

endamà se juntassen los Brassos pera tornar resposta à Sa Mag.t

Dijous à 11. de dit se ajuntaren los Brassos en la Diputació als quals acudi entre los altres lo Duch de Cardona y proposat per lo Diputat Ecclesiastich en summa lo q.e contenia la Carta sobredita la qual tambe fou llegida; determinaren tots y q.e lo q.e Sa Mag.t demanaua de la breuedat no l ne podian cerciorar per no saber las Uni.o uersitats q.e farian però q.e de sa part farian tot lo posible en abreuiar las, y de aquest parer foren tots sino lo Concelle ters quey anà en defecte del Conceller en Cap que aportà lo Vot de Casa la Ciutat com es acostumat en Braços dient ques elegis 12 persona quatra de cada estament y q.e aquestes consultasen ab lo Virrey la resposta y resolució lo qual parer no segui ningu sino lo dit majorment perq.e nos pensàs ningu ni donasen lloch de presumiro q.e lo Virrey pogués tenir ni tractar negocis de Corts axi com li hauian dit lo Baro de Eril.

Diçapte à 13. de dit anaren los Diputats à Casa del Virrey à dirli la resolució dels Brassos y com no podian asegurar lo negoci de la breuedat de las Corts y mostrarenli la Carta q.e responien à Sa Mag.t

Dit dia reberen los Concellers Carta de Sa Mag.t en resposta de la Embaxada del Conseller, la qual ell los hauia enuiada y es del thenor seguent.

A los Amados y fieles Nuestros los Concelleres de la nuestra Ciudad de Bar.a

El Rey

Amados y fieles Nuestros el d.or Pedro Benito Soler Conceller

Conceller en Cap de essa mi Ciudad de Bar.ª la qual
ua paraula per paraula Com la que reberen los Di-
putats y axi no se Continua per Contenir lo mateix.
Dilluns á 15 de dit se ajunta lo Bras militar per
quant hauia rebuda Carta de Sa Mag.t en resposta de
la Embaxada que li hauian feta per lo Sobre dit d.n
Alexandro de Alentorn y per esser del mateix the-
nor que la dels Diputats no la pos assi pues en res
no discrepa de aquella axi Com la dels Concellers.
Diuendres á 19 de dit á 5 horas de la tarda entrá lo
Conceller en Cap que tornaua de la Sobredita emba-
xada Isquerenlo á rebrer los altres Concellers al Por-
tal de Sant Antoni Com es acostumat.
Dimars á 23 de dit reberen los Diputats Una Carta
dels Embaxadors per Un Correu q.e hauian despedit
la qual en Summa Contenia q.e no hauian Volgut
donar la Carta quels Diputats escriuian al Senyor
Rey en resposta de la que ell hauia escrita per lo ne-
goci de las Corts Conforme determinaren los Brassos
y que o hauian Consultat ab lo Confessor de Sa Mag.t y
ab lo Vicecanceller y que los hauian aconsellat q.e no la
donasen y Vist per los diputats lo fet los escrigueren
fentlos de resposta que la donasen Vista la p.nt y q.e
tornasen en Continent y que nols paguian lo Salari
de Embaxadors Si no afins á mitg mes de Mars es-
deuenidor.
Diçapte a 27 de dit se tingué Concell de Cent en lo qual
feu relació lo Conceller y los altres Embaxadors q.e ab ell
eran anats de la resposta que lo Señor Rey de paraula
los hauia donada la qual en Summa Contenia lo ma-
teix

lo mateix que la carta que ell havia enviada la qual
feu llegida en Concell de Cent però tots y lo Brás militar
quant rebé la sua responian lo mateix que los Brassos
havian determinat y axi nos feu mes negoci, ni resposta
per dita Vinguda de Rey sent fer diputats y Concellers
y los altres Tribunals tots los preparatoris q̃ pera ditas
Vingudas se feyan en dita Ciutat la qual cosa se feu
ya per lo primer avis quen tingueren lo dia dels Reys
sobredits, q̃ per havero escrit ab tanta pressa y fervor
lo Rey sa Vinguda se feya feyna cada dia acceptat
lo dia de Nadal.

Capitol Com la Señora Reyna dona Margarida passà ab 41 galeras per la plaja de la pñt Ciutat y lo que en Bar.ª se feu per dia ocasiõ

En saberse en Barcelona que la Mag.t de la Señora Reyna ab
ab la Archiduquessa Samare y lo Archiduch Alberto se
eran enbarcats en Genoua ab 41 galeras y q̃ feyan ya
lo Camí pera España se feren moltas devocions en la pñt
Ciutat per la dita bona navegaciõ.

Dimars à 10 de Mars se feu professo general en la pñt
Ciutat à Instancia dels honarables Concellers pera su-
plicar à Nostre Senyor per la bona y feliz navegaciõ de
la Señyora Reyna à la qual Convidaren al Virrey su-
plicantho primer al R.t Capitol de la Seu pera q̃ fosen
servits de ferla y Convidar pera ella à totes las Parro-
chias y monestirs del que ells foren Contents y axi al des-
prés dinar aprés de haver acabadas Completas se feu
dita professo la qual feu la mateixa Volta que la de

Corpus

Corpus acompanyant la totas las Confrarias Sense banderas y las Parrochias y Monestirs Sensa Creus ni ganfanons q̃ Sols y anauan los de la Seu no y aportauen quimera q̃ lo Cap de la professo feya lo Canonge Grau Mas Vestit ab Sobrepallis y Capa pluvial acompanyat de ministres y lo Subdiaca ab la Veracreu en mitg dels acolits Cantant per tota la Professo las letanias Seguiren dita Professo lo Virrey y Concellers ab molts Cauallers y Poble.

Dilluns á 22 de dit á la matinada arriba noua Com la Señora Reyna era en la Costa de Cathalunya y en lo mateix punt despatchá lo Virrey Un gentil home de sa Casa pera Valencia pera donarne auis al Señor Rey y dit dia despres dinar ajustaren los Concellers la Vint y quatrena elegida per las festas del Rey pera Veurer quinas demostracions de alegria farian á la Señora Reyna quant passaria per la plaja de la pnt Ciutat. la qual digue que pus no sabian que lo q̃ la Señora Reyna tenia de fer ni tenian auis de Sa Mag.t q̃ no Volian determinar res fins que ella fos arribada y ales hores determinarian Conforme Veurian.

Dimars á 23 de dit á la matinada arribá auis Com la Senyora Reyna era en Palamós y poch aprés arribaren 12 galeras de las quals las 2. restaren en lo moll y las 10 tiraren en auant pera regonexer la Costa perque se sabia que Morat Arrays aguardaue á pasá la Reyna per prouar y Veurer si poria fer alguna presa (per esser ell Cossari famós) las quals galeras arribaren á la nit y en lo demati entre las 8 y 9 horas arribaren 16. galeras que eran las de Cicilia que anauen en

Companya

de la Senyora Reyna y com la Ciutat las Vaueurer pen-
sant que en ellas Venia la Señora Reyna tirá tota la
artilleria y lo Virrey se enbarcá ab una galera y lo
Conceller en Cap ab altre ab lo ordre dels demes Concellers ab orde
dels demés Concellers ab una barca armada acompanyats
dels dos Verguers y de alguns Cauallers y Ciutadans y los
Diputats y enuiaren al Compte de Quirra lo qual aná
ab altre Barca armada acompanyat ab alguns Caua-
llers y arribats en las galeras saberen com no y era la Sa.
Reyna y en Continent sen tornaren y saberen com la Señora
Reyna ab les altres galeras era restada a Palamós á hoir
missa y q. la tarda passaria en la mar y en las sobreditas
16. galeras Venia don Guillem de St. Climent q. Venia
acompanyant la Señora Reyna com dit está y no feu mes
de desembarcar y dinar en sa Casa y á la tarda sen torná
embarcat Arribat q. fou lo Conceller y donant auis als
altres de que passaua se doná orde que totas las Con-
frarias fossen ab banderas de Infanta. ab arcabussos á tall
de guerra als Baluarts y muralles de mar per a fer sal-
ua quant la Señora Reyna passaria entre las quatre y
sinch hores de la tarda se descubriren las galeras de la
Señora Reyna y en lo mateix punt lo Virrey ab alguns
Cauallers de la terra se embarcá ab 2 galeras de las
que estauen en lo moll y al enbarcar saludaren las ga-
leras y lo baluart de mitg Jorn respongué lo Conceller en
Cap se enbarcá conforme hauia fet de matí y tambe en
lo embarcar saludaren de las galeras q. estauen en lo
moll y lo baluart de mitg jorn feu lo mateix y tirant
tots lo Camí de las galeras de la Reyna y lo Conceller
arribá primer á las Galeras y aguardá q. lo Virrey

fos

fos arribat lo qual puja primer á la galera dela Reyna y ab ell dn. Enrrich de Cardona gouernador de Cathalunya y no ningú dels altres Cauallers q. anauen ab ell pera q. Joan Andrea General dela Mar Genoues de nació no Volgué que pujas altre pera ser ell enemich dela nació Cathalana y en hauer Besada la ma lo Virrey á la Señora Reyna procurá q. lo Conceller pujás ab la Companya encara q. pesás al dit Genoues y arribat q. fou en sa presencia aprés de hauer fetas las tres reuerencias li besá la ma y restant lo Conceller á la tercera reuerencia agenollat li maná la Señora Reyna que se alças ys Cubris dientli en Castellá y ell ó feu en Continent y retirá á la Un Costat dela popa prop del Virrey y entre tant tots los Cauallers y Ciutadans q. Venian ab sa Companya besaren la ma y en hauer acabat lo Conceller se descubri y li digué que la Ciutat de Barcelona se era molt alegrada ab sa Real Persona y q. haguerem rebut grandissim Contento y mercé de gosar de sa Rl. presencia y de poder la seruir y regalar molt de Veres en tota Cosa y que dita Ciutat se li oferia en tot lo q. fos de son Rl. Seruey y la Reyna li digué ques Cubris senyalant li també ab la ma lo que ell feu y lo interprete digué á la Señora Reyna tot lo q. lo Conceller hauia dit y la Sa. Reyna ab sa llengua Tudesca ó Alemanya respongué á la Embaxada del Conceller ab molta afabilitat y en hauer acabat de dir la resposta digué lo Interprete en Italiá que la Señora Reyna haguera hagut gran Contento de darlo á la Ciutat de Bara. ab sa presencia lo q. desitjaua molt empero com hauia de seguirlo

Orde

á ella donat no podia fer altre Cosa y q̃ li restaue gran memoria de recordarse del amor y Voluntat q̃ li hauian amostrada de la qual en tota Ocasio tindria molt present en benefici y Utilitat de dita Ciutat y aprés de tot açó lo Conceller se despedí de la Señora Reyna ab la Serimonia acostumada y se embarcá ab tots los demés quel hauian acompanyat. En aquest endemitg q̃ aquestas Cosas passauen los Diputats q̃ tot lo després de dinar se hauian estat al General Isqueren de dita Ciutat ab massas altas acompanyats dels oficials della ab gran numero de atxas per esser ya de nits y sen anaren al moll á enbarcarse ab Una galera la qual tirá Com los Diputats y entraren y no responguê lo baluart y en eserse embarcats anaren á la Volta de la Reyna peró aturarense en hauer passat lo moll perq̃ reberen auis q̃ no passarian lo moll que sa Mag.t ya era sera y no li Besarian la ma per esser estat tart y axi sen tornaren â terra.

En esser denits en las Casas de la llotja y General ensengueren moltas graellas dalt per los marlets de ditas Casas y per las murallas del mar y Baluarts de lleuant y mitg jorn ensengueren tambe moltes y grans fallas de garbons lo que aparegue molt be â la Vista en particular des de las galeras de la Reyna y de la Salua que la Ciutat feu de artilleria y mosqueteria de las Companyas de la pnt Ciutat q̃ estauen allotjades per las murallas de la mar ab las banderas de Camp de Cada Companya la qual Salua se acertá â fer a temps que lo Conceller parlaua â la S.ª Reyna y las galeras de la Reyna responguerenen quatre tirs quant lo Virrey y Concellers q̃ anauen Cada

hu

hu desembarcaren á terra tiraren y la Ciutat los res-
ponguç y aprés totas las sobreditas 16 galeras senana-
ren á juntar ab las altres de la Señora Reyna y totas
juntas feren lo Camí de Binaros ahont tenia de
ser lo desembarcador tenint lo temps molt prospero
y la mar molt bonança.

Dimecres á 24 de dit acabat lo ofici major á la seu
se feu professo dins la Iglesia fent pregaries á nostre
Señor Deu de la bona nauegació de la Señora Reyna.

Dimars á 20 de Abril del mateix any se feu pro-
fesso General com la de Corpus acompanyada de
totas las Confrarias Monestirs y Parroquias de la
pnt Ciutat fent la mateixa Volta de Corpus apor-
taren per Cap de professo la Ciuera en lo Vultum
domini y lo talem los Concellers sens lo Virrey
que noy anâ feuse dita professo per gracias q̃ feran
á nostre Señor Deu de la feliz nauegació q̃ hauia
donada á la Señora Reyna la qual ya se sabia per
noua Certa q̃ hauia desembarcat â Vineros ab
gran Contento y Salut.

Capitol Com lo Diputat mi-
litar aná á Valencia á do-
nar lo parebien al Señor
Rey de son Casament.

Vist per los Diputats que ya lo Señor Rey hauia con-
sumat son matrimoni en la Ciutat de Valencia de-
terminaren que anassen dos diputats per donarli
lo parabien de son Casament la qual determinació
feren per los primers de mars del pnt Any la qual

entesa

entesa per lo Bras militar q. dos Diputats y Volien anar
y que ya lo Ohidor Real hauia mes de Un any q. era
en Roma per lo negoci de las encomandas Enuiaren-
los Una Embaxada suplicantlos fossen seruits de q.
anas tantsolament lo hu perq. si anauen dos no po-
drien fer negoci perquant la major part te derestar
pera fer Concistori Cumplit y entesa dita Embaxada
per los Diputats aparexentlos Justa determinaren q.
anas lo hu tantsolament y en Continent auisaren al
Diputat Ecclesiastich Mn. Francesch Oliueras Canon-
ge de Gerona q. no estaue guayra de gana ~~que q.~~
pera q. ell despres de dinar se trobas en la Diputacio
per determinar la dita anada y ell pensant q. no mu-
darian dela determinacio que hauian feta de q.
ell y lo Diputat militar anirian noy aña dient q.
nos trobaua encara de gana y q. procuraria pera
lo endema de anarhi; Pero lo Diputat militar q.
era lo sobredit metge Onofre Bruguera q. tenia ga-
na de anar sol li jugâ Una burla y fou q. lo mateix
despres dinar Concertâ q. ell anas sol fent deter-
minar lo Concistori y q. Cada Diputat y Ohidor ano-
menasen dos Cauallers perq. anasen ab ell y q. se de-
terminas en escrits en la qual determinacio hi Crida-
ren alguns dela Audiencia lo que nos podia fer, y feta,
y Conclosa en escrits dita determinacio enuiarono a dir
al Diputat eclesiastich pera q. anomenas per sa part
dos Cauallers del q. ell feu molta marauella y gran-
dissim sentiment recorrent en lo mateix punt al Bras
militar y Capitol dela Seu q. estauen ajuntats en lo
Capitol y libreria del Claustro dela Seu en los quals

llochs

Llochs entra ell personalment suplicantlos quel afauo-
risen en q̃ no se li fes un tant manifest agrauí de q̃
ell no anás axi com hauian determinat la primera
Volta y lo Capitol representá lo agrauí ques feya al
estament Ecclesiastich de q̃ ya q̃ no hagués de anar mes
de hu q̃ no fos ell al qual responguesen q̃ no troba-
uen forma com poderlo afauorir per hauerse deter-
minat de aqueixa manera en Concistori y particu-
larment lo Brás militar dient de mes auant q̃ ha-
uent ell suplicat q̃ no anás mes q̃ hu no li estaua á ell
be asenyalar qual seria majorment hauentlo ya ase-
nyalat y a lo Concistori y axi sen anà molt desconsolat.

Dilluns Santâ 5 de Abril partí de la pnt Ciutat lo Di-
putat militar Vistas las diligencias q̃ lo Diputat
Ecclesiastich feya y tenint temor no li posás algun
destorp y axi sen anà en una torra prop de Ciutat aguar-
dant allí tots los Cauallers q̃ sen tenian de anar ab
ell fins q̃ estiguesen apunt fent lleuar acte de la sua
partida.

Dimars tercera festa de Pasqua de Resurreccio á 13 de
Abril del pnt any partiren tots los Cauallers q̃ tenien
de anar en Companya del Diputat de la pnt Ciutat
y anaren en la Torra ahont lo Diputat los aguardaua
aportantsen moltes adsembles axi sues com del Dipu-
tat ab reboster de sas armas y de la Diputacio axi-
ren de dita Ciutat ab musica de trompetas y me-
nestrills. La recamera que aportaua era molta per q̃
Vltra del ordinari sen aportaua adressos pera ferse
dir missa, Ço es altar, plata, pera pararlo lo Sant Jordi

petit

petit y los Candeleros Vells grans pera atxas y Capella ab tanta y major Casa q̃ ningun Grande sen pogues aportar q̃ fins á Colgaduras de brocat docers y Cadiras de Vellut y eran mes de Cent á Cauall los Cauallers que anaren en sa Companya foren dn. Berenguer de Peguera dn. Juan Burgues y de Cõ Señor de Talauera dn. Federich Despalau dn Miquel de Meca dn Anton Despalau Señor de Granera y Vilalba dn Balthazar de Meca y de Clesqueri Señor de Clesqueri Miser Joseph Quintana Miser Selso ferrer mn. Juan Palau, mn. t. Rius mn. t. Fort mn. Francesch Olzina, dn. Miquel Despalau, Mn. Luis de Claramunt, mn. Ribat de Palmarola Racional dela Diputacio mn. Galceran Descoll mr. Franch. Serra mn Juan de Gualbes, Mn. t. Monrrodon y altres Cauallers y oficials dela Casa dela Diputacio aportantsen tambe las dos massas grossas dels Diputats: Partit q̃ fou dela Torra tria son Camí dret enues Valencia passant per Vilafranca de Panades per Tarragona y per Tortosa en los quals llochs entrá ab massas altas y fou Visitat per los Concellers, O Consols de ditas Ciutats y parts y per altres Persones Principals fentli tots grandissims Cumpliments y ofertas. En lo Regne de Valencia fou molt regalat per tots los llochs ahont passá fentli molt agasajo q̃ foren Sant Matheu, Vilarreal Moluedre y altres: entrá en la Ciutat de Valencia lo dia de St. Jordi que es á 23 de Abril en la qual se li feu un solempne recebiment axintlo á rebrer lo Almirant de Castilla, lo Compte de Benauent lo Marques de los Veles, son fillastre dn Pedro de Medicis Germá del Gran

Duch

Duch de Florensa y Grande de España, lo Princep de Orange
lo Compte de Berlamont lo Rey, o Princep de Maruejos, y
molts Cauallers Cathalans Cortesans y Valencians als
quals y als sobredits Grandes hauia emprats y Conuidats
lo Compte de Beneuent Virrey de Valencia los Carrers
anauen plens de Cotxes de damas y Cauallers, q̃ eren
axits à Veurer lo recibiment per esser tant solempne
q̃ sols lo Diputat aportaua en sa Companyà mes de Cent
Sinquanta de Cauall, y 60 adsemblas Entrà en dita
Ciutat ab las massas altas anant ell al mitg del Al-
mirant de Castella y del Compte de Benauent; los al-
tres Grandes se posaren deuant mesclats ab los altres Ca-
uallers que anauen ab lo Diputat y ab aquest acompa-
nyament lo dexaren en sa posada la qual hauian molt
parada dels brocats y adreços de la Diputacio q̃ sen ha-
uia aportats. Lo endemà q̃ fou arribat tinguè moltas
Visitas de tota la noblesa de Valencia Visital entre
los altres lo sobredit dn. Guillem de St. Climent Emba-
xador de Alemanya lo qual per esser home impedit de
la gota no podia anar a cauall y perço no poguè exir
en lo recibiment fou tambe Visitat per part de la Sa.
da. Mancia de Requesens y de Sunyga Comptessa de Be-
nauent per quatre fills seus q̃ li enuià acompanyats
de molts Cauallers. Pochs dies aprés li donà Sa Magt.
audiencia à la qual anà acompanyat de tots los Gran-
des sobredits afigintse de mes auant lo Compte de Temos
elet Virrey pera Napols. Lo Princep de Malfet, lo Compte
de Agamon y lo Duch de Umala isquè de sa Casa ab lo
sobredit acompanyament y ab las massas altas arri-
bant de deuant y arribant en lo Palacio Real ab tota
aquesta

aquesta Grandesa lo Isqueren â rebrer del aposento del Rey lo Compte de Miranda y lo Duch del Infantado y juntament ab tots entrâ en lo aposento del Rey lo qual estaua dempeus arrimat al Costat de Un bufet y aprés de hauer li fetas las tres acostumadas reuerencias â la Ultima li besâ la ma donantli Una Carta de part dels Diputats y lo Rey li prenguê y li manâ q̃ se alçâs y després estant denpeus li diguê de part dels Diputats de Cathaluña y de part de tot lo Principat li donâ lo parabien del Casament y li suplicâ fos de Son Rl. Seruey Venir en Cathalunya perq̃ tots los Pobles en ella ne rebrian gran mercê y Contento de Veurer sa Rl. Persona Al qual responguê lo Rey agrahintli molt la Voluntat q̃ tenia â Son Seruey y q̃ procuraria prest en Venir â jurar y tenir Corts y aprés li Besaren la ma tots los Cauallers qui lo hauian acompanyat amostrant lo Rey en tot gran afabilitat y Contento y fet açô se despedî lo Diputat demanantli licencia pera Besar las mans â la Magt. de la Señora Reyna la qual lo Rey li atorgâ ab molta Voluntat y de aqui ab lo mateix acompanyament anâ al aposento de la Reyna y ab la matexa Cerimonia q̃ â lo Rey li besâ la mâ donantli lo parabien del Casament y altra Carta dels Diputats y alguns dels Cauallers q̃ ab ell anauen li Besaren la ma la Reyna demostrâ tenir gran Contento y responguê per medi de Interprete q̃ agrahia molt la Voluntat del Principat de Cathalunya y q̃ procuraria ab moltas Veras ab sa Magt. que Vinguessen prest y q̃ ella persa part o desitjaua molt. Lo Duch de Cardona no acompanyâ al Diputat perq̃ no hauia encara besadas las mans al Rey esent entrat en Valencia mitg quart aprés q̃ lo Diputat.

Alguns dies despres estigue lo Diputat en Valencia tornant las Visitas que li havian fetas y publicantse per Valencia la Vinguda de Sa Mag.d en lo pnt Principat sen anà lo Diputat à despedirse dell lo qual li digue com havia determinat de Venirsen à jurar en lo pnt Principat, y li donà Una Carta per als Diputats en resposta de la qual ò que ell li havia portada y lo mateix feu la Señora Reyna quant sen anà à despedir della y axi partien continent ab molta pressa.

Dimecres à 12 de Maig à la tarda entrà en la pnt Ciutat lo sobredit Diputat Burguera isquerenlo à rebrer mes anllà del portal de S.t Antoni lo Diputat Real y los Oidors Ecclesiastich y militar acompanyats dels Oficials de la Casa y de alguns Cavallers las Cartas que en resposta del Embaxador y de las que ell havia aportades à Sa Mag.d son los seguents.

La del Rey

A los Venerable y Amados nuestros los Diputados del General del Principado de Cathaluña y Condados de Rossellon y Cerdaña.

El Rey.

Diputados el Diputado Onofre Burguera con Vuestra Carta de 3 deste mes en la Audiencia grata que le di me ha significado el Contentamiento Universal y particular que los naturales de esse mi Principado y Condados teneis de mi felice Casamiento y llegada de la Reyna mi muy Chara y amada muger acto proprio de la fidelidad con q.e los naturales de esse mi Principado y Condados amays y reverenciays mi Real Persona y Servicio como Vuestros Predecessores lo han hecho con los Señores Reyes mis Progenitores de gloriosa memoria en todos los siglos passados de que os doy tan cumplidas gracias como mereceys y lo tendre pnte en las Ocasiones del bien y

acrecentimiento

acrecentimiento de esa Prouincia para donde placiendo á Dios partiré sin más dilacion y con eso he dado licencia al Diputado para boluerse dada en Valencia á 29 de Abril de 1599.

Yo el Rey.

Vt. Couarruies Vicecanc.º

Franquesa Secretarius.

2 — La de la Reyna.

A los Venerables y Amados nuestros los Diputados del general del Principado de Cathaluña

Diputados Onofre Braguera me dió Vuestra Carta de 3 de Abril y me significó de Vuestra parte lo q.e trahia á su Cargo hauiendo quedado Yo muy satisfecha de Vuestra Voluntad y zelo de seruirme esse Principado cumplido en esta Ocasion de tanto Contento para mi con su antigua fidelidad como lo acostumbra en todas de q.e tendré mucha memoria en las que se ofrecieran para fauoreceros como mareceys. En Valencia á 24 de Abril 1599.

Yo la Reyna

Por mandado de la Reyna Nuestra Señora

Joan Ruiz de Valasco.

Capitol de Com se publica en la pnt Ciutat la Vinguda de Sa Magestat y dels preparatoris ques feren

Diçapte á 24 de Abril del pnt any rebé lo Virrey Carta del Marques de Denia auisantlo com Sa Mag.t se era resolt y determinat de Veniren la pnt Ciutat pera jurar la qual noua se publica en Continent si be hauia ya dies ques deya

Diumenge á 25 del mateix reberen los honorables Concellers, Una Carta de Sa Magestat del thenor ques segueyx.

A los Amados y fieles Nuestros los Concelleres de la Nuestra Ciudad de Bar.ª

El Rey.

Amados y fieles Nuestros. Por el amor que tengo á los naturales de esse mi Principado y Condados, y particularmente á los de essa mi Ciudad he deliberado de ir á ella á jurar para donde partiré placiendo a Dios desta de Valencia á los 26 deste mes, y sin perder tiempo proseguiré mi Viage con que espero q.e para el primero de Mayo podré jurar en essa mi Ciudad y por el Contentamiento q.e haueys de tener dello y de la demostracion q.e hago de amor siendo á Visitar á essa Ciudad y Prouincia sin q.e me lo hayan impedido cosas tan precisas como son las Cortes de Castilla q.e al pnte estan pendientes os lo auiso y pido y encargo que preuengays que essa mi Ciudad esté bien bastecida de todo lo necessario para mi Seruicio y de los q.e me iran sirviendo y q.e el aposiento se haga con toda Comodidad, y gusto con la demostracion de amor q.e essa mi Ciudad ha siempre acostumbrado señalarse en todas ocasiones, y lo espero de Vuestra gran fidelidad y en todo lo q.e á esto tocare dareys entero Credito al Duque de Feria mi Lugartiniente y Cap.n G.l en esse mi Principado y Condados. dada en Valencia á 22 de Mayo 1599.

Yo el Rey.

Vt. Couarruuies Vicecans.o

Franquesa Secret.o

La qual Carta reberen los Concellers estant en Casa de la Ciutat aguardant que lo Concell de Cent se ajuntás que per esser dia de S.t March ni acostuma de hauer per la extraccio ques fa de Consols de la mar, la qual feta se llegí la

Sobredita

Sobredita Carta y determinà per lo Consell se Conuocàs la Vint y quatrena la qual hauien elegida la altre Vegada quant pensauen Vindria assi à Casarse peraq̃ determinàs lo fahedor y apres ella determinà se fes per dita Vinguda tot lo q̃ en lo any 1564 se feu per la Vinguda del Rey Philip Primer Pare seu quant Vingué a jurar en la pnt Ciutat aprés de la mort del Emperador son Pare

Dilluns à 26 del mateix à la matinada anaren los Concellers à Casa del Virrey à saber més en particular lo q̃ tenia de fer per remetrels lo Sr. Rey al Virrey y seulos de resposta q̃ ells tambe tenia lo mateix auis y ques posasen apunt ab la major breuedat q̃ fos possible pues sa Magt. asenjalaua lo temps tant Curt.

Dit dia se Comensà à mudar lo Virrey de la Casa del Carrer ample à la Casa noua del Rey q̃ està al Costat de la seu.

Diuendres 30 de dit se posà Un Cartell en la Plassa de St. Jaume per part del Virrey en manament del Sr. Rey lo qual en Summa Contenia que com sa Magt. per Causas Urgents hauia tingut de porrogar la sua Vinguda q̃ tenia de esser lo primer de Maig fins à 20 del mateix més per lo qual dia manaua en dit Cartell que tots los Arcabisbe Bisbes Abats Priors y altres Prelats y Procuradors de Capitols y altres qualseuols Ecclesiastichs que entren en Corts y à tots los Duchs Marquesos Comptes Becomptes Barons nobles Magnats Cauallers y altres del Bras Militar y à tots los Sindichs de las Ciutats Vilas y llochs Reals q̃ pera dita jornada se tropian en la pnt Ciutat pera prestar lo Jurament de fidelitat per lo qual dia Volia jurar en la pnt Ciutat si feriat no era, o lo endemà o qualseuol altre dia es deuenidor més prop à dita jornada que feriat no fos.

fos

Dit dia á las 6 horas de la tarda se tocá á Concell de Cent ab molta pressa per causa q. entro lo Clauari qui era Mn Franch. Gamis donsell, y la Vinty quatrena q. lo Concell de Cent hauia elegida pera fer los gastos de las festas del Rey y hauia questió q. lo Clauari volia entreuenirhi en lo negoci de las festas pus ell o tenia de pagar y fer las partidas y la Vinty quatrena no volia q. y entreuingués si no q. pagás lo q. li dirian y per esta questió se tocá dit dia y hora á Concell ab tanta pressa ques pensaua seria alguna Carta del Rey o altre cosa de molta Importancia y axi acudiren tots ab molta pressa y quant saberen la fredor sen tornaren molts del Concell q. noy volgueren acistir y los q. restaren foren de parer q. dit Clauari y entreuingués com si fos de la Vinty quatra.

Pochs dies aprés reberen los Concellers un Cartell de Sa Magt. lo qual es del thenor seguent.

Philipus Dei gratia Rex Castellæ Aragonum Legionis Utriusq. Ciciliæ Hierusalem Portugaliæ Ungariæ Dalmatiæ Croatiæ Nauarræ Granatæ Toleti Valentiæ Galitiæ Maioricarum Hispalis Sardiniæ Cordobæ Corciceæ Murtiæ Giennis Algarby Algesiriæ Gibraltaris Insularum Canariæ nec non Indiarum Orientalium et Occidentalium Insularum ac terræ firmæ maris Occeani Archiduch Austriæ Dux Burgundiæ Brabantiæ Modiolani Athenarum et Neopatriæ Comes Aspurgi Flandriæ Tirolis Barnæ Rossilionis et Ceritaniæ Marchio Oristani et Comes Gossiani. Dilectis Fidelibus nostris Conciliarys Concilio et probris hominibus Nostræ Ciuitatis Barc. Salutem et dilectionem Cum Nos decreuimus Incolis et habitatoribus nostri Principatus Catholoniæ et Comitatus Rossilionis et Ceritaniæ prestare juramentum solitum et consuetum per Serenissimos Reges Aragonum Predecessores nostros diuæ

recorditionis

recordationis et Juramentum, et homenagium fidelitatis prestari solitum si necesse fuerit ab illis recipere ad dictis Juramenti prestatione Istam Ciuitatem Barne et in ea eligimus et deputamus ad diem primam mensis May proximum assignamus. Ideo Vobis dicimus et mandamus scienter, et expresse ac Regia auctoritate q. Constituatis ex Vobis Sindicum et Procuratorem Vestrum plena potestate supultum qui Vice, et nomine Vestro die et loco prestaturis Celebratione hujusmodi Juramenti Intersit. Nos enim Rex Ibidem et personaliter derimus die eodem Altissimo Concedente Datis in Ciuitate Valentiæ die Vigessima mensis Aprillis anno a Natt.e Dni M. d. Lxxxx Viij.

Yo el Rey

Vt. Couarruvies Vicecans.a

Vt. franquesa Consecretarius Generalis.

Pochs dies apres arribaren los aposentadors del S.r Rey y del Archiduch y lo del Rey era d.n Diego de Espinosa Caualler del habit de S.t Jago lo qual anaua aposentant per la pnt Ciutat acistintli M.n Juan Dusay Ciutadà honrrat y Veguer de Bar.a y M.r Juan Batista Llorens Conceller ters. Al Aposentador del Archiduch acistian M.n Ferrer de Busquets donsell sotsueguer y Rafel Antich los quals tots feyan tants agrauis prenent los aposentos ab tanta Violencia que per Casas de Viudas y Capellans aposentauan no podentse fer y axi fou forçat q. lo R.t Capitol de la Seu estant sede Vacant se ajuntas per remediar los dits agrauis.

Dimecres à 12 de Maig del pnt Any entraren en la pnt Ciutat M.r Joseph Mur Regent la Cancilleria y M.r Saluador

Fontanet

Fontanet Regent la Cancellaria que tornaua de Cathalunya ahont eran anats á rebrer lo Senyor Rey com es acostumat, y nol aguardaren perq.e saberen q.e venia per mar.

Dijous á 13 de dit se ajuntá lo R.t Capitol de la Seu pera remediar los agrauis que los sobredits aposentadors feyan als Canonges y Ecclesiastichs y emuiaren Embaxada de dos Canonges qui eran los R.ts m.r Bernat Oliua y m.r Pere Plá als Concellers per representarlos lo agraui q.e sels feya de aposentarlos ningun en sas Casas perque á més de esser Ecclesiastichs y per esta rahó no poderse fer tenian de altre part del Emperador Carlos Quint y del Rey Phelip Primer son fill q.e contenian en summa q.e nos pogues aposentar. y tambe als donaren orde q.e diguesen á dits Concellers com ells tenian entés q.e sercauen minyons pera donar las Claus al Rey lo dia de la entrada, y no prenian dels de la Seu com es acostumat pera semblants jornadas los quals ab la sobredita Embaxada anaren en Casa de la Ciutat y la proposaren als Concellers los quals feren de resposta q.e en lo q.e tocaua al aposentar en las Casas dels Ecclesiastichs y a ells hauian dit als Aposentadors que á ditas personas nols fessen ninguna força si ells de grat nols volian acceptar, y q.e en lo dels minyons era cosa que la feyan pera dar gust á Sa Mag.t y q.e per tant sercauan los minyons no sols de millor veu pero encara que tinguessen molt bona cara q.e si fos possible hauer Cerafins los procurarian y q.e axi nos volian obligar á pendrer los de la Seu sin trotauan de millors, ab estas respostas sen tornaren y las referiren en Capitol.

Dit dia de dijous entrá en la p.nt Ciutat d.n Juan Teres Arcabisbe de Tarragona per lo Portal de S.t Antoni: isquerenlo á rebrer d.n Onofre Leart elet Bisbe de Elna y alguns altres y com ell

anaua

anaua ab llitera no feren sino donarli la ben Vinguda y anar-
sen per altre Camí.

Capitol de la Vinguda del Señor Rey don Phelip Segon en la pnt Ciutat y del Juramentque prestá, y delas Corts que Celebrá ab tot lo demés q. en ella feu los dos mesos quey estiguer

Diuendres a 14 del pnt mes de Maig de dit any á las 8 horas de matí asenyalá Monjuich Galeras de la part de ponent en las quals Venian lo Senyor Rey y Reyna y lo Archiduch Alberto son Cunyat y la Señora Infanta dª Isabel sa germana y per venir ab tanta pressa y desuyt nos Creya q. fos lo Señor Rey fins q. Una Galera se auança posantse á rem y Vela donant auis á la pnt Ciutat q. en ellas Venian sas Mag.ts y Altesas y rebut aquest auis enuiaren aqui mateix los Honorables Concellers á sa Mag.t pera Besarli las mans y saber la hora q. Volia entrar á Mn Jaume de Aguilar y á Mn Pau Bolet donsells los quals en continent se enbarcaren ab Una barca y anaren á la galera Real en la qual Venia sa Mag.t y arribats que foren en dita galera q. ya estaua prop la Montanya de Monjuich parlaren primer ab lo Marquès de Denia qui es lo qui mes priua ab sa Mag.t y diguerenli lo perque Venian y ell los feu moltas preguntas acerca de les Serimonies que la Ciutat te en semblants Jornades y tambē de quina manera reberen lo Senyor Rey Phelip Primer lo any 1564. lo q. li Contaren tot molt llargament y aprés de ser informat sen entrá en la Popa á darne rahó á sa Mag.t y al Cap de Una estona entraren ells y aprés de hauer fetas las 3. reuerencias li besaren la mâ estant agenollats y ell los maná que se alçasen y ells

explicaren

Explicaren sa Embaxada q̃ â Summa contenia com los Con-
cellers y Ciutat de Bar.ª los enuiauan pera q̃ desapart li be-
sasen las mans y diguesen lo gran contento que tots rebian desa
benauenturada Vinguda si be los pesaua com totas las cosas
que per al recibiment se feyan no estauen apunt per no hauer
tingut temps per no pensarse q̃ Vingues tant prest y tambe com
y â quina hora era seruit Sa Mag.t entrar y ell los feu de res-
posta q̃ Volia entrar â las 2 horas aprés dinar â Cauall y q̃
nos donasen pena q̃ no Volia sino entrar en Palacio per lo Pont
de la muralla de mar y q̃ com tot estaria apunt entraria ab
la forma acostumada pera jurar axi com hauia fet lo S.r Rey
Son Pare lo any 1564 y q̃ ell acceptaua per ara la bona Vo-
luntat y ab esta resposta sen tornaren y la referiren als Conce-
llers los quals en lo mateix punt manaren â totas las Compa-
nyas de la pnt Ciutat se trobasen ab arcabussos y banderas â tall
de guerra â las murallas de la mar la torra del Cap del
Riu en saber era lo Senyor Rey comensa â tirar la Ciutat feu
lo mateix punt una gran salua de artilleria comensant lo
baluart de lleuant y lo de mitg jorn y tota la Artilleria
que estaue posada per las murallas de mar. Poch aprés se
anaren acostant las galeras de Sa Mag.t en aquesta segona
salua que â la primera no respongueren ab tota la arti.º
lleria q̃ aportauen comensant la Real en la qual anaue
Sa Mag.t ab 4 tirs y responent las altres ab tota sa artilleria
la arcabuceria de la Ciutat anaue sempre tirant fins q̃
sas Mag.ts y Altesas foren desembarcats. Sabut tambe per lo
Virrey (p los sobredits Cauallers que la Ciutat enuia q̃ tambe
tot lo q̃ passaua aguarda â la Vora de la mar las galeras
y entra en lo mateix punt en la que sas Mag.ts anauan dels
quals tingue tambe la matexa resolucio acerca de la entrada y

aprés

apres sen torna en Casa y Conuida â tots los Cauallers y Ciutadans que pera las tres horas apres dinar fosen â sa Casa pera acompanyarlo al recibiment del Señor Rey. Los Concellers lo mateix apres dinar se ajuntaren â la lloja y los Diputats â la Casa del General y de aqui en fora los Concellers ab Promenda y los Diputats Consistorialment anaren â la Vera del Mar Ço es los Concellers â Cauall y los Diputats â peu Cada tribunal per si y alli aguardaren q̃ lo Señor Rey desembarcas; y pera q̃ desembarcas prengueren dos barcas y Clauaran i pots y las ajuntaran, que parexia que totas dos eran Una y Cubriren lo Empostat ab Un drap de brocat posanthi quatre Cadiras de Vellut Carmesi dos â Cada Cap y dos Coxins en estar apunt la barca la acostaren â la galera Real y lo Señor Rey saltâ en ella en Cos Vestit en Cos Vestit de plata y pardo acompanyat de alguns Grandes y anaren â la galera ahont estauo lo Arciduch y la Señora Infanta los quals en lo mateix punt desembarcaren posantse en dita barca y apres tots junts anaren â la galera Real a sercar la Senyora Reyna la qual baxa Vestida de encarnat y de la mateixa manera anaua la Señora Infanta y en arribar la barca en terra acostaranhi Un desembarcador de fusta ab dos graons fet â manera de Caualcador y per ell desembarcaren en lo mateix punt q̃ foren en terra si acostaren los Diputats donantlos a tots la benuinguda y besant las mans al Señor Rey y â la Señora Reyna y apres sen tornaren â peu Com eran Vinguts tornantsen en la mateixa Casa del General y Com foren fora de sa presencia tornaren â alçar las massas en essersen anats los Diputats si acostaren los Concellers los quals anauen Vestits ab las gramallas de Grana aforradas de pells que lo dia de Pasqua prop passat hauian dexat lo dol del Senyor Rey y feren lo mateix que los Diputats y en esser desembarcat

desembarcat lo Señor Rey feu la Ciutat altre Salua de arti-
lleria y de arcabuceria, y las Galeras no tiraren ales hores;
perque lo Señor Rey hauia manat q̃ ninguna Galera tirás
per venir las damas molt marcadas y ferlos dany lo tirar,
que per aqueixa resposta no tirá la Ciutat fins q̃ foren tots
en terra acostumant en semblants ocasions á tirar quant
treuan los peus de la Galera y feta tota aquesta Cerimonia
se posaren tots á Cauall anant primer molts Cauallers de la
terra á Cauall Cuberts y aprés venian los Verguers dels
Concellers descuberts ab las massas altas y aprés los quatre
Concellers ab Promenia ço es al Costat de Garau Saones Mari-
ner Conceller Quint anaue Mn. Jaume de Aguilar donsell
al Costat de Rafel Antich Mercader Conceller Quart, anaua
Mn. Pons de Peramola y de Vallterra donsell al Costat de
Mr. Juan Batista Llorens Conceller ters anaua Mn. Fede-
rich Pol donsell y al Costat de Mn. Pau de Fluviá donsell
Conceller segon anaua Mn. Pere Farreras Ciutadá honrrat
de Barª. los quals tots anauen á Cauall y Cuberts Aprés se
hauian posats alguns Grandes lo que Vist per los Conce-
llers separaran y no Volian Caminar y entesa per los Gran-
des la Causa sen anaren de aquell lloch y esperaren entre los
Caualls de la terra y los Verguers de Concellers y en aqueix
lloch restá lo Duch de Feria del que no se adonaren los
Concellers fins foren ya molt dintre de Ciutat, y per no mou-
rer questió no digueren res pus tambe lo Camí era Curt puix
també entrá Concellers y Rey no si pot posar ningú y aprés
del dit Duch de Feria deuant del Señor Rey anauen molts
alacayos Vestits ab librea groga ab faxas de Vellut Carmesí
y blanch y aprés Venia la Magt. del Señor Rey á Cauall Ves-
tit de plata y pardo Com está ya dit y á la sua Má esquerra

anaua

anaua un poch de respecte mestre Pere Benet Soler Doctor en medicina Conceller en cap à Cauall y Cubert y al entorn del Rey anauen molts patges ab la mateixa librea y altros Criats de la Casa del Señor Rey a peu y descuberts y aprés venia dn. Franch. de Rezach Roxas y Sandoual Marques de Denia Sumiller de Corps del Señor Rey y trás dell dn. Marques de Camarasa Capitá General de la Guardia y aprés venia una Carroça que la tirauan 6 Caualls y dins y anaua à la Popa la Senyora Reyna y à la Proa la Senyora Infanta lo Señor Archiduch anaua à Cauall vestit de Or y Vert al Costat esquerra de dita Carroça y tras dell venia à Cauall son Camarer dn. Dia Tristany y detrás venian altres Carroces en las quals anauen las damas acompanyadas de Cauallers Cortesans y ab aquest Orde entraren per lo Portal de mar y prenent per sobre la muralla à mâ esquerra anaren dret al pont y aqui se apeã y sen entrã en las Casas ahont acostuma de posar lo Virrey q. la una es del Bescompte de Rocaberti y la altre del Duch de Cesar las quals li tenien aparelladas prenent de mes auant totas las Casas de aquella Isla ab Ponts ques passaua à la Mercé ahont hoiren los oficis tot lo temps q. estigueren en la pnt. Ciutat conforme feren en lo any 1585 com vinguẽ ab lo Rey son Pare.

Diçapte à 15 de dit enuiaren tots los Tribunals de la pnt. Ciutat, que feran los Concellers los Diputats lo Brás militar, lo Capitol de la Seu lo Concell Real y los Inquisidors à Casa del Señor Rey pera demanarli licencia y hora pera poderli besar las mans y lo Marques de Denia los feu de resposta de part de Sa Magt. com no volia ninguna visita fins q. fos entrat ab la Cerimonia acostumada y q. després los ohiria y axis noy anã ningun Tribunal.

Dilluns

Dilluns á 17 de dit se ajunta lo Bras militar al Capitol dela Seu Presidint en ell don Joachim Carros y de Centelles Compte de Quirra pera tractar lo negoci delas Corts y axi determinaren de fer tres Embaxades la Una al Arcabisbe de Tarragona, altre als Concellers y altre als Diputats Suplicant á tots fosten Servits de Suplicar a Sa Magt. fos de son Rl. Servey Celebrarnos Corts y tots responguerен que en hauer jurat Sa Magt. y donada ley Suplicauen y en particular lay digué lo Arcabisbe aqui eran anats de part del bras militar don Pedro de Queralt Señor de Sta. Coloma Mn. Onofre de Argensola Señor de Argensola y delas Palargues y Mn. Geronim Vilafont los de resposta que ell ana quell punt estaua ajuntat ab tots los Prelats y Procuradors de Capitols ques trobauan en la pnt Ciutat que tambe auian feta altre Embaxada al Bras militar perq. fessan lo Mateix y que ell per sa part no faltaria fenthi tot lo possible.

Dit dia de dilluns se publicá per Ciutat Com lo Señor Rey lo endemá Volia entrar en la pnt Ciutat ab la Cerimonia acostumada pera Jurar no obstant q. los archs triumphals ni altres aparells que per dita entrada se feyan no estauen apunt si be si donaua tota la pressa posible y per dit efecte se feu crida per los llochs acostumats dela pnt Ciutat ab 10 de sis tabals acauall y de dotse trompetas apeu de part dels honorables Concellers anant ab sobre vestas o Cotas de domás Carmesi la qual notificaua Com la Magt. del Señor Rey dn. Phelip segon hauia determinat de Jurar lo endemá y per tant que totom fes nets tots los Carrers per allá ahont hauia de passar y aquells empaliats del millor modo que poguessen y q. passaria per lo Carrer del Hospital per quant tenia de entrar per lo Portal de St. Antoni

per

per la Rambla per lo dormidor de S.t Francesch, y en lo Pla en Un Cadafal gran faria lo Jurament acostumat pera hont manauen â totas las Confrarias hauer de ser â ferli la degudareuerencia ab los panons, y ab los Majors regositjos que fos posible y q.e de aqui tiraria per lo Carrer ampleauall y per los Cambis deuant Santa Maria, Carrer de Moneada y la Boria sota la preso y la llibretaria deuant S.t Jaume y deuant la Diputacio, y per deuant lo Palau Episcopal y per lo Portal Major entraria en la Seu dehont aprés de hauer prestat lo Jurament â la Iglesia, y Capitol y feta oracio sen tornaria per deuant lo mateix Palau y Diputacio Plassa de S.t Jaume, Casa de la Ciutat Regomi y per lo Carrer Ample se aturaria en la Casa de d.n Fernando de Cardona Almirante de Napols y Vuy son fill, o net d.n Anton de Cardona Duch de Cesar Soma y Braena y Señor de las Baronias de Bellpuig y que aqui se apearia y q.e per la dita nit y las dos seguents se fessen alimaries balls mascaras y altres regositjos Onests y q.e totom deix lo dol fent grans demostracions de Alegrias.

Dit dia de dilluns se tingue Concell de Cent per Cosas tocants â las festas Concorrents y tambe en ell firmaren sindicat als Venerables Concellers per lo dia q.e li tenia de prestar los homenatges y lo Jurament de fidelitat com es acostumat.

Dimars â 18 de dit entrâ lo Señor Rey ab la Serimonia acostumada en la p.nt Ciutat Co es q.e informat Sa Mag.t de tot lo Serimonial q.e en semblants Jornadas se acostuma per hauerlo demanat ell mateix per medi del Vicecanceller Couarruvies y sabut q.e la primera Cosa pus ales hores no Venia de Camí dret era anar â Valldonsella

enuia

Enuiâ â demanar licencia â dn Camilo Gutano Patriarcha de Alexandria Nuncio en España per la Santedat q̃ seguia la Cort y passaua en lo Palau Episcopal y obtinguda dita licencia sen anâ cerca del mitg dia per lo Portal de St Antoni â Valldonsella ab una carrossa q̃ la tirauen sis Caualls acompanyat del Marquês de Denia q̃ anaua ab ell dins la Carrossa y de alguns altres Cortesans. arribat que fouâ Valldonsella se apeâ de la Carrossa â mitg pati y aqui fou rebut ab la Creu alta per la Abadessa y monjas de dit Conuent anant ab alguns Capellans aportant lo Cap de la professo lo molt Rt. Pe. fra Pere Noguês Abat del monestir de Stas Creus Vestit de Pontifical ab diaques y gramial aportant ell mateix la Veracreu en la mâ lo qual en eserse apeat la adorâ lo senyor Rey y se posâ apres en lo gremial en la mâ dreta del Abat y procesionalment entraren en la Iglesia per lo portal del Pati y anaren al altar major y aqui se agenollâ en un setial que li tenian aparellat y ditas las Oracions per lo sobredit Abat; se alçâ Sa Magt de Peus y se posâ a la un canto de la grada del altar â la part del Euangeli y la molt Rl Sa de Vilaterta Abadessa de Valldonsella q̃ anaue al recibiment darrera totas las monjas ab Sa Crossa y Stola li volguê besar la ma y apres feran lo mateix totas las demes monjas y Sa Magt â ninguna la volguê donar ans com lay volian pendrer pera besar la retiraua en derrera fentlos reuerencia y inclinantlos un poch lo Cap y ab esta Cortesia rebê â cada una passadas q̃ foren totas las monjas sen entrâ dins lo monestir per lo Portal qui estâ sota del Cor y sen pujâ dalt en lo Cor y feu oraciô a Nostra Señora y de aqui sen entrâ en la Abadia â dinar y las mon-

jes

monjes se retiraren en lo altro quarto de la casa dexant Ubert lo Claustro alt y baix per los Cortesans.
Dit die al despres dinar los honorables Concellers se ajuntaren en casa de la Ciutat ab Promenia aportant las gramalles nouas de Vellut Carmesi aforrades de brocat de tres altos que lo Campera de or y lo alto de plata que per dita Jornada se hauian fetas y los Verguers las aportauan de tafatâ Carmesi ab las gorras altas de rissa q̃ may ni per semblants jornadas se hauian fetas si be apres q̃ los s.r Rey sen fou anat los feren tornar las gorras de drap planas y tots â Cauall y los Verguers ab massas altas y deuant ells los tabals, trompetas y Clarins tots Vestits de domas Carmesi y acauall y ab esta Cerimonia arribaren al Portal de S.t Antoni ahont aguardaren q̃ lo Senyor Rey arribás.

Lo Duch de Feria Olim Virrey hauia conuidats â tots los Cauallers y Ciutadans per sa casa per acompanyarlo â dit recibiment ahont acudiren tots y lo acompanyaren fins a Valldonsella y en esent arribats allí en lo mateix punt sa Mag.t se posâ ab la mateixa Carrossa y tots los Cauallers deuant â Cauall y en esser arribat al Cap del Cami deuall donsella q̃ entra en lo Cami gran q̃ va al Portal de S.t Antoni se apeá de la Carrossa y los Concellers se trobaren aquí apeu y li besaren la mâ y lo s.r Rey se posa á Cauall en Un Cauall ricament adornat y ell anaua Vestit riquissimament â tall de Camí ab Calsa tirada y ropilla tot brodat de or ab botas y mitjas blancas de daçota sombrero tot de brodader ab plomas y lo Cordô de diamans y lo boemio era de Sati Morat tot ell brodat ab moltas perlas fet ab molt artifici y primor y ab tanta riquesa q̃ apenas

se veya

se Veya lo Sati morat, era aforrat de brocadello de Or ab altos de fil de Or y tots los Grandes y Cauallers quil acompanyaven se eran tambe posats â tall de Camí Com si ales hores fossen Vinguts de nou en Bar.ª Los Concellers se posaren deuant a peu Cuberts yl acompanyaren fins al Portal per esser Curt lo trast y aquí se aturâ per a rebrer las Claus de la Ciutat y fou q.e de dalt sobre lo Portal baxâ Una bola gran p ma-grana q.e baxaua ab tant artifici que nos Veya Com la qual axi Com anaua baxant se anaua Ubrint Comensant per la primera Cuberta, y Com fou â mitg lloch se acabâ de Ubrir la segona, y Com fou endret del Señor Rey se acabâ de Ubrir la tercera y Isquê della Un minyô Vestit Com â Angel q.e aparaguê estaua al ayre per q.e sota dels peus no teniarés ab q.e stubat lo qual li donâ dos Claus deurades dient-li ab Veu alta, e Intelligible sense Cantar los seguents Versos.

— Barcino diues opum multis pulquerrima rebus
— aduentu leta est magne Philipe tuo
Hec tibi jam placuit puero Juveniq.e placebit
Hanc emere obtabas: Cum Patris ipsa foret
Hec tua jam nunch est tibi seruiat Usque
Tuisq.e parebit dictis Concilysq.e tuis.
Hec multa â Priscis accipit Regibus olim.
Abste plura tamen munera ferre Cupit
Hec tibi nunch Claues portarum tradit et optat.
Nostoreis annis te superesse Patri.

Y dits los sobredits Versos allargâ la mâ ab molta gracia y li donâ las Claus las quals prenguê de sas mans lo Señor Rey y las donâ en lo mateix punt al Conceller en Cap las quals prenguê ab molta reuerencia besantli la mâ. y lo

minyô

minyo sen torna à pujar tornantsen à Clourer la magra-
na de la matexa manera que quant baxaua lo Portal de
Sant Antoni nol empaliaran ni tampoch y foren los Perso-
natges y altres Inuensions axi com hauian fet lo any 1564
quant Vingue son Pare perq̃ ales hores lo Portal estaua de
manera q̃ hauia menester adorno y per esta ocasiõ lo ha-
uian acabat de manera q̃ Vuy esta ocupat accepto q̃
los Bultos no eran encara fets en las tres pasteras q̃ es-
tan sobre lo Portal si be y volgueren fer personatges
de Reys de Aragõ ab molts titols però per la breuedat del
temps no pogueren fer res mes del sobredit y axi se tin-
gueren de contentar de que fos tant solament obra no-
ua y en lo mateix punt q̃ lo minyõ sen fou anat o pujat
y lo Conceller en Cap hague presas las Claus de la mà del
Senyor Rey los altres Concellers posaren lo Señor Rey sota
del Talam lo qual era de brocat ras de or ab los toua-
llons de domàs Carmesi ab escuts dels Comptes de Bar.ª
y de la pnt Ciutat tots de brodador de or las sis vergas
del Talam q̃ eran dauradas aportauen los quatre Con-
cellers Cuberts del Cap y las dos altres Mn Pere Pau Bo-
let donsell y Mn Alexandre Cordellas Ciutadà honrrat
de Bar.ª y estos dos anauen descuberts en lo fre del
Cauall del Señor Rey posaren 2. cordons de seda Carme-
sina hu ala part dreta lo qual portaua junt al frè
lo Conceller en Cap Cubert tenint la mà esquerra al frè
del Cauall y las Claus que lo S.r Rey li hauia donadas
y ala part esquerra lin posaren altre portant lo Cap
dell Mn Pere Ferreras Ciutadà honrrat descubert y lo
restant de dits Cordons aportauan q̃ feyan Cor à modo de

ala

ala que aparexia molt bē y donaua molta Magestat y feren los Seguents anomenats per Concellers y representats als dela 24ª. de las festas los quals los aprobaran per bons.

Los portants los Cordons al frē del Cauall del Senyor Rey.

Part dreta Cauallers y Ciutadans

Lo Conceller al Cap al frē
Mn Federich Pol donsell
Mn. Geronim Riualler
Mn Franch. Vilana Ciutadans
Mn Pere Costa
Mn Vicens Castello dor. en media.
Consol de llotja per Ciutadā

~ Artistas ~

Juan Jala
Nadal Castellò
Pere Pau Sagrī nots-Rl.
Jaume Magarola apotecari
Miquel Mirō Silurgià

Esquerra mercaders

Mn. Pere Farreras Ciutadā
honrrat de Barª
Lo Consol mercader
Barthomeu Sala
Miquel Puigianer
Monserrat Llauaneras
Jaume Morillò
Perot Antich
Pau Farrer

Menestrals

Perot Ferrer
Magi Ferrer
Juan Font Calçeter
Barthomeu Castello Baster
Jaume Llopart boter.

Lo orde de la Caualcada fou que primer anauen tots los Cauallers de la terra aprēs venian tambē à Cauall los tabals trompetas y Clarins dela Ciutat vestits dela manera q̄ està dit y trās dell venian los tabals y trompetas del Senyor Rey tambē à Cauall y Cuberts com los dela Ciutat vestits dela librea del Senor Rey q̄ era groga blaua y vermella y aprēs venia Mn. Juan Dusay Veguer Ciutada

Ciutadá honrrat de Bar.ª y en aqueix endret Comensa-
ua la guarda de alabarders del Señor Rey anant á la
part dreta la Judesca y á la Esquerra la Española tots
Vestits dela librea del Señor Rey aprés del Veguer Ve-
nian los Cortesans y tras dells los quatre massers del S.l
Rey acauall descuberts ab las massas al Coll que estan
fetas Com Una Columna ab Una Corona real, o Imperial
al Cap axí Com las Columnas del nonplus Ultra del
Emperador Carlos Quint y detrás destos Venian los
Grandes á Cauall y tras dell molts patges descuberts
apeu y aprés Venien los quatre Reys de armas aca-
uall descuberts ab Unas Sobreuestas fetas Com Unas dal-
matiques però mes Curtas ab totas las armas Reals
qui prenian tota la Sobreuesta aprés Venia lo Marques
de Denia Camarer Major y Sumiller de Corps del S.l
Rey á Cauall Cubert ab lo estoch nu ab la má dreta arri-
mat al musclo y trás dell Venia y tras dell Venian los
Verguers de Concellers apeu ab las massas descubertas,
y apres Venia la Mag.d del Señor Rey á cauall debaix
del Talam Com ya está dit ab los Cordons al fre del
Cauall y aprés del Talam Venia tota la guarda española
á Cauall que eran mes de Setanta á Cauall ab Caualls
Vestits tots ab Unas Cotas llargues de los Colors del Señor
Rey y totas las Cotas aportauan petas de proua ab mo-
rrions al Cap de Infants ab moltas plomas ab llanças en
la ma y al erço dela Sella dos pedrenyals y Una massa
de armas y tras dells Venia molt de Poble.
Y ab aquest orde y Cerimonia entrá en la pnt Ciutat pa-
sant per lo Carrer del Hospital fins á la Rambla y aquí
girá á má dreta y tirá fins á la drassana y abans de
arribar

arribar à la drassana hauian feta los Diputats Una arcada o arch triumphal, que prenia Casi tota la Rambla de emplaria fet de Obra dorica ab tres portals y per lo del mitx passà lo Senyor Rey ab tota la sobredita Caualcada y per la breuedat del temps no pogué esser acabat de pintar ab lo modo y trassa que hauian donada per aq.s sols estaua pintat de gaspis de diferents Species y Colors que si haguessen tingut temps y Volian pintar per totas parts tot lo abolori de la Casa dels Comptes de Bar.a y Reys de Aragó antecessors de Sa Mag.t

Capitol de la fundació del Monestir de las Caputxinas de la pnt Ciutat

Estant Sas Magestats en la pnt Ciutat se fundà lo Monestir de las monjas Caputxinas Com en lo pnt Capitol Veurem y fou que Sor Seraphina que hauia molts anys que era Viuda y Viuia molt exemplarment y molt retirada en Companya de altres Personas recullidas desitjaua fundar Un monestir de Monges Caputxinas y arribant en la pnt Ciutat Sas Magestats tingué entrada ab ells y Conexentli sa gran Virtut li fer en moltas mercés Comunicantse ab ell ab molta familiaritat y llanesa per la qual tingué ella Ocasió de Comunicar los Sos pensaments y proposit de fundar Un monestir de Caputxinas pero que per sa pobresa no hauia pogut executar sos intents à la qual responguerен las Mag.ts dientli quell aparexia molt be dientli que li ajudarian y també Comunicà dit negoci ab la Marquesa de Monteclaros dueña de la Reyna Señora ya de edat y Viuda ab la qual trobà tant bon fauor que Comunicantho ab Sas Magestats y

ab lo

ab lo Nuncio y aparexent los â tots molt bé se feu dita Marquesa fundadora de dit Monestir Comprantli Unas Casas, al Carrer del Carme al Costat de la Riera den Prima qui eran de Juglar fentli en tot molta Charitat y fauor y desitjant Veurer posat en efecte dit negoci abans q̃ ella no sen añas de la pnt Ciutat, procurâ ab lo Nuncio ques Comensas â fer dita fundaciô donant forma y Clausura al dit Monestir.

Diumenge â 6 de Juny del pnt Any se feu la fundaciô de dit Monestir y fou que de la entrada de ditas Casas feren Iglesia posant lo altar al Cap ab Un Christo per Retaule digué la missa lo Illm y Rm Señor don Camillo Gayetano Patriarche de Alexandria y nuncio de España bencint en ella la Iglesia y Vestint los en hauer acabada la missa lo habit de Caputxinas ab las benediccions y Cerimonias que la Iglesia te asen yaladas pera Cosas Semblants y aprés los donâ â Combregar dexant lo Santissim Sagrament reseruat en la Iglesia acisti â esta Serimonia lo duch de Feria y lo Marqués de Monteclaros fill de la dita Marquesa y dita Marquesa y altros Cauallers Cathalans y Cortesans acabada la missa las tancâ dins dit monestir posant en ell Clausura. Manâ apres dit Nuncio als Pares Caputxins tinguesen Cartas dellas y fossen sos Prelats Confessant las y dient los Missa lo que ells resistiran molt per esser fora de son Institut y agrauant los lo Nuncio ab Censuras pera q̃ acceptasen dit Carrech li Suplicaren fos Seruit que alomenos nols obligas â Confessar las pus sabia que era tant fora de son institut pera q̃ las missas puix sa Senoria Illma homanaua ells las dirian y

axi

y axi lo nuncio per no inquietarlos fou content acceptaro de aqueixa manera y per no haueri ninguna professa entre ellas no pogueran posar la Casa ab lo orde y forma que requiria y axi los promete lo nuncio, y axi mateix la Marquesa de Monteclaros de ferlos Venir monges Caputxines de algun Monestir, y per q̃ dit negoci no tingue efecte enuiaren á Cercarne á Italia y per quant tenia de esser Cosa llanga y no sabian si Volrian Venir procurá dita Sor Serafina filla sua monge professa del Monestir de Sta. Elisabet de la pnt. Ciutat pogues axir de dit Monestir y anar á ser Abadessa y fundadora del pnt. Monestir de las Caputxinas de Bar.a

Diuendres á 18 de febrer del any Vinent 1600 isque de dit Monestir de Sta. Elisabet la sobredita Sor Estefania Serafina y aña al Monestir de las Caputxinas procuraren Un breu de Sa Santedat per a eximirse del tot de ditas monjas, y obtingut lo presentaren al Nuncio Successor del sobredit per quant lo dit dn. Camillo Gayetano ya sen era ternat en Italia y Vist axo per lo Nuncio posá á ditas monges de baix de la obediencia del Bisbe de Bar.a Vist axo per la Sor Estephania Serafina que las monges de Italia no Venian y sentint molt la absencia del Monestir de Sta. Elisabet ahont se era Criada determiná de tornarsen Com de fet ó posá per obra restant lo dit Monestir de las Caputxinas sens ninguna monge professa ni ab forma de poder passar auant que no ni Vingan de altre part lo que sia en son llock ne daré rahó ab lo fauor de Deu lo q̃ acerca de asso es q̃ Viuen ab molt exemple y recolliment Celebrant los officis y horas Canonicas ab molta deuocio esent superiora dellas la sobredita Sor Seraphina.

Capitol

Capitol de la extraccio de Diputats y Oidors

Dijous à 22. de Juliol del pnt Any se feu noua extraccio de Diputats y Oidors y foren los seguents.

Diputats.

Miser dn. Jaume Cordellas Canonge de Barcelona Diputat Ecclesiastich

dn. Juan de Vilanoua Señor de Molig natural de Perpinyà Diputat militar.

Mn. Andreu Reart Burges de Perpinyà Diputat Real

Oydors.

Miser Onofre Pau Salles dagà y Canonge de Bara. Oydor Ecclesiastich

dn. Joseph de Castell Senyor de Mayals natural de lleyda Oydor militar.

Miser Matheu Falguera natural de Balaguer Oydor Real al qual lo any Vinent ferenlo primer de Maig. Ciutada honrat de Bara.

Capitol del Jurament del Duch de Feria per Virrey de Cathaluña aprés de la anada del Señor Rey

Sempre que lo Rey entra en Cathaluña perdensos llochts. lo Priuilegi de llocts. y Cap. Gl. que si no es ab nou priuilegi nou poden exercitar dit Carrech y assi per dita raho prouehi Sa Magt. de Priuilegi noual mateix dn. Lorenço Suares de Figueroa y Cordoua Duch de Feria y Marques de Vilalba precehint pera naço tota la forma acostumada Com esta

Contengut

Contengut en lo Capitol 23 del dia primer de dit dietari pnt y per estar lo Virrey en Barna y no venir ales hores de Cami fou lo jurament ab la forma seguent.

Dissapte á 21 de Agost del pnt any anaren los Magnifichs de Concellers á Cauall ab agraduació á Casa del Virrey y lo acompanyaren á la Seu ahont prestà lo Jurament ab la forma acostumada y protestacions que en lo Citat Capitol se conté y ab la matexa agraduació lo tornaren acompanyar á sa Casa no apeantse may en ella y pus lo Virrey no venia de Cami com dit està noy aná ningun altre Tribunal sino lo Canceller y Regent ab tots los del Real Concell qui li anauen de darrera.

Capitol de Com Consegraren lo Altar major de la Seu

Diumenge á 5 de Setembre del pnt any fou Consegrat lo Altar major de la Seu de la pnt Ciutat, lo qual per hauerlo alsat y tret de sa forma lo Rt Bisbe dn Juan Dimas Lloris quant amplificá y renouá lo Tabernacle hauia la ara del altar perduda la forma q. tenia y per Consequent la Consegració q. de molt antich tenia y feu dita Consegració lo Illm. Señor dn Leonardo Vayro Bisbe de Pussol en lo Regne de Napols Italiá de nació lo qual venia de Castilla de Consegrar los altars de las Capellas del Escurial y estant en la pnt Ciutat aguardant embarcació per a Italia li Supca. lo Rt Capitol (per esser encara Sede Vacant) fes dita Consecració lo qual feu dit die seruant en ella lo orde passat en lo Pontifical Romá y torná dins la ara del altar ab una Capça de plom las matexas relliquias que y trobaren los anys passats quant moqueren dita pedra las

quals

quals abans estauan en Un Vas de terra possadas en lo pilar del mitg sota la ara del Altar y entre altres Reliquies, que y trobaren fou Una y molt particular de la Sanch de Sant Juan Batista las quals posaren a fagint ni de altres mes auant y ab lo lloch y forma sobre dit. Estaua lo altar major empaliat de la Empaliada major y abans de la Consecracio que Com fou acabada foran las Vuyt horas del mati estaua lo altar sens palit, touallas, ni Catifas y en hauerla acabada pararan lo altar major de dos graons ab molts Sants de plata y lo Pesebre en lo mitg y posaren lo palit major de brocat de tres altos y mentre açó se feya Cantaren en lo Cor las horas y acabadas feren la Professio acostumada y lo Bisbe se retirá en la Sacristia, y aprés de tot açó digué lo mateix Bisbe la missa major de Pontifical ab molta musica la qual se digué de la dedicacio de la Iglesia predicá á mitg ofici Un frare dominico acabada la missa Mn. Juan Castellar pre. y mestre de Cerimonias de la Seu se posá al portal de la part de la rexa de la Sacristia y publicá de part de dit Sr. Bisbe quaranta dies de perdo á tots los q. se hauian trobats pnts á tot lo sobredit. Los Consellers no si poqueren trobar si be foren Conuidats de part del Rt. Capitol per estar molt ocupats en Cosa de importancia.

Capitol de Com los Diputats enuiaren á demanar las Constitucions al Señor Rey y la resposta quels feu

A mitg setembre del pnt any Vist per los diputats lo quant tardauen a Venir las Constitucions determinaren

determinaren de escriurer Una Carta à Sa Mag.d en la qual li Suplicauan fos de Son R.l Seruey en manar enuiar las Constitucions fetas en las Corts del pnt any.

Dimecres à 6 de Octubre del mateix any reberen los diputats Una Carta de Sa Mag.d en resposta de la q.e li hauian escrita per los negocis de las Constitucions la qual es del thenor Seguent.

A los Venerable Nobles y Amados nuestros los diputados del General del Principado de Cathaluña y Condados de Rossellon y Cerdanya.

El Rey

Diputados agradesco os quanto es justo el zelo con q.e me Suplicays haga merced à esse mi Principado y Condados de inbiaros las Constituciones Capitulos y actos de Corte y redresso del general q.e se han establecido en estas Ultimas Cortes la qual se os remitirà con mucha breuedad y no se ha dexado antes por las muchas Ocupaciones de mi Viaje Dios ha que se platica con Ambrosio Espinola de Comprarle sus quatro galeras para mi real Seruicio y esta platica ha passado tan adelante que no es posible daros en este la Satisfacion q.e quisiere Yo tendrè Contentamiento y assi os lo encargo que quon quanta mas breuedad fuere posible deys Orden en q.e ese Principado y Condados gose del fruto q.e se espera de las galeras q.e han de tener procurando armarlas sin omicion y por el beneficio publico de essa Prouincia me seruireys en ella dada en Calatayud a 25. de setiembre 1599.

—Yo el Rey—

Vt.

Vt. Couarrubias Vicecanc.

don Petrus Franquesa Secret.

Capitol de Com la Mar enderroca la muralla de dauant del Monestir de St. francesch y lo dany que en dit Monestir feu

Dilluns á 15 de noembre del pnt any feu tant gran maror q. á la tarda de dit dia abans de enfoscar enderroca la Mar tota la muralla q. está de deuant del Monestir y Iglesia de St. francesch q. lo dany y enderroch q. hauia fet en lo any 1596 en lo tros de muralla que está deuant del hort de dita Casa com en lo Capitol 15 del primer llibre del pnt dietari está llargament contengut lo qual anaue ya adebantse fenthi molt millor muralla q. no estaua de abans y aqui noy feu ningun dany sino en lo tros q. restaua fins al endret del pla de St. francesch en lo monestir feu tambe gran dany perq. enderroca del tot fins als fonaments tota la Capella petita de St. francesch que estaua a la un canto del Claustre petit del Monestir la qual Capella y Claustro era tradicio molt antigua y certa que fundá lo mateix St. francesch al temps q. arriba y residi en Bar.a Com consta per memorias antiquissimas y autenticadas de Casa la Ciutat. Badá mes auant dita maror totas las parets de la Cuyna de dit monestir y lo Refetor y dormidor nou, feu tambe tant gran mouiment com si fos estat terratremol quant

Cayguè

Cayguē tot lo Sobredit andarroch pero fins lo dia de Vuy per la misericordia del Señor no ha fet mes Mouiment. descalsa tambe y descubri molta part dels fonaments de la Iglesia los quals estan fets ab tanta perfeccio y fortaleza perq. Van enbiaxats y fent Una gran punta dintra de la mar fets tots de pedras molt manudes posades ab molta argamassa y altrebatum que apar obra molt perfeta y Imperteribble y tementse los frares, q. si no se remediaua prest seria en gran detriment del Monestir procuraren q. lo Virrey escriguēs a Sa Mag.t perq. fos de son R.l Seruey manas als Concellers remediasen prest lo dany lo q. Sa Mag.t feu encontinent y axi o escriguē als Concellers la qual Carta es del theror seguent.

A los Amados y fieles nuestros los Concelleres Consejo y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Bar.a

El Rey

Amados y fieles nuestros Por Carta del Duque de Feria mi Lugartz.te y Cap.n G.l e entendido no sis displacer mio el notable danyo q. de nueuo ha hecho Una tormenta en las murallas de la Marina de essa Ciudad derribando gran pedaço dellas y el peligro Con q. se està para q. sean mayores si no se atiende al remedio de aquello Con gran Cuydado y prestera Y deseando Yo por lo q. amo à la dicha Ciudad y al bien y acrecentamiento della que sin perder tiempo y sacando fuerças de flaquesa se ponga el remedio q. Conuenga le escriuo q. trate Con Vosotros lo q. de ell entendereys sere muy seruido quedandole entera fe y Credito y Conciderando

Con

Con la atencion q̃ es razon q̃ deueys á la Conseruacion seguridad y beneficio de essa Ciudad y tomando parecer y Cuydado en las Personas muy platicas y intelligentes q̃ se hallaren de lo q̃ Conuenga hazerse aquello se executará Con la presteza q̃ el Caso requiere pues quanto mas se tardará tanto mayor será el danyo y la impossibilidad de remediarlo q̃ aunq̃ en ello hareys lo q̃ os toca y es proprio de Vuestros Oficios lo tendré en particular seruicio. Dada en Madrid á 18 de xbre. 1599.

Yo el Rey.

Vt. Couarruvias Vicecanq.
Vt. Comes Generalis Thes.
Vt. Baptista Reg.
Vt. dn. Monserrat de Guardida Reg.
Vt. Clauero Reg.
Vt. dn. Petrus Sans Reg.
Vt. dn. Juan Sabater

Gassol Protonotarius

Y llegida dita Carta anaren á Casa del Virrey lo qual los digue en summa de part de Sa Magt. lo mateix que la Carta Contenia y pochs dies despres feren posar ma en reparar lo dit enderroch fent una muralla molt gran ab uns esparons molt grossos y especos per la part del terraple y dexant los enderrochs de la muralla en los mateixos llochs ahont eran Cayguts que seruexen ara per reparo de la mateixa muralla.

Capitol de Com isqueran dos monjas del Monestir de Sta. Elisabet per anar á Monblanch.

Dimecres á 17 de Noembre del pnt. any isqueran del

Monestir

Monestir de Sta. Elisabet de la pnt Ciutat Sor Catherina Segura y Sor Margarida Sansona Monges professas per anar á Monblanch per Causa q̃ en lo Monestir de Monblanch de Monges de Sta. Clara si hauian mortas dos Monjas que los anys passats y heran anadas del Mateix Monestir de Sta. Elisabet pera posarhi la observancia per esser las Monges de Monblanch Claustrals y demanar ellas matexas la reforma y per eserse mortas las primeras Com dit està y las que y restauan eran monges Jouens y las demes Nouicias; anaren las sobreditas las quals lo dit dia a las deu horas isqueren de dit Monestir de Sta. Elisabet acompanyant las da. francisca de Cardona y de Eril Rouira y da. Catherina de Babau y de Salbà y des de la porteria ahont las aguardaren q̃ isquesan las acompanyaren á la mateixa Iglesia ahont ohiren missa la qual los diguè lo Rt. Pe. fra Benet de Salbà Comissari de la Prouincia y en ella los donà á Combregar y acabada la missa se posaren en Cotro en Companya de ditas Señoras y sen anaren á Visitar las Monges dels Angels y aprés anaren á alguns altres Monestirs de Monges de la pnt Ciutat y dinaren en Casa de da. Catherina de Babau y aprés per sas jornadas arribaren en Monblanch.

Capitol Com lo Cardenal don Ernando Ninyo de Gueuara arribà en la pnt Ciutat que tornaua de Roma.

Es estat descuyt de posar lo pnt Capitol en aquest lloch; perq̃ seruato Ordine tenia de ser abans q̃ los dos precedents y perq̃ nou aduerti fins q̃ hagui acabat de escriurer lo altro ne feta aquesta nota y satisfer al lector.

dimars

Dimars a 2 de Noembre del pnt any arriba en la pnt Ciutat ab 4 galeras lo Cardenal dn. Ernando Niño de Gueuara q. tornaua de Roma y Venia en España per Inquisidor major della, tiraren las galeras en q. Venia quant foren deuant Bara. y lo Baluart de mitg jorn respongue per esery lo Cardenal ab sinch pessas y lo Baluart de la draçana q. està à Carrech del Sr. Rey respongue ab 4 pessas lo q. no acostuma de fer los Inquisidors ab gran acompanyament lo aguardaren al Moll y en esser desembarcat li donaren la benuinguda y lo Volgueren acompanyar, però ell se posà al Cotxe ab lo Virrey quel era axit à rebrer y ells sen tornaren y lo mateix dia ab lo mateix acompanyament lo anaren à Visitar en la Casa del Virrey ahontposaua.

Dimecres à 3 de dit lo Visitaren los Concellers y Diputats cada Tribunal per si fent à tots lo Cardenal grans Cortesias y agrahintlos molt la Visita.

Dit die à la tarde juntament ab lo Virrey paseja ab Un Cotxo per Bara. y ana à Visitar la Casa y presons de la Inquisició com à Inquisidor major.

Pochs dias apres dn. Miquel de Alentorn Caualler del habit de St. Juan Comanador de Masdeu y dn. Phederic Dupalau acompanyats dels Accessors de la Diputació anaren ab Embaxada per part dels Diputats al dit Cardenal fentli à saber com estas Ultimas Corts Celebradas per Sa Mag. en la pnt Ciutat als Cathalans los hauia Concedit moltas perrogatiuas y Priuilegis tocants als Inquisidors y tornat à lloch moltes Cosas que los Inquisidors de Cathaluña se hauian Usurpat estirant la Jurisdicció mes del q. podian en Criminal y Ciuil y ab altros molts abusos; en gran perjudici de Sa Magt. y dels Barons y Poblat en lo pnt Princi-

pat

Principat y Comptats y q̃ Sa Mag.t se era obligat de escriurero á Sa Santedat y tractarho ab lo Inquisidor major quant seria en España y axi suplicauen á Sa Senyoria Ill.ma fos seruit de remediar dits negocis y agrauis que los Inquisidors, ó sos Ministres per ells feren y q̃ confiauan pus tenian tanta Justicia los faria tota merce Respongue lo Cardenal á dita Embaxada que era Verdad q̃ Venia en España para seruir dicho Cargo y q̃ en todo lo q̃ se le ofreciera por este Principado lo haria con mucha Voluntad porq̃ queria mucho á los Cathalanes, y ab esta resposta sen tornaren y la referiren als diputats aprés dins pochs dias sen anà dit Cardenal en Castella.

Capitol com los Diputats reberen la primera Vegada las Constitucions

Dijous á 18 de 9.bre del pnt. Any lo Virrey enuia á sercar los Diputats als quals anaren Concistorialment en Sa Casa y quant foren allí los donà las Constitucions de part de Sa Mag.t y Una Carta y ells digueren que las mirarian y quant foren á la Diputació Ubriren la Carta la qual es del Thenor seguent.

A los Venerable Nobles y Amados Nuestros los Diputados del General de Cathaluña y Condados de Rossellon y Serdanya.

Yo el Rey

Diputados he firmado las Constituciones Capitulos y actos de Corte que con acuerdo y Voluntad de los tres

Brassos

Brassos de este mi Principado y Condados se establecie-
ron las Cortes que les hice merced de celebrarles en esta
mi Ciudad de Bar.ª en los meses de Junyo y Julio deste
año y el expectable mi Vicecanceller ha firmados los
Capitulos de Corte como es costumbre y por su propria
persona ha acistido á la comprobacion assi de las
Constituciones como de los Capitulos de Corte con que
estoy satisfecho que van con la puntualidad fidelidad
y verdad que se deue. he los mandado remitir al Ill.e
Duque de Feria mi Lugartj.e y Cap.n G.l con orden q.e os
los entregue y vosotros los recibays de su mano con el
reconocimiento q.e se acostumbra y por ser tan conue-
niente como necessario para la administracion de
la Justicia su publicacion; os pido y encargo q.e dando
entero credito al Duque sin perder ningun tiempo las ha-
gays publicar y imprimir q.e por el beneficio Universal
de esse mi Principado y Condados en efectuarlo assi de
más de cumplir con vuestra obligacion me hareys muy
accepto seruicio en auisarme dello. dada en Madrid
al 1. de Nouiembre 1599.

Yo el Rey

V.t Couarruvies Vicecanj.a

Don Petrus Franquesa Secretj.a

Diuendres 19 del mateix ne reberen altre de Sa Mag.t la
qual en summa contenia que donasen al Marques de
Denia al Vicecanceller al Reg.t Sabater á d.n Pedro Fran-
quesa y al Secretari Muyel los diners q.e la Cort los ha-
uia asenyalats anomenant en particular tots los so-
bredits en la dita Carta la qual per no contenir altre

Cosa

Cosa y esser molt llarga no la he Volguda posar de verbo ad Verbum Com fas de las altres y la data de ella es de Madrit de 30 de Octubre.

Diçapte à 20 del dit mana lo Virrey al quite las Claus de la Sala gran ahont estan los notaris Reals q̃ està deuant la seu q̃ la Obris perq̃ Volia ques comensàs a fer negoci y ell com es oficial dels Diputats per raho de dit Carrech los o anà à dir y ells li manaren q̃ nos mogués de la Diputacio fins à Veurer lo ques tenia de fer, y axi en lo mateix punt li feren Una embaxada de tres Personas Una de Cada estament dientli de part dels Diputats Com hauian entes q̃ sa Ex.ª hauia manat Ubrir la Sala y q̃ la Audiencia fes negoci y q̃ li Suplicauen fos seruit de aguardarse alguns dias fins haguesen Comprouadas las Constituciens ab los Processos q̃ estauen en poder dels Notj. que feren dels tres Brassos y q̃ en esser Comprouades y vehent q̃ venian de las acceptarian y q̃ aprés se poria fer negoci axi com antes (apres de Corts generals) es acostumat de ferse. à las quals paraules respongué lo Virrey dient que sa Magestat pretenia q̃ las Virrey Constitucions eran Validas y se tenian de guardar del dia de la Conclusiò de las Corts en auant y que ell ya las hauia acceptadas y q̃ axò bastaua y q̃ si ells las Volian fer mirar q̃ las mirasen però q̃ tenian de acceptar encontinent lo que sa Mag.t enuiaua de qualseuol manera q̃ Vingués y q̃ nos tenia de Creurer q̃ sa Mag.t ni sos ministres enuiasen Cosas q̃ no fosen molt autenticas y Verdaderas y q̃ la terra patia tardança tant en fer negoci y q̃ ell no Volia aguardar mes y ab aquesta resposta sen tornaren y la

referiren

referiren en Concistori la qual sentiren molt los Diputats com era raho; pero podent no volgueren procehir de fet si no q. digueren al qui te Carrech de Ubrir la Sala que la Ubris q. ells entretant Veurian lo remey que si tindria de donar y axi la Sala for Uberta y se Comensa á fer lo negoci.

Dit dia enuiaren los Concellers altre Embaxada al Virrey per lo mateix efecte y ell los enuia la mateixa resposta q. als diputats.

Dilluns á 22 de dit enuiaren los Diputats á m.n Jaume de Aguilar y am.n Joseph de Bellafilla donsells al Virrey dientli Com en las Constitucions q. Sa Ex.a los hauia donades de part de Sa Mag.t y faltaue lo q. tocaue al negoci del breu dels Ecclesiastichs y lo Capitol, o Capitols dels Inquisidors y lo Procés Comu del Protonotari y lo nou redrés del General y Casa de la diputació y q. fos seruit de manar los enuiar á sercar als quals respongué lo Virrey dient que feya molta marauella y q. tenian molta raho y q. ell y enuiaria ab la major breuedat posible y ab esta resposta sen tornaren aprés anant mirant las Constitucions trobaren algunas Cosas mudades per la qual Cosa y hagué moltas demandas y respostas las quals per no esser de molta Importancia no las posaré. Vist per los diputats que lo Virrey no procuraua en remediar dita falta y q. de enuiaren alguns Correus ab Cartas per Sa Mag.t representantli la falta de tot lo sobredit y entenent q. tampoch nou negociauen bé per esta via determinaren enuiarhi un Embaxador Com en lo Capitol tercer

del

referiren en Concistori la qual segon llibre Veurem ab alguna part dels procehiments de dit negoci que per esser tant llarchs no acabaran de Continuarse en lo dit Capitol ni quiçà ab lo altre.

Capitol Comprenguer en pocessio del pnt Bisbat per don Alfonso Coloma

Diumenge primer del Aduent à 28 de noembre de dit any se tingué Capitol à las 11 horas aprés de mitg dia acabat lo ofici lo qual se tingué à Instancia del Inquisidor Alfonso Marquès y ell Com à procurador del molt Ill.e y R.t Señor d.n Alfonso Coloma Bisbe de Bar.a Valencià de nació germà del Compte de Elda y Canonge q.e era estat de la Seu de Lisboa en Portugal y Ultimament de la Seu de Ciuilla y Congregat dit Capitol presentà en ell las butllas del Bisbat q.e lo Santissim Pare N. Clement octau hauia enuiades al dit d.n Alfonso Colona pera Bisbe de Bar.a las quals presentà dit Inquisidor juntament ab las procuras q.e de dit Señor Bisbe Venian remesas à ell y à d.n francesch Oliuò de Aluernia Ardiaca de S.ta Maria y à m.r Paulo Plà Canonges los dos de Bar.a pera pendrer pocessio en son nom del pnt Bisbat y lo R.t Capitol las Comete pera q.e las mirasen los Reuerents Miser Pere Pau Cacador dor en drets y à m.n fran.ch Pons d.or en S.ta Theologia y Canonge los dos de Bar.a ab lo orde que lo Capitol acostuma.

Dit dia al després de dinar entre las tres y las quatre de la tarda acabadas las Vespras se tornà à juntar lo

Reuerent

Reuerent Capitol y en ell feren relació los Sobredits Commissaris Com las butllas y procuras Venian ben despedidas y en Continent ho feren á saber als dits procuradors y en particular al Inquisidor que no era en Capitol: los quals en continent demanaren los donassen la pocessió per son Principal y lo Capitol respongué que era molt Content y axi en lo mateix punt los Sobredits Ardiaca de Sta Maria y lo Canonge Paulo Pla anaren á sercar á la Inquisició al dit Inquisidor y lo acompanyaren al Capitol y estant de dins feren tot lo q. en semblants actes es acostumat hauent prestat primerament las Caucions y firmadas las Cauthelas dels drets q. en la Iglesia se han de pagar y fet totaçó arriba la Creu de Benefeciats ab llums y tot lo Clero de la seu Procesionalment á la porta del Capitol y en lo mateix punt lo Cabiscol y Sustentor entonaren lo Te Deum laudamus y los Canonges se posaren en orde acostumat trás dels Beneficiats y proseguint dit Te Deum anaren procesionalment á la Iglesia aportant lo Cap de professó lo Inquisidor que anaue en lo mitx dels dos Sobredits Commissaris Com á acistents del Capitol y entrant per la Iglesia lo Orga reprengué lo Te Deum y tocaren totas las Campanas esquellas y rollos de la Iglesia y Campanars responent totas las Parrochias y Monestirs de la pnt Ciutat y ab lo mateix orde pujaren al altar major entrant per la part de la Sacristia ahont se atenollaren y feta oració lo Inquisidor y los Comissaris anaren á la Cadira de pedra q. está trás del Tabernacle y lo Inquisidor se asegué en ella in Signum pocessionis Episcopatus acentantse al seu Costat y acistintli en açó y en tot lo demés del pnt acte los

Sobredits

Sobredits Commissaris aprés aná al altar major lo qual descubri y Cubri en señal de pocessió y de aqui procesional-ment Sen pujaren per la part del Orga y Sen anaren á las fonts baptismals ahont estauan dos Candeleros encesos y lo Inquisidor las Vbri y tocá la aygua ab la ma dreta y apres las campa aprés ab lo mateix Orde Sen anaren al Cor y lo Inquisidor se asentá á la Cadira Pontifical y los Comissaris al Seu Costat y los demés Canonges y Beneficiats se asentaren en las altres Cadiras de vna part y de altra y estant aqui acabaren lo Te Deum y aprés Salua-dor Coll nots pub. de Bar.ª y escriuá del Capitol en Vir-tut de las Butllas Apostolicas fent ostenció palesament de ellas Intimá y notificá á tot lo Poble que de aquella hora en auant tinguesen y reuerenciasen al Molt Ill.e y R.t Señor D.n Alfonso Coloma per Verdader Bisbe de la pnt Iglesia y encontinent li donaren la pocessió de las bossas com una Canonical y de pedris donada dita pocessió la Creu Sen torná á la Sacristia ab la major part del Clero y lo Inquisidor ab los Comissaris y ab la ma-jor part dels Canonges y alguns Beneficiats anaren al refetor del Canonge ahont li donaren pocessió del pa Canonical de aqui aná al Palau Episcopal del qual també prengué pocessió tancant y Vbrint algunas por-tas y aprés prengue pocessió de totas las Corts q̃ estan-dins dit Palau Ço es Vicariat, taula dels Testaments oficialat y presons tancant y Vbrint las portas de di-tas Corts q̃ estan dins dit Palau Ço es en Senyal de po-cessió y fet aço Sen torná al Capitol ahont Sense estar ajuntats los Canonges dit Inquisidor com á Procura-dor particular per en aço a soles anomenat de dit Se-

nyor

Señor Bisbe anomena y Crea per Vicaris Generals y oficials de dit Señor Bisbe als Rs. dn. francesch Oliuo de Aluernia Ardiaca de Sta. Maria y a Miser Paulo Plá Canonges de dita Seu y de tot lo demunt dit Contengut en lo pnt Capitol ne fou lleuat acte per lo mateix Saluador Coll nots. de Bara. y lo Inquisidor Sentorna á Sa Casa.

Capitol de la extraccio de Concellers de la pnt Ciutat en dit any.

Dimars á 30 de Noembre del pnt any dia de St. Andreu Apostol Se feu noua extraccio de Consellers y foren los Seguents.

1 Mosen Miquel Monserrat Grau Ciutadá honrrat de Bara. Conceller en Cap

2 Mosen Juan Francesch Rossell dr. en medicina Conceller Segon

3 Mosen Juan Desperes donsell Conceller ters.

4 Pau Ferrer Mercader Conceller quart.

5 Juan Font Silurgiá Conceller quint.

Capitol de la entrada que feu en la pnt Ciutat lo Rm. Bisbe don Alfonso Coloma.

Entenent lo Rt. Capitol de Bara. que lo Señor Bisbe era ya exit de Valencia ahont se era ya Consegrat lo primer diumenge del Aduent prop passat á 28 de Noembre determinaren qs. quatre Canonges de dit Capitol anasen á rebrerlo y li donasen la benuinguda de part de tot lo Capitol, per quant entenian era entrat á Cathaluña.

Cataluña

Diumenge á 5 de desembre del pnt any per Orde y determinació del Rt. Capitol de Bara. partiren de la pnt Ciutat quatre Canonges qui foren Mn. Julio Cordellas Cabiscol Mn. Bernat Oliua Mn. Miquel Ferrer de Busquets y Mn Pau de Barthomeu acompanyats del Sindich de Capitol y del Majordom de la almoyna y de Molts Criats Seus pera rebrer y acompanyar dit Señor Bisbe q. ya tenia auis que era dins de Cathaluña y anaren dret á Vilafranca de Panadés perq. tenia de passar per alli y quant foren á Vilafranca los dos q. passaren per alli, qui foren lo Cabiscol Cordellas y lo Canonge Barthomeu restaren ab lo Majordom de la Almoyna pera aparellarli la Casa de dita Almoyna que lo Capitol te en Vilafranca y los altres dos q. foren Mn. Bernat Oliua y Mn Miquel Ferrer de Busquets passaren auant fins á encontrar a dit Señor Bisbe lo qual trobaren á Cambrills y alli li donaren la ben Vinguda de part de tot lo Capitol rebentlos ell ab molt amor y Cortesia y lo acompanyaren fins á Vilafranca ahont lo isqueren á rebrer los altres dos Sobredits Canonges que eran restats en Vilafranca.

Diuendres deu de dit arribá lo Sr. Bisbe en Vilafranca de Panadés ahont li feren los Jurats de dita Vila molt gran recibiment axintlo á rebrer molt lluny de la Vila y de més auant Isqueren los Sobredits Canonges y Capellans de part de la Comunitat de la Seu Sta. Maria de la Mar Sta. Maria del Pi y St. Pere de las Puellas besantli las mans y donantli la ben Vinguda de part de ditas Comunitats rebent á tots ab molt amor y Voluntat y Volentsen ells aprés tornar nols o Volgué Comportar ans be los pregá quel acompañasen fins á Barcelona

fentlos

fent los ell lo gasto tot lo Camí En Vilafranca posá en la Sobredita Casa de la Almoyna ahont los Canonges lo regalaren molt â ell y â tots los q.s anauen en Sa Companyâ.

Disapte â 11 de dit parti de Vilafranca acompanyat de tots los Sobredits Canonges y beneficiats y molts Criats que en Sa Companya aportaua fent lo Camí pera Barcelona.

Diumenge â 12 de dit entra dit Señor Bisbe en la pnt Ciutat ab lo Orde y Serimonia Seguent Ço es q.s dit dia dinâ al Hospitalet ahont lo isqueren â rebrer los Inquisidors Mosen Marquês lo qual dinâ ab ell y en hauer dinat se posaren en lo Cotxe en q.s lo Inquisidor era Vingut y feren lo Camí de Bar.a y en esser arribats sans lo Señor Bisbe Isquê del Cotxe y sen entrâ en Una Casa que estâ al Camí y los Inquisidors tiraren dret â Barcelona y en dita Casa lo anaren â Visitar alguns Cauallers y Ecclesiastichs y al Cap de Una estona sabent que lo Capitol lo Venia a rebrer se posá â Cauall y se posá en lo Camí ahont arribaren los Canonges Capitolarment ab lo Vadell deuant ab Massa alta y lo mestre de Cerimonias ab lo Baculo acompanyats de altre part de tots los Pabordes domers y beneficiats de la Seu y li donaren la benuinguda fent lo arrahonament miser Paulo Plâ Canoge y oficial Seu Sobredit que aportaue lo Cap del Capitol als quals rebê ell ab molta Cortesia y amor y apres posantse lo dit Vicari General al Seu Costat y los demés deuant lo acompanyaren dret â Barcelona y fins que los Diputats arribaren los quals

per no

per no trobar exemplar en la diputació de q.ells isquesen
à rebrer Bisbes de Bar.ª estigueren ab pensament si exi-
rian, o, no y casi determinantse de no axir: Però en la Seu
los amostraren exemplars antichs com en semblants oca-
sions eran exits y també com los anys passats eran exits
à rebrer lo Arcabisbe de Tarragona d.n Juan Terés la pri-
mera vegada q.e vingué y axi ab estos exemplars isque-
ren acompanyats dels oficials de la Casa ab massas altas
de deuant Concistorialment il reberen més enllà de
Proensana acompanyantlo fins serca de la Creu Cuberta
ahont lo isqueren à rebrer los Concellers ab agradua-
ció tornantsen de aqui los diputats y los Consellers se
restaren ab ell posantse à la mà esquerra lo Conceller
en Cap ab las altres personas agraduades y ab d.n Miquel
de Piños y de Fonollet Compta de Vallfogona se posaren
de deuant y ab est Orde y Serimonia acompanyats de
moltes atxes que hauian fetas aparellar los Concellers
per esser ya de nit entraren per lo Portal de S.t Antoni
passant per lo Carrer del Carme, Porta ferrissa, per la
Plassa noua y sota la Volta del Seu Palau ahont se apeà
perq.e isqué aqui lo Capitol y Clero de la Seu ab Creu alta
procesionalment ab la Bandera de S.ta Eularia y Gam-
fanons y aqui reberen dit Señor Bisbe ab lo Orde y Ce-
rimonia acostumada y ell se posà dins lo gremial y Can-
tant lo Te Deum laudamus procesionalment anaren
à la Seu entrant per lo Portal major en lo qual per la
part de defora estaua empaliat ab dos emperials y
hauian posat un Sitial en lo qual se agenollà y adorà
la Veracreu y aprés dona aygua beneyta y aprés sen
tornà al gremiel y ab lo mateix orde entrà per la Seu
reprenent

reprenent los Orguens lo te deum laudamus y tocant totes les Campanes y rotllos de la Iglesia y ya en entrar per lo Portal de S.t Antoni tocaren totas las dela Seu ab totas las demes de las Parrochias y Monestirs de la pnt Ciutat y passant per lo mitg del Corpuja al altar major ahont feu Oracio agenollat ab altre Citial que li tenian ya aparellat y entretant acabaren lo Te Deum laudamus y apres digueren Una antiphona ab Versets y lo Canonge Misser Pau Cassador q aportaua lo Cap dela Professo digue la Oracio y apres lo S.r Bisbe ne digue altre de S.ta Eularia Com es acostumat y acabada dona la benediccio Episcopal pontificalment y apres la professo sen torna a la Sacristia y ell ab los Concellers baxa a S.ta Eularia ahont feu Oracio y apres sen puja y sen ana a la Capella de S.t Pacia ahont esta soterrat lo Bisbe lloris son Predecessor y en lo dit Vas feu Una absolta resada y de aqui per les Claustres sen ana a sa Casa ahont lo acompanyaren los Concellers y Canonges la Seu estaua ampaliada de ampaliada major ab los rollos encesos y la lluminaria de nostra S.a estaua sobre las rexas de las escalas de S.ta Eularia ab moltas atoas per las retxas de totas las Capellas de la Seu.

Dilluns a 13 de dit dia de S.ta Lucia ana a dir missa a S.ta Eularia y a presencia en Capitol ahont lo reberen los Canonges per Osculum pacis y apres digue als Canonges que ell tenia ganas de fer Un aniuersari per la anima del Señor Bisbe lloris y que y Volia predicar y los Canonges digueren quen gustarian molt y axi li feren fer Un Cadafal alt de Seto Vuyt gradas al Costat dela Cadira Pontifical al Cap del Cor

per q

perque digué que volia predicar ab acistencia ó acistents.

Dijous á 16 de dit se feu lo sobredit aniuersari al qual acis-
tiren lo Virrey y Concellers Conuidats que y foren per lo dit
Señor Bisbe y ell digué la missa de requiem de pontifical la
qual se Cantá á Cant de Orga y acabada se feu una absolta
general y aprés se despullá de las Vestiduras Pontificals y
se posá la Capa de Cor y senpuja en lo dit Cadafal lo qual
estaue ampaliat y Cubert de Imperials y se asegué en una
Cadira de Vellut morat tenint de dauant un Citial del
mateix sobre del qual estaua un missal Ubert y á la sua
ma dreta estaua Dn. francesch Oliuó Ardiaca de Sta. Ma-
ria y á la esquera Mn. Sebastiá Más Ardiaca de Besos y
Canonge de Bara. acentats ab uns bans Cuberts de Vellut
Carmesi y detras dell estauen molts Criats y familia de
sa Casa y ab aquesta grandesa predicá un sermó molt ce-
lebre en alabanças del Bisbe mort. lo dia de St. Esteue vi-
nent predicá ab lo mateix aparato no predicá més ab
aquesta autoritat per hauerne murmurat alguns ig-
norants que no saben la autoritat ab q. los Bisbes tenen
de predicar conforme está en los Pontificals y axi per ser
persona tant abonada no volgué predicar més de aquexa
manera sino q. predicaua ab las tronas Ordinarias com
qualseuol altre predicador tenint solament deuant á
la trona un Coxi ab lo missal desobra Ubert.

Capitol de Com se predicá en la seu to de Barcelona lo sermó primer de las festas mouibles

Dijous á 6 de Janer del pnt. any dia dels Reys se Cantá en

la

la Trona de la Seu de la pnt Ciutat acabat lo Euangeli de la missa major abans que lo Sacerdot no entonás lo Credo lo Sermo de las festas mouibles conforme está en los Pontificals y Ordinaris Romans; lo qual Cantá Mn Bernat Oliua Canoge de la Seu Vestit ab Sobrepallis y Capa pluvial y acabat lo Sacerdot entoná lo Credo proseguintse la missa auant com es acostumat predicá a mitg ofici lo Señor Bisbe y per esser la primera Vegada q. dit Sermo se Cantá ne Volguda fer aquesta nota en lo pnt dietari la qual Cosa ab algunes altres q. en lo mes de Maig del pnt any Veurem feu y Ordená lo Capitol de la Seu á Instancia y pregarias del Señor Bisbe.

Capitol en lo qual se prosegueyx la recepció de las Constitucions.

En lo Capitol 22 del llibre quart del pnt dietari se ha tractat de com los Diputats reberen la primera Vegada las Constitucions fetas en las proximas Corts y de com per no Venir tant auctenticas y Verdaderas com era raho se feren alguns procehiments pera remediar dit negoci y entre los altros se resolgue de enuiar hi Embaxada la qual procurá destorbar lo Senyor Rey y sos Ministres com en lo pnt Capitol Veurem asenyalant per dit effecte á dn Christofol Gallart tant solament.

Diumenge á 16 de Janer del pnt any parti de la pnt Ciutat ab molta pressa pera Madrit lo dit dn Christofol Gallart Embaxador dels Diputats pera tractar dits negocis y procurar lo de las galeras q. la Cort hauia asenyalat de fer q. tampoch en las Constitucions no venia ben despedit.

Dilluns á 24 de dit reberen los diputats Una Carta de Sa Magt. del tenor Segt.

A los

A los Venerable Nobles y Amados nuestros los diputados del General de Cathaluña.

El Rey.

Diputados por Carta del Duque de Feria mi Lugar.te y Cap.n G.l tengo entendido q.e tras hauer tantos dias q.e está en Vuestro poder el Original de las Constituciones, y Capitulos de Corte que se os Concedieron en las Cortes que Celebramos en el año passado en essa Ciudad de Bar.a no se an aun imprimido ni puesto en execucion lo q.e Causa no poco daño al bien Comun, gouierno y administracion de Justicia; pero q.e sobre Ciertas discrepancias q.e en ello hallays Con los processos de los Escribanos de los brassos pretendeys de recurrir á mi por el remedio, y hazer sobre ello Embaxada, y q.e para escusar los gastos y pesadumbres q.e desto pueden resultar os auia propuesto que se nombrasen por el y por Vosotros algunas personas para q.e entre ellas Conferiessen que justificacion y substancia tiene Vuestra pretencion para q.e Conforme á ella se pudiesse tratar del remedio, y pareciendome que esto está muy puesto á la razon y lo Contrario seria muy Voluntario, y ocasionado para hazer gastos superfluos en tiempo que el General está tan exausto de dinero y Cargado de obligaciones para Cumplir Con el Seruicio q.e se me hizo y otros gastos forçosos y Cada dia se pueden ofrecer tocante á la Seguridad y beneficio publico de essa Prouincia. Confio q.e Como Personas tan zelosas desto y de mi Seruicio seguireys este Camino Como mas saludable assi en respecto de dichos gastos Como del escandalo q.e Causan estas Embaxadas en la Prouincia dando Con ellas entender al Pueblo q.e se les hace agrauio en lo q.e no le

hay

hay y para escusar todo esto escriuo al dicho Duque q̃ os represente lo que del entendereys encargamos y mandamos q̃ dandole entera fe y Credito hagays en esto lo q̃ os propuse pues queriendolo mirar en buenos ojos hallareys q̃ todo lo q̃ esta en el quaderno q̃ se os enbio es lo Cierto y Verdadero y q̃ no ay otro original ni en aquello puede hauer mudança ni se ha de regular el Processo y papeles q̃ estan en poder del Protonotario con los de los Escriuanos de los brassos en q̃ de Ordinario se hacen tantos descuydos sino q̃ essos se han de regular con los otros q̃ son solos los q̃ hacen fe como de Escriuano de las Cortes q̃ aunq̃ en esto hareys lo q̃ deueys lo recibire de Vosotros en accepto seruicio. dada en Madrid á 12 de Enero de 1600.

Jo el Rey

Vt. Couarruvies Vicecs.
Vt. Comes Generalis Thes.
Vt. dn. Monserrat de Guardida Regs.
Vt. dn. Joannes Sabater Regs.
Vt. Baptista Regs.
Vt. dn. Petrus Sans Regens.

Gassol Protonotz.

La qual Carta los donà lo Virrey de sas mans en sa Casa ahont eran anats Concistorialment per hauer los ell enuiats á sercar y aprés los digué de paraula de part de sa Magt. q̃ en summa era lo mateix q̃ la sobredita Carta contenia y los diputats feran de resposta que ya Veya sa Exa. que era Impossible reuocar la embaxada ni Comprauar las Constitucions per quant hauia algunsanys dias q̃ dit dn. Christofol sen hauia anat y sen hauia aportadas las Constitucions.

Dimecres

Dimecres á 26 del mateix responguerен los diputats á Sa Mag.t á la sobredita Carta per Un Correu q.e li feren q.e en summa li escriuian lo mateix q.e hauian respost al Virrey.

Diuendres á 28 del mateix estant molt afligits los Diputats de la Carta de Sa Mag.t feren eleccio de Persones donant los raho del sobredit Contengut en lo pnt Capitol y altro Citat y las diligencias q.e hauian fetas y de pnt feyan pera dit negoci y entre las altres q.e foren elegides foren lo S.r Bisbe d.n Alfonso Coloma Bisbe de Bar.a y d.n Diego Ramon Rolch de Cardona y Cordoua Duch de Cardona y tots foren de parer q.e se aguardas la resposta de d.n Christofol Gallart.

Diçapte 26 de febrer arribá Un Correu en la pnt Ciutat lo qual hauia enuiat dit d.n Christofol Gallart ab Cartas suas pera los Diputats en las quals los escriuia dientlos Com hauia parlat llargament del negoci de las Constitucions ab Sa Mag.t y quel hauia remes al Vicecanceller y q.e hauia donada la Carta q.e sen hauia aportada dels diputats pera Sa Mag.t en sas mans proprias y q.e en lo mateix punt que lay hagué donada la llegi dos Vegadas arreu y q.e Creya q.e tot tindrá a bon succes y de aquesta manera anaren temperant lo negoci fins en Agost no succchint en aquest temps Cosa q.e de notar sia pera dit efecte si be per no fer tants Capitols de Una matexa Cosa en Un mateix any posaré tot lo succchit pera dit negoci en lo pnt Capitol encara q.e entre tant succchiran altres Cosas diferents Com atras Veurem.

Dimars á 8 de Agost del pnt any anaren los diputats

Concistorialment

Concistorialment á Casa del Virrey quels havia enviats á Sercar y quant foren alli los digué de part de Sa Mag.t que ya era Cayguda la altre paga del Servey de las Corts y q.e de Continent la pagasen ab pessas de quatre perque las galeras que les hores se trobauen en lo moll de la pnt Ciutat se lan tenian de portar en Italia y les donã lo Sindicat de part de Sa Mag.t pera poder manlleuar axi com se ordena en las Corts y los diputats feren de resposta q.e ells o mirarian y lin tornarian resposta y apres sen tornaren en la diputació ahont mirant dit Sindicat Veren q.e no Venia ben despatxat perque estaua firmat tant solament per d.n Pedro Franquesa Protonotari del Señor Rey y no Venia ab lorde q.e era menester y Vist axó feren de resposta ab embaxada al Virrey dientli q.e no podian soltar los diners q.e no tenian encara las Constitucions y tambe perq.e lo Sindicat no Venia ben despedit ni ab la forma acostumada per quant tenia de ser feta assi en Bar.na firmat de tots los tres notaris q.e eren estats dels tres braços de les Corts y apres firmat per lo Senyor Rey y per los demes del Concell de Aragó q.e se ha acostumat de firmar en los Privilegis y Cartas Reals y q.e no estant ab esta forma lo Sindicat era nulla y no sen podia servir y axi lo Virrey ohitaçó los encarregã quel fessen assi ab la forma q.e tenia de estar y q.e ell lo escriuria á Madrit y q.e li diguesen lo q.e ell tenia de fer perq.e Vingues ben despatxat y noy hagues altre Consulta y axi fou fet y per esta Volta no soltaren los diners del Servey lo q.e lo Rey senti molt Conforme o significa ab la Carta que pera dit efecte enviã y tambe perq.e no Volian pagar los diners al Marques

Marquès de Denia ni als altros aqui asenyalà la Cort
Com auant Veurem.
Diuendres à 25 de dit enuia lo Virrey à Sercar los Di-
putats los quals y anaren Concistorialment y en essent en
sa Casa esenti lo Virrey debaix de Un docer en mitg
del Canceller y Regent y alguns altres del Concell los di-
gue en escrit ell mateix lo paper lo qual en Suma Conte-
nia las quexas q. Sa Mag.t tenia dells perq. no hauian bol-
gut pagar al Marquès de Denia à d.n Pedro de Fran-
quesa y als altres oficials q. hauian Seruit en las Corts,
que residian en Madrit anomenats per Sa Mag.t lo q. la
Cort los hauia asenyalat majorment hauent pagat als
altres oficials de dita Cort q. la terra hauia anome-
nats Carregant los molt ab paraules pesadas y prouescu-
sadas amenaçant los ab Castich riguros de part de Sa
Mag.t y ab ella sentornaren à la Diputació ahont la des-
cloqueren y es del Thenor Seguent.

A los Venerable Nobles y Amados Nuestros
los Diputados del General de Catha-
lunya y Condados de Rossellon y Serda-
nya.

El Rey.

Diputados hase recibido Vuestra Carta de Ocho del
pnte que dio d.n Christoual Gallart y aunq. quedo
Yo muy asegurado y Satisfecho de la mucha Voluntad
y amor q. Generalmente todos los de esse mi Principado
y Condados tienen à mi Seruicio y q. nadie se auentajarà
mas q. ellos en las Ocasiones q. se ofrecieren y desto
ay tantas experiencias y Yo lo tengo muy pnte para hacer-
les fabor y merced en todo lo q. hauiera lugar pero tono
quedo

Pero no puedo dexar de marauillarme mucho de Vosotros que me representays los grandes daños y inconuenientes q̃. han resultado y resultan de no hauerse imprimido ni executado hasta ahora las Constituciones y Capitulos de Corte que se Concedieron en las Cortes q̃. Celebrè en esta Ciudad Como sabeys se os entregaron por el Duque de Feria mi Lugartiniente y Cap.n G.l despachadas en la forma acostumbrada y deuida muchos meses hay Vosotros tomando motiuo de algunas discrepancias q̃. en ellas decis q̃ hay las bolueis aqui y haueys Visto de tanta dilacion en enuiar los papeles tocantes á esto q̃. se puede justamente decir que toda la culpa es Vuestra y assi pudieys escusarlo que decis y mucho mas q̃ por esta Causa no teneys forma para acudir á la forma de la paga del Seruicio q̃ en dichas Cortes me está Concedido pues hauiendo pagado la primera paga deste Seruicio que era la mayor sin representar el Obstaculo q̃ hagora poneys se vé quan Voluntario y aun desacabado termino es decir q̃. no podeys pagar el Seruicio sin q̃ vengays las Constituciones en lo qual y en hauer pagado solamente á los habilitadores nombrados por los Braços Supremo y no á los q̃. Yo nombrè teniendo todos Vn mismo derecho, ni tampoco á los d.os del Consejo los Salarios de la sentencia que se dieron para los de la Tercera Sala Hendo los deuidos ni á otros sus remuneraciones y trabajos: se hecha bien de ver q̃ no se Camina Como se deue y se hauia de esperar sino q̃ tienen mas fuerça los fines particulares de algunos de vosotros q̃. la razon y esto se Comprueua mas Ser assi pues la oferta del Seruicio no fuè Condicional Como por la Copia della Vereys Y por q̃. mi deseo es Vsar de toda be-

nignidad

Benignidad y Clemencia Con mis Vassallos y particular-
mente Con los q̃ son tan fieles Como los de essa Prouincia y
porq̃ no Caygays otra vez en semejantes segueras he queri-
do aduertirlo para q̃ entendays q̃ si huviera desorden en
mala manera de proceder en los negocios sereys Vosotros solos
la Causa dello y no el Principado q̃ esse no tiene la Culpa y
que en los q̃ al pñte se tratan y se ofrecen procedays Con tan-
ta Concideracion tiento y reuerencia Como deueys y q̃ no
os aprouecheys dela autoridad delos oficios para desui-
aros desto y hazer Cosas q̃ se deuen escusar de tratar ni
querays Vsurparos tanta autoridad q̃ Confiados della os
dexeis lleuar del parecer de algunos que tienen por blanco
su proprio interes (q̃ entiendo bien quien son y los fines q̃
lleuan) sino q̃ todo Vaya endesado al beneficio Uniuersal
dela Prouincia y a mi seruicio porq̃ quando otra Cosa hi-
zieredes y os desuiaredeis del Camino drecho dela ra-
zon y Justicia q̃ es lo q̃ se ha de seguir y no Como agora q̃
Veo q̃ se asoman Cosas q̃ Van torcidas q̃ pondre de Ve-
ras la mano en ello q̃ sea Castigo para Vosotros y exemplar
á otros pues se á lo q̃ se estiende Vuestro ministerio y
lo q̃ es de mi obligacion y assi os encargo y mando q̃ mi-
reys mucho en el proceder de todas Vuestras acciones y q̃
sobre esto deys entera fe y Credito al dicho Duque y os
asegureys que Con breuedad se os enuiaran dichas Cons-
tituciones y Capitulos de Corte y q̃ se hará en lo q̃ me su-
plicays y lo demas que fuere en beneficio y prouecho de esa
Prouincia todo lo q̃ huviera lugar y merece su gran fi-
delidad y amor. Dat. en Valadolid á 17 de Agosto
1600.

Yo el Rey

Vidit

Vt. Couarruvies Vicecanq.
Vt. Comes Generalis Thes.
Vt. de Guardiola R.
Vt. Baptista Regens,
Vt. dn. Juan Sabater R.
Vt. dn. Petrus Sans Reg.

Gassol Protonotj.

Y en esser llegida en Concistori la Sobredita Carta ne feren grandissim Sentiment y tractant dit negoci se resolgueren de escriurer â Sa Mag.t dientli en descarrech dells per lo q.e en la Sobredita Carta los Carregaua que si no hauian pagats los diners â las Sobreditas personas es per haueri dicentiments en Contrari y tenirlos Sa Mag.t per bons puix auia escrita alguns Cauallers en particular que lsalçasen y que per esta raho no Volian pagar dits Salaris perq.e quant ells Serian fora del Carrech los nepodian Visitar y que si hauian pagats als oficials de la Corta nomenats per los Braços era esser aqueixa la Consuetut y no haueri ningun dicentiment ni impediment al Contrari lo q.e no era dels altres y aquesta resposta y altres Semblants escriguenen â Sa Mag.t y al Capt de pochs dias reberen lo Sobredit Sindicat ab la forma q.e era menester y axi li pagaren la Sobredita paga del q.e Sa Mag.t gusta molt y tambe reberen lo nou redres lo qual Vingue ben despedit y ab ell feren la Visita dels diputats y ohidors passats

Dilluns â 9 de Octubre de dit any Vist per los diputats lo quant Sa Mag.t Sentia que nos pagasen los diners al Duch del Erma Olim Marques de Denia al qual lo hauia fet duch del Erma Compta Solament q.e era y als altres oficials de la Cort que Sa Mag.t hauia Senyalat determinaren pagar per lo p.nt al Duch del Erma

tant

tantsolament donant esperanças farian lo mateix per auant ab los altres puig saberen q̃ encara q̃ y hagués disentiments Sa Mag.t los aseguraua q̃ nols ne vindria ningun mal ni dany, ni serian visitats y axi ò intimaren los diputats à D.n Fran.co Agullana y à M.n Alos Colom donsell procurador del sobredit duch per dit efecte del q̃ Sa Mag.t rebé tant gran contento que escrigué una carta als Diputats en agrahiment de la dita determinació.

Dilluns à 30 de dit reberen los diputats una carta de Sa Mag.t per las rahons sobreditas la qual es del thenor seguent.

A los Venerable nobles y Amados nuestros los diputados del General de Cathaluña y Condados de Rossellon y Serdanya.

El Rey

Diputados. En lo q̃ los dias passados me escriuisteys que la paga cayda del seruicio se pagaua con breuedad y el Duque de Feria me ha auisado q̃ ya el dinero está en la tabla de esa Ciudad paraque se pueda librar à quien fuere seruido y con lo q̃ hagora me escriuis con vuestra carta de dies deste que en ese Concistorio se hauia determinado q̃ al Duque del Erma se le pagasse la remuneracion que se le senyaló en las Cortes que celebré en esa Prouincia; quedo muy asegurado como siempre he estado q̃ hauiades de acudir con gran voluntad à todas las cosas de mi seruicio y à las q̃ os pidiere y lo q̃ à cerca desto haueys determinado no solamente lo aprueuo y tengo por bien pero os lo agradesco mucho y tengo en accepto seruicio y todo lo demás que me

que me ofreceys con tanta Voluntad es deuido á la q̃ con razon á esa Prouincia, y confio q̃ pues las mismas causas militan con los demas q̃ esperan las remuneraciones que se les ofrecieron por los Brassos hareys lo mismo con ellos como os lo encargo mucho y por lo q̃ podria ser que con los q̃ tan Voluntariamente han querido contradecir tan justa y honrrada deliberacion y la q̃ espero hareys con los demas pues todo es Una misma causa pretendiesen calumpniar esto con motiuo de q̃ se os pedirà en la Visita, ó altramente aunq̃ no creo q̃ haurà ninguno tan malo intencionado q̃ en cosa passada por los brassos y aprouada por mi y mandando la cumplir y por consiguiente hay obligacion para q̃ se haga y de castigar á quien lo contrario dixesse se atreua â intentarlo pero en caso q̃ lo hisiesse des de ahora tomo este negocio por mio para sacaros â pas y â saluo y asegurar como aseguro â Vosotros y â Vestras Personas y haziendas para q̃ en ningun tiempo podays sobre ello recibir daño ni ser molestados si no emparados y fauorecidos como lo merece Vuestra Voluntad y la justificacion del negocio y al zelo q̃ mostrays á las cosas de mi seruicio de q̃ me quedara la memoria q̃ es razon para hazeros la merced y fauor q̃ mereceys dada en S.to Lorenço á 20 de Octubre 1600.

Yo el Rey.

V.t Couarruvies Vicecanj
V.t Comes Generalis Thes.s
V.t de Guardiola Reg.s

V.t Captesta Reg.s
V.t d.n Juan Sabater Rj.s

Gassol Protonots.

Dit dia de dilluns ne reberen altre los Diputats de d.n Cristofol Gallart dient los en summa en la carta que era

tant

tant lo Contento que Sa Mag.t y los del Concell de Aragõ havian amostrat ab las deliberacions que los diputats havian fetas q̃ tenia Confiança molt prest de esser despedit ab las Constitucions de la manera y ab Cumpliment que assi se desitjaua però tot foren esperanças Vanas perq̃ no las rebeeren fins en lo mes de Febrer del any es deuenidor y foren tan dolentas y pitjors que aquestas primeras Com auant en son lloch se dirà q̃ per esser Cosa tant llarga me es estat fercos ferne altres Capitols.

Capitol de Com foren publicats en la pnt Ciutat Uns Cartells per raho de la Butlla de la Cruzada

Es acostumat per los Romans Pontifices durant lo any sant En Roma sospendrer tots los perdons y Indulgencias de totas las altres parts del Mon Com de fet ó feu tambe lo Santissim Pare Nostre Climent Octau ab Un breu q̃ manà despedir per dit efecte dat en Roma à 30 de Octubre del any 1599. proposat lo qual breu, per no entendrer lo alguns de la Manera ques tenia de entendrer pretengueran declarar y publicar alguns perdons y indulgencias axi en la pnt Ciutat de Bar.a Com fora della pretenent q̃ lo sobredit breu de Sa Santedat per quant parlaua generalment no derogaua als altres particulars. Altres Volgueren entendrer lo dit breu ab tanta puntualitat y rigor q̃ deyan y afirmauan que la Butlla de la S.ta Cruzada per lo pnt any 1600 era nulla y de ningun Valor los quals enganys entesos per los Comissaris de la Cruzada y Vehent los inconuenients y errors que de la Una opinio y de la altra se

podian

podian seguir manaren despedir y publicar los seguents Cartells per a remediar los inconuenients q̃ de las sobreditas opinions sen podian seguir declarant al Poble lo intent del breu de sa Santedat.

Diumenge de la Septuagesima à 30 de Janer del pnt any fou publicat en la pnt Ciutat per part del Comissari de la Santa Crusada Un Cartell en fauor de dita Crusada lo qual es del thenor seguent.

Nos Paulo Pla doctor en quiscun dret y Sebastiã Mãs Ardiaca de Badalona y Dn Jaume Cordellas tambẽ en quiscun dret dor diputat Ecclesiastich en lo pnt triennal del General del Principat de Cathaluña Canonges de la Seu de Barª Jutges Commissaris y executors Apostolichs de la Butlla de la Sta Crusada y de Composiciõ per autoritat Apostolica dats Creats deputats y subdelegats en lo dit Principat de Cathaluna y Comptats de Rossellõ y Serdanya. Per quant nos som Informats q̃ algunas Personas han posat y posan dupte en la Predicaciõ y publicaciõ de la Sta Butlla de Crusada y de Composiciõ q̃ ara se ha Comensat à predicar dient y pretenent q̃ per lo Jubileu Santissim estan generalment suspeses totas las gracias, e Indulgencias de q̃ han resultat y podrian molts danys e inconuenients à la bona disposiciõ de dita Sta Butlla de Cruzada y Conseuulla q̃ encara q̃ per ser Com es la Concessiõ della per Butlla plomada y per dita rahõ no ser Compresa en la suspenciõ general del dit Jubileu Santissim Tota via la Santedat de Nostre St Pare Clement Papa Octau q̃ al pnt regeix y Gouerna la Sta Sede Apostolica hauent Concideradas las Causas tant justas y necessarias per las quals la dita Sta Crusada es estada Concedida e tan importants

importants á la defensa de la Sta. fe Catholica Comes á tots notori; ha declarat ab son Breu particular dat en Roma á 30 de octubre prop passat q. no obstant la suspenció del dit Jubileu santissim te per be y es sa intenció que se predique y publique liberament lo pnt any de 1600 la dita Santa Butlla de Crusada y de Composició y la dita publicació y predicació tinga son degut efecte Com si no fos any de Jubileu y pugan gosar y gosan las Indulgencias y facultats de aquella totas las Personas que hauran presa y pendran la dita Sta. Butlla de Crusada y de Composició. Perço nos Volent prouehir y no donar lloch á Seblants inconuenients y reparar dits danys hauem manat expedir las pnts — ab thenor de las quals per la auctoritat Apostolica á nos Comesa de q. en aquesta part Volem Usar y Usam Vos diem y declaram la sobredita declaració de sa Santedat per son breu particular damunt declarat exortant y expressament manant á tots los faels Christians axi homens Com dones de qualseuol estat grau, o Condició q. sian q. no posen manera de dupte ningun en las sobreditas Cosas ans be si algu, o alguns gosaran y presumiran temerariament posari dupta algú (lo q. nos Creu) Volem Ipso facto ser declarats per excomunicats Com nos en las pnts los declaram nunch pro tunch per tals la absolució dels quals reseruam á Nos manant á tots y qualseuols Rectors domers, Vicaris, Prelats, Priors, Sacristans y altres Curats de animes axi Seculars, Com Regulars de qualseuol Monestir y Iglesia en pena de excomunicació Major que axi o publiquen y diuulguen en esas Iglesias en la missa matinal y major lo diumenge aprés q. las pnts Vos seran presentades Com axi Conuinga al Seruey de Deu y de Sa Mag. y bona direcció de dita Sta. Cruzada. dada en Bara. á 21 de Janer del any 1600

Paulus

Paulus Pla Comissarius Apostolicus — Sebastianus Mas Com.ᵒ Ap.ᵒ
Dⁿ. Jacobus Cordellas Com.ˢ Apost.ᶜᵘˢ
Nullus amoueat Sub pena Excomunicationis majoris
De mandato predictorum
Galcerandus Franciscus Calopa
Not.ᵒ pub. Barne ac Scriba nego-
tiorum Bullæ Sanctæ Cruciatæ.

Capitol de Com la Señora Reyna dona Margarida estant en la pnt Ciutat promete als frares de St. Francisco de Paula de esser Patrona y fundadora de dit Monestir

En lo Capitol quart del llibre segon del pnt dietarise ha Vist Com los frares de St. Francisco de Paula hauien dexat lo Monestir que estaua ya principiat deuant la Creu trancada fora del Portal nou per las rahons y Causas en dit Capitol donadas y mudarense en lo Carrer de St. Pere mes alt ahont de pnt estan procurant apres ab los Concellers quels Comprasen lo Monestir y Iglesia q̃ hauian principiat en lo Sobredit lloch la qual Cosa aparexent be als Concellers y que dita Casa seria de algun Servey à la Ciutat particularment per hauersan ya Seruit la Ciutat de Hospital o Casa de Conualecencia lo any 1589. al temps que y hauia pesta en la pnt Ciutat lo proposaren en lo Concell de 100 lo qual tambe per las matexas rahons los aparegue be y determinaren ques Comprâs ab tal y emperò que los frares procurasen primer licencia de Sa Santedat pera proferar dita Iglesia per si acâs la Ciutat haguês menester pera Cosas seglars y axi tornaren esta resposta als frares los quals procu

raren

procuraren dita licencia pero per mes que fesen no la pogueren alcançar plenament si no ab certas condicions las quals als Concellers nols estigueran be y axi dexaren estar dita compra.

Al temps que la Señora Reyna estigue en la pnt Ciutat lo any passat aña á visitar la Iglesia y Monestir de St. Franco. de Paula al qual prengue molta deuocio y vista la Iglesia y monestir y sa pobresa tenian perq. encara no hauian feta, ni gayra be comensada los promete de eserlos Patrona y fundadora de dit Monestir la qual ofenta acceptaren los frares de bona gana y comensant á tractar dit negoci li digueren los frares com desitjauen vendrer lo Monestir q. hauian principiat deuant la creu trencada als Concellers y q. per no hauer pogut ells alcançar breu pera aprofanar la Iglesia nol hauian volgut comprar y q. axi suplicauan á Sa Magt. fos de son Rl. serue y manar als Concellers la comprasen y entes aço per la Sa. Reyna o enuiá á dir als Concellers per Joan Rius de Velasco son secretari al qual feren de resposta q. tots desitjauan seruir á Sa Magt. pero q. ells a solas no upodian fer sens lo concentiment del Concell de 100 y q. sabian q. ya altros Concellers passats hauian proposat al dit Concell y lo Concell hauia determinat q. sempre que los frares obtinguesen breu pera aprofanar dit Monestir y Iglesia queu comprasen y q. tornant aquesta resposta als frares procuraren un breu pera dit efecte lo qual no vingue ben despedit sobre dita terminacio axi com la Ciutat volia y no pogueren fer dita compra; pero que en virtut de la sobredita determinacio, y per desitjar seruir á Sa Magt. sempre q. los frares o altre per ells alcansasen dit breu ells estauen promtes en comprar

Comprar dit Monestir y Iglesia perq̃ de altre manera no tenian forma pera fero y ab esta resposta sen torna dit Secretari

Anats que sen foren ses Magestats de la pnt Ciutat y desitjant los frares de St Francisco de Paula que la Señora Reyna posas en execucio sos Sants y bons intents y lo quels havia promes de serlos fundadora del Monestir determina lo Corrector de anar a Castella pera solicitar dit negoci lo qual fins lo dia del Monestir Vuy que haya prop de tres anys no ha tingut ningun efecte y no obstant la determinacio de Concell per la Compra del Sobredit Monestir y la resposta que los Concellers havian donada al Sobredit Juan Rois de Velasco Com de part de la Senyora Reyna los o ana a pregar procuraren de Sa Magt una Carta per los Concellers peraq̃ fesen dita Compra.

Per los primers de Febrer reberen los Concellers una Carta de la Senyora Reyna per lo Sobredit negoci la qual es del thenor seguent.

A los Amados y fieles Nuestros los Concelleres Consejo y hombres buenos de la Ciudad de Bar.a

La Reyna

Amados y fieles Nuestros el Corrector del Monasterio de San Francisco de Paula de essa Ciudad ha venido assi y significadome la necesidad de aquella Casa y suplicandome que os escriba paraq̃ se aiude a tomar lo que os escriua este Convento solia habitar fuera de la Ciudad Como me dicen estaua tratado y determinado por el Consejo de Ciento y este mismo entiendo q̃ os dixo de mi parte Juan Ruis de Velasco mi Secretari y

Como

Como hauia acceptado el Patronado de esse Monesterio por la deuocion q. Yo tengo al Bienauenturado San Fran.co y á su orden y assi deseo q. se atiende y augmente en esa Ciudad y fauorecerlos en lo q. se ofreciera para esto pues esta tambien á todos y q. Vosotros por Vuestra parte lo procureys y pedeys ajudays assi alo q. toca á esta Casa como en lo demas q. dello me tendre por muy seruida para faboreceros y hazeros merced dats en el Pardo á 26 de Henero de 1600

Yo la Reyna
Juan Ruiz de Velasco.

Y rebuda la dita Carta fou llegida en Concell de Cent lo qual determiná lo Mateix que la Primera Vegada y axi ho responqueren á la Senyora Reyna y á dit negoci no sen parla mes restant los frares fins lo dia de Vuy q. es per los darrers de Setembre de lo any 1601 sens vendrer dit Monestir ni hauer posat ma encara la Senyora Reyna en la Obra de dit Monestir del Carrer de S.t Pere ni asenyalarse en ninguna Cosa per Patrona ni fundadora dell.

Es de aduertir que la sobredita firma de la Señora Reyna y las demes del Senyor Rey que Vuy Viu axi las passadas com las esdeuenidoras son contrafetas dels originals ab la major brevedat y fidelitat ques estat posible he volgut fer aquesta nota per a q. an restás memoria al lector.

Capitol de Una Carta que reberen los Concellers del Senyor Rey per Causa de Uns diners que li hauian amparats en la taula de la Ciutat

Per los primers de febrer del pnt any reberen los honorables Concellers Una Carta de Sa Mag.t per Causa de Uns diners que la Ciutat havia dexats à la Señora Emperatris d.a Maria Tia y Auia del Señor Rey quant en lo Janer del any 1582. dita Señora passa per la pnt Ciutat Venint de Alemanya fent manlleuta als Concellers de dotse mil lliuras de las quals ne havian ya Cobradas sis milia las quals havia pagades lo Señor Rey mort son Pare Germà de dita Señora Emperatris prometent pagarles totes quant la Ciutat las dexà y Vehent los Concellers lo quant se tardava en acabar de pagar havent las demanades moltas Vegadas determinaren de emparar tretse milia lliuras q.e lo Señor Rey tenia en la Taula del Cambi de la pnt Ciutat fins y à tant que fossen pagades las sis milia q.e restaven à deurer Com de fetse feu axi, lo q.e entès per Sa Mag.t los escrigue la Seguent Carta.

A los Amados y fieles nuestros los Concelleres Consejo y hombres Buenos de la nuestra Ciudad de Bar.a

El Rey.

Amados y fieles Nuestros al Duque de feria mi lugar tiniente y Cap.n General escriuo q.e de mi parte os hablè lo que del entendereys acerca del ambargo que tencis puesto en las treze mil libras que por mi quenta estan en la tabla de la Ciudad para hazeros pagados de las seys mil libras que decis se os quedan deuiendo de las dose mil q.e prestasteys à la Mag.d de la Emperatriz mi S.a quando los años passados passò por aqui encargos mucho quedandole entera fè y Creencia tengays por bien de alsar dicho

embargo

Embargo para q. sin dilacion ninguna se puedan lleuar en Perpinyan en donde tanto se son menester para la seguridad de aquella Plassa pues en la paga dellas no habrá dilacion ni dificultad y puntualmente se cumplira el orden q. sobre ello hauemos dado no embargante q. no me tocaua a mi á pagarlas ni conforme á esto se podian enbargar q. en q. assi lo hagays como yo confio lo recibiré en accepto seruicio dada en el Prado á 29 de Enero 1600

Yo el Rey

Vt. Couarruvias Vicecans.q
Vt. Comes Generalis Ihes.q
Vt. de Guardiola R.s
Vt. d.n Juan Sabater R.s
Vt. Baptista Reg.s
Vt. d.n Petrus Sans R.s

Gassol Protonots.s

La qual Carta en hauerla rebuda los Concellers comunicaren dit negoci ab lo Virrey axi com sa Mag.t deya ab la sobredita Carta y anantse tractant dit negoci apres de moltas dadas y presas vehent lo Virrey q. los Concellers no volian desistir en cobrar las sis milia lliuras se auingueren q. la Ciutat cobrás sis milia lliures y alçaren la empara á las set q. restauan en taula y axi fou fet y la Ciutat per esta via fou acabada de pagar de aquest deute.

Capitol de Com forentrets los hermanos de Juan de Dios del hospital de la misericordia y desterrat del tot de la pnt Ciutat y Bisbat

En lo Capitol quart del llibre tercer del pnt dietari se ha vist llargament tot lo succes dels hermanos de

Joan

Juan de Dios des de q. arribaren en la pnt Ciutat fins a q. foren desterrats los hermanos Castellans del pnt Bisbat y tot lo demes succehit en dit negoci fins a q. los Administradors demanaran al Señor Bisbe dn Alfonso Coloma anomenat Administradors en dit Hospital.

Dimars a 22 de febrer del pnt any anant Jo a Casa del Señor Bisbe per negocis meus me digue q. li fes pler de tornar a pendrer Carrech de Administrador de dit Hospital y prouisor dels hermanos a la qual Cosa me escusi molt Contantli tot lo q. me hauia succehit ab ells en temps del Señor Bisbe lloris no obstant lo Costat y fauor q. dit Señor Bisbe me feya; pero ell de ninguna manera me volgue acceptar la escusa ans be ab moltas veras mo prega fentme grans ofertas y dientme q. si lo S. Bisbe lloris me hauia afauorit y fet Costat per medi de sos ministres y oficials ell no sols me afauoriria de la mateixa manera pero q. personalment me acistiria y q. ya sabia. ell la Condicio y mal modo de procehir de dits hermanos y que tenia ganas de trau relsna perq. ya estaua Informat dells y axi vist ab lo encariment que mo demanaua no pogui fer altre Casa sino exceptaro, y axi en Continent que lay hagui promes digue a Mn. Pere Dalmau Preuere y Beneficiat de la seu y notari del Vicariat me fes una patent per dit efecte.

Dicapte a 26 de dit me dona la dita patent la qual es del thenor seguent.

Il defonsus Coloma Dei et Sanctæ Sedis Apostolicæ Gratia Garchinonensis Episcopus Regius q. Conciliarius dilecto nobis In Christo Rdo. Jacobo Raymundo Vila Presbitero Barchinonense salutem in domino, Cum in pnti Ciuitate Barne sit Constructum et edificatum quoddam

Hospitale

Hospitale de la misericordia nuncupatum In quo Christi pauperes Curantur et reficiuntur Cuius Cujus Gubernum et administratio per Magnificos Conciliarios Bar.ae Committi Solet quatuor Probis et honoratis hominibus Ultra quos per Nos esto etiam Nominatus aliquis Sacerdos probabilis Vitae qui in Omnibus Circa dictam administrationem et gubernum dicti Hospitalis Una Cum illis teneat Mayoritatem et preheminenciam, et quoniam Superioribus annis per bone memoriae Joannem dimam Lleris Predecessorem nostrum et dictos Magnificos Conciliarios in dicto Hospitali recepti fuerint aliqui Confratres Nuncupati Germans de Juan de Dios qui Circa dictos Pauperes in eodem Hospitali Curandos, et reficiendos intenderent et elemosinas per totam Civitatem et dioj. Bar.ne a Christifidelibus peterent qui nobis Ut loco Ordinario Juxta Bullas Apostolicas felicis recordationis Piy quinti Gregory decimi Terty Sixti quinti, et Gregory decimi quarti Romanorum Pontificum dictis fratribus Joannes de Dios Concessas Subjecti Sunt, et dicti Romanes Pontifices Sub loci ordinary Jurisdictione, Correctione, et obedientia etiam perpetuo dictos fratres Subposuerunt, et Subgeserunt Ipsosq. maiori Nuncupatum, et alios Confratres de Elemosinam hujusmodi administratione Singulis annis in tempore eidem Ordinario beneuiso legale Compotum prefato ordinario loci tantum et nulli alteri reddere debere mandauit, Et Cum nos Circa predictorum alys preocupati negotys intendere non Valeamus et de prudentia Solicitudine fidelitate et animi probitate Vestris dicti Reuerendi Jacobi Raymundi Vila plurium

in

in domino Confidentes, et Sperantes quod ea quę Vobis dixe-
rimus Commitenda Veritate per Vos in omnibus et posse
nostris prestiti Juramenti Curabitis bene et fideliter ad-
implere Vos eundem Reverendum Jacobum Raymun-
dum Vila nostro beneplacito durante et non alias in
ofitialem nostrum Circa dictos Confratres Joannes de
Dios, et eorum majorem in administratorem jam dicti
Hospitalis de la Misericordia facimus, Constituhimus,
et Creamus, et deputamus dantes et Concedentes Vobis
thenore pntiu facultatem et potestatem exercendi om-
nem Jurisdictionem in et super dictis Confratribus,
et eorum majori in dicto Hospitali Commorantibus
de eorum excessibus Cognoscendi eosq. puniendi, et ab-
soluendi Compotumq. et rationem de omnibus elemo-
sinis per ipsos Colligendis, et de eorum administratio-
ne semel et pluries in anno pro Ut nobis Videbitur pe-
tendi, recipiendi et habendi difinitiones quascumq.
eisdem faciendi et firmandi; nec non etiam majori-
tatem et preheminentiam administratoribus per
Magnificos Conciliarios nominatis Circa gubernum
et administrationem ejusdem tenendi et exercendi
et omnia alia et singula Circa predicta tam ratione
dictarum bullarum Apostolicarum, quam de jure, Usu
et Consuetudine nobis pertinentia et spectantia faciendi,
gerendi exercendi et administrandi In quorum testi-
monium presentes fieri jussimus manu nostra subs-
criptas, et Sigilli nostri impressione munitas datis Barne
in nostro Palatio Episcopali die Vigessima Sexta
mensis februarij anno a Natt.e domini millessimo
sexcentessimo Il defonsus Episcopus Barne

de

De mandato dicti Ad.m Illustri
et R.do domini mei Barchino-
nensis Episcopi expedite;
Per me Petrum Dalmau Presbite-
rum Vicensem In Ecclesia Bar.ne
Benefitiatum auctoritate Aposto-
lica Not. pub. Curieq. Vicariatus
Ecclesiastici Bar.ne Scribam hec
propria Scribentem manu —

La qual ma donà en presencia del dit Señor Bisbe y en lo mateix punt presti en son poder de ferbe y llealment mon ofici.

Diumenge à 27 de dit año lo S.r Bisbe à la misericordia al despres dinar à la qual lo acompany trobantse en lo dit Hospital los Administradors y ab ells M.n Pau ferrer Conceller quant y hu dels administradors del dit Hospital y en esser arribats alli nos nepujarem al arxiu y alli lo acabaren de informar del mal modo de procehir de dits hermanos dientli totas las quexas que de ells tenia y quant mal estauen en dit Hospital y axi li suplicaren fos seruit de traurer los ne y lo S.r Bisbe respongue que ell hauia tractat en Castella molt de temps los hermanos de Joan de Dios y q. sabie molt be quant costosos eran y Incorretgibles y q. desitjaua traurerlos de dit Hospital per lo q. dells estaua Informat y la experiencia q. tenia; pero que tenia de aguardar ocasio la qual pensaua seria prest y per lo q. ells en dies passats li hauian dit me auia anomenat à mi per administrador Ecclesiastich y superior dels hermanos y q. per tot lo tocant à dits negocis me ha-

via

hauia donat sas Vices axi com constaua ab la sobredita patent la qual en presencia de tots me feu mostrar y q̃ Volia q̃ en dita Casa y Hospital representas sa Persona y que axi los pregaua me tinguesen en tal Compta y ells li prometeren de fero axi com en tota ocasio han fet lo mateix digue als hermanos los quals no sen satisferen molt pero prengueren paciencia puix Veyan q̃ altre cosa nos podia fer.

Restat que Yo fuy en dit Carrech Viu lo mal modo de procehir de dits hermanos y q̃ feyan lo mateix q̃ han fet los Castellans y lo Seruasi Cos y q̃ cada dia me Venian ab nouas dels danys q̃ feyan al dit hospital y las Caritats que defraudauan als pobres y los mals tractes q̃ ab ells tenian y entes aço y tambe perq̃ algunas cosas de las ditas Veya Yo mateix determini de darne raho an al S.r Bisbe y als Concellers com defeto fiu los quals apres de Moltas Consultas q̃ per dit negoci tinguerem perq̃ tots desitjauem q̃ fosen trets de dit Hospital pero ay hauia dificultat ab lo modo perq̃ lo Señor Bisbe Volia q̃ Yols Visitas y q̃ à la publicacio de la Visita los ne tragues y mirant aquell modo ab atencio si trobaren algunas dificultats q̃ no importan al Cas retirarlas. los Concellers Volian ques fes ab altre forma; pero à la fio dexaren en mans del S.r Bisbe dient ls ques fes de la manera q̃ à sa Senyoria li aparegues y que sis tenia menester sa asistencia ells y acudirien y Vist axo per lo Señor Bisbe resolgui ab ell q̃ pus dits hermanos en Virtut de las Butllas Apostolicas eran meramente subjectes à sa Senyoria y ques diuidian ab professos y nouicis ques despedisen ab aquesta forma ço es q̃ axi com los nouicis durant lo temps de la aprobacio sen poden anar

liberament

liberamente sens donar ninguna rahó tenia en lo dit temps lo superior
la matexa llibertat en despedirlos als professos sels podia dir lo mateix
pus ningun dells era fill de habit y professio del pnt Hospital de la
misericordia y q̃ abans de executarse lo fet sels fes procés secret
prenent Informacions de tot lo que contra dells se deya y açó per
Justificar la Causa de Sa Senyoria si acás ells aprés sen volguesen
quexar y aparexentlibe al Señor Bisbe dit parer me doná Com-
missió y facultat pera executarlo encarregantme molt me guar-
dás no succehis algun escandol.

En tenir Yo dita Commissió posi en execució lo negoci fent los
primerament procés secret de tot lo q̃ dells se deya y trobi es-
ser Veritat Com plenament Consta ab lo dit Proces q̃ está
recondit en lo arxiu de dit Hospital essent notari de dita Ca-
sa lo sobredit Mn. Sebastiá Garau Preuere. Presas q̃ hagui di-
tas Informacions fiu llegir lo Procés en presencia del Sr. Bisbe
y de dn. Francesch Oliué Ardiaca de Sta. Maria de la mar
Official y Vicari Gl. Seu y enhauerlo hoit y Vist lo q̃ ell con-
tenia me digué lo Sr. Bisbe posat en execució feta pus tant
plenament Constauan sos delictes.

A. de Abril ani á la misericordia acompanyat de Mn.
Miquel Barrera y de Mn. Pere Tarrades preueres y de dos
fischs del Sr. Bisbe y del dit Mn. Sebastiá Garau y de al-
tres y arribats q̃ foram nos nepujarem en Una Cambra
del dit Hospital en lo qual estaua malalt lo germá Pere
Ros la Casa y saber los mobles q̃ en ella y hauia per no esserse
fet des de que lo Sr. Bisbe Coloma era entrat en la pnt Ciu-
tat y q̃ en açó se feya ab Ordey manament seu y ell me res-
pongué q̃ fes tot lo quem gustás y axi encontinent Inven-
tariarem tot lo q̃ trobarem en dit Hospital sagellant aprés
totas las Caxas y armaris posant los penas de excomunicació y

altres

altres penas temporals peraque no tocasen dits sagells ni obrisen las ditas Cosas.

Dit dia al despres dinar ani â donar rahó anal Señor Bisbe de tot lo succehit en lo dit dia y Concertarem la Jornada, en los quals los teniam de traurer dientme q̃ de sapart ne anas â donar rahó anals Concellers pera veurer si ls estauabe ils suplicas de sapart que si dexasen trobar y axi ani ils doni rahó de tot lo sobredit demanant los acistencia y ells me responguerem queu tenian per ben fet y gustauan q̃ hagues succehit tant be y q̃ acistirian de molt bona gana.

Dilluns â 12 de dit ani al dit Hospital de la Misericordia acompanyat dels sobredits Preueres notari y fischs y torni â regonexer lo Hospital per veurer si hauian tocat res del que hauian segellat y trobarem q̃ no si hauia tocat y apres prengui las Claus de tots los aposentos y en aquest endemitg arribaren los Concellers acceptat lo ters q̃ per estar ocupat no y pogue venir y en ser arribats pujaremnos ne tots en lo arxiu ahont acudiren tots los adrs y en presencia de tots fiu lo seguent anrrahonament.

Molt Ills.es Señors Per lo Molt Ills.e y R.m Señor D.n Alfonso Coloma Vuy Bisbe de Bar.a so estat anomenat en Oficial y administrador del pnt Hospital com ya abans o era de la bona memoria del Molt Ills.e y R.m Señor don Juan Dimas Floris q.o Bisbe de Bar.a y desitjant Yo lo be y aument del dit Hospital y q̃ los Pobres q̃ en ell residexen sien tractats ab la Caritat y amor y q̃ com â Christians tenim obligació de manera q̃ nostre Señor ne fos de tot ben seruit y vista la poca Caritat ab q̃ estos hermanos de la Orde de Juan de Dios los tracten, los quals per Orde dels Predecessors de

Vm.s

VM.s foren trets dela rambla y aportats en lo pnt Hos-
pital Venintme à noticia Una y moltes Vegades molts delic-
tes per ells Comesos. me aparegue darne raho Com defeto, fiu
à dit Señor Bisbe Coloma à fi y efecte q. en dit Hospital
se fes lo que toca al Serue y de Deu y be dels Pobres, y entes aço
per sa Senyoria me dona orde en q. dels delictes y altros
Casos per ells Comesos ne rebes plena Informacio la qual per
lo sobredit Notari fou rebuda y amostrada apres à sa
Senyoria Illma y Vista aquella me dona orde q. la Co-
municas ab VMagcias alli se resolgue q. Yo passas auant
en dita Informacio alli se resolgue q. Yo pasas auant en
dita Infor.o y axi se feu y altre Vegada tornant à tractar
lo negoci ab mon Señor se resolgue q. dits hermanos de
Juan de dios fosen despedits del pnt Hospital y q. supli-
cas à VMagias fesen acistencia en lo pnt acte y axi ab aquest
orde o supliqui Vuydemati à VMagnificencias fossen
seruits en fer la pnt acistencia pera traurer dits herma-
nos dela qual Cosa pens y tinch per cert q. Nostre Senyor
ne sera molt seruit y los Pobres mes refigerats. altres Co-
sas los podria dir acerca de aço las quals estan llarga-
ment Continuades en lo Proces q. si VMagcias per mayor
Informacio y satisfacio Volrran hoir se podran llegir,
quis esta pnt lo Notari.
Acabada q. Yo hagui la pnt Informacio responguerenlos
Concellers q. pera mayor descarrech y Informacio de tots
seria be ques llegis lo Proces y axi encontinent lo sobredit Mn.
Sebastia Garau Preuere llegi tot lo proces de dits hermanos
lo qual en ser acabat de llegir responguerenlos Unani-
mos juntament ab los Administradors q. dits hermanos
fossen trets de dit Hospital son mal modo de proschir y
los

los danys q̃ causauen y axi encontinent foren aportats en presencia mia per Mn Antoni Martines Preuere Procurador fiscal, Narcis Bisbe de la Ciutat de Gerona Joan de Bicarana Castella de nació al qual en dit Hospital li deyan Germa Agusti Martin Anton de Aranda de Ducro Bisbat de Osma en Castella tots nouicis los quals sent en ma presencia estant Yo al Costat dels Concellers los demani a cada hu dells en particular de hont eran y quin estament tenian y cada hu dells digué sa terra y q̃ eran germans nouicis del totas Orde de Juan de Dios y encontinent q̃ me hagueren respost los mani se despullasen lo habit per q̃ no volia quel aportasen mes ni q̃ professasen dita germandat y axi en lo mateix punt sel despollaren y apres sels feu manament per lo Cap de guayta de la Ciutat per part dels Señors Concellers que per las penas a ells ben vistas no entrasen mes en dit Hospital ni en lo general de Sta. Creu sino era per raho de malaltia y despedits aquestos lo sobredit Mn Antich Antoni Martines aportá en ma presencia Pedro Rodrigues Portugués de nació hermano Profes de dit Orde al qual li demani entre altres Cosas ahont hauia pres lo habit y feta professio y ell me respongué q̃ en la Casa de Ciuilla y demanantli Com axi residia en lo pnt Hospital me digué q̃ passant ell per assi lo hauia de tingut lo hermano Pere Ros y axi entenent q̃ no era fill de dit Hospital lo despedi manantli lo sobredit fisch de part mia q̃ a pena de Cent açots y de escala y altres penas á mi ben vistas buydas del pnt Hospital y Bisbat y despedit aquest me aportá lo dit fisch me aportá en ma presencia al hermano menor Pere Ros al qual sentli Yo las matexas preguntas q̃ al Germá Rodrigues me respongué q̃ era natural de

la

la Vila o lloch de St. Jordi Bisbat de Gerona y q̃ era fill de habit y professio del Regne de Napols de la Casa y Hospital de Nostra Señora de la Paz y q̃ residia en lo pnt Hospital per Orde dels Señors Concellers los quals los traqueren a ell y ha altres hermanos de Un Hospital que havian fundat en la Rambla de la pnt Ciutat y quel havian aportat en lo pnt Hospital de la Misericordia y demanant Yo als Señors Concellers per quinas Causas lo havian trets de alli y aportats en lo pnt Hospital y si Volien quels ne tragues y ells me responqueren quels ne havian trets per parexer los que noy estavenbe ni Volian tants Hospitals Com en lo Capitol Sobredit està llargament Contengut y quels aportaren en lo pnt Hospital pera Veurer Com resixirien y q̃ si no ab major facilitat los traurian de esta Casa pera Ser de la Ciutat que no de la Rambla q̃ ells fundaven y q̃ pus no havian resexit be y dells tenian tantas quexas q̃ sa Voluntat era fossen expellits tots y q̃ may mes se ni admetes ningun y axi encontinent lo dit Mn Antoni Martines li feu de part mia lo mateix manament de q̃ à pena de Cent açots y escala y altres penas a mi ben bistas buydas perpetuament del dit Hospital y Bisbat Com de fet tots o feren si be al dit Pere Ros per estar Indispost li donaren de temps q̃ estigues en la pnt Ciutat fins q̃ hagues Cobrat. Però q̃ encontinent isques del dit Hospital de la Misericordia y q̃ no entras mes en ell de aquesta manera foren extinguits y desterrats de la pnt Ciutat y Bisbat los dits hermanos de Juan de Dios.

Capitol de la fundacio del Seminari del Bisbe

Per haver feta mencio en lo Capitol 11 del llibre tercer lo

qual

qual tracta de la ma'altia mort y obsequies del q.º Señor Bisbe
lloris de la fundacio del Seminari de Montalegre me apar
tractarne mes llargament en lo pnt Capitol axi per darne raho
al lector de Una Cosa tant asenyalada Com aquesta Com tambe
perq. en lo pnt any lo Señor Bisbe Coloma lo posa ab diferent for-
ma Com assi Veurem.

En la pnt Ciutat y hauia Un Monestir de Monges Agustinas,
ditas Vulgarment Canongessas las quals estauen Subordinades
al S.r Bisbe de Bar.a las quals hauian Vingut a tanta relaxa-
cio y poch numero de Monges que apenas, o Casi en ell se Serua-
ua Religio ninguna; perq. Com Seneran Vingudes a reduhir a
dues y estiguesen entresi ab diferent parer acerca de acceptar
Clausura y reforma perq. la Una o Volia, y laltre no y desitjant
per altre part lo Señor Bisbe lloris fundar en la pnt Ciutat Un
Seminari o Collegi pera estudiants pobres axi Com mana lo pnt
Concili Sagrat Concili de Trento y no trobant modo ni forma
pera executar son intent apres de moltes Consultas q. ab Perso-
nes doctes tingue se resolgue de aprofitarse de la pnt ocasio
y axi Vist lo poch, o ningun fruit q. dit Monestir feye y a la re-
duccio de monges q. era arribat y la diuisio q. entre ellas y
hauia determina de q. dit Monestir se abolis y dell se fes Un
Seminari o Collegi pera estudiants pobres y axi o escrigue a
Sa Santedat Informantlo del punt en q. dit Monestir estaue
y del intent q. ell tenia de ferna Suplicant a Sa Santedat li
tingues a be y li enuias breu pera extinguir dit Monestir y eri-
girne Seminari y rebuda per Sa Santedat esta Informacio
y Suplicacio la Consulta ab los Cardenals los quals despres de ha-
uero mirat ab molta atencio los aparegue be y axi aconsellaren
a Sa Santedat que u podia y deuia fer y Sa Santedat mana aqui-
mateix despedirli Un breu molt Cumplit pera dit efecte lo qual,
rebe

lo qual rebé lo Señor Bisbe lloris de la fundació del Seminari de Montalegra me apar trattarna més llargament del p en lo pnt Capitol axi per dar raho al lector de una cosa tant asenyalada com aquesta com tambe perq. en lo pnt any lo S.r Bisbe Colomalo posa ab diferent forma com assi veurem.

En la pnt Ciutat y hauia un monestir de Monges Agustines ditas vulgarment Canongesas las quals estauen subordinadas al S.r Bisbe de Bar.a las quals eran vingudes á tanta relaxació y poch numero de monges, q. apenas, o casi gens se seruaua Religió perq. com se era vingut a reduhir á duas y estiguesen entre si ab diferent parer acerca de acceptar clausura y reforma perq. la una o volia y la altre no y desitjant per altre part lo S.r Bisbe lloris fundar en la pnt Ciutat un monestir Seminari o Collegi pera estudiants pobres axi com mana lo sagrat Concili de Trento. o escrigue dit S.r Bisbe á Sa Santedat, qui o consulta ab los Cardenals y luego se li enuia Bulleto per dita fundació

Rebut que hagué lo S.r Bisbe lo sobredit Breu anà un dia al monestir de Montalegre acompanyat de sos Vicaris Generals y del P.e Pere Gil de la Companya de Jesus y de altros y com fou alli conuocà á las ditas duas monges en presencia dels sobredits á Capitol ahont los digué y declarà son intent de com hauia molts anys q. desitjaua q. vist lo poch numero dellas y lo poch profit q. dit monestir feya y com may hauian volguta acceptar reforma in clausura hauent los ho amonestat y aduertit moltas vegadas y q. ara entre si estauan diuisas hauia desitjat abolir dit monestir y ferna dell Seminari pera estudiants pobres y q. axi per dit afecte hauia alcançat lo dit breu de Sa Santedat en virtut del qual y de sa presencia dels sobredits estigui y aboli dit monestir manant á ditas monges

que

que isquesan dell y q̃ sen anasen á Viurer ahont poguessen estar be y decentment asenyalant á Cada Una per son Viurer durant tantsolament lo temps de sa Vida de las rendas de dit Monestir Coranta, ó sinquanta Uiures á Cada huna de la qual Cosa feu lleuar en continent acte. Entés açó per las ditas Monjas respongué la Una dellas q̃ estaua molt promte y aparellada en obeir tot lo q̃ sa senyoria Ordenaua y esta era la q̃ no Volia la reforma la altre q̃ era mes Religiosa y hauia demanada moltas Vegadas la Clausura y reforma, la qual se deya Castellarnau respongué ab gran sentiment dient q̃ ella no sen Volia anar de son Monestir sino q̃ Volia morir alla ahont hauia prés lo habit però Vist q̃ no si podia fer altre Cosa sen aña molt Contra de sa Voluntat ab grandissimas llagrimas y plors ys recolli al Monestir de S.t Pere de las Puellas de la pnt Ciutat ahont dins poch anys per esser dona de Molta edat acabá santament sa Vida. Pochs dias despres q̃ açó fou fet enuiá lo Señor Bisbe hu de sos oficials á dita Iglesia per q̃ digues missa alli y sumis lo S.t Sagrament que estaua reseruat alli.

Fet q̃ fou tot açó erigi lo S.r Bisbe lo dit Monestir en seminari per estudiants pobres aplicant la renda y totas las demes pertinencias drets y perrogatiuas del Monestir al pnt seminari y fent grans obras dins lo monestir per aposarlo en forma de Collegi las quals obras pagaua de las rendas que eran del Monestir estant dita Casa sens monges, ni collegials alguns anys fins á la malaltia de la qual dit Señor Bisbe mori Com en lo Citat Capitol está dit.

Entrat q̃ fou lo S.r Bisbe Coloma en la pnt Ciutat li aparegué que lo numero de los Collegials era poch per q̃ no eran mes de

Sinch

Sinch y q. dit Seminari estaua molt lluny y apartat del Comers
de la Ciutat y axi lloga las Casas de dn. Federich de Cabrera
que estan a las espatllas del Palau Episcopal ahont los feu anar
a residir y habitar, trahent los de dit Seminari de Monta-
legre, que es entre lo Mr. Carrer dels Tallers y lo Conuent de Na.
Señora dels Angels a fagint major numero qui foren los Patges
de Sa Casa mudant los tambe lo habit fent los anar tots mo-
rats y Volgue que aço se fes en dia asenyalat y ab Serimonia
y fou de la Manera Seguent.
Dijous a 9. de mars del pnt any dia de St. Pacia Bisbe de Barna.
lo dit Señor Bisbe dn. Alonso Coloma Celebra la missa de Ponti-
fical acistent a ella lo Virrey y Concellers los quals foren Con-
uidats de part del Señor Bisbe y tambe y acistiren tots los Col-
legials als quals dona a Combregar al Altar major de la Seu
en hauer ell Sumit y acabada la missa ques digue ab molta
musica sen entra lo Señor Bisbe a despullar en la Sagristia y
apres ana a Sercar lo Virrey que l aguardaua en lo altar ma-
jor als quals los acompanyaren los Concellers fins al Portal
de Sta. Eularia que esta al Claustro anant en Una filera Ço es
lo ~~Bisbe~~ Virrey en lo mitg y lo Bisbe a ma dreta y lo Conceller en
Cap a ma esquerra y los altres Concellers deuant y deuant de
tots anauen los Collegials y arribats a dit Portal se despe-
diren los Concellers y sen tornaren dis la Seu y de aqui
a sas Casas. Lo Virrey y lo Bisbe ab los Collegials deuant sen
anaren a las Sobreditas Casas de dn. Federich ahont dina-
ren Conuidant lo lo Bisbe y los Acistents de la missa y tots
dinaren ab Una Taula juntament ab los Collegials q.
pera ser dia de la fundacio de dit Seminari los Volgue
fer aquexa honrra.
La Casa de Montalegra resta aprofanada y sens Sagrament, di-
gues

digues q. lo dit Señor Bisbe Vol posar molt en tall lo dit Seminari y axi Comensa á fer grans Ordinacions y entre las altres Sou q. dits Collegials Vestits ab Sobrepellis asistescan al Cor de la Seu tots los diumenges y festas manadas y q. dits dias Vajan á la professò que la Seu fa y q. los minyons de Cota de Grana acistescan á dit Seminari y altres Ordinacions q. per ser llargas las dexo.

Capitol de Com los Concellers feren fer Una Crida en la qual abateran tots los menuts Vells

Dimars á 2 de Maig del pnt any feren fer los Honorables Concellers Una Crida ab so de trompetas per los llochs acostumats de la pnt Ciutat la qual en Summa Contenia Com en Virtut de Un Priuilegi atorgat en la pnt Ciutat en las Ultimas Corts en ella Celebradas per la Catholica y Rl. Mag.t del Rey dn. Phelip de aquest nom abatian y abOlian tots los diners Vells fentne de nous y notificant á totom generalment q. de aquella hora en auant no Usas ninguen Comprar y Vendrer dins la pnt Ciutat de altros Menuts sino dels nous que la dita Ciutat hauia fets en los quals á la Una part estaua la efigia del Senyor Rey y a la altra aquest Senyal (4/0) y los ardits tenian á la Una part la sobredita efigie del Senyer Rey q. es Una Cara de Un home Joue Sens barba ab Una lexuguilla petita y los Cabells del Cap Curt y á la altre part las armas de la Ciutat

Dit die al despres dinar posaren taulas per las Plassas, y llochs publichs de la pnt Ciutat ab Canuiadors en las quals Canuiauen dels dits menuts y ardits ab moneda de argent y de tern.

argent

argent Capitol de Com lo Santissim Parc Clement Octau Suprimi Sinch Canonicats en la Seu de Bar.ª de quinse que lo Capitol ne Volia Suprimir.

Per hauer prohibit y lleuat lo Sagrat Concili de Trento que no pogues tenir Una mateixa Persona dignitats Incompetibles perq.ᵉ abans dell hu tenia moltes dignitats en diuersas Cathedrals y moltas Rectorias Unidas lo q.ᵉ no podia fer sens gran detriment delas Iglesias, y perjudici de las animas. y Vist aço determinà dit Sagrat Concili de donar remey en Una Cosa tant perjudicial y axi mana y prohibi ab grandissim rigor y Censuras q.ᵉ Una matexa Persona no pogues tenir diuersas dignitats ni Rectorias ni altros Beneficis Curats y incompetibles fent los Capa Incapaces à tots los qui lo Contrarifarian posantse aquesta Ordinatio y manament en Uns Vingueren à Conexer en algunas Cathedrals q.ᵉ las Dignitats y Canonicats dellas eran molt tenues y en particular aduertiren aço los Canonges dela Seu de la pnt.ᵉ Ciutat de Bar.ª q.ᵉ per ser gran lo Numero dells eran ditas pessas de poch Valor y perq.ᵉ abans de dit Sagrat Concili dits Canonges estauen Carregats de altres dignitats y Rectorias no prenian lo Canonicat de Bar.ª sino per tenir dignitat y titol honrrada y regalada. Vingueren à aduertir los q.ᵉ aprés Vingueren com ab lo Canonicat asoles nos podien tractar com à qui eren, ser caren moltes tretes pera aumentar dits Canonicats y aprés de moltes Consultes

determinaren

determinaren q̃ pus en la Ciutat de Barcelona, o en la Seu y hauia 188 Beneficiats ne suprimisen 40 dels mes pinguos en Capbreu y q̃ fosen de Patronat Ecclesiastich los quals ab breu q̃ alcançaren pera dit efecte del Santissim Pare lo Papa Gregori tretse de feliz recordacio suprimiren 40 Beneficiats de dita Seu Unintlos ab la mensa Episcopal Capitular obligantse lo Capitol á fer las obligacions de dits Beneficis y assi com anauen morint los Beneficiats quels obtenian los suprimian y Unian á la dita mense. Al Cap de alguns anys q̃ aço fou fet, y tingueren Units la major part de dits Beneficis veren los Canonges q̃ era poch lo augment q̃ de ells los resultaua á la mense Capitular perq̃ no arribaua de mes auant de 20 ll. cada any per cada Canonge y q̃ era molta la falta que los beneficiats qui obtenian dits beneficis feyan á la Iglesia, perq̃ en lo Cor, y professons era tant gran y major el numero dels Canonges com lo dels Beneficiats perq̃ encara q̃ en la Seu y restasen 148 Beneficiats sinch Pabordres 4 domas 20 Capellanies y alguns altres oficis del Cor com son mestre de Cant dormitorer mestre de accent mestre de Cerimonias organista y altres oficis q̃ si tots residissen nos fora conegudala supprecio y falta dels 40 Beneficiats pero com la destribucio dels 40 Beneficiats era tenua y los Beneficis q̃ hauian Units eran los millors de Capbreu com dit esta dels altros q̃ restauen residienne molts pochs y se astimauen mes residir en altres Iglesies de la pnt Ciutat ahont molts de dits Beneficiats tenien Beneficis q̃ no en la Seu vist aço per lo Capitol y que ab tot lo sobredit restauen los Canonicats molt tenuos, y la Iglesia no ben seruida determinaren de sercar altres medis pera hont los Canonicats restasen millorats y en lo Cor y

residis

residis molt clero y axi entrant q.e fou lo S.r Bisbe d.n Alfonso Coloma li doña raho lo Capitol de la Seu de tot lo Sobredit y de Com tenian representament si á sa Senyoria li aparexia be de suprimir quinse Canonicats dels 40 q.e en dita Seu y havia y q.e desta manera restarian millorats y aumentats los 24 q.e restarian acceptat lo del S.r Rey q.e eran 25 y per q.e en lo Cor nos Conegues la falta dels 25 15 Canonicats y dels 40 beneficis sobredits se porian Crear nous oficis per a Capella de Cant y q.e la Valor dells fos molt bona y q.e Concistis en distribució del Cor ahont las Personas de dits oficis tenian de fer Continua residencia los quals oficis se donasen per oposició de millor habilitat en Cant y Veu y q.e per Crear dit ofici se podia aplicar la renda y Caritat de la Pia almoyna que son alguns mil ducats de renda y Com aquestos no bastasen se procurás en aplicari algunas Cosas de las rendas dels Priorats Canonicats Comensalias Beneficis y Capellanias de la Iglesia Collegiata de S.ta Anna de la p.nt Ciutat si empero la podian Unir á la Mense Capitular de la Seu axi Com tenian intent per a fero y fer aprés de las tres parts la Una aplicaro á la Mensa Episcopal per augment del Bisbat de Bar.a y á las altres á la mensa Capitular la Una per augment dels Canonicats y la altre per la Sustentació de las Personas dels dits oficis per estar ya dita Iglesia ya Secularisada Com en lo Capitol 26 del primer llibre del p.nt dictari está Vist la qual Cosa aparegué molt be al S.r Bisbe y axi los digué que vanasen tracant y mirant q.e per sa part no faltaria a Cosa q.e fos en benefici y augment de la Iglesia y Capitol.

En los Capitols del Mes de Maig del p.nt any se tracta

molt

molt de Veras aquest negoci que per esta raho se pasa aquest Capitol en lo pnt Sloch de aquest dietari lo qual per aq. se pogués efectuar ab mayor acert y prestesa determina lo Capitol de la Seu de encomanar y remetrer lo dit negoci a quatre Canonges qui foren los Molt Rs. Mn. Gabriel Sarda Mn. Miquel Juan Boldo Mn. Juan Gafont dor. en Theologia y Mn. Pere Dalmau, als quals dona lo Capitol plen poder per aq. asentasen la suppressio dels 15 Canonicats y y q. Comunicasen dit negoci ab lo Sr. Bisbe per lo qual afecte los firma lo Sr. Bisbe Capitol Sindicat y anant dits Canonges mirant y tractant aquest negoci Vingueren a resoldrer que noy hauia millor medi per a aumentar los Canonicats Com era suprimirne 15, y q. no fosen mes de 24 acceptat lo del senyor Rey.

Dimars a 27 de Juny del pnt any donaren los 4 Sindichs Una suplicacio al Sr. Bisbe la qual en summa Contenia q. Vista la tenuitat dels Canonicats de la Seu de Bara. y q. per dita raho los Canonges nos podian tractar Conforme a la dignitat que tenian fos seruida sa Senyoria Rma. que per lo Concili de Trento li donaua facultat y Poder suprimir 15 Canonicats reduhint lo numero dells a 24 acceptat lo Canonicat del Senyor Rey a la qual suplicacio responguè lo Sr. Bisbe dient q. prouat ab Proces lo q. ab la suplicacio se demanaua y axi se feu q. anaren sercant testimonis formant Proces per a Verificar y prouar tot lo sobredit y entre los altres qui testificaren foren lo Exm. dn. Die[illegible] Ramon Adeh olim de Cardona y Cordoua Duch de Cardona q. dn. ff. de Clariana pre. dn. Dimas de Boxados preuere Germa del Compta de

Cauella

Çauella dn. Federich Despalau y alguns altres y Yo en-
tre ells y a tots estos los Informauen los sobredits 4 ca-
nonges dela tenuitat de dits Canonicats pregantlos testi-
ficasen a tot lo cerca de axó Conduhint y sentian Conforme
los Interrogatoris.

Di del pnt any Vingueren a Casa mia
Mn. Gabriel Çarda y Mn. Juan Çafont a dirme de part
sua y de tot lo Capitol quem pregauan testificas acerca de
tot lo sobredit Ço es dela poca Valor dels Canonicats y
no digueren res de la reduccio q. Volian fer, ni tot lo
demes Contengut en aquest Capitol perq. o apretaria tot
ab gran secret encara q. apres Yo sabi tot per cosa certa
y ab aquest orde anaren a las Casas de tots los altres
testimonis y li digueren lo Mateix quem digueren a
mi.

Di del mateix Vingue a ma Casa Mn. Sal-
uador Foyol pre. y Beneficiat dela seu nots. de dita Causa
y no digue q. mitjensant jurament digues la Veritat
del q. ell me interrogaria y prestat q. hagui dit Jura-
ment me digue Yo si t sabia quant Valia Cada Cano-
nicat de Bara. y li respongui q. com Yo no tenia residen-
cia en ninguna Iglesia nou podia dir de cert pero q.
hauia entes a dir a molts q. si residian puntualment
a tot los Canonges arribarian a 300tt. Cada Cano-
nicat y ell me respongue q. axo era perq. de Continuo
no residian tots mayorment en las horas nocturnas q.
apenas ni residia ningun q. si fessen no pasarian
de Cent ducats Cadahu apres me interroga y digue q.
si sabia Yo o podia dir quant hauia menester un Ca-
nonge pera tractarse com a qui es y Yo li respongui q. per-

tomanco

manco hauia menester 500 ttes y finalment me interroga si un Canonge de Bar.ª ab lo sol Canonicat podia viurer y tractarse com á Canonge Yo li respongui q̃ nom parexia si pogues tractar. be a solas ab la Comunitat Canonicat y de aquesta manera se aportaren ab tots los altres Testimonis los quals tots feren la mateixa testificació q̃ Yo hauia feta e los q̃ fou dit Proces suplicaren á dit S.r Bisbe q̃ fes la suppressió comunicant li dit Proces.

Dimars á 5 de setembre de dit any apres de hauer vist lo S.r Bisbe tot lo Proces estant sa Senyoria Ill.ma en lo monestir de S.t Geronim de Tabron ahont era anat á passar tot lo estiu usant de la facultat y poder li doná lo sagrat Concili de Trento en lo Capitol 15 de la Cessió 24 estant sedente pro Tribunali com a Jutge delegat doná sentencia de la supprecio de 15. Canonicats reduhint lo numero dels 40 a 24 acceptat lo del S.r Rey q̃ ab aqueix son 25 de la qual cosa sen feu lleuar acte y de dita sentencia juntament ab tot lo Proces se feren tres copias las duas per duplicata anaren á Roma y la altre enuiaren al S.r Rey suplicantli juntament fos de son Real seruey intercedir ab sa Santedat per aq̃ fos seruit de supprimir dits Canonicats lo q̃ sa Mag.t feu de bona gana escriuintho ab molt encariment á sa Santedat pero per esta vegada non pogueren axir ab son intent per q̃ los Cortesans Cathalans ques trobauen en Roma y feren contrari pero tornaren á suplicar los Canonges de Bar.ª y tant feren q̃ per lo principi del any vinent ne supprimi sa Santedat

tants solament.

tantsolament donant esperanças de quen Supprimiria altres Sinch y no mes del q. los Canonges se aconortaren perq. jas penedian de q. sen Suprimissen 15 los quals se anauan Suprimint axi Com anauen Vacant per mort de dits Canonges.

Dimars á 19. de Juny del any Vinent anà a Roma lo Rt. Mn. Juan Çafont Canonge de Bara. Com á Sindich del Capitol per alcançar la Suppressiò dels altres Sinch Canonicats y tambe per los plets q. entre lo Capitol y beneficiats de la Seu y hauia Tambè sen aporta poder per a passar auant la Canonitzaciò de Sant Ologuer Bisbe de Bara. y Arcabisbe de Tarragona, q. al temps q. Sant Ramon de Penyafort Viuia y residia en la Cort Romana se anaua fent á Instancia dels Reys de Aragò Com Consta en lo Procés q. en Roma se troba quant se reauan lo de St. Ramon Moqueranse los Canonges á procurar dita Canonitzaciò Com en lo Capitol del llibre 6. del pnt dietari Veurem.

Capitol Com lleuaren la gramalla al Conceller segon per Causa de Un Priuilegi Real que hauia falcificat

Dilluns lo primer de Maig del pnt any estant Congregats en la Casa de la Ciutat los Concellers ab los Ciutadans per fer la Matricola de Ciutadans q. en semblant jornada se acostuma fer per Mestre Joan F. Rossell doctor en ~~dacts~~ medicina y Conceller segon amostrà Un priuilegi de Ciutadà honrrat de Bara. que lo Sr. Rey Phelip Primer li hauia Concedit en Virtut del qual

per

per la Concordia y Priuilegi q̃ lo Senyor Rey Phelip Segon son fill feu ab lo testament dels Ciutadans de Bar.ª en las Ultimas Corts de 1599. fou escrit en lo llibre dela Matricula dels Ciutadans honrrats y mirant dit Priuilegi ab atencio Conegueren q̃ era falcificat per q̃ prenent la data y rubrica dell anarem al arxiu real dela pnt Ciutat y en lo llibre ahont se posan Copias dels Priuilegis q̃ Sa Mag.t dona nos trobaue en dita Jornada tal Priuilegi si no q̃ en son lloch ne trobaren altro de Ciutadà de Bar.ª per a Miser Çafont y posant los açò mes en dupte de esser falcificat Conegueren q̃ lo dit Priuilegi era fals y era lo Mateix de Miser Çafont q̃ hauia sis o set anys q̃ era mort y per eserli parent lo dit Metge Rossell hagué à mans lo dit Priuilegi y pensant q̃ la Cosa li resixiria borrà los noms propris del Miser Çafont posanthi lo seu en son lloch escrit ab lletras de Or sobre blau per amagar la borradura per lo qual lo tingueren per mes suspitos dit Priuilegi y per esser mes feriat lo dit dia y esser tart quant isqueren no pogueren aueriguar la Veritat ab lo arxiu Real y axi fou Com dit es dit Metge Rossell escrit en lo llibre dela matricula; pero prengueren la data de dit Priuilegi y lo numero del foleo ahont estaua registrat per anarlo à Comprouar.

Dimars à 2 anaren à lo arxiu Real alguns Ciutadans per a mirar sis trobaria lo dit Priuilegi en lo lloch Citat y en lo lloch seu trobaren lo de Miser Çafont de la manera sobredita per la qual Cosa se acabaren de Conformitat en q̃ dit Priuilegi era falcificat y ab tot per a mes asegurarho li demanarem quels dexas lo Priuilegi per aueriguarho y ell nol Volgué donar

Y—

y demanantlay los Ciutadans Una y moltas Vegadas
sino q̃ dona per escusa que nol tenia perq̃ lo hauia de-
xat á Un Caualler y demanantli quiera lo Caua-
ller may ho Volgué dir. Vist aço per los Ciutadans ne
donaren raho al Virrey demanantli lo agrauiq̃ ha
uia fet á Sa Mag.t y á lo estament dels Ciutadans,
y ne donaren part al Virrey y lo Virrey los digué que
demanasen Justicia q̃ ells la faria Complidament y
Comensaren á formarli Proces la qual Cosa no tenintla
lo Conceller á burlas se retirá ab grandissim Secret en
lo Conuent de S.ta Catherina.

Dilluns á 15 de dit se tingué Concell de Cent per Causa
de faltar dit Conceller y no saberse dell res sibe molts
sabian ahontera y axi dit Consell elegi persones peraq̃
Vesen aquestos lo ques tenia de fer en dit negoci in fe-
ran relació aprés en Concell.

Dimars á 16 de dit fou Citat dit metge Rossell per tots
los llochs acostumats de Bar.a ab Veu de publica Crida de
part del Virrey peraq̃ Comparagués y donás raho del
que se li demanaua anomenantlo á la Crida Conceller
segon.

Dimars á 17 de dit se torna á tenir Concell de Cent
en lo qual feren relació las sobreditas Personas de q̃
mirant dit negoci tenian per molt Culpable al dit
metge Rossell y axi determina dit Consell q̃ Vist q̃
lo Cas era graue y no podia dexar de ser Castigat
encara q̃ fos Conceller determina lo Concell q̃ se li
lleuás la gramalla per quant era gran inconueni-
ent y perjudici á la Ciutat q̃ Castigasen á Un Conceller
pero q̃ tenia Culpa y nol podian defensar no pogueren fer

altre

altre Cosa y axi li lleuaren la gramalla intimantli no portas mes insignia de Conceller posantli las Intimas a la Porta de sa Casa y ell se las lleua lo mateix punt que u sabe

Vist per lo Virrey q̃ no hauia Comparegut y q̃ ya no era Conceller feu fer altre Crida Cridantlo per desenemich del Rey y nol anomenaren en ella Conceller; però tot lo any de la Contalleria nos mogue de Sta. Catherina ni fins lo dia de Vuy q̃ Som a 18 de Octubre del any 1601 no ha Comparegut mes en Bara.

Capitol de Com al Coll de Mall mataren ab tirs de Pedrinyals al Ardiaca Major de Vich

Disapte de Pentecostes a 20 de maig del pnt any anantsen de la pnt Ciutat de Bara. a la de Vich lo Molt Rt. Mo. Pau Fabra Ardiaca Major y Canonge de la Sta. Iglesia de Vich a la q̃ fou al Coll de Malla de hontse veu la Ciutat de Vich tres homens moguts per lo esperit maligne sens temor de Deuy de la Justicia li Isqueren al encontra y apres de hauerlo saludat y ell tornarlos la salut li tiraren tres tirs de pedrenyal ab los quals lo tocaren de manera q̃ dins dos o tres horas morifent abans tota orde de Christia y testament y tot aço feu junt a una Casa quel posaren ells aqui mateix q̃ li hagueren tirat mori molt exemplarment Conforme deyen tots los quil Conexian q̃ era home de bona fama y mal exemple y sens voler dir may los queu hauian fet qui eran Conexentlos ell molt be ans los perdona molt de Cor y per esser ell tant home de bona fama y

exemplar

Y exemplar estigue tot hom espantat de hont li hauia pogut venir tant gran desditxa si be se feran molts discursos però pus nos sabe la veritat non vull posar ningun sabuda tant llastimosa noua per lo molt Ill.e y R.t Señor d.on Robuster y Sala Bisbe de Vich feu las diligencias q̃ son carrech pastoral lo obligauen excomunicant publicament y malehint los sacrilegos ab la serimonia q̃ la Iglesia acostuma axi com està ordenat en los Pontificals y à mes de las ditas diligencias q̃ à son Bisbat feu manà despedir lletres al Arcabisbe y Bisbes del pnt Bisbat principat suplicant los fessen les diligencies acostumades axi com lo cas requiria.

Al cap de vuyt dies aportaren en la pnt Ciutat tres homens que lo veguer de Manrresa prengue prop de Manrresa los quals digueran q̃ eran los matexos q̃ hauian mort dit Ardiaca.

Per lo mes de Juny vinent ab diuersos diumenges, o festes manades se publica en la seu de Bar.a un cartell de port de Miser Paulo Pla canonge de Bar.a y Vicari G.l del Señor Bisbe à instancia de Miser Pere Farrus official y Vicari G.l del Señor Bisbe de Vich lo qual en suma contenia q̃ excomunicauà y malehià als dits omicidis dientlos lo salm de la malediccio y excomunicant los de excomunicacio major ab la serimonia q̃ la Iglesia acostuma de fer en semblants actes. Ço es ab una creu cuberta de dol q̃ estaua en la matexa trona y al campanà tocant y apagant candelas, y tirant pedras.

Diuendres lo primer de setembre trobaren ofogat en la presò à hu dels tres homens q̃ hauian aportat en la presò

ques

deya hauian mort lo Ardiaca y se digué q̃ ell mateix se era aufegat q̃ si fou axi fou grandissim Castich de nr. Sr. dels altres q̃ romangueren May sen feu justicia y axi no se en ques parâ perq̃ senti â dir q̃ no sels poguê prouar lo Cas.

Capitol de Unas Reliquias de Sants y altres Coses memorables ques trobaren en Una Montanya propla Ciutat de Granada

Diumenge â 11 de Juny del pnt any arriba en mon poder Una relacio autentica de Unas reliquias y altres Coses notables ques trobaren en lo any 1595 en Una montanya propla Ciutat de Granada q̃ per esser Cosa de importancia y ser Cosa ordinaria nou toco mes q̃ de passo etc.

Capitol de Com anâ en lo mes de Maig del pnt any la Professô de la Seu â Sant Roch per no eseri pogut anar en lo seu dia acostumat y com la acompanyaren lo Clero de las Parras de Barcelona

Per haueri haguda molta pesta en alguns llochs de Cathalunya lo estiu passat del any 1599 quant lo Señor Rey sen fou anat de la pnt Ciutat no gosaren los Concellers fer la professô acostumada lo dia de St. Roch per

no

per no fer aplech de gent per la sobredita Causa per la qual tambe suplicaren al Virrey y al Rt Capitol de la Seu qui ales hores era sedeuacant q. suspenguesen totas las Professions Comedias y altres Cosas com tot los aplechs de gent com de fet se feu y per esta Ocasio no feren la sobredita Professo en lo dia acostumat fins al Cap de nou mesos q. per no trancar lo Vot que la Ciutat te fet en fer dita professo encara q. tart no Volgueren dexar de ferla majorment Vent la mercé que lo Señor nos ha feta en preseruar esta Ciutat de pestilencia hauent ni tanta en Cathalunya perq. en lo trago Tarrega y Bellpuig y los llochs de alli Circumuchins fou grandissim lo estrago q. dit mal y feu.

Dimars à 30 de Maig del pnt any se feu dita professo de la Seu à Sant Roch ab la forma y solempnitat acostumada ab la qual anà tambe lo Señor Bisbe y predicà à mitx ofici y sentorna apres ab la professo à la Seu. Per haueri faltat de Capellans en la Seu y esser tant gran o mes en las Professons lo numero dels Canonges com lo dels beneficiats com en lo Capitol onse de aquest llibre 5 del pnt dietari està llargament dit, aparegué als Canonges de la Seu q. en aquesta Professo y en la de Sant Sabastia y en totes les demes q. fa la Seu la acompanyasen lo Clero de totes les Parroquies de la pnt Ciutat y axis o suplicaren al Señor Bisbe fos seruit de manarlos ho la qual Cosa aparexent libe al Señor Bisbe manà à totes les Comunitats de Clero de las Parrochias de la pnt Ciutat q. sempre q. la Seu isques procesionalment la acompanyasen la qual Cosa sentiren molt los Capellans de ditas Parrochias, però com era manament de superior

no

no poqueren fer altre Cosa si no obehir encara q̃ Contra sa Voluntat y Comensaren á anar en ditas Professons en la de la pnt Jornada, y lo orde quey tenen es q̃ en dites Jornades Van dits Cleros procesionalment ab la Creu alta á la seu y allí dexan las Creus y acompanyan la Professo de la seu ab la Creu de la seu tant solament.

Capitol de Un aclipse de Sol quey hagué en lo present any

Dilluns á 10 de Juliol del pnt any y hagué altro eclipse en lo Sol Com lo de 7 de mars del any 1598 si be es Veritat q̃ no fou tant gran Com lo sobredit del qual sen feren grans discursos y pronostichs dient q̃ amenaçaua grans mortal dats ab pestas y guerras y altres Coses consemblants y entre los altres qui traqueren figura y asenyalaren dit eclipse fou lo mateix estudiant a mich meu molt docte en aquesta facultat q̃ traqué la seguent figura lo qual també traqué la altre q̃ está posada en lo Cap.l tercer del llibre tercer del pnt dietari q̃ treta ab la major fidelitat posible es de la forma y figura que assi va posada. Meridies

Capitol de Una questio quey hagué entre lo Bisbe y los Concellers en la Iglesia de Santa Anna per raho de las Cadiras

Dimecres á 26 de Juliol del pnt any dia de Santa Anna

anaren

anaren los Concellers â ohir lo ofici en dita Iglesia y
se asentaren â las Cadiras del Corbaix y estant alli
veran al Señor Bisbe que estaua en lo altar major
acentat ab Una Cadira de repos ab Catifa y Coxi als
peus que era arribat en dita Iglesia primer y Ve-
hent açô los Concellers a paraguels quels era perjudi-
ci que estant ells pñts estigués lo Sr. Bisbe de aquella
manera y axi Cridaren â Mn. Julia de Nauel Ciu-
tadâ per aqs. de part dells anâs al Sr. Bisbe â suplicar-
li fos seruit de lleuar lo del altar major y anarsen
al Cor ab Companyâ dells y qs. li donarian la Ma dre-
ta Com tenian Obligaciô perqs. estant sa Senyoria de
aquella manera era gran perjudici â la Ciutat per
esser allô preeminencia Real la qual Embaxada
aportâ dit Mn. Juliâ de Nauel Al Sr. Bisbe y expli-
cada respongue li ab molta Colera dientli que no se
queria mouer y hoit açô per Mn. Nauel li respongué
ab esta resposta Vol Vosa Senyoria que mentorn als
Concellers y ales hores reportantse Un poch dit Sr. Bisbe
digue qs. era Cosa fuerte qs. en su obispado y en Igle-
sia de su Jurisdiccion les pareciesse â los Señores Con-
cellers no les parecia bien no Viniessen pues la Venida
dellos era Voluntaria y la suya forçosa y qs. assi no
se queria mouer y ab aquesta resposta sen tornâ y la
referi als Concellers la qual ohida estigueren ab
diuersos pensaments y determinaren anarsen y Vo-
lentho posar en obra los digué lo dit Mn. Julia de
Nauel que nou fesen perqs. sentho de aqueixa manera
Cadal dia sels atreuirien Persones de molta manco
& Importancia y demanantli ells de parer del qs.

farian

farianlos digue q̃ lo millor era enuiar á sercar las
Cadiras y Coxins y ques posasen al seu Costat en lo altar
major puix de aquexa manera se acostumaua de fer
sempre q̃ Bisbe y Concellers se trobauen junts per Iglesias
y los Concellers responguerен q̃ las Cadiras y Coxins eran
en Casa de la Ciutat tancats y q̃ abans q̃ serian arribats
lo ofici seria acabat y ales hores responguê dit Mº Na-
uel quen enuiasen á sercar en alguna Casa prop de
alli y axi o feren y las feren posar prop lo altar major
al Costat de la del Sr Bisbe y aquis ells y pujaren y quant
foren alli lo Conseller en Cap se allarga desmasiat ab
lo Sr Bisbe de paraulas dientli ques volia usurpar las
preheminencias Reals y q̃ no li faltaua sino posarse
Cortina y altres paraules Consemblants á las quals res-
ponguê dit Sr Bisbe dientli q̃ mirase lo q̃ hablaua
porq̃ daria quenta á Su Mag.d dello q̃ ell no era Rey
ni tal pretendia y aprés á mitg ofici sen puja á la tro-
na y predicá y al principi digue q̃ nadie no se escan-
delisase de lo q̃ hauia passado; porq̃ el quedaua muy
seruidor de los Señores Concellers y muy edificado dellos
pero q̃ el se guardaria otras vezes de venir en Casos
semejantes y prosegui auant son sermo lo qual acabat
aná en sa Casa. Aprés demostrá gran sentiment de lo
q̃ hauia passat dient q̃ volia escriurer á Sa Mag.t y en-
tes aço per lo Virrey enuiá á sercar lo Regent Mur
Contantli tot lo q̃ hauia passat dientli q̃ de sa part
anás á trobar Mº Julia de Nauel pera q̃ anás á dir
al Conceller en Cap de part del Virrey dient q̃ ell nos
volia posar en las preheminencias de la Ciutat pero q̃
las paraulas q̃ dit Conceller hauia ditas al Bisbe eran

molt

molt pesades y perjudicials y axi seria be q̃ per Via de amis-
tat anas á Satisferse ab dit Bisbe la qual Cosa Concertá lo dit
Mº. Julia de Nauel ab lo Conceller y aprés de hauerli promes
de fero ne hagueren Sentiment los altres Concellers, y li di-
gueren en Casa de la Ciutat trobantse pnt dit Mº Nauel
q̃ no li Comportarian que y anas y Vist aço per lo Conceller
en Cap li digué queu anas á dir al Regent y q̃ ell era Per-
sona publica y q̃ en aqueix Cas no podia fermes y q̃ Sem-
pre que li donarian licencia ell y aniria y al Cap de Uns
quants dies lo Conceller en Cap aná rebosat en Casa del
Señor Bisbe acompanyant lay dit Mº. Juliá de Nauel, y Com
fou alli dit Señor Bisbe lo rebé ab gran Contento y Volentse
Satisfer lo Conceller may lo Sr. Bisbe lo Volgué dexar par-
lar ans be li digué q̃ ell tenia la Culpa y axi restaren molt
bons amichs.

Capitol de Com los Concellers feren detenir Uns quants dies á Unas galeras sens Volerlos dexar pratica per Venir de part Sospito-sa de Peste

A mitjant Juliol del pnt any arriba en la pnt Ciutat dn.
Pedro Enrrique Compte de Fuentes q̃ Venia de Castella
y anaua per Gouernador á Milá Venia ab gran Soldadesca
y ab grans preuencions per a Italia per Causa de algu-
nes Coses ques murmurauen de França isqueren lo á
rebrer lo Sr. Bisbe acompanyat de alguns Canonges y dig-
nitats de la Seu prop de Sans y á la Creu Cuberta li isque
lo Virrey.
Aprés de alguns dies q̃ fou arribat Vingueren en lo moll
de la

de la pnt Ciutat Unas quantas Galeras de particulars de Genoua de las quals se deya q. Venian de part en pestiferada y per dita Causa encontinent tancar en lo Portal de mar y no dexaren entrar ningu de ditas galeras y entenent açó lo Virrey enuia á dir á los Concellers q. mirasen los despatxos q. ditas galeras aportauan y q. si Venien ben despedides los donasen pratica y per aquest efecte se tingué encontinent Concell de Cent lo qual Vist los bons despatxos y aparexent los bons determiná que sels donas practica y axi fou fet.

Dicapte á 5 de Agost de dit Any se tocá á Concell de Cent per Causa q. Gabriel Alsina Secretari del Señor Virrey aná á parlar al Conceller en Cap dientli Com dins pochs dies tenian de arribar las galeras de Napols y Sicilia de las quals deyan alguns q. Venian en pestiferades peró q. era molt gran burla denantli Un memorial en lo qual se Contenia per los llochs ahont ditas galeras eran passadas y lo mal q. tenian y q. representas tot açó al Concell de Cent peró aquell dia per esser tart nos poguê ajuntar.

Diumenge á 6 se ajuntá lo Concell en lo qual lo Conceller en Cap proposá tot lo sobredit fent llegir lo dit memorial per lo escriuá Major de la Casa de la Ciutat lo qual llegit en summa Contenia per los llochs ahont las galeras eran passades y q. Venian molt sanes sino per alguns encordis que y hauia y entés açó per lo Conceller determiná que no sels donás pratica.

Dilluns á 7 entés per lo Virrey la determinació del Concell de Cent torná altre Vegada á Instar á q. sels

donás

donas practica quis venien ben despedides y axi per fer alguna satisfacio ajuntaren lo trentenari lo qual determina lo mateix que lo Concell de Cent dient q. lo trentenari no podia reuocarlo q. lo Concell de Cent determinaua.

Dimars á 8 arribaren al Cap del Riu de Mobregat las ditas dotze galeras y antes per los Concellers anaren en continental Baluart de mitg jorn, y de alli enfora enuiaren una barca á las galeras dient los q. no entrasen y ellas feren de resposta que nou farian y estant los Concellers al Baluart arribá alli d.n francesch Agullana tresorer de part del Virrey dient los q. enuiasen á regonexer las galeras y q. si venien en pestiferades q. nols donasen pratica pero q. si venien sanas q. no donasen aquexa per dua al Rey la qual seria molt gran si las galeras no prenian assi refresch y tambe q. si assi nols donauen sertificatories no las dexarian entrar en ninguna part de Italia, y ja veyan la gran perdua q. seria y los Concellers feren de resposta q. ells ajuntarian lo Concell de Cent perq. de altre manera no podian ferres en dit negoci per haueri determinacio en Consell en contrari y ab esta resposta sen torna y al Cap de una estona sen anaren los Concellers en Casa de la Ciutat y ajuntaren lo trentenari; lo qual determina q. lo endema se tingues Concell de Cent pera determinarse en dit negoci, y sabut aço per lo Virrey enuia moltas embaxadas als Concellers perq. se tingues en lo mateix punt y axi en continent si toca y se congrega aqui mateix al qual estant ajuntat arriba lo Secretari del Virrey ab tots los despachs y certificatorias q. aportauan ditas galeras dient per los llochs ahont eran passadas y ahont hauian feta la Infanteria q.

aportauan

aportauan que era molta y axi dit Secretari pregá molt als Concellers y Concell q. fesen mirar y regonexer ditas galeras per gent q. fos pratica y q. si y hauia gent de suspita no entrasen y q. si venian be nols donasen aqueix dany y pera alcançar las Certificatorias de Bar.a era tota esta negociació com dalt está dit y axi lo dit Concell determiná q. quatre metges quatre barbers y quatre mariners anasen á regonexer ditas galeras y q. se enterasen be dela Veritat elegiren los quatre mariners peraq. com á homens pratichs de galeras amostrasen als metges y barbers tots los racons dellas y entre tant que lo Concell estaue ajuntat se moguè tant gran maror per causa de una gran pluja q. vinguè ab tant gran temporal q. las galeras q. estauen surgidas entre la Terre del Cap del Riu y Sant Bertran sen tingueren de anar y axi dit die nos poguè executar la deliberació del Concell de Cent.

Dimecres á 9 foren regonegudes las galeras per los sobredits las quals foren trobadas sanas y sens mal contagios y axi ó referiren als Concellers.

Dijous dia de S.t Llorens á 10 de dit oida la relació per los Concellers y entenent esser bona donaren orde á ques donas pratica á las galeras y axi á las 10 horas de mitg dia entraren en lo moll dela pñt Ciutat fent gran salua de Artilleria.

Capitol de com la Religió de S.t Juan prenguè pocessió del Priorat y Iglesia de Santa Anna y com lo S.r Bisbe hi resisti y trahentlos de dita pocessió

Restant secularisada la Iglesia Collegiada de Santa Anna dela

de la pnt Ciutat se donaren molt dret en Unirla ab lo Prio-
rat y Canonicats en alguns Religiosos ó Capitols y entre los
altres q. procuraren açó foren los Comanadors de Sant Juan
per hauer ya antiguament alcançats breus de alguns Sum-
mos Pontifices de q. Unisen á la dita Religió de S.t Juan tots los
Priorats y monestirs del Orde del Sepulcre de Jerusalem
y axi procurá dita Religió en Unir dits Priorat y Canonicats
á la Religió de S.t Juan del Priorat de Cathaluña fentne en-
comienda per si; la qual donaren á Fra Miquel de Ju-
nyent Caualler de dita Religió; y lo dit aprés de hauer ob-
tinguts los breus axi de Sa Santedat Com del Gran mestre de
Malta q. tots se alcançaren ab gran secret y Cauthela pro-
curá de la mateixa manera ab M.o Jaume Castellar Prior
de dita Iglesia de S.ta Anna que li donás la pocessió del
Priorat y Iglesia.

Dijous á 12 de Octubre del pnt any fr. Miquel de Ju-
nyent aná a pendrer pocessió del dit Priorat y Iglesia de
Santa Anna en Virtut de Un breu alcançat de Sa Sante-
dat de Clement Octau la qual pocessió li doná lo dit
M.o Jaume Castellar sens Concentiment, ni hauerne de-
manat parer abans als altres Canonges y Beneficiats de
dita Casa.

Diuendres á 13 del mateix torná lo Comanador Junyent
al dit M.n Jaume Castellar lo dit Priorat durant tant,
solament sa Vida aplicantlo aprés assi ó á son Successors
en dita Religió de S.t Juan y entes açó per los Vicaris Ge-
nerals del Señor Bisbe de Bar.a y Capitol de la Seu tot
lo Succehit prengueren ó molt fort per tenir ells intent
de aplicar á la mensa Capitular de la Seu tota la renda
del Prior Canonges y altres Beneficis de la Iglesia de S.ta
Anna

pera enrriquir los Canonicats dela Seu y pera Crear nous oficis enlo Cor pera Capella de Cant de dita Seu y donar la Casa y Monestir de Sta. Anna als frares de St. Franco. de Paula Conforme desitjaua la Senyora Reyna da. Margarida de Austria, o ferne Seminari, o altre Cosa q. per saber aquest intent los Comanedors de St. Juan q. procuraren primer pera si.

Dijous a 19 de dit fou posat a la Preso del Sr. Bisbe per Orde dels Seus Vicaris Generals Mo. Jaume Castellar per hauer donada la pocessio al Comenador Junyent sens expres Orde dells la qual Cosa no podia fer dit Prior sens expres Orde dells.

Diuendres a 20 de dit Fra Miquel de Junyent fra Callar y fra Roger Comanadors de Sant Juan anaren a Santa Anna a la que acabauen lo ofici Major y sen entrarer en lo Priorat pera Obtenir pocessio dell Vist que los Vicaris Generals hauian pres lo Prior y Vist aço per alguns Canonges de Sta. Anna procuraren en restituhirlos la pocessio pero Com ya los Comenadors eran entrats dins lo Priorat abans q. los Canonges ne haguesen sentiment nols fou posible poderlosho Vedar y axi encontinent ne anaren a donar auis als Vicaris Generals los quals al mateix punt despediren Un Correu al Sr. Bisbe que estaua fent la Visita enlo Valles donantli raho del sobredit y tambe sen anaren en Sta. Anna y se posaren dins lo Priorat donant requesta als Comanadors q. isquesen del Priorat y Monestir y no se Usurpasen la Jurisdiccio Episcopal perq. lo Monestir era del Sr. Bisbe y los Comanadors responguerenq. ells tenian breu de sa Santedat pera fer lo que feyan lo qual amostraren

aqui mateix

aquimateix lo qual Vist per los Vicaris Generals respon-
gueren q̃ no Venia bé y axi q̃ no era Valido ni estauen
obligats á obehirlo perq̃ lo breu q̃ nouament hauian al-
cançat de sa Santedat deya q̃ donaua á la dita Religió
de S.t Juan lo Priorat y Monestir de S.ta Anna de Bar.a
de Canonges Reglars de S.t Agusti y per estar ya dit Mo-
nestir Secularisat Com dit esta pretengueren q̃ lo breu
no Venia be perq̃ Ya no y ha Canonges reglars de S.t Agus-
ti y per estar ya dit Monestir rahó Com també per ha-
uer també lo mateix Papa Clement octau Seculari-
sat dit Monestir y Religió y Subjecta al Ordinari pre-
tenian no esser Valido per hauerlo alcançat ab Sinis-
tras Informacions y los Comanadors pretenian lo Con-
trari y que ells demés auant estauen en pocessió re-
querent los Uns als altres que sen anasen del Prio-
rat y desistisen de sas pretencions. Vist per los Vica-
ris Generals que los Comanadors no Volian dexar lo
Comensat declararen los per excomunicats Com á Ocu-
padors dels bens y preheminencias Episcopals posant
en lo Mateix punt entredit en la p.nt Ciutat y per-
q̃ no si succehis algun escandol prouehi lo Virrey
á Suplicació de las parts q̃ acistis allí lo Veguer y
altros oficials Reals en la Casa del Priorat restaren
lo Comanador Junyent en Una Instancia y los Ca-
nonges de S.ta Anna en altra depart del Bisbe en
la qual menjauen y dormian y lo mateix feya lo
Veguer en altre.

Dicapte á 21 feren posar los oficials en la pocessió del
S.r Bisbe á M.o Antoni Gomar Camarer de S.ta Anna
y á M.o Valenti Bernat Serra Canonge també de S.ta
Anna

Anna perq̃ hauian Consentit ab lo Prior en dar la pocessiõ a dits Comenadors.

Dit dia à la tarda arriba en la pnt Ciutat lo Señor Bisbe per lo auis q̃ hauian fet y abans de apearse en sa Casa ana à Visitar lo Señor Virrey y demanar li fauor si era menester en dit negoci y lo Virrey li feu de resposta que ell faria q̃ los Comanadors axirian del Priorat y q̃ lo Señor Bisbe soltas lo Prior ab los altres Presos que tenia y fes alçar lo entredit y q̃ tots enuiasen ses pretencions y procehiments à Roma y lo S.r Bisbe li respongue q̃ ell nou podia fer de aquexa manera per quant se li hauia fet gran Iniusticia y sobras en occuparli ses preeminencias y Iurisdiccio y q̃ per forca tenia de proseguir la Iusticia y lo Virrey no gustà de lo q̃ lo S.r Bisbe li respongue y axi se despertiren los dos y lo Virrey mana en asersen anat lo Bisbe al Veguer y als altros oficials Reals mana en essersen anat lo Bisbe al Veguer y als altres oficials Reals q̃ sen anasen de S.ta Anna puix las parts nos Volian Consertar y Vist aço per los Canonges q̃ residian en lo Priorat ne donaren auis al S.r Bisbe lo qual los mana que isquesen del Priorat y q̃ no habitasen los Comanadors.

Pochs dies apres tenint temor lo Señor Bisbe q̃ no li excomunicasen los Vicaris Generals per los procehiments q̃ en dit negoci hauian fet lo suspengue per a dit negoci priuant los q̃ no si poguesen entremetrer aplicant assi dita Causa y fent tots los procehiments en son nom.

Dijous à 26 del mateix anaren alguns Comenadors de

S.t

St. Juan á Casa del Sr. Bisbe y li demanaren Uns papers q̃ Conforme entengui devian esser algunas requestas dientli de altre part q̃ ells dexarian la Casa de Sta. Anna si Sa Senyoria Soltaua los presos ab tal q̃ no Volian desistir de sa pretencio y lo Sr. Bisbe los respongué q̃ si ells no disestian de tot y no lo tornauen simplament lo Priorat y Casa de Sta. Anna de la manera q̃ estaua abans, y q̃ no renunciasen á qualseuol dret q̃ per Via de dita pocessio poguesen allegar no Volian entrar en ninguna de manera de Concert.

Vist per lo Virrey en lo punt q̃ estauen las sobreditas Cosas y q̃ lo entredit se allargaua per q̃ amenassaua lo Sr. Bisbe q̃ si los Comanadors no desistian prest de sas pretencions posaria á Cesatio á Diuinis) determina de posarsi per mitg lo q̃ tingueren á be totas las parts, y axi ab Concell de Miser Rouirola Canceller y Canonge de Bara. del Regent de dn. Luis de Paguera de Miser Joan Galluego de Miser Geronim Astor y de Miser Saluador fontanet dors. del Real Concell determinaren y aconcellaren al Virrey ab Concentiment de les parts los Capitols seguents.

Primerament q̃ los Comanadors isquen de Sta. Anna

Que tots los procchiments y pocessio presa per dit Comanador Junyent per part y en nom de la Religió de St. Juan sia de ningun afecte y Valor y q̃ aquella no puguen allegar en fauor sua en ningun temps.

Que lo Bisbe solte de la Preso lo Prior Camarer y Canonge.

Que lo Prior reste ab la matexa administracio del Priorat axi Com la tenia abans de dar la pocessio a dit Comenador Junyent.

Que

Que lo Bisbe absolgue ab Cauthela á los Comanadors y als altres aqui hauia excomunicats

Ques alse lo Entredit.

Que lo Bisbe reste en lo Espiritual y temporal Señor del Prior y Canonges y Casa de S.ta Anna axi Com estaua de abans.

Que de tot aço sen puguen fer lleuar actes per las dos parts per lo que á Cada Una dellas Conuindrá.

Que Cada part de aquesta Vaja absa pretenció en Roma.

Que fins sie declarada la Causa en Roma estiga lo Bisbe ab sa pacifica pocessió axi Com estaua abans de aquestos negocis. los quals apuntaments y pactes foren Cumplits per las sobredites Parts.

Dilluns á 30 del dit á mitg dia fou alçat lo entredit per estar ja Conformes las parts y axi tingué fi aquest negoci.

Capitol de Com en la Seu de Barcelona feren aniuersaris Canonicals per fra Luis Coloma germá del Señor Bisbe y per don Francisco Coloma son germa

Diumenge á 5 de Noembre del pnt any se sabé en la pnt Ciutat Com fra Luis Coloma frare Agusti Germá del S.r Bisbe de Bar.a era mort en la Vila de Madrit de la qual noua demostrá tenir gran sentiment lo Capitol de la Seu y axi determinaren de ferli aniuersari Cosa q. may se era feta perq. no acostumaua la Seu de tocar á morts sino per los ques soterran á ella accep

tat

acceptats per lo Papa y per lo Rey y per los Canonges q̃
encara q̃ se soterraren en altre Iglesia, o muyren fora
Bar.ª no sels fa mes de tres tochs y per aquest determi-
naren per ferne pler al S.r Bisbe de q̃ se li fes aniuer-
sari Canonical ys tocas per ell axi com si moris un
Canonge y se fos soterrat a la seu cosa ben noua y extra-
ordinaria pera la seu de Bar.ª perq̃ a mes de ser la
consuetut com dalt he dit quant mori d.n Pedro Gal-
ceran de Borja Mestre de Montesa y Marques de Na-
uarres Virrey de Cathalunya que mori en la p.nt
Ciutat volgueren sos marmessors q̃ la seu tocas però
los Canonges nou volgueren fer perq̃ no soterraua
en la seu molts altres exemplars se porian portar de
aquest thenor però es tant lo q̃ pot vuy lo interes y am-
bicio que totas las bonas praticas y costums fa per-
drer perq̃ fer a solos Canonges y perdrer una prehemi-
nencia tant honrrada com aqueixa nou feren perq̃ lo
Señor Bisbe o demanas perq̃ nos trobaua en Bar.ª
q̃ era en Panades fent visita sino per obligarlo axi
com hauian fet altres cosas q̃ per son respecte ha-
uien introduhides en la seu be contra las prehemi-
nencias della y costums antichs a q̃ renuncias a la
visita que a solas podia fer en la seu axi com hauia
alcançat lo S.r Bisbe Dimas Lloris son predecessor com
en lo Capitol quint del llibre tercer està llargament
dit en e volguda fer aquesta nota perq̃ veja lo lec-
tor las ocasions perq̃ lo Capitol de la seu va derogant
ses preheminencies antiguas.

Dilluns dia de S.t Teuer a 6 de noembre del p.nt any
a mitg dia comensaren a tocar a morts com si fos sepul-
tura

Sepultura Canonical y lo mateix feu lo Monestir de St. Agusti.

Dimars á 7 se feu Aniversari en la Seu de Bar.a per lo sobredit frare axi com Aniversari Canonical y posaren la tomba dins lo Cor y lo mateix feu Sta. Maria de la Mar.

Dit dia en lo Monestir de St. Agusti se feu altre Aniversari per dit frare y fou ab mes solempnitat quel de la Seu perq. deuant lo altar major hauian fet un tumol molt alt sobre dos gradas cubert ab un doser de vellut morat q. era un docer del Bisbe y desobre un habit de frare Agusti ab un barret de capella al cap ab laborla blanca ab un llibre desobre y la grada mes alta estaua tota enrrotllada de llibres y al entorn del tumol cremaren dotze atxas q. los S. Bisbe las hauia enuiades y tota la matinada anaren tatas las ordes á Sant Agusti á fer absolta al tumol accepto los frares franciscos.

En esser acabat lo ofici de la Seu comensaren á Sant Agusti ahont acistiren los Vicaris Generals del S.r Bisbe qui feren lo Ardiaca d.n Fran.co Oliuo y lo Canonge Miser Paulo Pla y Miser Pere Pla y M.n Pau Barthomeu Canonges de Bar.a y los Collegials del Seminari y los altros Criats del S.r Bisbe quis trobauen en Bar.a

Dit die partiren de la pnt. Ciutat los molts R.ts Miser Pau Casador y don Enrrich de Paguera Canonges de Bar.a los quals anaren de part del R.t Capitol á dar lo pesame al S.r Bisbe.

Dicapte á 23 de X.re de dit any aprés de hauer donades ordes los S.r Bisbe en la Iglesia de Betlem de la Companya de Jesus de la pnt. Ciutat li vingué noua comera mort en Madrit don Fran.co Coloma altre germá seu

Caualler

Cavaller del habit de S.t Juan y General de la Carrera de Indias dela qual noua tingue grandissim pesar lo S.r Bisbe y axi en lo mateix punt per esser tant prop de festes de Nadal pera fugir de visitas sen puja à Sant Geronim de Labron ahont passa totas las festas y alli pujarendos Canonges à dirli lo pesame de part del R.l Capitol.

Dilluns à 8 de Janer 1601 à mitg die comensaren à tocar à sepultura Canonical per lo q.o d.n Fran.co Coloma y li diqueren Vestres y Un nocturno de defuncts acistint en lo Cor en tot lo S.r Bisbe.

Dimars à 9 de dit se li feu lo aniuersari en la seu axi com per lo altro Germa.

Capitol de Com arriba en la pnt Ciutat don Ascanio Colona Cardenal

Dimars à 21 de Nouembre de dit any arribaren en lo moll dela pnt Ciutat Vuyt galeras de Genoua en las quals Venian don Ascanio Colona Cardenal y d.n Condestable de Castilla y Duch de Frias q.e tornaua de Gouernador de Mila ab Samuller fills y Nora y altres Señors Principals y en arribar tiraren totas las galeras y la Ciutat respongue ab Sinch o Sis tirs del Baluart de mitg jorn per Venir lo Cardenal ~~Anellas~~ en ellas q.e per ser Princep dela Iglesia sels fa aquexa Cortesia q.e per altres no respon sino ab tres tirs lo Virrey los isque à rebrels acompanyat de Quirray del Compte de Vallfogona y los aposenta à tots en casa.

Dimars à 22 de dit dia de S.ta Sicilia aña lo Cardenal a dir missa en la Companya y à las 11 horas enuiaren

Enuiaren los Concellers un Verguer à Casa del Virrey à demanar hora pera Visitar lo Cardenal.

Dit dia al desprès dinar anaren los Concellers à Casa del Virrey acompanyats dels oficials de Casa la Ciutat à Visitar lo Cardenal lo qual los Isque à rebrer de la part de la Sala ahont tingueren la Visita y estigueren tots accentats ab Cadiras de repôs y lo Concelleren cap de part de tots y de la Ciutat li donà la benuinguda oferintseli à tot lo q̃ fos de son seruey y lo Cardenal respongué ab molta Cortesia agrahint molt la Visita y ofertas, fentlos ell las mateixas y al despedirse los acompanyà tota la Sala q̃ es molt gran fins à la porta.

Dijous à 28 anà Mº francesch Muntalt donsell Sindich del General de part dels Diputats à Visitarlo y donarli la ben Vinguda pera q̃ los diputats lo Volian anar à Visitar y sabentho lo Cardenal los Isqué à rebrer molt lluny de hont tingueren aprés la Visita y los feu seurer apus al seu Costat ab altre Cadira de repôs y aprés de hauerli explicat lo Sindich sa Embaxada, respongué lo Cardenal dient Yo Beso à su Senyoria las manos por la merced y à todo el Illmo. Concistorio y la recibire muy grande à qualquier hora que sus Senyorias querran venir y moltas altres paraules de Compliment q̃ digué.

Dit dia al desprès dinar anaren los diputats Concistorialment à Visitarlo fentlos ell la matexa Cortesia que als Concellers en axirlos à rebrer y acompanyarlos donantlos Cadiras y tractantlos de Senyorias.

Dit dia ana lo Cardenal al Matí en Sta. Catherina ahont

lo

lo isqueren á rebrer ab Creu alta Com es acostumat de fer.

Diuendres á 24 de dit parti de la pnt Ciutat per anar á Castella q. anaua á Visitar á Sa germana Viuda del Almirante de Castilla que hauia algun mes y mitg q. hauia mort.

Diumenge á 26 del mateix anaren lo Virrey y lo Condestable á ohir lo ofici en Sta Maria de la Mar is posaren en lo altar major ab dos Citials noy hauia ningun Conceller. pero ab tot nos podia fer si las Serimonias de la Ciutat se guardauen ab la forma ques deu y Com se feya antiguament, per q. no sols lo Condestable ni altre qualseuol Grande q. no sia Virrey no pot estar ab Citial per si publicament, pero ni ab Cadira pero Vuy va tot de la manera que Vehem.

Capitol de Com arriba en la present Ciutat lo General del Orde de Sant Francesch de la Obseruancia

Dijous á 23 de noembre del pnt any arriba en la pnt Ciutat lo Rm. Pe. fr. General del Orde de Sant Francesch de la Obseruancia Isquerenlo á rebrer alguns Cauallers Conuidats que foren per dit efecte per part de dn. Jayme de Galba y entre altros Isque dn. Joachim Carros y de Centelles Compte de Quirra rebe-renlo fora del Portal nou á Cauall y acompanyarenlo fins al Carrer del Joch de la Pilota deuant St. Francesch, y aqui se apearen per Causa q. los frares eran axits ab Creu alta Conuentualment il reberen en aquell lloch. ahont ell adorá la Veracreu y apres se posá en lo gremial

Gremial y Cantant lo Te Deum laudamus entrarenà la Iglesia.

Capitol de la extraccio de Concellers en lo present any

Dijous à 30 de noembre del pnt any dia de St. Andreu Apostol se feu noua extraccio de Concellers y foren los seguents.

Mosen Miquel Ferrer donsell Conseller en Cap lo qual morì un dia aprés com en lo llibre seguent veurem y fou extret en son lloch Mo. franch. de Gualbes de Corbera donsell señor de Corbera.

Miser Esteue Monfar y Sorts Ciutadà honrrat de Barª. Conceller segon.

Miser Juan Aroles Conceller ters.

Rafel Jorda mercader Conceller quart

Mestre Juan Torres manyà Conceller quint.

Capitol com lo Rey de Franca prengue una fortalega al Duch de Saboya

Per los primers de desembre del pnt any arribà noua Carta en la present Ciutat com à 16 del mes de noembre prop passat lo Rey de Franca don Enrrich quart de aquest nom hauia presas duas fortalesas al Serenissim don Carlos Juan Emanuel Philiberto Duch de Saboya y Princep del Piamonte ques diuhen Mammillans y Sta. Catherina que estan en la Saboya per causa que lo Rey de franca demanaua al Duch de Saboya lo Marquesat de Salusa que lo dit Duch poschia

pretenent

Pretenent lo Rey de França q̃ per un Testament de una Marquesa de Saluso li tocaua dit estat, Pero posantsi de permitto lo Sant Pare Clement Octau Compongue ditas diferencias, q̃ entre ells tenian desta manera q̃ las ditas Plassas de Monmillans y de S.ta Catherina las Cobrã lo Duch de Saboya li donã en recompensa per les dites Plasses lo Rey de França, Co es desisti dit Rey de França â las pretencions q̃ tenia del Marquesat de Aluso renunciant â tots los drets que y pretenia y lo dit Duch de Saboya li donã en recompensa las pretencions sobre ditas lo Duch de la Breza y Cent milia ducats per los gastos de la guerra los quals se digui q̃ era Cosa molt Certa los pagã lo Papa restant de aquesta manera dits Princeps Concordes per aquesta Vegada.

Capitol de Com los Concellers reberen auis Com Sa Santedat hauia determinat de fer la Canonisació de S.t Ramon de Penyafort

En lo Capitol 6 del pñt dietari se Contenian llagament tots los procehiments q̃ en la pñt Ciutat se feren per la Canonitzaccio de Sant Ramon de Penyafort y Com los Reuerendissims Arcabiste de Tarragona y Biste de Bar.a y Vich alli anomenats Com â Comissaris prengueren informacions de la Vida y miragles de dit Sant del q̃ feren Procés y lo enuiaren a Roma Com en dit Capitol llargament està Contengut.

Enuiat q̃ fou dit Procés â Roma feu Sa Santedat de Clement octau las diligencias q̃ en tal Cas se acostuman Com en lo llibre seguent Veurem y entés per Sa Santedat q̃

lo

que lo Proces estaua en la forma deguda determina de Canonitsarlo y axi se feren en Roma tots los aparells de Ornaments estandarts sera y altres Coses Necessarias a la dita Canonitzacio. Fet tot aquest aparell y pensantse totom q̃ dins pochs dias se faria la Canonitzacio per hauero significat moltas Vegadas sa Santedat o diferi apres molt temps y quant don Anton de Cardona Duch de Cesar Embaxador en Roma per sa Mag.t y altres Persones graues lin parlauen y li demanauen dita Canonitsacio deyan q̃ ell o faria no Volent ell may asenyalar Jornada Certa y de esta manera passa fins a la derraria del pnt any.

Diumenge a 17 de desembre del pnt any reberen auis de Roma los honorables Concellers Com sa Santedat hauia asenyalat Jornada per la Canonisacio de S.t Ramon y en continent queu saberen auisaren al S.r Bisbe y al R.t Capitol sup.li fesen fer Oracions publicas pera q̃ nostre Señor fos seruit encaminar dit negoci per mes gloria sua y en Continent lo Capitol se ajunta a cistinti lo S.r Bisbe y tots Unanimes determinaren de que en la missa la segona Oracio fos del Spirit S.t y fessen altres Oracions publiques y q̃ en la semmana ques seguie en las horas en los diuinis de las temporas a mes de la Obligacio Ordinaria q̃ tenen los q̃ tenen edat pera dejunar tinguesen intencio a dejunar per q̃ lo S.r encaminas dit negoci al seu sant seruey. Fou aquesta deliberacio abans de la missa major y axi en dita missa se feu ya la Comemoracio del dit S.t y a mitg ofici predica lo S.r Bisbe y en lo sermo digue tot lo sobredit, exortant a tots generalment q̃ quant dit negoci seria

efectuat

Effectuat feren demostracions de alegria y q. de pnt. o encaminaren de Veras al Senyor y lo mateix feren per son orde tots los altros Predicadors de Bar.a aquell dia

Capitol de Com mori lo Conceller en Cap in traguerem altre en son llochs

Era Costum en la Ciutat q. encara q. morisen huni dos Concellers non treyan altres en sos llochs pus nerestauen tres de Vius Com succehi moltes Vegades però per los Inconuenients q. causaua obtinguè la Ciutat un Priuilegi del Rey d.n Phelip Primer en las Corts q. Çelebrà en la Vila de Monçò lo any 1585 q. si un Conceller, o mes se morisen dintre los primers sis mesos aprés de la extracciò q. lo dia de S.t Antoni Andreu se fasen poguesen traurer altros en son lloch y axi per morirse en lo pnt. any lo Conceller en Cap ne extraguerem altre en son lloch.

Diuendres à 12 de Janer del pnt. any mori de gota M.o Miquel Ferrer donsell Conceller en Cap ab lo dol del qual feren los honorables Concellers la Cerimonia acostumada q. es anar à sa Casa ab las gramallas de dol acompanyats dels oficials de la Casa tambè agramallats, y detenir tres dies à la Casa de la Ciutat tancada q. aquesta es la Cerimonia ques fa quant nos soterran Com à Concellers sino Com à Persones priuades per aq. la altre es grandissima y Costosa.

Dimecres à 17 de dit dia de S.t Antoni en lo qual dia se acostuma à tenir Concell de Cent aprés de hauer tret tauler traguerem Conceller en Cap lo qual fou M.o Fran.ch de

Gualbes

Gualbes y de Corbera donsell Señor de Corbera lo qual en sa-
ber la noua estigué en dupte si u podia esser per hauerbo
anomenat Sa Mag.t per Capitá de Una galera de las que
la Diputació te de armar quant Deu Vulla y acudintá
sa Casa alguns Cauallers en particular d.n Ramon Doms
que era anomenat per General de ditas Galeras Caua-
ller del Habit de Montesa li aconcellaren tots q.e excep-
tás lo Carrech pus encara las Galeras no estauen fetas
ni ab esperança de ferse de molt temps y q.e ell encara
nos podia dir official Real y q.e Com o fos á la Ciutat
tocaua lo declararho y no á ell per ont tots li aconce-
llaren quen donás rahó al Virrey de tot y si li aparexia
que podia acceptar lo Carrech y lo Virrey li feu de res-
posta q.e ell noy trobaua ningun incomuenient y q.e
li aparexia be queu acceptás y q.e de sa part en quant po-
dia li manaua. Als Concellers y Concell enuiá M.o Joan
Dusay Ciutadá per aq.e los representás las matexas di-
ficultats y q.e Vesen si u podia acceptar y tots responque-
ren q.e noy hauia q.e pasarho per Concell per q.e noy hauia
ninguna dificultat pues ell no tenia lo Carrech de Ca-
pitá si no sols anomenat y estauen serts q.e de Un any ni
quissá de molts més nos podia posar en execució lo de
las Galeras y axi entés tot assó accepta dit Carrech.
Diuendres á 19 de dit á la tarda Jurá en Casa la Ciutat
q.e per no esser feta la gramalla abans no pogué jurar més
prest.

Capitol de Una questió que y hagué entre Diputats y Concellers per Causa de Un frau que lo Clauari de la Ciutat prengué

Dimars á 16 de Janer del p.nt any M.o Juan Dusay Ciutadá

Clauari

Clauari de la Ciutat prengué Un frau de Çafrà q. era entrat dins la pnt Ciutat amagadament sens pagar dret y l sen aportà en sa Casa y sabent açò los diputats q. tambe tenian dret en dit frau y pretenien q. mes tocaua à ells, q. à la Ciutat, enuiaren en sa Casa à demanarlay, lo qual nou Volgue donar.

Dimecres à 17 de dit dia de Sant Antoni en lo qual se acostuma de tenir Concell de Cent estant Congregat entrà en ell lo sobredit Clauari y donà raho del fet lo qual determinà y digué al Clauari q. de ninguna manera donàs lo frau lo q. entes per los diputats enuiaren oficials à Casa del Clauari per aportarsen lo frau però lo Clauari se aportà tambe q. no sols no li lleuaren; però lo feu aportar en Casa de la Ciutat Precehiren per açò algunes Coses de poca Importancia q. per Comptarse de diferent manera y no saberlas Yo puntualment no las Vull posar. Vist per los diputats q. lo Cas nols hauia resexit feren Un laudamentum Curiæ ab prouisio de Capiatur per al Clauari y entes açò per los Concellers feren de Continent Un manament als diputats y Oidors, que dins sis horas reuocasen dits procehiments posant los penas de 300 ttq de bens propris pagadores.

Diuendres à 19 de dit à 8 horas de mati tocaren à gran pressa à Concell de Cent per lo sobredit negoci y los diputats ajuntaren Persones eletes las quals los aconcellaren q. ajuntasen los tres Braços y axi en Continent o feren y estant junts braços y Concell de Cent Cada hu en las Casas de sos Tribunals Concorregueren algunes Embaxades y altres procehiments entre dits Tribunals pretenent Cada hu tenir Justicia Entenent totes les sobredites Coses lo Virrey li aparegué posarsi per mito; y axi estant Congregats dits tribunals

Tribunals ab la forma sobredita arriba en ells don Joseph Mir Regent yls digue que desitjant sa Exa. q. entre Tribunals tant principals noy hagues questions ans be q. estiguesen ab molta pau y quietut y amor los pregaua q. sobreseguesen dits negocis y queu posasen en sas mans q. ell com a persona q. representaua la de sa Magt. y desitjant lo be de tots procuraria en compondre dits negocis lo Concell de Cent digue q. era molt content q. sa Exa. si posas y q. estaria a tot lo q. ell ne faria y axi o posaren en sas mans. Los Diputats y Braços o prengueren mes fort per no tenir ells en son poder lo frau y alguns foren de parer q. no estiguesen a dit Concert sino q. pacassen auant; pero q. trobantse en dits Braços lo Sr. Bisbe de Bara. don Alfonço Coloma esforça molt quant conuenient era per lo seruey de Deu n. Sr. y de sa Magt. y benefici de la terra y de dits Tribunals q. dits negocis se tractassen ab pau y ques posasen en mans de sa Exa. majorment hauensi oferit ell mateix y digue aço ab tantes y tant bones rahons que tots o la major part foren de aqueix parer.

Concertats q. foren de aquesta manera procura cada hu per si de Informar lo Virrey de sa Justicia y axi enuiaren los diputats als Acessors a Informar lo Virrey lo qual los digue acudissen al Regent y axi y anaren y lo Informaren de las pretencions y dret del General y passant auant en dits negocis anaren altro dia en Casa del Virrey yl trobaren ab lo Canceller y Regent y alguns doctors del Real Concell als quals digueren q. los diputats no podien conforme los Capitols de Cort, Usos y Costums de la diputació dexant dit negoci liberament en ma de sa Exa. als quals respongue ab las Insolencias q. ell acostuma, q. puix no lay podian dexar liberament que ell sen axia de permitg y q. no estaua be a

la

la auctoritat de son Carrech tractarho de altre manera, y que los diputats fesen de la manera los aparexaria q̃ quant haurian fet ell faria lo q̃ mes conuindria per lo seruey de Sa Mag.t y referida esta ambaxada per los Acessors dels Diputats determinaren de ajustar las personas dels tres estaments.

Diuendres à 26 de dit se ajuntaren las Personas dels tres estaments en la Casa de la diputació als quals estant ajuntats proposà lo Diputat Ecclesiastich de esta manera.
Nos altres hauem suplicat à Vostras Senyorias y mercés nos fassen mercè de ajuntarse en aquest lloch pera aconcellarnos lo q̃ hauiam de fer acerca de una escriptura ques llegirà per M.o Vidal la qual fonch en continent llegida, y fonch en summa tot lo q̃ passa entre los Acessors y lo Virrey y llegida dita scriptura comensà à votar lo S.r Bisbe de Bar.a lo qual despres de hauer tornat à persuadir abrahons molt eficaces ques fes concordia entre y en dits negocis fou de parer q̃ se anomenasen Persones eletas ab la forma q̃ acostuma la Casa de la Diputació q̃ se tractasen dits negocis y de aqueix parer foren tots.
Dit dia estant junt lo trentenari enuià à dir lo S.r Bisbe als honorables Concellers q̃ tenia ganas de anar los à parlar en la Casa de la Ciutat si estauen desocupats y ells li feren de resposta q̃ sempre estauen promptes pera rebrer mercè de sa Senyoria y en continent q̃ rebè dita resposta anà en Casa de la Ciutat y lo isqueren à rebrer los officials de la Casa de la Ciutat y à mitg pati ço es al peu de la escala y isqueren los Concellers y sen entraren tots junts en la Instancia del trentenari ahont lo Señor Bisbe pregà molt als Concellers y trentenari q̃ fessen algu

nco

alguna bona auinença ab los diputats persuadint los molt que estiguesen ab conformitat dites cases y lo Conceller en cap respongue en nom de tots agrahint li molt la merce q̃ feya a la pnt Ciutat y q̃ ell o representaria a tots y dit aço sen torna acompanyantlo los Concellers y oficials fins alli ahont lo hauian rebut y apres lo trentenari determina que stingues Concell de Cent.

Dit dia se ajunta lo Concell de Cent lo qual estant ajuntat se sabe la determinacio que los Brassos y diputats hauian feta, y com hauian seguit lo parer del Señor Bisbe y lo Concell determina ferlo mateix y axi se resolgue que elegisen persones tantes com los Diputats ne anomenarian y q̃ fosen dels quatre estaments de casa de la Ciutat y no sabent aço lo Sr Bisbe enuia al dit Consell a Miser Paulo Pla Canonge de Bara y Vicari Gl. seu y a Miser Francesch Gamis donsell y son Aduocat pera suplicar a Concellers y Concell o cometesen a Persones eletas ils feren de resposta q̃ axi estaua determinat Apres de aço los diputats feren denominacio de Vint y quatre Persones Vuyt de cada estament de las quals nou fou lo Señor Bisbe per ser ell tractador del dit negoci.

Dimecres a 31. de dit feren nominacio los Concellers de 24 persones sis de cada estament seguint lo Orde del Concell de Cent y feren los seguents.

Ciutadans y militars	Artistas
Miser Pere Farreras	Joan Esteue Mir
Mo. Joachim Satanti	Antoni Batlle
Ciutadans Mo. Julia de Nauell	Jaume Magarola
Mosen Federich Pol	Geronim Roig
Militars Mo. Franch. Cosma Riuiller	Joan Pons
Mosen Pons de Peramola	Miquel Miro

Mercaders

Mercaders	Menestrals
Juan Pau Rifos	Barthomeu Pujades Gerrer
Pere Juan Sellers	Magi ferrer Parajre
Pau ferrer	Pere Pau Riberargen.
Miquel Onos	Pau Amatller Ortolà
Miquel Bertran	Juan Barreradaguer
Jaume Martí	Esteue Alemany Hanq.r

Los quals apres de esser Congregats aparagué als Ciutedans q̃ no estauen elegits ab la forma q̃ues tenia de fer en Virtut de un Priuilegi Concedit per lo Señor Rey Phelip segon Vuy regnant en las Corts Çelebrades en las p̃nts Ciutats en lo Monestir de frares Menors lo any 1599 lo qual en summa diu q̃ no se elegescan mes Vint y quatrenas sexcenas Vuytenas quatretas, ni altres Concellers q̃ se acostumauen de fer en la Casa de la Ciutat per quant se prouava ab la experiencia tant llarga q̃ dits Concellers Causauen molts incomuenients sino q̃ los Concellers a soles ab lo Virrey Concell de Cent, o ab lo trentenari fesen los negocis y lo Concell de Cent no puga fer nominació de tals Concellers y q̃ si acás y hauia algun negoci graue à les hores Cada hu dels Concellers fassa nominació de una fins en tres Persones de son Estament per aconsellarse del fahedor y q̃ ditas Persones no tingan Vot desisiu sino Consultiu y aduertit açó per los Ciutadans y militars de la Vint y quatrena digueren q̃ la nominació no estaua ben feta per a q̃ nos tenia de seguir la forma antigua sino la de dit Priuilegi y axi la de dits q̃ los Concellers fessen de aqueixa manera la nominació la qual Cosa Contradigueren molt los artistes y menestrals ajudant los molt los mercaders dient q̃ lo dit Priuilegi era prejudicial als altres Priuilegis

de la Casa

de la Casa de la Ciutat los quals disposan q̃ sempre ques tinga de fer nominació de Persones de tots los quatre estaments y Iguals en numero y q̃ seguint aqueix Priuilegi no seria de aqueixa manera perq̃ Com y ha tres Concellers Ço es dos Ciutadans y Un militar sempre serian ells mes q̃ no los altres y que tampoch noy hauria may dels quatre Estaments per quant lo hun any lo Conceller quint es artiste y lo altre Menestral y axi q̃ se estigues à la eleccio feta de la dita Vint y quatrena al q̃ feren grans Contraris los Ciutadans y Militars dient q̃ no si volian trobar.

Dilluns à 5 de Febrer à la tarde tocaren Concell de Cent per aueriguar dita questio y pera ser tart no se ajuntà

Dimars à 6 del Mateix se ajuntà lo dit Concell al qual estant ajuntat y tractant de dit negoci arribà en Casa de la Ciutat lo S.r Bisbe y los Concellers lo Isquerenà rebrer al Cap de la escala y entrà en Concell acentantse en lo lloch mes preheminent y pregà molt encaridament als Concellers y Concell estiguessen ab bona pau axi per lo q̃ tocaria à dit negoci Com tambe per lo negoci principal del frau del Çafra y al que tocaua al de la Vint y quatrena y del dit Priuilegi los pregà Una y moltas Vegadas ab gran encariment q̃ remetesen al trentenari puig alli y hauia de tots estaments y Iguals en numero y q̃ pera esser manco seria mes facil de aueriguar y los Concellers li prometeren q̃ o tractarian ab lo Concell de Cent y ab aquesta resposta senaña acompañantlo los Concellers fins al Cap de la escala y lo Concell apres de moltas dades y preses preualent la escopetaria dels artistes y Menestrals ajudanthi la mosqueteria dels Mercaders (Com sempre en dit Concell es acostumat) se resolgue q̃ la nominació de la Vint y quatrena o 24 personas estaua ben

feta

feta y que no Volian estar al dit Priuilegi del any 1599 per las rahons allegadas, ni tampoch ó Volgué dexar per al trentenari que si los Ciutadans y Cauallers no si Volian trobar q̃ no per axó se dexas de fer lo negoci si no q̃ se seguis la forma q̃ lo Rey dn Alfonso Quart fill del Rey dn Fernando Primer donaua als dela Casa dela Ciutat lo qual en summa Conté q̃ sempre q̃ en semblants actes los de Un estament no si Voldran trobar se fase lo negoci ab los altres que y restan y aço fou la resolucio del Concell de Cent.

Dimecres à 7 de dit se ajuntaren los dela Vint y quatrena Conuidats per los Consellers per dit negoci del frau y tractar de ell ab tot Cuydado y estant Congregats Mo. Pere Harreras Ciutadà donà Un memorial ab protest als Concellers del qual se lleuà acte en Continent y en summa Contenia Con los Ciutadans y militars q̃ alli estauen ajuntats no si Volian trobar si no ab la forma q̃ lo Priuilegi del any 1599 disposaua y axi sen anaren.

Dijous à las 8 de dit foren altre Vegada Conuidats tots los dela Vint y quatrena y en esser Junts tots los Ciutadans y militars no Volgueren Votar ans be sen anaren per lo qual fou forçat als Concellers y als deuuyt q̃ restaren fer promouador pera Concertar dit negoci y q̃ aquestos Comunicasen los Uns ab los altres y ab lo Sr Bisbe q̃ estaua de permitg en dit negoci y per part dela Vint y quatrena dels Diputats fou elegit dn Alexandre de Alentorn Per sobreuenir à las ditas Casas dela Diputacio Ciutat y Diputacio negocis de mes importancia Com en lo pnt libre Veurem y no perdrer ditas Casas la bona amistat y Correspondencia q̃ entre ellas y ha hagut sempre no passaren auant en dit negoci si no q̃ la Ciutat restà ab lo frau y la Diputacio ó disimula y axi no

sen

no sen par la mes de dit frau y se quedaren ab bona amis-
tat.

Capitol de Cam los Concellers no volien anar a la Professo de Sant Sebastia per Causa q.s los Sagristans no hauian posat lo S.t Sebastia a la Siuera

Dicapte a 20 de Janer del p.nt any dia de S.t Sebastia en lo
qual acostuma la Seu de anar Proccionalment a Sant Se-
bastia hauent ya feyt dita professo del Altar major de la
Seu no Volgueren los Concellers seguirla com tenen acostumat
per Causa q.e en la Siuera q.e anaua en la Professo noy estaue
la Imatge de plata de S.t Sebastia q.e es de la Ciutat, sino q.e
en ron lloch hauian posat los Sacristans de la Seu la Vero-
nica de Nostra Senyora y ago per Causa q.e anant los dits Sa-
cristans en Casa de la Ciutat per a Sercar los S.t Sebastia los
hauian fet de resposta sempre que ya aportarian y com
tardaren a aportarlo fin lo matex matí ya hauian posada
en la Siuera la Veronica de Nostra Senyora y no Volgueren
los Canonges que mudas y eixent ya la Siuera fora del al-
tar major y anant la professo auant no Volgueren los Con-
cellers per la Sobredita Causa seguirla y entenentho los Senors
Bitbe q.e estaua en lo Cor per a seguir la professo pregà a los Ca-
birols q.e la feren detenir y q.e posaren S.t Sebastia en la Si-
uera y assi los Capirols per donar aquest gust al S.r Bitbe
o feren y feren posar la Siuera sobre dels banchs q.e estan
en lo Cor abont posaren la dita Imatge de S.t Sebastia y los
Concellers seguiren la professo aportant lo balam com es
acostumat y posantse la professo en orde y acompanyantlo

todos

totas las Parrochias dela pnt Ciutat axi Com se determina ab la de S.t Roch proposada Vehent los Capellans de S.ta Maria dela Mar que son los que Van en lo Vltim lloch deuant la Seu que los Collegials del Seminari los precehian perq. Van apres de ells dedeuant del Clero dela Seu suplicaren al Señor Bisbe fos seruit ferlos anar dedeuant totas las Parrochias per quant ells no eran dela Seu ni Beneficiats, y lo S.r Bisbe los responguê q. anasen axi Com se trobauen q. no era aquell lloch pera aueriguar dit negoci y axi anaren dits Collegials ab los Capellans de la Seu precehint â tots los delas Parrochias y desta manera anâ la Professô â Sant Sebastia ahont se digue lo ofici Com es acostumat, y predicâ en ell lo S.r Bisbe al després de dinar anaren los Cabiscols y sustentor â Casa del S.r Bisbe, y li digueren q. altre Volta nols manâs fer aturar la Professô peraq. de ninguna manera ho farian q. aquella Vegada tantsolament o hauian fet per ferlin seruey y lo S.r Bisbe los responguê ab Vna risa dient q. alguna Cosa se tenia de hazer para dar gusto â los Concelleres

Capitol dela Concordia ques firmâ entre lo Señor Bisbe de Barcelona, y lo R.t Capitol dela Seu

En lo Capitol 5 del llibre tercer del primer Volumen del pnt dictari se ha Vist Com lo molt R.t Señor Don Juan Dimas lloris quondam Bisbe de Bar.na alcançâ breu de Sa Santedat peraq. ell asolas y sens adjunt pogués ell y sos Successors Visitar la Seu Capitol y tot lo demés

demés y las Personas dels Canonges y delas dignitats
y q̃ en tot tingués plena Jurisdicció la qual Cosa sentí-
ren molt los Canonges, y per hauer Viscut dit S.r Bisbe
molt poch de temps apres de hauer alcançat lo dit breu
Com en lo sobredit llibre se ha Vist nol pogué acabar de
executar, ni fer Concordia en lo Capitol Com també es-
tant malalt dela malaltia q̃ mori desitjá fer per
hauer Vist lo molt q̃ o sentiren los Canonges y la mala
Voluntat q̃ alguns, o Casi tots lin aportauen y axi apres
de esser entrat per Bisbe lo Molt Ill.e y R.m Señor don
Alfonso Coloma Procurá lo R.t Capitol q̃ no se seruis de
dit breu axi ell Com sus Successors los Bisbes de Bar.a
y Com lo S.r Bisbe es persona molt abonada y desitja fer
plaira tots y en particular als Canonges fou Cosa facil
de alcançarse dell y axi anomená per sa part á m.n Ber-
nat Rouirola Canceller de Cathalunya y Canonge de Bar.a
al Regent Mir y a miser Oliua del Real Concell y lo Ca-
pitol anomená per sa part á d.n Francesch Oliuo de Al-
uernia Ardiaca de Santa Maria Miser Paulo Pla y mi-
ser Pere Pau Casador Canonges dela Seu per a q̃ tots mi-
rasen la Concordia y euinença q̃ en dit negoci se podia
fer y apres de moltes Juntes y mirar ab molta atenció
lo negoci se feu la Concordia la qual en summa Con-
tenia q̃ lo Capitol tornás ab la matexa llibertat y Juris-
dicció q̃ tenia abans q̃ lo S.r Bisbe Lloris obtigués lo dit
breu acceptades algunes Coses de jurisdicció dins la Seu
y altres Coses totes de poca importancia q̃ se aturá lo S.r Bis-
be Com en dita Concordia Consta la qual está recondida en
lo archiu de la matexa Seu ahont llargament se podia

trobar

trobar pus assi se asenyala lo any y la Jornada ques forma y vista dita Concordia per las ditas parts los aparegue be y axi la firmaren y fou de la manera q̃ en auantse segueix.

Dimecres a set de febrer del pnt any se firma dita Concordia per las ditas parts y fou q̃ lo dit dia acabada la missa major y sexta en la seu se ajuntaren lo Rt Capitol acistinthi lo Sr. Bisbe y cridaren per testimonis a fra Francesch Sant Just Abat de Arles don Onofre de Alentorn Ardiaca de Benas y Canonge de lleyda dn. Franco. de Clariana Pabordc de lleyda y a Mn. de Tamarit Prior de Per Ecclesiastichs y per seculars foren don Bernat de Piños y de May dn Pedro de Piños y de St Climent son germa, don Juan de Eril, y dn. Enrrich de Blanes y de Centelles los quals estant tots Congregats Comensa lo Sr. Bisbe en fer una practica Comensant entre altres bones Coses y rahons de quanta importancia era estar ab pau y Conformitat majorment les Persones Ecclesiastiques las quals tenen de ser exemple y llum de tots y q̃ per aço y per moltes altres rahons que digue y desitjar fer placer al Capitol y llegida se alça lo Sr. Bisbe y sen ana en sa Casa a firmarla per quant no fora estada valida la firma en la seu per no teniri ell plena jurisdiccio ahont lo acompanyaren los Vuyt testimonis y molts dels Canonges y en hauer firmat anaren dos Canonges en Casa del Sr. Bisbe a sercar los testimonis per aq̃ anasen a beurer firmar lo Capitol y lo Sr. Bisbe resta en sa Casa y firmat q̃ haguelo Capitol anaren tots ab los testimonis a sercar lo Sr. Bisbe y trobaren lo q̃ anaua a la seu per lo Portal del Claustro agraduant los quatre testimonis

Testimonis Ecclesiastichs y tots junts entraren en Capitol ahont entonaren lo te Deum laudamus y ab Creu alta procesionalment sen entraren en la Seu per lo Portal del Claustro agraduant los quatre testimonis Ecclesiastichs entre los Canonges y los quatre Seculars anauen desprès del Senor Bisbe y desta manera entrant per la Seu per lo dit Portal girà la Professiò à mà esquerra per detràs del Cor y entrant per lo portal del Cor tirà dret y pujà al altar major ahont après de hauer acabat lo te Deum y dits per los minyons los Versets digué lo S.l Bisbe sinch Oracions Una del Spirit Sant altre de S.ta Creu, de N.a Senyora, de S.ta Eularia y la Ultima de S.t Seuer y après donà la benediccio pontificalment y senbaxà en S.ta Eularia Cantant Una antifona de dita S.ta y en esser baix M.o Jaume Castellar preuere y mestre de Serimonies publica quaranta dies de perdò à tots los pnts de part del S.l Bisbe y apres totom sen anà à sas Cases y lo S.l Bisbe digue missa en lo altar de S.ta Eularia y fou del Spirit Sant. ab Commemoracio de S.t Romualdo Abat per esser la dita festa en dit dia.

Pochs dies après enuiaren dit acte à Roma per a q.e Sa Santedat lo aprouàs y fos mes Valido per q.e los Bisbes es deuenidors de Bar.a no sen pogueren seruir del breu q.e lo S.l Bisbe Lloris hauia alcançat sino q.e se estigué à la pnt Concordia donaren per distribucio en lo pnt acte ço es als Canonges Un ducat y als Beneficiats Un sou.

Capitol de Una questiò que y hagué entre lo S.l Bisbe de

Barcelona y los honorables Concellers per Uns Cops que lo Batlle de Cops prengué de Un forument de la Ciutat

Disapte á 10 de Febrer del pnt any esent arribat forment en la pnt Ciutat pera provisió della que los Concellers havian fet comprar ana Mn Perot de Tamarit donsell Batlle de Cops á pendrer Cops de dit blat lo q no podia fer per entendrer millor lo pnt Capitol se te de saber que tot lo blat que en la pnt Ciutat se ven sen treu Cops que es certa mesura de cada quartera y dits Cops se posan en una caxa ó instancia de casa de la Duana y apres se parteix entre los q tenen dits Cops que es renda de particulars ço es la mitat del Bisbe de Barcelona y la altre mitat se reperteix entre lo señor Rey y alguns particulars y lo Batlle de Cops q es ofici tret de boces de Concellers lo qual te carrech de exigir dit dret y fer las porcions als sobredits y per esta rahó ne te ell certa part però ha de ser del blat ques ven en la Plassa y no del ques rep per provisions de cada qual y venint aquest blat per provisió de la Ciutat no volgué lo dit Batlle tenir compte á tot lo sobredit si no que prengué los Cops.

Dimars á 17 del dit estant lo trentenari ajuntat per altres afers los Concellers donaren raho del pnt fet al trentenari lo qual ho remeté al Concell de Cent.

Dimecres á 14 de dit se tingué Concell de Cent en lo qual se proposá lo q lo dit Batlle havia fet y com lo trentenari ho aviaremes al Concell de Cent y ell resolgué q

Vist

Vist esser la Cosa Contra los Privilegis dela Casa dela Ciutat y q̃ lo Batlle no havia procehit be que anasen los Concellers á la Duana y Cobrasen lo blat lo qual de prompte feren y estant executant dita determinació arribaren Misser Carmona aduocat del S.r Bisbe y lo seu majordom y donaren requesta als Concellers de part de dit Señor Bisbe dient los q̃ no ~~toq~~ e tocasen lo blat perq̃ era seu y pasant auant los dits Concellers en dita execució los amenasaren de excomunicarlos Com a ocupadors de Cosas Ecclesiastiques y no per axó dexaren los Concellers de proseguir en lo Comensat y axi prengueren lo dit forment y l pasaren en altre Instancia dela matexa Duana en Compta de la Ciutat

Dijous á 15 de dit anaren al demati los honorables Concellers á Casa del Señor Bisbe pera darli rahó de tot lo fet y satisferse ab sa Senyoria y ell los rebé algun tant asperament quexantse del q̃ havian fet dient los q̃ eran bens seus y aprés de moltas rahons y haver dit los Concellers la Justicia q̃ tenian li diqueren fos servit q̃ dit negoci se tractas abones y no per Via de Justicia y lo S.r Bisbe los respongué que ell tenia la matexa gana y q̃ per poder venir aço en efecte tornasen los Concellers lo forment á allá de ahont lo havian tret y q̃ ales hores per medi de terceres Persones anomenades per Cada part se resolgués los feador y q̃ ell los prometia que fins q̃ estarian Concerts no tocaria dit blat y ab aquesta resposta sen tornaren en Casa dela Ciutat ahont ajuntaren doctors pera q̃ los aconcellasen lo q̃ lo Batlle de Copsha-

tenian de fer y ajuntats q. feren aprés de hauer conci-
derat tots tot lo sobre dit feran de parer q. era molt gran
perjudici à la Ciutat de tornar dit blat per quant lo q.
la Ciutat hauia fet era conforme à Justicia y als Priuile-
gis que tenian y al contrari lo q. lo Batlle de Cops hauia fet
y que si los Concellers tornauen dit blat en demostrar lo
contrari del q. pretenian y derogarian molt à sa Justicia
però q. per en axò Isquesen del Concert que lo S.r Bisbe de-
manaua q. bes podia ferlo Concert estant lo blat en poder
de la Ciutat y q. se representàs açò al S.r Bisbe y q. per mes
asegurarse sen donàs rahò al Concell de Cent y axi aqui-
mateix si toca

Dit dic estant lo Concell ajuntat feren los honorables Con-
sellers relaciò de tot lo sobredit la qual lo dit Concell lloà
y aprouà y resolgué q. se estigués en aquella y donà facul-
tat als Concellers q. tenint ells lo blat en son poder y no al-
trament fessen auinensa ab lo S.r Bisbe y q. si no la volia
aportar acceptar de aquesta manera y los volgués exco-
municar q. se apellasen à Tarragona y tambè desabilita-
per temps de deu anys de Casa la Ciutat al dit mosen Pe-
rot de Temerit Batlle de Cops y à Mestre Albanell
Calsater sots batlle de Cops y en un altre home per lo que
hauian fet de pendrer dits Cops y essent dit Albanell Por-
ter de Casa de la Ciutat ne tregueren altre encontinent
en son lloch si be ells aprés demanaren dit agrauí per la
Audiencia y estant dit Concell ajuntat determinà do-
narne rahò al S.r Bisbe y axi y enuiaren à M. Phelip Di-
mas Montaner y à M.r Pere Aymerich lo qual arribant
en la Casa del S.r Bisbe y donantli de part de Concellers
y Concell la sobredita embaxada mostra sa senyoria te
nirne

tenirne grandissim sentiment y Volentli rahonar lo negoci may pogueren per no donarlos ell lloch dientlos q̃ pues assi se tratauan con ell los descomulgaria â todos los q̃ hauian entreuenido en dicho negocio y no como â Concelleres de Bar.ª sino como â Personas priuadas y q̃ los nombraria â todos en particular en la dicha excomunion, y Vistaçô per los sobredits li demanaren licencia pera presentarli Una apellaciô la qual dona y ells li presentaren Una apellaciô q̃ en summa contenia q̃ Volent sa Senyoria R.ma procehir contra los Concellers ab Censuras Ecclesiastiques per cosas tocants â son ofici delas quals pretenien ells tenir molta Justicia se apellauen â Terragona lo q̃ ell senti molt dient q̃ no l tenian de tractar de esa manera y q̃ escriuria â Su Mag.d todo lo q̃ passaua suplicandole le sacase de aqui y le embiase â Serdenya o â Sicilia o adonde fuesse de Su Real Seruiciô solamente le sacase de aqui y replicant li q̃ prengues copia dela apellaciô respongue q̃ la donasen â sos oficials q̃ ell no la Volia Veurer y ab aquesta resposta sen tornâ y la referiren â Concell.

Diuendres â 16 de dit ajunta lo S.r Bisbe en son Palacio â sos aduocats y algunes altres Persones per a saber dells com se aporteria en dit negoci y sos Aduocats li digueren la Justicia que los Concellers tenian y com no hauian procehit dela manera q̃ lo hauian Informat per q̃ li hauian dit q̃ hauian pres dela Caxa o Instancia dels Cops mes forment del quels tocaue y q̃ no era Veritat y axi assosegat dela Colera q̃ hauia presa determinâ de fer auinensa y q̃ dit negoci

se

se tractas amigablament y en lo mateix punt estant los
Concellers en Casa de la Ciutat enuiá allí a Miser Pere
Pla Canonge de Bar.ª y Oficial Seu y á Miser Fran.ch
Gamis donsell y á Miser Carmona los quals com foren
en Casa de la Ciutat digueren als Concellers com lo S.r
Bisbe desitjaue tota pau y quietut en la pnt Ciutat y
que gustaria q.e dit negoci se posas en ma de terceras
Personas per aq.e amigablament tractasen lo negoci
y tornaren á significar que lo forment se tornás de
allá ahont lo hauian tret y los Consellers responguerен
q.e ells o mirarian y lin tornarian resposta y anats q.e
sen foren ajuntaren los aduocats los quals aprés de
mirat y tractat dit cas tornaren los Concellers resposta
dientli com no podian axir del Orde del Concell de Cent
lo qual los hauia donada facultat y ple poder per aq.e
fessen auinensa amigablament ab sa Senyoria ab tal q.e
lo blat no isqués de poder dells y q.e no podian fer altre
Cosa y axi lo S.r Bisbe com á Persona tant Christiana
y amiga de pau fou content de q.e se aueriguasen y ho
posasen en mans de Persones aduertintli tambe q.e per
quant lo S.r Rey te part en dits Cops y per no estar en ca-
ra partits lo Batlle General pretenent se li hauia fet
agraui ho volia demanar Juridicament y axi que
aduertian á sa Senyoria q.e si veya donar requestas o,
que se auoias la Causa á la Audiencia o se fesen altres
procchiments Juridichs no entengués sa Senyoria ques
fessen per son respecte per q.e ab ell no volian tractar si-
no ab molta pau y amistat y ell digué que era content

Diçapte á 17 de dit aná Joan Sala Notari de Bar
celona

Barcelona y Sindich de la Ciutat á Casa del Virrey y firmá de dret Contra dn. Juan Jeart Batlle General de Cathaluña per raho del dit negoci y axi foren tretas en Continent per lo Rl. Concell lletras Citatorias per al dit Batlle General per aqs. dins sis dies responguès en dita Causa però ni los huns ni los altres nos Curaren mes de dita Causa ni la auinença nos feu y axi restá dit negoci sens parlarsen mes.

Capitol de Com los Diputats reberen la Segona Vegada las Constitucions fetas per lo Sl. Rey en las Corts qe. en la pnt Ciutat Celebrá lo any 1599.

En lo Capitol 21. del llibre quart y en lo llibre tercer del llibre quint se ha Vist tot lo qe. en lo negoci de las Constitucions succehi y Com se anaue diferint lo enuiar las be y pensant qe. aquesta Vegada Vindrian Conforma tots desitjauen fou molt al Contrari Conforme ab lo pnt Capitol Veurem y fou de la manera Seguent.

Dicapte á 17 de febrer del pnt any anaren los diputats Concistorialment á Casa del Virrey quels hauia Conuidats enuiats á Sercar y quant foren alli los doná las Constitucions de part de Sa Magt. y dient los que las fessan Imprimir y ells respongueren qe. las mirarian y qe. lin tornarian resposta.

Dimar á 20 del mateix hauent mirades los Diputats las Constitucions y Vist qe. tampoch no Venien be per qe. nos als y hauia algunes discrepancias qe. no Conformauen ab los

tres

tres processos familiars de assi pero encara y havia sinch Capitols de mes avant q̃ tractavan del Creximoni de Salaris al al Canceller y Regent y als altres Jutges de Cort y altres Coses q̃ las Corts Generals no havia fetas ans be y havia molts disentiments encontrari y Vist aço per los diputats ajuntaren las Personas dels tres estaments en la Casa de la Diputacio als quals donaren raho de tot lo sobredit demanant los de parer del q̃ en dit las tenian de fer y tots foren del parer del Conceller lo qual en summa deya q̃ de ninguna manera se acceptasen las Constitucions sino que se elegisen Personas dels tres estaments pera q̃ vesen lo ques tenia de fer y que de tot ne fesen relació als Brassos.

Dimecres à 21 de dit enviaren los diputats Embaxada de tres Personas al Virrey denantli raho de la determinació dels braços als quals respongue que hisiesen lo q̃ les pareciesse porq̃ el las mandaria imprimir à gastos de la Thesoreria porq̃ tenia esa Orden de Su Mag.d

Vist per los de la Vint y quatrena q̃ los brassos havian elegida persona pera Comprovar las Constitucions que las Constitucions venian tant diferents dels Processos familiars de assi determinaren que los diputats enviasen Embaxada à Sa Mag.t denantli avis del negoci y suplicarli fos de son R.l Servey remediaro y los diputats tractant entre ells la dita determinacio de la Vint y quatrena vingueren en paritat perq̃ los tres volian q̃ anas Embaxada y los altres q̃ no anas y ab los q̃ volian q̃ anas y haguê tambê diferents parers perq̃ uns volian q̃ fos Embaxada de nou y altros de

tres

tres y Vista esta diuersitat se torna â remetrer tot ala Vint y quatrena peraq̃ mirasenlo ques tenia de fer.

Dijous â 8 de Mars anaren â la Diputacio miser Antoni Oliba Procurador fiscal y miser Juan Castello doctors tots del Real Concell y digueren als diputats de part del Virrey que acceptasen las Constitucions y q̃ nou consultasen mes ab Sa Mag.t perq̃ sabia q̃ estaua determinat de no afigirhi ni lleuarhi Una tilla; perq̃ Volia ques donas mes Credit al Proces q̃ lo Protonotari fa q̃ no als familiars dels tres brassos y explicada esta embaxada Volgueren mostrarse molt zelosos y Cathalans com altros Phariseus y digueren q̃ ells en particular com â Cathalans q̃ eran los aconcellaua q̃ las acceptasen y dit aço sen anaren.

Dimecres â 14 de dit estant Congregat lo Concell de Cent per negocis tocants â las Carns per lo any Vinent arribâ en ell Gabriel Alsina Secretari del Virrey lo qual los digue de sa part q̃ anasen a fins â sa Casa perq̃ los Volia donar Una Carta de Sa Mag.t y axi en continent y anaren restant lo Concell Congregat perq̃ digue q̃ la Carta Venia â Concellers y â Concell y arribats q̃ feren en sa Casa los donâ Una Carta Closa de Sa Mag.t y en hauerla rebuda sen tornaren en Casa de la Ciutat y en esser en dit Concell la llegiren y fou del Thenor seguent.

A los Amados y fieles Nuestros los Concelleres Consejo de Ciento y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Bar.a

El Rey

Amados y fieles Nuestros presupuesto q̃ en las Cortes q̃ Celebre en essa Ciudad hize en beneficio de de ese Principado

Principado y Condados todo lo q. huuo lugar y les Concedi las Constituciones y Capitulos de Corte q. en ellos se acordaron y q. sobre la replica q. los diputados hizieron acerca de algunas discrepancias q. pretendieron q. hauia en algunas Cosas mandé que fuessen Ohidos por medio de don Cristoual Gallart y q. Con maduras deliberaciones se viesse lo q. en ello se podria hazer y deseando darles satisfacion Como lo merecen tan buenos y fieles Vassallos resolui enuiarles las dichas Constituciones repasadas, en la forma q. habreis entendido Con desengaño q. no se innouaria otra palabra ninguna y orden para q. las imprimiessen para q. todo el Principado y Condados gosasen del beneficio de dichas leyes y teniendo por Cierto q. Con esto las abraçarian, y agradecerian lo q. se hauia hecho he entendido muy fuera de lo q. esperaua q. de nueuo tratan de enbiar embaxada para replicar otra vez sobre lo q. estan desenganyados y porq. esto sabe mucho á desacato y si lo quisieren posar por obra me obligaran á hazer sobre ello alguna demostracion exemplar para q. deprendan Como han de obedecer á mandamientos tan justos. Sabiendo Yo el amor grande Con q. esa Ciudad mira las Cosas de mi seruicio y q. tocan á mi auctoridad y preheminencia R.l y q. por su parte me dará lugar á q. se haga Cosa en Contrario (Como Yo tampoco lo he de Concentir) me ha parecido aduertiros dello y de Como les mando no enbien la dicha Embaxada tan Voluntaria y fuera de proposito y sobre q. de ninguna Cosa á de hauer mudança para q. esa Ciudad lo tenga entendido y en Consequencia desto haga en lo q. se ofreciera de mi seruicio lo q. se acostumbra y Yo Confio y deueys al amor que os tengo y todo lo demas q. de mi parte os representare el Duque de Feria mi Lugartiniente y Cap.n G.l á quien dareys entera fee y credito

que

que dello quedaré muy seruido y me que dara la memoria ques razon para hazeros merced en todo lo q̃ huviere lugar Dada en Valladolid á 4 de Marco 1601.

Yo el Rey

Vt. Couarruvies Vicecans.
Vt. Comes Gener. Thes.
Vt. Dn. Man.l de Guardiola Rs.
Vt. Baptista Reg.
Vt. Dn. Juan Sabater Regens.

Gassol Protonots.

Y llegida dita Carta fou determinat per lo dit Concell que mosen March Ilentas donsell y Misser Geronim Olles Ciutadá anasen als Diputats pera saber dells q̃ era la Causa perq̃ no Volian acceptar las Constitucions.

Dijous á 15 de dit anaren los dits embaxadors als Diputats explicantlos de part dels Concellers la dita Embaxada y los Diputats los feran de resposta q̃ ells no deyan q̃ no las acceptasen, ni dexasen de acceptar perq̃ lo Concistori estaua ab paritat y q̃ axi nos podian determinar de Una Cosa ni altre ab la qual resposta sen tornaren.

Dimars á 21 de dit se tingué Concell de Cent en lo qual dotornaren á donar Carrech als dits Ientas y Ollers peraq̃ anasen als Diputats ils suplicasen fossen seruits de enuiarlos á dir en escrits las pretencions q̃ en lo Concistori se tenian de dit negoci y axi y anaren y feren los de resposta á los diputats queu farian.

Dijous á 29 de dit estant Congregat lo Concell de Cent arrità en ell part dels Diputats enuiaren los diputats per Un notari als Concellers y Concell de Cent en escrits ditas pretencions y Vist per los Concellers y Concell q̃ no enuiauen Personas Condecents diguerenli que sen tornás als Diputats y ls

diguer

ils diguès que no hauian llegits los papers pus nols hauian enuiats per Persona habilitada en Casa dela diputacio o per lo Sindich del General.

Diuendres a 30 de dit estant Congregat lo Concell de Cent arribà en ell per part dels Diputats mosen Francesch Muntalt donsell Sindich del General ab los matexos papers sagellats los quals foren llegits y lo hun paper Contenia Com don Jayme Cordellas Canonge de Barcelona y Diputat Ecclesiastich Miser Onofre Pau Cellers dega y Canonge tambè de Bar.a y Oidor ecclesiastich y miser Falguera Ciutadà honrrat de Bar.a Oidor Real deyan y eran Contents que las Constitucions se rebesen ab algunas pretencions remetent la aueriguacio delas discrepancias o sinch Capitols pera las primeras Corts es deuenidores. Laltro paper Contenia Com d.n Juan de Vilanoua diputat militar Mosen Andreu Reart Burgès de Perpinyà diputat Real y d.n Joseph de Castellbell oidor militar deyen y protestauen q.e de ninguna manera Volian acceptar ditas Constitucions per Venir tan disconformes ab los Processos familiars de assi prouant açò ab moltes y molt bonas rahons y Vist tot lo Sobredit per lo dit Concell determinà ques Suplicàs als Diputats ab Una Embaxada q.e acceptasen las Constitucions ab protest q.e no fos tret per exemplar y q.e las primeras Corts abans de tractar altres negocis se tractàs de aquest y axi o enuiaren à dir als Diputats pregant los ho molt encaridament y posant los moltes Coses aldeuant y entre altres fou q.e deuian donar aqueix gustà Sa Mag.t per hauer ell fundada Sa autoritat tant q.e las acceptassen y q.e per euitar Majors inconuenients q.e de aqui se podien seguir los aconsellauan y Suplicauen q.e las acceptassen ab los protests Sobredits. Y los diputats feren de resposta q.e ells o tractarian

però

pero Comestauen tant diuidits y los tres eran homens de be en su-
perlatiu grau y los altres en lo mateix grau ruhins restaren
sempre ab aquexa paritat y los Concellers anaren â donar auis
al Virrey de tot lo q̃ desapart hauian fet escriuintho tambe
â Sa Mag.t de la qual Cosa y determinació se penedi despres
prou la Ciutat per lo dany tant gran que en dit negoci feu
la determinació de dit Concell y sen penediren tant de ha-
uer aconsellat als Diputats que acceptasen las Constitucions
ab protest q̃ entenentho lo Virrey may mes procurâ q̃ lo
Concell de Cent se ajuntas per dit negoci axi Com hauia fet
aquesta Vegada perq̃ foren enganyats los de Concell de
Cent ab los Sibornos q̃ lo Virrey per medi de la Audiencia
los feu la nit abans Com en semblants Ocasions saben ells
molt ben fer però es menâ molt be la Ciutat aquesta falta
ab las diligencias q̃ en la Captura dels Diputats lo any Vi-
nent feren Com en son lloch Veurem.

Vist per lo Virrey la diferencia q̃ entre los diputats y ha-
uia per la qual Cosa nos podian Inprimir las Constitucions
ne donâ auis â Sa Mag.t lo qual los enuiâ Una Carta del
Thenor seguent.

A los Venerables Nobles y Amados Nuestros los
Diputados del General en el nuestro Prin-
cipado de Cathaluña.

El Rey

Diputados por Carta del Duque de Feria mi Lugartiniente,
y Cap.n General he entendido q̃ hasta agora no solo no haueys
imprimido las Nueuas Constituciones y Capitulos de Corte,
q̃ se Concedieron â esse mi Principado y Condados siendo en
tan gran beneficio Uniuersal del però q̃ algunos ponen en
platica de hazer nueua Embaxada sobre ello trás haueros

desengañado

desengañado q. no se puede hacer más de lo hecho y mandandoos q. no lo hagays ni repliqueys sobre ello y aunq. no puedo creher la intentareys sino q. en todo y por todo cumplireys lo q. os está mandado no embargante algunos mal intencionados os instiguen para hazer algun disparate q. me obligue á castigar qualquier atreuimiento que intentasedes, pero deseando no llegará esto ni hauer de echar mano de los q. se tienen la culpa por sus pociones y fines particulares y no por lo q. decis y publicays; he querido aduertiros y mandaros q. sin más replica, ni consulta imprimays las constituciones y os deseis no solo de embiar embaxada; pero ni tratar dello sobre deste particular como mi lugartte. os lo dirá el dicho Duque á quien dareys entera fe y credito. dada en Valladolid á 2 de Abril 1601.

Yo el Rey

Vt. Couarruvies Vicecans.
Vt. Comes Generalis Thes.
Vt. dn. Joannes Sabater Rs.
Vt. dn. Monserrat de Guardiola Rs.
Vt. Nunes Regens.

Gassol Protonatarius.

De la qual carta per ser tan contra constitució neferen los dos Diputats y Oidors tant poch cas com era raho. Vist per los cauallers q. lo negoci de las constitucions se allargaua tant y q. venian tant restocades ab tant gran perjudici del pnt. Principat digueren á dn. Bernat de Boxados Compte de Cauellá q. ajuntás lo Brás militar per aq. de sa part ajudasen q. dit negoci vingués be y axi dit Compte ajuntá per dit efecte algunas vegadas lo brás militar lo qual aprés de hauer fetas algunas embaxades als diputats y suplicant los q. estiguesen conformes en dit negoci y vist

que

que no enuiauen embaxada feu eleccio lo dit Brai de algunas
persones del numero de 12 pera tractar lo negoci per q cada
vegada nos tinguen de ajuntar lo Brai y lo negoci se pogues fer
mes secret y ab mes brevedat donantlos en tot plen poder los
quals son los seguents.

Don Bernat de Boxados Comte de Çanella
Don Onofre de Alentorn Senor de Serò
Don Gilpert de Quimera Senor del Papiol y de Moraeh.
Fra Miquel de Sunyent del habit de St. Juan
don Juan Burgues y de Co Senor de Salauera
don Miquel de Cruillas
don Guillem Juorra Carlà de la Guardia
don Alexos Albert
Mosen Jaume de Aguilar Senor de Castellet donsell
Mosen Francesch Corma Riuallas
Mn. Julia de Nauel
Mosen Bernat Romeu Ciutadans honrats de Barª

Y entenent dits Persones la diferencia q entre los diputats y hauia acerca de enuiar la Embaxada determinaren de enuiar ab grandissim secret Un Caualler à la Cort pera suplicar à Sa Magestat fos de son Real Seruey mirar en lo dit negoci y q las Constitucions no venian bè y lo Caualler qui anà fou don Gilpert de de Quimera lo qual partì en continent y ab grandissim secret q lo Virrey ni ninguna altre Persona non sabè res fins q fou fora de Cathalunya lo q lo dit Virrey y los de la Audiencia sentiren molt.

Dilluns à 23 de Abril segona Pasqua de Resurreccio rebè lo Virrey Un plech de Cartas de Sa Magt. en lo qual y hauia Una Carta per al Comte de Çanella y en la matexa

punt

punt lo Virrey que estaua en Jesus ahont era anat â passar la Semmana Santa enuia â sercar â alguns doctor dela Audiencia peraq̃ li aconcellasen si donaria la Carta al Compte y no pus, Ya dn. Gispert sen era anat per quant lo Rey en dita Carta manaua al Compte q̃ no li enuiâs embaxada, yl Carregaua molt de Una proposiciô q̃ en lo dit Brâs hauia feta y de 14 que se juntaren ab lo Virrey los sis foren de parer q̃ nos donâs y los Vuyt digueren lo Contrari.

Diuendres â 27 de dit enuia â sercar lo Virrey al Compte de Çauellâ y li diguê de part de Sa Magt. tot lo q̃ en la Carta se Contenia Carragantlo molt de paraulas y li donâ la Carta de Sa Magt. dientli que ajuntâs lo Brâs y en ell fes llegir dita Carta y escusantse lo Compte de fero li replicâ lo Virrey dientli tres Vegades mire q̃ se lo digo q̃ ajunte el Braço.

Diçapte â 28 se ajuntâ lo Brâs militar en lo Capitol de la Seu â Instancia del Compte acudint en ell sens esser Conuidats lo Bescompte de Joch y molts altres aliados del Virrey q̃ may acostumauen de anarhi per Cosas tocants al benefici dela terra qui foren dn. Galceran de Cardona del habit de Alcantera pretensor del ducat de Cardona dn. Ramon Doms del habit de Montesa general anomenat per lo Rey delas Galeras de Cathaluñâ quant se fassen. don Plegamans de Marimon, dn. Miquel Meca, dn. Rafel Agullana tots del habit de Santiago y altros tant enmascarats Com aquestos q̃ tot fou traça del Virrey per axir ab sa pretenciô lo q̃ ab aquesta Vegada no poguê alcançar.

Ajuntat q̃ fou lo Brâs diguê lo Compte Com Sa Magt. li hauia escrita Una Carta Carregantlo molt de Una proposiciô que

hauia

havia feta los dies passats, y com veu tanta gent en lo Bras de part del Virrey digue à Joan Sala notz del dit Bras que la llegis, y axi encontinent fou llegida la qual es del thenor seguent. La proposició feta per lo molt Ill.e Señor Compte de Cavellà conté en efecte. Ya hauran entes V. M.s com sobre la comprobació de las constitucions hauentse trobades algunes discrepancies en ellas fonch resolt per las 24 personas eletas per los Brassos per la dita comprobació q. los Señors diputats replicasen à Sa Mag.t y ab embaxada lo suplicasen q. fos servit manar remirar las ditas constitucions y corretgir las discrepancias q. en ellas se troban y axi be hauran entesas las diferencias q. son entre los S.rs diputats sobre si acceptaràn dites constitucions o no y axi vejan V. M.s lo q. sobre aço los aparexerà convenir al servey de Sa Mag.t y en bey utilitat del pnt. Principat la qual llegida li dona la carta q. Sa Magestat li havia enviada q. també fou llegida per lo mateix Sala y es del thenor seguent.

Al Egregio Conde Pariente Nuestro el Conde de Cavellà.

El Rey.

Egregio Conde Pariente Nuestro. Siendo tan publico y notorio como os es à Vos y à los q. juntasteis para tener Braços acerca el cumplimiento de lo q. tengo mandado de las constituciones q. concedi en las cortes q. celebré à esse Principado y condados y q. sobre ello no he de admitir replica fuera razon q. Vos ni ninguno se atreviera à tratar dello ni Vos à hazer la proposicion q. hisisteis con termino tan inconciderado y indigno de lo q. deveys de q. quedo muy deservido como mas en particular lo entendereys del Duque de Feria mi

Lugarte.

Lugartte. y Capn. General, y assi os mando q. no paseys adelante en esta platica, y q. aduirtays dello à los del dicho Brasso para q. no den lugar à q. no se me haga Embaxada sobre negocio rematado, y en q. no ha de hauer mudança perq. serà obligarme à lo q. querria escusar dada en Valladolid à 16 de Abril 1601.

Yo el Rey

Vt. Cauarruvias Vicecans.
Vt. don Joannes Sabater Reg.
Vt. dn. Monserrat de Guardiola Reg.
Vt. Nunes Regens

Gassol Protonots.

Y llegida la Carta lo Compte sen volgue anar y lo Bescompte de Joch digue ques tenia de Votar la resposta ques tenia de tornar en aquella Carta y lo Compte respongue que ell no hauia ajuntat lo bras pera demanar Concell sino pera fer lo q. Sa Magt. li manaua en la Carta per lo q. lo Virrey li hauia dit que ell ya sabia lo q. tenia de respondrer y Vist açò per lo Bescompte requiri al dit notari quen lleuas acte lo q. lo notari no Volgue fer dient q. ell no li podia requirir que ell no era President del Bras y Volentsen anar altre Vegada lo Compte tots los Cauallers lo detingueren dient li q. nos mogues perq. si sen anaua lo Bescompte seria President y podria proposar lo q. Voldria y axis se detingue fins à la nit hauenti gran aualot en lo Bras sis Votaria, o no la resposta ques tenia de fer à la Carta del Rey y Comfou denit lo Compte sen anà y tots lo seguiren Vist per lo Virrey q. sos pensaments no li hauian resexit y q. lo Compte hauia fet llegir al bras la Proposicio dela qual Sa Magt. lo Inculpaua li aparegue al Virrey q. lo Compte se Volgue justificar pera inculpanlo

a ell

á ell de q̃ no havia informat be á Sa Mag.t Prengué informació de totaço ab testimonis fenthi firmar alguns Cavallers enviantho á Sa Mag.t pera saber com se tenia de aportar ab dit Compte y aprés feu pendrer al dit Juan Sala notz perq̃ no Volgué llevar acte del q̃ lo Bescompte de Joch li havia dit.

Per los darrers de Maig reberen los Concellers Una Carta de Sa Mag.t en la qual los feya gracias del q̃ havian fet ab los Diputats pera q̃ acceptasen las Constitucions ab la qual es del Thenor seguent.

A los Amados y fieles Nuestros los Concelleres y Consejo de Ciento y hombres buenos de la Nuestra Ciudad de Bar.a

El Rey

Amados y fieles Nuestros. Todo lo q̃ me escrivis Con Vuestra Carta de 28 del passado sobre el oficio q̃ hisistes Con los diputados de essa mi Provincia y Condados sobre el poner en execucion las Constituciones y Capitulos de Corte q̃ Concedimos en las Cortes que les Celebramos Corresponde muy bien á Vuestra gran fidelidad y el amor q̃ nos mostrays á todas las Cosas q̃ se ofrecen de mi servicio y á lo q̃ Yo me prometo de essa Ciudad y assi os lo agradesco mucho y estimo en lo q̃ es razon y os encargo lo Continays y alumbrandoles para q̃ Cumplan Con lo q̃ se les ha mandado y deven hazer pues todo es para mayor beneficio de essa Provincia que dello quedaré muy servido dada en Valladolid a 16 de Abril 1601

Yo el Rey

V.t Couarruvies Vicecans.
V.t d.n Joannes Sabater R.s
V.t de Guardiola R.s
V.t Nuñes Regens
Gassol Protonotz.s

Pochs dias apres enuia lo Compte de Çauella á son Gendre
dn. Franco. de Pau y Rocaberti á la Cort perq informás al
Concell de Aragó del q. passaua y tornás resposta á Sa Magt.
de la Carta aportantsen Copia de la proposicio q. tant lo
Carregauen.

Dimars á 29 de Maig de dit any rebé lo Compte de Çaue-
lla Cartas de 19 del Corrent de dn. Gispert de Guimerá
y de dn. Francisco de Pau la data era de Valladolit en
las quals li donan auis com dn. Gispert de Guimerá ha-
uia parlat ab lo Vicecanceller Regent Sabater dn. Pedro
Franquesa y ab lo Confessor del Senyor Rey y q. li hauian
donat algunas bonas esperanças peró totas foren Vanas,
Com Veurem Aprés se sabé per Cosa Certa q. hauian fet
manament á dits Cauallers q. dins 15 dies se presenta-
sen deuant lo Virrey de Cathaluña remetentlos per alli
la resposta.

Dilluns á 4 de Juny de dit any arribaren en la pnt Ciu-
tat los dits Cauallers q. eran ternats de la Cort.

Dimars á 5 de dit se presentaren al Virrey lo qual los
feu de resposta que encara no tenia orde de la Cort de
dit negoci.

Disapte á 9 de dit giraren los Diputats en la Taula del Cam-
bi deu milia lliuras á dn. Francesch Agullana y a Mn.
Alós Colom donsell Com a Procurador del Illm. dn. Franco.
de Sendoual Duch de Terma y Marques de Denia per ra-
ho de esser estat tractador de las Corts y hauerli asenyalat
la Cort per dit Carrech dita quantitat encara que y ha-
uia dicentiments encontrari per aq. nos donasen á ell ni
als altres Vicicanceller Regents y Secretari Franquesa
axi Com los y hauia també en los Sinch Capitols q. hauian
posats

posats ara de nou pero com lo dit Duch de Terma es lo qui
mes priua ab lo Rey aparegue als Diputats q. per raho de
estat y per Veurer si desta manera Vindria be lo negoci
feran la dita girada si be y contradigueren d.n Juan de
Vilanoua Diputat militar y m.n Andreu Reart Diputat
Real per la qual cosa donaren requesta als altres pero expres
per la raho sobredita aconortantse del Carrech de Conci-
encia que y hauia parexent los q. seria euitar major dany
firmaren tots lo papero partida.

Dilluns a 9 de Juliol del pnt any rebe lo Virrey cartes
de Sa Mag.t y entre ellas ni hauia una per lo Compte de
Çauella per la qual consulta ab los del Concell si li dona-
ria y la major part fou de parer ques donas y axi de con-
tinent lo enuia a cercar y en presencia del Canceller y
Regent y de altres del Concell li dona una carta closa de
part de Sa Mag.t y de paraula li digue q. ajuntas lo bras
militar y quels proposas q. la Voluntat de Sa Mag.t era
que se acceptasen las Constitucions y q. fes fer ambaxada
als Diputats pregantlos per part de dit bras lo mateix y
lo Compte hoit aço se despedi y aconsellantse ab algunas
Personas deutes suas y ab lo P.e Pedro Just de la Compa-
nya de Jesus Prouincial que era estat de dita orde de
la Prouincia de Arago y Confessor seu li aconsellaren una
cosa molt contra sa honrra y conciencia y com lo Compte
era molt pusillanimo y no dels mes entesos ab facilitat
lo enganyaren com auant Veurem.

Dimceres a 11 de dit se ajunta lo bras militar en lo Ca-
pitol de la seu al qual estant congregat feu llegir la carta
que Sa Mag.t li hauia enuiada la qual es del thenor seguent.

Al Egregio Pariente Nuestro el Conde de Çavellà
El Rey.

Egregio Conde Pariente Nuestro. A la Carta q̃ me escribisteis en nombre Vuestro y del braço militar y à lo en dicho nombre nos explicò don Gispert de Guimerà y en execucion, y descargo Vuestro nos dixo dn. Franco. de Pau y de Rocaberti os darà la respuesta el Duque de Feria mi Lugartiniente y Capitan Gl. à quien dareys entero Credito à todo quanto en razon desto de mi parte os dixere y obedecereys en quanto os mandare q̃ esta es mi precisa y determinada Voluntad dada en Valladolid à 30 de Junio 1601

Yo el Rey

Vt. Couarruvies Vicecans.s Vt. de Guardiola Rs.
Vt. dn. Juan Sabater Reg.s Vt. Nunes Regens.

Vilella Secretarius

Y llegida dita Carta feu lo Compte la seguent proposiciò

Sa Exa. me enuia à demanar dilluns im donà la Carta de Sa Magt. que Vms. an ohida que es en Crehensa peraq̃ de Sa Exa. sapiam la resposta de la Embaxada y lletra q̃ aporta lo Sl. dn. Gispert de Guimerà à Sa Magt. y per en axò he juntat à Vms. per dir los q̃ en Creencia me digue Sa Exa. que lo Rey nostre Señor resta deseruit de la primera y Ultima proposiciò y Junta de aquest Bras im digue q̃ las Juntas peraq̃ de assi isquès Una embaxada per ells Señors Diputats Conforme la que feu la Ciutat y axi pus Vms. Veuan la Voluntat de Sa Magt. los suplich q̃ en aquest particular lo seruia Com tots desitjam y hauem sempre acostumat

Y feta la dita proposiciò se alçà dn. Gispert de Guimerà y

abans

abans q̃ ningu Votás donã raho al Brãs de tot lo q̃ en Cort
hauia fet acerca de dit negoci Com dit està aprés Vota
lo Bescompte de Joch y Volgue dirho en escrits y estaua
tant ben escrit y ordenat lo seu Vot q̃ ni llegir ni declarar
lo sabe y aprés Votá dn. Galceran de Cardona Duch de bona
esperança en lo Ducat de Cardona adobant Un poch lo Vot
del Bescompte las quals en summa Contenian q̃ lo Brãs
militar enuias Embaxada als Diputats però per mes
que lo Virrey procurá que sos aliados y Cruzados anas en
en lo Brãs no pogué alcançar mes de deu Vots de aqueix
parer de mes de Cent y Vint que en dit Brãs y hauia Con-
gregats. Aprés en tercer lloch Votá don Onofre de Alen-
torn Señor de Sero home de mes de setanta anys Cauallen
molt principal y de grans parts lo qual en summa di-
gué q̃ de ninguna manera Conuenia fer tal Embaxada
y demanda als Diputats sino q̃ se estigues à las primeras
determinacions y que si lo Contrari feya lo q̃ ell no podia
Creurer protestaua per sa part y de sos fills y Vassalls y per
tots aquells q̃ ell podia protestar q̃ de ninguna manera
las Volia acceptar tant falcificadas Com eran Vingudas y
de son Vot foren tots los del Brãs q̃ passaren de 110 accep-
tat los 10 ya dits la qual Cosa senti molt lo Virrey Vehent
que ninguna de sas traças li resexia. Lo Compte de Cabellá
per dé molt de sa reputació en dita ocasio perq̃ demos-
trà son poch Valor pus Una Carta sola muda li feu
mudar lo q̃ ab Deu y en Conciencia y Com à Cauallen
estaua obligat majorment hauent fet fins en aquell
punt tot lo tocant en dit negoci tant be y ab tanta hon-
rra Com en lo pnt Capitol se ha Vist y no sols torna atras
ab tanta desenrra sua de Una Cosa q̃ tant be hauia Co
mensada

Comensada y totom ne estaua tant satisfet pero encara feu anar al Bras á dn Juan de Boxados son fill y á dn Franco de Pau son gendre ils mana que fosen de parer q se enuias Embaxada als Diputats pera q acceptasen las Constitucions.

Per los Primers del pnt Mes de Juliol se sabe per cosa certa q en Valladolit hauian fet manament de part de Sa Magt á dn Cristofol Gallart Embaxador dels Diputats q hauia mes de dos anys q estaua alli per lo pnt negoci de las Constitucions q dins 4 dias buidas dela Cort per q lo Rey tornaua á enuiar tercera Vegada las Constitucions ysdi-gue per cosa certa q pochs dies dupres q don Gispert de Gui-mera y dn Francisco de Pau feren arribats rebe lo Virrey de Sa Magt las Constitucions y q Venian bonas axi com seeran fetas en las Ultimas Corts y q Vent aço lo Rt Mur Miser Jo-seph Ferrer y alguns altres del Criminal q son los q feyen Contrari y posauen destorp q no Vinguesen be per la raho de Creximonis dels seus salaris, aconcellaren al Virrey q ey replicas lo q ell feu de molt bona gana per esser de son na-tural inclinat á fer mal y posar discordia en tot lloch y axi aprofita sa replica que las y tornaren enuiar tant dolentas com las altres y per no saberse aço publicament axi com les demes coses q en lo pnt dietari pos men Volgui informar ab persones q tenian ma en dit negoci im digueren q era dela manera q assi esta posat de hont podran Veurer la llastima queste de tenir en los Poblats del pnt Principat de que Personas tant mal intencionadas y de tant mala Conci-encia com lo Virrey y los dela Audiencia tingan la admi-nistracio dela Justicia.

Dijous á 12 del mateix al demati enuia lo Virrey á sercar

los

los diputats y quant foren en sa Casa los donà Una Carta de Sa Magestat de Creença laqual es del thenos seguent.

A los Venerables Nobles y Amados Nuestros los Diputados del General del Nuestro Principado de Cathaluña.

El Rey.

Diputados del Duque de Feria mi Lugartz.e y Cap.n G.l entendereys la Ultima resolucion q.e en materia de Constituciones he mandado tomar. mandoos q.e acudays á el y le deys entero Credito á todo quanto en razon desto de mi parte os dixere y obedescays en quanto os mandare q.e esta es mi precisa y determinada Voluntad. dada en Valladolid á 30 de Junio 1601.

Yo el Rey

V.t Couarruvies Vicecanj.s — V.t de Guardiola R.s
V.t don Juan Sabater R.s — V.t Nuñes Regens
Vilella Secretarius

Y en hauerlos donada la dita Carta ne feu lleuar acte de la data y aprés los digué en escrits lo seguent.

El Rey Nostre Señor me ha enuiado essa Carta para Vm.s en q.e Como Veran se remita á que Crean lo q.e Yo los diré y Cumplan lo q.e les mandaré y assi digo q.e Su Mag.d ha esperado tantos dias despues de hauer Visto la desenfranada Obstinacion de los renitentes sin Venir al Castigo q.e Como á Rey era Obligado por darles lugar á reconoserse y ha Usado de Una merced y benignidad tan leuantada sobre todo quanto sus Conseperos y ministros le podiamos decir q.e no podia Caber sino en el benigno animo de Su Mag.d q.e dentro de tres dies Comiensen á Imprimir las Constituciones en la forma q.e Yo se les entregué Ultimamente á 17 de Febrero sin Variar Una

tilde

Tilde y no alsen la mano dello hasta acabarlo Cumpliendo luego las Cosas q. en las Constituciones se Contienen en q. hasta aqui han faltado y en Caso q. en aquesto huviesse mas porfia (que no es de Creher) Se procederá al Castigo exemplar en personas, y bienes q. á semejante Caso se deue Conforme á Justicia Ami me pesa en el alma de Verme en este Caso Con Personas de tan preheminente officio; pero en efecto de Verdad Yo no dexaré exemplo de q. la Jurisdiccion y mandamientos Reales sean menos obedecidos y reuerenciados de lo que se deue á ellos por estar en mis manos.

Y llegida la dita escriptura ne feu tambe lleuar acte y oit tot per los diputats sen tornaren en la Diputació y tractant lo Cas entre si Volgueren ajuntar Brassos pera aconsellarse del q. tenian de fer la qual Cosa Contradigueren los diputats Oidor Ecclesiastich y axi tingueren de aconcellarse ab alguns Aduocats de la respota q. hauian de fer com auant Veurem.

Disapte á 14 de dit enuiaren á sercar los diputats á fra d.n Miquel Aymarich Abat de sant Culgat del Valles a Mosen Jaume de Aguilar donsell y á M.n Bernat Romeu Ciutadá pera q. anasen ab Embaxada á Casa del Virrey y li tornasen resposta del manament que lo dijous prop passat los hauia fet y axi y anaren y quant foren en sa Casa li digueren Com los Diputats de Cathaluña los enuiaren alli pera tornarli resposta en escrits per lo manament q. lo dijous prop passat los hauia fet y de la acceptació de las Constitucions y lo Virrey digué que u llegisen y Comensant Pere Pau Vidal notj y escriuá major de la Diputació á llegir digué Miser Juan Castelló doctor del Real Concell que sa Ex.a ho tenia por ohit y lo Virrey respongué que ell gustaria de ohirla

y axi

y axi prosegui la qual fou del thenor que en auant se se-
guira.

Diçapte á 14 de dit.

Ex.m Señor.

Los Diputats del General de Cathaluña aprés de hauer ab lo
degut acato y Cortesia ques deu rebuda la R.l Carta q.e Sa Ma-
gestat es seruit manarlos escriurer y llegida aquella junta-
ment ab la Escriptura q.e V. Ex.a explicant la Crehensa de di-
ta R.l Carta fou seruit donarlos als 12 del Corrent mes de
Julio hagut madur tractat y Colloqui entre si y Cerca de las
Cosas entre dita escriptura Contengudas don Juan de Vila-
noua Diputat Militar, Andreu Reart diputat Real, don Jo-
seph de Castellbell Oidor militar ab lo degut acato y reuerên-
cia ques deu á Sa Real Mag.t y á V. Ex.a diuhen que quant la
dita escriptura Conten assi manaments als Deputats del Ge-
neral de Cathaluña Comminatoris penas personals y en bens
tocants al exercici y libero Vot y parer y administraciô de
llurs oficis Creuhen q.e no sels hauria pogut presentar ni ex-
tra judicialment, ni en forma de Judici segons las disposi-
cions de diuersos Priuilegis Reals Capitols Constitucions
actes de Cort y altres drets de la terra Concedits per los Se-
renissims Reys de Aragô de Inmortal memoria á la Ge-
neralitat de Cathaluña per Sa R.l Mag.t y per V. Ex.a Jurats
Contenints y disposants que los diputats del dit General
per las Cosas dalt referidas no deuhen esser Conuinguts
o impedits deuant los llochts.ts generals, o altres oficials
per dita Cort anomenats Com llur ofici y autoritat depen-
desca de tota la Cort general junta y Congregada de la qual
es Cap Sa Mag.t Com apar per lo Capitol de Cort de las Corts
de Ceruera de lany 1359 que Comensa Item q.e sien quatre

Persones

Personas y por los Capitols de las Corts 1365 que comensa Itj q̃
si alguns o algunas en q̃ diu q̃ lo Senyor Rey per fet de la Di-
putació no puga Inquirir ne punir alguns dels Diputats si
no á requesta dels altres diputats remanents y Com se es vist
en las Ultimas Corts de 1599 que hauentse proposat un greu-
ge deuant de Sa Mag.t ab ques pretengue per part dels tres
braços q̃ en certa ocasió eran estats violats dits Priuile-
gis y lleys de la terra mana Sa Mag.t reuocar tots los dits pro-
cehiments ordenant q̃ en lo es deuenidor nos poguessen trau-
rer en consequencia y axi per q̃ conforme á Constitucions
de Cathalunya á ninguencara q̃ no sie Diputat nos pot fer
comminació de confiscació de bens creuhen no sera inten-
ció de V. Ex.a á la dita escriptura voler q̃ contrauinga
ab las ditas Constitucions, Priuilegis Capitols y actes de Cort
per Sa Mag.t y V. Ex.a jurades ni als manaments reals con-
tenguts en lo decret y declaració Real del dit greuge
majorment que ab lo Capitol de Cort de las Corts del any
1336 que comensa Item q̃ vos Señor o lo Señor Duch los
dit Deputats tenen franca llibertat e arbitre de ordenar
e de fer ab acabaments totes e sengles coses ab acabaments
pertanyents á llur offici e á la dita Diputació e aquells
o aquella tocants sens empatxaments trob o embarch al-
gu que lo S.r Rey o sos oficials pugan metre. Los quals Ca-
pitols o Priuilegis foren aprés confirmats per lo Infant D.n
Martí ab son Real Priuilegi expedit en la p.nt Ciutat á 20
de Juny del any 1391 y aprés per lo Rey D.n Fernando
Primer en las Corts celebradas en lo any 1413 y axis per
obseruansa de dits Priuilegis y lleys de la terra suplicans
extrajudicialment ab tota humilitat á V. Ex.a sie de son
seruey manar considerar ditas cosas per la contrafacció
sobredita

Sobredita Sobreseurer y enquant menester sia reuocar ditas Comminacions penals y no res menys diuhen q. en lo q. te respecte à la Impressio del Volum de las Constitucions moltes y diuerses Vegades se son acomanats molt deueras à nostre S.r Deu pera q. los encaminas y inspiras lo q. es de son sant seruey sobre la acceptacio del Volum de dites Constitucions y q. es entre moltes Voltes confessats y Combregats ab molta deuocio y examen de llurs Conciencias y Consultant secretament ab moltes Persones Religiosas y Sauies en las lleys diuinas y humanes de la pnt Ciutat y fora della sempre es estat seruit Nostre Señor inspirar y acentar en llurs enteniments y Conciencias q. en los sinch Capitols sobrenumeraris q. per la Cort general no eran estats Concentits y aprobats y en deguda forma stablits y firmats hauia notoria Violacio de Constitucions de Cathaluña sis publicasen sens expres Orde y Concentiment y manament de tota la Cort juncta y Congregada y q. perço hauent en tot procehit tant madura y sanctament no han merescut paraules tant Insolites y rigurosas contra llur innata fidelitat y amor deuers del Rey Nostre Señor y axi acudint à la obligacio de llur Carrech y ofici estam promtes y aparellats fer imprimir encontinent y sens dilacio alguna las Constitucions q. per sa R.l Mag.t y ab Concentiment y aprobacio de la Vltima Cort general son estadas fetas y firmadas y Cumplir guardar y obseruar lo Contengut en ellas. Empero perquant en lo Capitol de Cort parlant del port dels pedrenyals y altre de las armas del estat militar y altre de la Immunitat de Imposicions y los dos parlants del eugment dels Salaris no estats reportats ni acceptats per la dita Cort General ni acceptats designats o

Incertats

O incertats en la forma solita y acostumada en los tres Pro-
cessos familiars de la dita Cort y per altres Justes Causas y
rahons nols es licit ni permes Concentir à la Imposiciò de dits
sinch Capitols sino ab expres inconriment de la sentencia de
excomunicaciò y Violaciò del Jurament, sagrament y ho-
menatge han ohit y prestats en lo Introit de llurs oficis Certi-
ficant à V. Exa. q. sempre han desitjat y desitjan sumament
acudir al Servey de Sa Mag.t y al be pau y quietat desta sua
Provincia y juntament à la obligaciò de llur Carrech y ofi-
ci y Creuhen del Christianissim y Real animo de Sa Ma-
gestat que restant molt servit q. aquestos humils y fide-
lissims Vassalls seus ab profunda humilitat y reuerencia
lo suplicam sie de son Rl. Servey enterarse de llur Santa y
bona yntercessiò y axi bè Confiam que V. Exa. se servirà
fernos mercè de ser llur intercessor y mediant ab Sa Exa.
Mag.t que per son medi e Intercessiò los farà me. assen-
tar son Real animo de la llur puresa e sinceritat com
humilment ho suplicam à V. Exa. puix ~~ad~~ ab diversas
Constitucions y Privilegis dels Serenissims Reys de Ara-
gò y particularment ab la Constitucio del Rey don
Fernando segon com las Corts del any 1481 cap. 22 es
estat Concedit que à les Cartes y rescriptes Reals ema-
nats en Violaciò y Contrafacciò de Constitucions de
Cathalunya se puga replicar y Consultar moltes Vol-
tes fins que Sa Real Mag.t reste enterament de la
Veritat del fet: Perçò en tot Cas que en lo es deuenidor
se hage de tractar y Conferir en qualseuol manera q.
V. Exa. Cosa alguna tocant e expectant al negoci de di-
tes Constitucions ab los Mag.chs d.ors de la Real Audiencia
Attes y Conciderat esser Cosa molt publica y notoria lo
noble

noble Interés tenen en dit negoci lo Rt. Canceller y noble Regent la Real Cancellaria y los Magchs. misser Joseph Ferrer Miser Joseph Sescases y Misser Juan Magarola Jutges de Cort per tractarse de aumentar lo salari dellurs officis la meytat més del que Vuy tenen y reben y lo noble don Luis de Paguera per esser Oncle Maternal del Magch. Misser Ferrer Si e Servit V. Exa. no Consultar ni tractar Cosa alguna ab les dites persones alt anomenades ni qualsevol de aquelles, ni donen lloch ni permetrer entrevingan en dit negoci Com per dret divino, huma y principal estiga prohibit y disposat q. persona alguna no puga entrevenir ni Concellar etiam extrajudicialment en Cosa de son profit y interés Supt. á V. Exa. Si e Servit manar á Gabriel Alsina lleve acte de la pnt. resposta e incerte aquella al peu de la Scriptura dal tre ferida de la presentació de la qual per manament de V. Exa. retingue acte.

Entes per lo Virrey lo que la escriptura Contenia no Volia q. la acabasen de llegir dient q. la tenia per entesa y los dits embaxadors li Suplicaren fos Servit de escoltar lo altre paper que aportavan q. era la resposta de las Constitucions q. no era tant llarch y ell ne fou Content y encontinent la llegiren y fou del thenor Seguent.

Lo Diputat y Oydor Ecclesiastich diuhen y son de Vot y parer ques torne resposta al Señor duch de Feria ab embaxada de tres persones Una de cada estament sobre la lletra y explicació de Creensa que sa Exa. nos explica á 12 del pnt. més de Juliol de part de Sa Magt. y se li diga que ells dits Diputats y Oydors Ecclesiastichs y lo Oydor Real que de pnt. es fora de la pnt. Ciutat son estats de parer que se estampasen y se posasen

en

En vs y pratica las Constitucions y Capitols de Cort q. Sa Mag.t en estas Vltimas Corts del any 1599 Celebrades en la pnt Ciutat de Bar.a es estat Servit de Concedirnos Com en la pnt dits deputats y Oydor Ecclesiastichs estan y perseueran en aquest Vot ab las protestacions intencions de poder Consultar á Sa Mag.t segons q. en aquell está Continuat y q. de aquest nostre Vot sie donada Copia per dits Embaxadors á Sa Ex.a.

Y llegida ó llegit dit paper li suplicaren q. quant tractaria noy posás los sobredits en lo altre paper per esseri tant interessat y lo Virrey feu de resposta que ell ó tenia per entés Carregantlos molt la má Com ó te de acostumat.

Tambe li suplicaren fos Servit de fer Continuar ditas respostas al peu del manament q. hauia fet als diputats la qual Cosa la prometé, peró nos pogué afectuar per no trobarse alli pnt Gabriel Alsina son Secretari y axi nos feu sino que sen tornaren dexantli Copias autenticas dels dits papers.

Arribats que foren en la diputació feran relació al diputats de tot lo sobredit los quals Vehent que en Casa del Virrey no sen hauia lleuat acte, feren lo pendre en la Diputació ab testimonis per lo escriuá major de dita Diputació, y posar dites respostes aprés del manament que lo Virrey los hauia fet.

Diumenge á 15 del mateix enuiá lo Virrey á don Fran.co Agullana Thesorer al S.r Bisbe q. estaua en S.t Geronim de Tebron Una Carta Closa de Sa Mag.t y per Venir dita Carta al Bisbe y Capitol la enuiá lo S.r Bisbe per lo mateix portador á D.n Francesch de Oliuó Ardiaca de S.ta Maria de la Mar Canonge de Bar.a y Vicari General seu per aq. ajuntas lo Capitol y la desclogués.

Dit dia al despres dinar lo dit Ardiaca Oliuo ajunta los Canonges à parlament y los digué Com lo S.r Bisbe li hauia enuiada Una Carta de Sa Mag.t peraq.e la desclogues y llegis en presencia de tots y axi fou fet la qual era de Creensa per lo Virrey peraq.e fessen lo q.e ell los diria y lo Parlament determina q.e lo Ardiaca Oliuo tornas la Carta al S.r Bisbe besantli las mans de la M.e per la Cortesia q.e hauia Usada ab ells y q.e quant lo Virrey lo enuiaria à Sercar lo auisarian y axi fou fet.

Dilluns à 16 del mateix mana lo Virrey al Canceller y al Regent y als altres q.e hauian donats los diputats per suspectes en dita Causa que no Votasen ni entreuinguessen en ella.

Dit dia Vehent lo Virrey que los dits diputats Militar diputat Real y Oydor militar no Volian Concentir en lo q.e ell tant desitjaua de fer estampar las Constitucions tant falcificadas Com Venian los feu processar de regalia Cometent la Causa à Misser franch Bonet del Real Concell

Dit dia enuiaren los diputats al Virrey à Mosen Geoxim Palau Canonge de Bar.a don Geruasi Junyent y à Misser Geronim Oles Ciutadà honrrat de Bar.a ab embaxada la qual li donaren en escrits y es del thenor Seguent.

Dicapte prop passat als 14 del mes de Juliol per part de d.n Juan de Vilanoua diputat militar y de Andreu Reart diputat Real y de d.n Joseph de Castellbell Oydor de Comptes del General de Cathaluña sie estada tremesa à V. Ex.a Una resposta à la escriptura q.e dijous prop passat als 12 del mateix mes los fou presentada per V. Ex.a en explicació de la Crehensa de la Carta Real de Sa Mag.t dels 30 de Juny

prop passat

en y ab la qual resposta los dits deputats y Oydors acudint
á la obligació de llur Carrech y ofici digueren Com estauen
promtes y aparellats per fer fi imprimir en continent y sens
dilació alguna las Constitucions q̃ per sa Real Mag.t ab
Concentiment y aprobació de la Ultima Cort General son
estades fetes y firmades y Cumplir guardar y obseruar
lo Contengut en ellas. Empero q̃ los sinch Capitols de Cort
en dita resposta especificats nols era licit, ni permés Con-
centir á la imprecio de aquells sino ab exprés incurri-
ment de la sentencia de excomunicació y Violació del Ju-
rament sagrament y homenatge han oyt y prestat en lo in-
trohit de dit offici per las Justas Causas y rahons en dita
resposta dites y asenyalades. Perço humilment suplican ex-
trajudicialment á V. Ex.a sie de son serue y manar fer los
entendrer si la Real Voluntat de sa Mag.t y de V. Ex.a es
que dites Constitucions se imprimescan Com está dit y ase-
nyalat ab dita resposta dexant apart los dits sinch Ca-
pitols que nos troban Continuats en ningun dels tres pro-
cessos familiars de la Cort general pera q̃ en Continent y
sens mora ni dilació alguna faran deliberació per la Im-
pressió de ditas Constitucions fetas lloadas aprouadas y
acceptadas per tota la Cort general de la qual sa Mag.t
es Cap y los tres Estaments son membres y d.n Jayme Cor de-
llas deputat Ecclesiastich y lo dega M.l Onofre Pau Celle-
rés Oydor Ecclesiastich semblantment suplican á V. Ex.a
extrajudicialment lo mateix q̃ ya tenen suplicat á V. Ex.a
als altres embaxadors y Vots seus e semblantment per lo
que los Carcers Comuns desta Ciutat tenen necessitat de
esser remediats y reparats Concordantment tots estan prom-
tes de fero Com esser remediats y reparats Concor y a te-
nen

tenen donat orde al mestre de Casas de fero molts dies ha y aquell teja Vist apuntat y traçat lo fahedor en dita Obra.

Oyda dita embaxada per lo Virrey los responguê dient todo lo han de acetar que esa es la Voluntad de Su Mag.d sin sacar ninguna Cosa y de Otra manera procederê contra dellos assi Como se les tengo dicho y a las hores li tornaren â dir de part de tot lo Concistori q̃ en lo q̃ tocaua â la execuciô de las penas li notificauen altre Vegada los Priuilegis que los Diputats tenian en Contrari y q̃ en tal Cas tots estarian Conformes en defensarho y dit açô sen tornaren â la Diputaciô y referiren al Concistori tot lo que hauia passat en Casa del Virrey y en Continent sen lleuâ acte.

Dimecres â 18 de dit determinaren los diputats de acceptar las Constitucions Ço es lo diputat Ecclesiastich y los oydors Ecclesiastich y Real ab protest y los diputats militar y Real ab lo oydor militar acceptats los sinch Capitols sobredits y axi Comensaren â posarles en execuciô Com fou sent Obrart la Presô axi Com se hauia determinat en las Vltimas Corts y Comensant â donar Orde en lo de las galeras y altres Coses de ditas Constitucions acceptat la Execuciô dels sinch Capitols y entês açô per lo Virrey ne donâ auis â Sa Mag.t y de aquesta manera restâ dit negoci suspês que totom se pensaua q̃ no sen parlaria mês fins lo mês de Mars del any Vinent per hont remet al lector â Veurer proseguir esta tragedia.

Capitol 1 de Vna Professô ques feu en la p̃nt Ciutat per lo prenyat de la Señora Reyna

Dilluns à 22 de febrer del pnt any dia de Sta. Eularia predicant lo Sr. Bisbe en la Seu apres de hauer fet de Pontifical lo ofici y professo digué en lo principi del sermo que la Sa. Reyna da. Margarita estaua en sospita de prenyada y q. si dita noua se afirmaua Volia ques fes Una Professo molt solempna, y reformantse dita noua per cosa certa procurà que la dita professo se fes pera la qual Conuidà al Virrey y Concellers pregantlos als Concellers que auisasen las Confrarias pera q. auisasen acompanyasen la Professo y los Concellers repararen en anar à dita Professo, ni de Conuidar tampoch à las Confraries per quant ells no tenian Carta del Senyor Rey donantlos auis de la dita noua axi Com se acostuma de fer en semblants Ocasions y axi Volgueren saber ab quina Ocasio se mouia lo Sr. Bisbe à fer aquesta Professo tement no fos ab Carta del Sr. Rey per q. si de aqueixa manera fos estat no y foren anats; pero sabent que no era sino per Carta q. hauia rebuda de dn. Pedro Aranquesa Secretari del Sr. Rey se determinaren de anarhi Com à Conuidats per lo Sr. Bisbe y auisaren tambe à las Confrarias pera q. tambe y acudissen.

Disapte à 24 de dit se feu la dita Professo la qual parti de la Seu acompanyada de la Confraria de la Sanch de Jesu Christ. y de totas las Confrarias de la pnt Ciutat acceptat q. no aportauen Banderas y de totas las Parrochias, y Religions ab Creus y Ganfanons y la Bandera de Sta. Eularia aportaren per Cap de professo, la siuera de la manera que Va lo die de la Concepcio y de nostra Senora de Agost ab lo Vell de nostra Senora estes aportauen lo Jalam lo Virrey y Concellers, y apres Venia lo Sr. Bisbe de pontifical ab ornaments morats: Parti la Professo de la

Seu

Seu y feu la mateixa de Corpus y passa per dins Santa Maria de la mar ahont digue lo S.r Bisbe la missa de Pontifical ab ornaments blanchs la qual se digue ab molta musica y á mitx ofici predica lo S.r Bisbe Vestit de Pontifical Vestit ab Casulla y ab la Crossa en la ma esquerra acentat en la Cadira sobre las escalas del altar major digues la missa pro mulier in partu laborante q̃ es propria en lo quadern de España los Canonges y lo demes Clero de la Seu y de S.ta Maria se posaren en lo Cor y los de la Seu feren lo ofici ab dotze Capas y Bordons axi com acostuman en la Seu los dobles majors acabada la missa ab lo Mateix orde que eran Vinguts sen torna la professo en la Seu acabant de fer la mateixa Volta de Corpus. la Iglesia de S.ta Maria estaua adrecada com lo dia del Corpus y la festa fou molt regositjada.

Capitol com las monges de Santa Clara trasladaren dos Cocos Sants que en dita Iglesia tenian en altres Sepulturas millors

Anant á Visitar lo S.r Bisbe don Alfonso Coloma á la Abadessa y Monestir de S.ta Clara de la p.nt Ciutat estant en Conuersacio Vingueren á parlar de dos Cocos Santos q̃ en dita Iglesia tenian los quals son de dos monjas franciscanas dita la Una Agnes y la altre Clara que Vingueren á fundar dit Monestir Viuint S.t Francesch y S.ta Clara las quals eran Italianas de Nacio y la Sor Agnes era neboda Carnal de la dita Santa Clara y per hauer

Viscut

Viscut Santament y hauer fets alguns miracles las posa-
ren en Sepulturas depart y Nostre Señor las ha Volgudes hon-
rrar no Sols ab los miracles q̃ per intersació de ellas ha obrat
però encara preseruant llurs Coços de Corrupció perq̃ sens es-
tar enbalcemades y hauer cerca de 370 anys q̃ son mor-
tes estan encara tots Cencers sos Cossos. y Volent los Veu-
rer lo S.r Bisbe se espanta de la enteresa dells y axi di-
gué à la Abadessa q̃ era raho ques posasen sos Cossos en mi-
llor y mes decent lloch y q̃ lo dia de la translació se-
ria Cosa molt Justa ques fes molta festa oferintse ella à
predicar lo q̃ la Abadessa y Conuent accepta de bona ga-
na.

Dimecres à 28 de febrer del pnt any se feu la dita
translació à la qual acisti lo Señor Bisbe y alguns Abats
Benets ques trobauen en la pnt Ciutat los quals junta-
ment ab altres Persones Ecclesiastiques entraren dit dia
en lo Monestir y foren rebuts per la Abadessa y Conuent
à la porta y acompanyaren al S.r Bisbe al Cor y en Una
instancia que si entra per lo Cor estauen los dits Cossos
Sants los quals hauian tots los dies posats de las Sepul-
turas Vellas de la Iglesia per ferlos Caxes noues pera
la dita traslació y aprés de hauer las mirades los S.r Bis-
be y los demes q̃ allí estauen traqueren de la dita Is-
tancia Proceccionalment y Voltaren lo Claustro anant
primer la Creu y aprés alguns Capellans Vestits ab sobre
pellissos y trás dells las Monjas processionalment y en lo
Ultim lloch anaue la Abadessa ab estola y Croça al mitg
del Gremial quel aportauen dos Monges Ordenant
la Professió altres dos Monges ab bordons en las Mans,
aprés de la Abadessa Venian dos Coços Sants lo hu aprés

del

del altre aportantlos al Coll alguns Capellans q̃. anauen Vestits ab Camis y amits tantsolament y apres Venian los Abats Vestits ab sas robes Ordinaries qui foren.

Fra Francesch de Pons Abat de Ripoll

Fra don Bernat de Cardona Abat de S.t Miquel de Cuxa.

Fra Barthomeu de Montegut Abat de Banyoles.

Fra Geronim Fort Abat de Camprrodon.

Fra Juan de Guardiola Abat de S.t Saluador de Breda.

Fra Francisco Garrauer Abat de Besalú.

Fr. Joseph Cudina frare de S.t Domingo y Abat elet de Galligans.

Y trás de aquestos anaue fr. Fran.co Sant Just Abat de Arles Vestit ab amit Camis estola y Capa pluvial lo qual anaua ab lo gramiel en mitg del diaca y subdiaca los quals eran tambe monges de S.t Benet y á la má dreta del dit Abat se posá en lo dit Gremiel lo S.r Bisbe de Bar.a q̃. anaue Vestit ab les sues Vestidures Comunes de fora Casa Abans de trauer los dits Coços de la dita Instancia ne feu lleuar acte la Abadessa per Pau Castellar notz de Bar.a En hauer Voltat lo Claustre la Professó sen baxá baix restant la Abadessa y Conuent de la dita dalt y lo restant de la professó passant per lo Pati y la Iglesia arribaren al altar major ab los dits Coços Sants los quals posaren sobre uns altars q̃. dins la rexa del altar major los hauian fets ahont estigueren mentres la missa se digue la qual Çelebrá Cantada lo dit Abat S.t Just ab diaca y subdiaca y acistent ab sobrepellis y Capa pluvial y per no esser beneit lo dit Abat no la digué ab

Vestiduras

Vestiduras Pontificals. lo Señor Bisbe y los Abats se asentaren en lo altar major ab Cadires de repos ecceptat q̃ los S.r Bisbe tenia de mes auant Catifa y Coxi de Vellut y la Cadira era també lo Cetial y respatller de Vellut q̃ la dels Abats era de Cuyro Amitp ofici predicá lo S.r Bisbe y tractá de las dites Sanctas y acabada la missa se feu altre professo per dins la Iglesia aportant los dits Coços baxos per q̃ totom los pogues Veurer y aprés los posaren en Una Capella á la part dreta del altar major dehont se poden Veurer de part de la Iglesia y Monestir.

Feuse la Sobredita translació essent Abadessa del dit Monestir la Molt R.t Sor marianna de Gibert y Priora la R.t Sor Anna de Barcelo y fou la festa Molt regositjada per q̃ á mes de la acistencia de las Sobreditas personas se feu ab Molta musica y estaua la Iglesia molt ben adressada y ab molta lluminaria.

Capitol de Com se maná que fos festa de Guardar lo dia de S.t Passiá.

En lo any 1593 lo Molt Ill.e y R.m Señor d.n Juan Dimas Horis Bisbe de Bar.a q.o pujá á doble major la festa de Sant Pacia Bisbe de Barna y Confessor lo qual fins ales hores se hauia Celebrat de aquesta festa Solament de duplex per annum y paraxent al S.r Bisbe d.n Alfonso Coloma Son Successor q̃ pus las festas de Sant Seuer y S.ta Eularia eran fetas de guardar y en la p.nt Ciutat y Bisbat era Justa Cosa que dita festa fos també de guardar y axi ab Madur Concell q̃ en lo Sinodo dels Rectors del p.nt Bisbat que en lo Maig passat hauia Celebrat

se

se determina de que dita festa fos de guardar.

Diumenge dela Quinquagesima á 4 de Mars del pnt any fou publicat de Bar.a y en totas las demes parrochias axi de la pnt Ciutat, com de tot lo Bisbat lo seguent Cartell.

Nos don Alonso Coloma per la gracia de Deu y de la Sta Sede Apostolica Bisbe de Bar.a y del Concell de Sa Mag.t Per quant la Festa de St. Pacia Bisbe de Bar.a y Confessor lo qual fins á les hores se hauia Celebrat de aquesta festa Bisbe q. fou dela Ciutat y dioces de Bar.a del qual fa mencio Sant Geronim en lo llibre de Viris Illustribus per nostre Sinodo diocesan, en lo mes de Abril prop passat Celebrada ab la Constitucio 24 es estat ordenat y manat q. sie de precepte y se guarde: Perço desitjant que las cosas ordenades en dita diocesnana Sinodo sien inuiolablament obseruades ab thenor del pnt nostre Cartell diem y manam á tots y sengles persones dela pnt Ciutat y dios. nostre de Bar.a de qualsevol grau estat q condicio q. sian q. en Virtut de Obediencia y sots las penas q Censuras per lo dret statuhides guarden y observen la dita festa del glorios St. Pacia quiscun any á 9 del mes de Mars abstenintse de obres seruils y temporals y exercitantse en las espirituals de la matexa manera q. guardan lo St. Diumenge e no res menys. Manam á los Ecclesiastichs q. estan obligats á dir lo Ofici Roma q. en lo dit dia de Sant Pacia diguen y resien de Comuni Confessoris Pontificis lo Ofici doble de dit St. per la intercessio del qual confiam en lo Sl. que tots alcançarem perdo y misericordia de nostres Culpes Dats en Bar.a

a

en nostre Palacio Episcopal al 1. del mes de Mars any de la Natiuitat de nostre Señor M.D.C.I.

Fr. Ildefonsus Episcopus Barne

Locus sigtilli

Scriba Curiæ Ecclesiasticæ Vicariatus Barne

Petrus Dalmau Notarius Ap.

Capitol de Com se comensa a fer professo de las ledanias lo dia de Sant March

Entenent lo S.r Bisbe de Bar.a don Alfonso Coloma q. en las letanias majors que son lo dia de S.t March no se acostumaua de fer professo axi Com manan lo Missal y breuiari Roma procura en los Capitols de maig del any passat q. en lo dit dia se fes professo general la qual cosa aparegué molt bé al R.t Capitol de la seu y axi determina que cada any per lo dia de S.t March se fes professo y per ser ya passada la dita festa quant lo Capitol determina aço nos pogué fer aquell any sino q. la comensaren a fer lo any vinent

Dimecres a 25 de Abril del p.nt any dia de S.t March se feu la dita Professo de las llatanias la qual parti de la seu acabat lo ofici major acompanyada de totes les parrochies de la p.nt Ciutat axint per lo Portal major y tira son camí per la Plassa noua dreta la Porta farrissa y per lo Carrer del Carme y entra per lo Hospital de S.ta Creu y passant per lo pati entra en la Iglesia ahont feren estacio y axint per la Porta de la Iglesia anaren per lo Carrer del Hospital y per la Bocaria per lo Call deuant S.t Jaume girant a la diputacio y per deuant

deuant lo Palau Episcopal ternaren entrar per lo mateix por-
tal major la qual Professó acompanyá lo S.r Bisbe y los ho-
norables Concellers y ab aquesta forma y Volta está orde-
nat ques fassa axi.

Capitol Com los Concellers feren posar á la Presó Un Alguasil del S.t Oficial per hauer ell pres Un Carnicer

Diumenge á 3 de Juny del pnt any lo Comprador
dels Enquisidors aná á la Carniceria y demaná Carn
a Barthomeu Martí Carnicer dient q.e li donás de
tal Molto asenyalantlay lo Carnicer li respongué q.e
se esperás perq.e de aquell Molto q.e ell demanauane
tenia de donar al Reg.t Mur a Miser Francesch Ubac
y á Un Conceller q.e era per ells y q.e ell procuraria de re-
seruarlin y á lo Comprador no li aparegue be, ans be
ab molta arrogancia y Imperi li respongué q.e nos vo-
lia aguardar sino q.e li donás del q.e li demanaua
amenesantli sinou feya de dirho als Inquisidors y
lo Carnicer li replicá q.e no lin podia donar abans.
y lo Comprador en lo mateix punt neána a donarra-
ho als Inquisidors y lo Carnicer los quals manaren
á Parot Mollet alguazill dells quel posás á la Presó com
defet o feu lo q.e antes per los Concellers estant ya Con-
tits de altros agrauis q.e los oficials del S.t Ofici a cos-
teman de fer comensaren de fer diligencias en re-
mediar lo dit Cas.

Dilluns á 4 de dit entengueren los Inquisidors q.e los

Concellers

Concellers estauen sentits del Cas q̃ feyan algunas diligen-
cias per remediarho lo traqueren de la preso al dit Carni-
cer donantli abans una gran reprehencio y manantli ells
mateixos de paraula dientli q̃ de alli en adelante les
diesse Carne a ellos y a todos los oficiales y familiares del
Sto. Oficio hasta para los gatos de sus Casas y entes aço per
los Concellers y vehent esta superceria tant gran y q̃ los
Inquisidors se usurpauen la administracio y Jurisdic-
cio de la Ciutat en virtut de un Priuilegi obtengut de
sa Santedat. Magestat en las Ultimas Corts Celebrades en
la pnt Ciutat en lo any 1599 feren ajustar los aduocats
Ordinaris de Casa de la Ciutat aplicant ni altres de mes
auant als quals donaren raho del pnt fet y tots foren de
parer q̃ los Concellers fessen posar a la Preso lo Alguazil
dels Inquisidors firmantsi tots los aduocats en lo dit
paper y axi en lo mateix punt ne feren manament a tots
los oficials Reals pera q̃ ahontse vulla quel trobasen
lo capturasen y en particular o manaren al sots batlle
lo qual al mateix punt ana en Casa de dit Alguatzil y
li rego negue tota la Casa y no lay troba y en lo mateix
punt ne donaren raho del dit agrauí y de la prouisio
q̃ hauia feta al Virrey y notificantli lo sobredit Pri-
uilegi demanantli fauor y ajuda y lo Virrey los escolta
de molt bona gana ils digue q̃ ell per sa part procu-
raria en ferlos pendrer y q̃ en tot a fauoriria a la Ciu-
tat feulos tot aquest fauor no perq̃ ell desitjas la Concer-
uacio de Priuilegis ni lo be de la Ciutat, sino pera te-
nir de aquesta manera de sa part y obligada la Ciutat
per lo negoci de las Constitucions y satisferlos lo Concell
de Cent q̃ tingue diuendres a 31 de Mars per las ditas

Constitucions

Constitucions Volentlos de aquesta manera obligar à tots.

Dimars à 5 de dit feu ferlo Virrey la Prouisiò de Captura per lo dit Alguatzil y anant en serca dell lo trobaren prop de la Presò del Rey ahont lo prengueren anant ell ab vara alta y ell feu molta resistencia Cridant Visca lo St. Ofici, y llensantse per terra trencà la vara ell mateix dient que li hauian trencada y per la gran resistencia que feu fou forçat pujarlo à la Presò à Cap y à peus il posaren en la torreta sabut açò per los Inquisidors feren manamentals del Real Concell particularment al Regent Mur y amiser Juan Magarola y aqui lo Virrey hauia Comesa la dita Causa per aque dins tres horas posasen y restituhissen en llibertat à la Persona de Perot Mullet Alguatzir del St. Ofici altrament procehirian Contra de ells ab Censuras y altres procehiments y los del Concell los respongueren manantlos que reuocassen dit manament y passades les tres horas del primer manament tornaren los Inquisidors à enuiarlos altre manament per aque dins 2 horas soltasen dit Alguatzil y tementse los del Real Concell que los Inquisidors no posasen en execucio ditas Censusar de quels amanasauen se apellaren en Roma y los enuiaren la apellaciò per un notari ab 2. testimonis en escrits y quant lo notari los legi la apellaciò y veren los Inquisidors que nols tractauen de Senyoria si no de Paternitat no volgueren que la acabas de llegir dientli que era nulla pus nols tractauen de Senyoria estant en lo Tribunal junts ab tot lo notari passà auant en llegirla ells en no volerla ohir, denant dita escusa però son intent era per poder proseguir los manaments y executar ab sensures que besaben ells que ni en tribunal ni fora dell no sells

deu

deu senyoria q̃ al Tribunal dels Inquisidors no sels deu senyoria sino al Supremo y als altros Paternitats y Vistaçõ per lo notari Cridá dos testimonis lleuant acte com las hauia llegidas y q̃ ells no la volian ohir y no obstant sos contraris las acaba de llegir y ells responguerem sempre q̃ la tenian per nulla y axi tornaren á donar tercer monitori que sots las mateixas penas soltasen dins una hora lo sobredit Alguatzil. En esser lo Alguatzil á la Presó lo Virrey ofeu á saber als Concellers fent los grans ofestas.

Dimecras á 6 de dit no obstant la dita apellació feren publicar los Inquisidors en la Trona de la seu á la missa major un Cartell en lo qual declararen per excomunicats al Real Concell ço es al Regent Mur com á Regent la Cancilleria y á misser Joan Magarola com á Jutge de la Causa del Alguatzir manant á tots los Ecclesiastichs no Celebren misses ni oficis diuinals en sa presencia ans los expellissen de las Iglesias manant tambe als Seculars que no Comunicasen ab ells

Entenent lo S.r Bisbe de Bar.a tot lo sobredit y tement los danys q̃ de dits negocis porian resultar com á tant bon prelat y Pare espiritual procurá ab moltas veras en apaciguarlos y ques tractassen amigablament y que anant dels uns als altres ab molta Caritat y amor y Comensant á tractar dits negocis fou content lo Virrey de traurer de la presó lo dit Alguazil y q̃ los Inquisidors ab Cauthela absolguessen al Regent y a miser Magarola per q̃ no pretenian q̃ fossen excomunicats y q̃ tots de Conformitat escriguesen ala Cort y q̃ estiguesen al q̃ vindria de alli y anant lo S.r Bisbe ab esta

embaxada

Embaxada del Virrey als Inquisidors pretenent q̃ la acceptarian pus los estaua tant be non volgueren fer res quant la ohiren si no q̃ li responguerẽ q̃ traguẽs primer lo Virrey lo Alguazil y q̃ los oficials Reals se presentasen deuant dells isposasen â la preso de la Inquisicio que ells li prometian y donauen paraula de usar ab dits oficial de tota benignitat y tornant aquesta resposta lo S.r Bisbe al Virrey lin prengue molt fastich y de dita resposta qui li prega molt encaridament q̃ no si posas per q̃ no volia usar de ninguna manera de concert sino q̃ anas per via de Justicia.

Dit dia donâ commissio lo Virrey als officials Reals per aq̃ prenguesen los oficials dels Inquisidors q̃ hauian publicada la excomunio â la seu y lo Regent y Miser Magarola no tenintse per excomunicats tractauen ab totom y feyen negoci y en particular foren al Born ab los Concellers y demes del Real Concell â veurer un tornetx ques feya per seruey de Sant Ramon.

Dijous â 7 de dit los oficials dels Inquisidors volgueren pendrer al Sotsbatlle lo qual â punjades y Bofinades quels donâ se escapâ dells y nol poguerẽ pendrer.

Diuendres â 8 de dit mes enuiaren los Inquisidors â Casa del Virrey â llorens Riembau secretari dells ab un monitori lo qual en summa contenia que lo Virrey dins 3 horas traguẽs de la preso lo dit Alguatsil altrament q̃ posarian entredit â la pnt Ciutat la qual cosa lo Virrey senti molt y encontinent enuiâ â Dn. francesch Agullana als Concellers fentloso â saber y ells en lo mateix punt feren junta de Aduocats

aduocats als quals proposaren lo Cas y tots foren de parer ques tingués Concell de Cent y q̃ en ell se donás raho del Sobredit y axi en lo mateix punt si tocá al qual en esser Congregat proposá lo Conceller en Cap molt á la llarga tot lo pñt negoci dels Inquisidors y lo q̃ lo Virrey los hauia enuiat á dir y lo Concell determiná q̃ se escriguès á Sa Mag.t donantli raho de tot lo Sobredit y delas Supercerias q̃ los Oficials dels Inquisidors feyan als Pobles perq̃ de tot ne hauian format Un procés axi lo Virrey, Com los Concellers y q̃ suplicasen als diputats fessen lo mateix per sa part en particular q̃ suplicasen á Sa Magestat q̃ fos de son Real seruey firmar lo q̃ en las Ultimas Corts se era tractat si be no se era clos de q̃ los Inquisidors no pogussen tractar ningun acte Ciuil si no Cosas Criminals tocant al Sant Offici y q̃ de tot anasen los Concellers á donarne raho al Virrey y ab aquest vot se resolgue lo Concell lo qual en esser desajuntat anaren los Concellers á Casa del Virrey á donarli raho de la dita determinació suplicantli fos seruit de Continuar lo q̃ tant be hauia Comensat y q̃ nols desemparás y lo Virrey los feu de resposta dientlos que ell no desistiria Un punt de lo q̃ hauia Comensat y q̃ volia veurer afins ahont se allargaria la Jurisdiccion dels Inquisidors y q̃ en tot lo quels podria valer ó faria ab molta voluntat y q̃ gustaria molt escriguesen tots axi de Conformitat Apres quant los Concellers sen foren anats digué q̃ li pesaua molt Com no hauian determinat ques fes embaxada.

Presentat que hagueren los Inquisidors lo Sobredit Moniteri al Virrey mentre los Concellers tingueren lo Sobredit

Sobredit Concell junta lo Virrey en sa Casa los del Crimi-
nal donantles raho dels procehiments feyen los Inqui-
sidors y ells en lo mateix punt despediren lletres Citatorias
pera dits Inquisidors manantlos que Comparaguessen In
Banco Regio q̃ es Citarlos perq̃ Comparegueu a la Audi-
encia pera q̃ ells deduhisen de sa Justicia las quals lletras
Citatorias los enuiaren per Fisch de la Regia
Cort y per Aluaro Fort Notz. de Manament y los Inquisidors
responqueren q̃ lo oymos.
Dit dia digue lo Virrey al S.r Bisbe q̃ no Concentis ques po-
sas entredit a la Ciutat perq̃ a mes de no tenir raho los In-
quisidors en sa pretencio no podian posar lo entredit per
esserse apellats a Roma y lo Bisbe li feu de resposta q̃ ell no
podia fer altre Cosa si los Inquisidors lay requerian pe-
ra q̃ ell no Volia questions ab ells ni ab ningu del que
lo Virrey se anuja molt de la resposta y per esta ocasio
prega a D.n Francesch Virgili Bisbe de lleyda q̃ en ca-
ra se trobaua en la p.nt Ciutat q̃ entreuingues en tractar
dits negocis y de aquella hora en auant y entreuingue-
ren lo dits 2 Bisbes.
Dicapte a 9 de dit anaren mosen Cosma Fiualler donsell
y tal Julia de Nauel Ciutada als Diputats a suplicarlos
de part dels Concellers y Concell de Cent perq̃ fosen seruits
de escriurer a Sa Mag.t los negocis Concorrents dels Inqui-
sidors y q̃ li suplicasen fos de son Real seruey firmar
lo q̃ en las Ultimas Corts se hauia Comensat a tractar
y los Diputats los digueren que u Consultarian ils ne tor-
narien resposta.
Dit dia al despres de dinar tornaren resposta los Dipu-
tats als Concellers enuiantlos ab Embaxada a D.n Mi-
quel

Miquel de Cruilles y a Mn. Geronim Bosch donsell los quals los digueren depart de dits deputats que gustarian molt de Seruir à la Ciutat y q. tots estiguesen en Conformitat y q. per axò fosen Seruits de enuiarlos Copia de la Carta q. escriuian à Sa Magt. y en Un memorial los donasen lo q. Volia q. escriguesen y suplicasen à Sa Magt. y tambè quels aduertisen si los dits Inquisidors hauian trencats ninguns Priuilegis ni Constitucions.

En tots aquestos procehiments que entre Virrey y Concellers y hauia ab los Inquisidors may los Hactaren de Senyorias, si no de Reuerents Pares y de Paternitats lo q. ells Sentiren molt com dit està però per mes quexes quen donaren an al Virrey ab los de la Audiencia ni los Concellers no Volgueren fer altre Cosa dient q. no sels deuia mes y la Senyoria sols se deuia al Concell Supremo de la Inquisiciò de España y axi desta manera per esta Ocasiò perderen lo titol de Senyoria en Tribunal q. fins ara los hauian donat.

Dilluns à 11 de dit Segona festa de St. Cogesma al dematiana lo Inquisidor Alonço Marques à dir missa baxa al Collegi de Betlem com acostumaue algunes Vegadas y apres ajuntà alguns Pares graues de Casa donantlos rahò de tot lo sobre dit y pregantlos q. Consultasen entre ells quels aparexia de dit negoci si be ell digue que Creya q. lo Regent ni Misser Magarola no eran excomunicats axi per la sobredita apellaciò com tambè per q. saberen apres que ells ni ningun altre de la Audiencia no hauien firmada la Captura ab prouisio y manament del Virrey ya adretes per euitar dits inconuenients.

Dit dia al despres dinar anà lo Virrey al Collegi de Bellem ahont aportà lo Procès que pera al dit negoci se hauia fet pera Informar

Informar als dits Pares de sa Justicia ils pregã q̃ li diguesen son parer perq̃ ell estaria â tot lo q̃ seria de Justicia y los Pares li responguerenq̃ lo mateix q̃ alo Inquisidor Marquès.

Desitjant lo Virrey q̃ los dits Pares estiguesen ben enterats del Cas enuiâ al dit Collegi per al dit efecte Miser Antoni Oliba lo qual los diguê q̃ lo Rey no sols te las primeras Capturas però Com â Supremo señor temporal per lo que te obligaciô de mantenir y Conseruar los Poblats pau y Justicia per lo Jurament que prestâ â mês dela obligaciô Ordinaria quant Comensâ a Regnar se era lo Virrey Com â lloch tinent seu oposat â dit negoci perq̃ entenent la sobrada Justicia q̃ los Concellers tenian y hauent li notificat lo sobredit Priuilegi demanant li juntament fauor lo qual nols poguê negar y sabent q̃ los Concellers Volian fer Com de fet procurauen la Captura de dit Alguatzil pera lleuar las questions q̃ entre Concellers y Inquisidors y haguera hagut si los Concellers haguesen feta dita Captura si Cuytâ ell primer â ferla y q̃ apres hauent los escomês ab Un Concert tant honrrat pera ells Com los o anâ â dir lo Bisbe de Bar.ª de sa part nol hauian Volgut escoltar y q̃ per totas estas y altres rahons hauien obligat al Virrey â fer tots los sobredits procchiments y Informats de tot açô los dits Pares se ajuntaren en la Casa matexa tractaren entre ells lo Cas y aprés de hauerlo molt mirat se Vingueren â resoldre q̃ lo Virrey y Concellers tenian Justicia y los Inquisidors no però Vehent q̃ lo Cas era tant graue y las Parts tant principals no gosaren dir la resoluciô del Cas axi Com lo sentian perq̃ per força Veyan q̃ la Una de las Parts se tenia de agrauiar y axi determinaren de respondrer â tots q̃ lo Cas era graue y q̃ no gosauen determinarsen a soles sens parer de altres Persones y q̃ ab junta de

altres

de altres ells se determinarien en lo que hi sentirien; pero q̃ ells en veritat no dexaren de dir priuadament als Inquisidors que se auinguesen perq̃ no tenian molta Justicia ni prosehian ab la forma deguda.

Dit dia à la tarde anà lo Inquisidor Eredia de Quinyones à Casa de Mn. Francesch de Gualbes Concellerenca dientli depart de tots que los Concellers fosen seruits de asenyalar tres moltons cada dia per los Inquisidors q̃ de aquesta manera nos parlaria més del negoci y tot se asosegaria y lo Conceller li feu de resposta que de ninguna manera o faria la Ciutat q̃ seria gran Inconuenient perq̃ altros voldrian lo mateix y perq̃ comensat ab los uns seria agrauia per los altres si no feya lo mateix y que per est inconuenient noy hauiaremey sino q̃ los seus compradors anasen com los altros à la Carniceria com hauian acostumat sempre.

Vehent los Inquisidors q̃ no tenian molta Justicia y q̃ los Pares de la Companya en secret los ne hauian desenganyats y q̃ lo Virrey ab los del Rl. Concell estauan tant determinats en proseguir la Causa per via de Justicia y afauorir à la Ciutat tementse de alguna reprehencio de la Cort com de fet la hagueren: determinaren de veurer y prouar si poria auenir y axi demanaren que soltasen de la Preso lo Alguazil que ells absoldrian al Regent y a Misser Magarola y q̃ no escriguesen alguns o ninguns al Sr. Rey ni al Concell supremo de la Inquisicio si no q̃ no sen parlas més, y los dits negocis tractaue dels uns als altres lo Pare Anton Clar Rector del Collegi de Betlem de la pnt. Ciutat Mallorquí de nacio lo qual anant al Virrey depart dels Inquisidors ab lo recado sobredit respongué q̃ ell gustaria molt de

traurer

traurer dela Preso lo dit Alguatzil y q̃ los Inquisidors ab-
solguesen ab Cauthela als dits Mur y Magarola; però en lo q̃
tocaua escriurer al Rey q̃ no podia dexar de fero mayorment
hauent escrit los Concellers y diputats perdit negoci y q̃ sa
Mag.t li donaria molta Culpa si no lin donaua raho y axi
los Inquisidors feren Contents de absoldrer als dits y q̃ los tra-
guesen dela preso lo Alguatzil.

Dijous à 14 del dit ana lo Secretari dels Inquisidors à dir
al Virrey Com lo Tribunal del S.t Ofici hauia determinat
de absoldrer al Regent Mur y à Miser Juan Magarola y
digue ab tal terme de paraules q̃ lo Virrey entengue q̃
ya los hauian absolts feu soltar dela preso lo Alguatzil lo
qual no sen volia anar y entenentho lo Virrey mana que
per grat o per força quel ne traguesen y axi o feren y los In-
quisidors no absolgueren als dits y sabut aço per lo Virrey
o senti molt vehent que axi se eran burlats dell y tingues per
molt acorregut de q̃ no hagues entes al Secretari.

Dicapte à 16 de dit enuia lo Virrey à sercar lo Rector de
Betlem per aq̃ sabes dels Inquisidors si hauian feta dita
absolucio y quant fou lo Rector en la Inquisicio ils ha-
gue dit lo per q̃ y anaue li feren los Inquisidors de resposta
que sempre que los sobredits la demanarian q̃ ells la fari-
an y lo Rector los replica Com veu una resposta tala que
lay donasen per escrits; y axi ho feren la qual aporta al
Virrey lo qual en lo mateix punt ajunta los del Real Con-
cell denant los ne raho de tot y determinaren q̃ ab lo parer
de Theolachs tenian q̃ pus ditas Personas no eran excomu-
nicades no tenien q̃ demanar ya absolucio determinat
aço feren proces de regalia al Secretari dels Inquisidors
pretenent q̃ hauia enganyat al Virrey pero ell sen desca-

rrega

descarregâ molt be dient q̃ ell be se era declarat però q̃ lo Vi-
rreynol hauia entes y per aqui passâ.
Dit dia partí lo Correu ab Cartas del Virrey y Concellers y
diputats per Sa Mag.t en las quals li narrauan tot lo Suc-
cehit en lo dit negoci fins en lo punt en q̃ estaua y de la bur-
la q̃ los Inquisidors hauian fet al Virrey.
Dijous à 21 de dit dia de Corpus tingue ganas y deuocio
lo Regent Mur de Combregar y tenint escrupul de la dita
excomunio enuiâ lo P.e Rector de Betlem als Inquisidors
per aq̃ donasen facultat ab algu que ab Cauthela lo absol-
gués y los Inquisidors li respongueren q̃ si ell y anaua lo ab-
soldrian lo q̃ ell no Volgué fer dient q̃ asenyalasen algu de
la Companya de Jesus lo q̃ tampoch no Volgueren fer los
Inquisidors y apres de algunas dadas y presas q̃ per enaço
pasaren donaren facultat à Miser Paulo Plâ Canonge de
Bar.a y Vicari General del S.r Bisbe per aquel absolgués com
de fet o feu passejantse los dos per lo Claustro de la Seu sens
agenollarse lo altre ni descubrirse per q̃ ningú ne ha-
gues sentiment si be los Inquisidors Volien q̃ fos acte pub-
lich; però lo Regent may hi Volgué Concentir y axí de
esta manera lo absolgué.
Dicapte à 7 de Juliol del p̃nt any torná lo sobredit Correu,
y aportá Cartas per tots los sobredits en resposta de las que
li hauian enuiades y la dels Concellers es del thenor se-
guent.

A los Amados y fieles nuestros los Con-
cellers de la Nuestra Ciudad de
el Rey Barcelona.

Amados y fieles nuestros Vuestra Carta de 15 del presente
recibí

recibi sobre la diferencia q̃ haueys tenido con los Inquisi-
dores y podeys estar ciertos que esto se mirarà con el cuydado
y atencion q̃ es justo para proueer en ello lo q̃ mas entendiera
conuenir de q̃ os he querido auisar y aseguraros q̃ à las cosas
de essa Ciudad se acudira siempre con la mesma buena vo-
luntad y veras q̃ ella suele siempre suele acudir à las de
mi seruicio de q̃ tengo la memoria y agradecimiento q̃
es razon y assi lo estareys de ver en la ocasion pñte pues se
os procurarà dar toda satisfacion y gusto q̃ se pudiere. de
Valladolid à 30 de Junyo 1601.

Yo el Rey

Vt. Couarruvias Vicecans.
Vt. dn. Joannes Sabater Rs. Vt. dn. Monserrat de Guarla Rs.
Vt. Nuñes Regens

Vilella Secretarius.

Apres se sabe q̃ lo sobredit negoci se era remes als Concells
de Arago y de la Inquisicio per aq̃ vesen dit negoci y qua-
la de las parts estauen agrauades y lo q̃ apres se sabe feu
que los Inquisidors tingueren reprehencio secreta per
hauer excedit en tot y confirma mes aquesta opinio q̃
dins pochs dias traguerem de assi al Inquisidor Alonço
Marques q̃ era lo mes antich per aduocat fiscal del
Consell supremo de la Inquisicio q̃ no es carrech de molta
preminencia apres de ser estat Inquisidor y q̃ tambe
del dit negoci may mes sen parlà q̃ per poca culpa q̃ los
Concellers haguesen tinguda los hagueren molt ben ca-
rregats majorment q̃ los del any es deuenidor ꝑ feren
molt be ab las cosas de la Diputacio com veurem y axis
si haguesen pogut los hagueren feta alguna burla lo q̃
no

no feren per tenir la Justicia tant en son fauor y q̃. nos podia faltar á ella

Capitol de Una Solempna Embaxada que lo Rey de Percia enuiá al Papa y á tots los Princeps Christians y Com dits Embaxadors passaren per la pnt Ciutat

An acostumat algunes Vegades los Reys de Percia dits en altre manera la gran Sophi de Percia tenir Confederació ab los Princeps Christians y prestar alguns dells la Obediencia al Papa esent Moros de nació y assó per lo gran Odi y guerras tenen ab lo gran Turch per esser los dos tant poderosos però encara q̃. mahometans eser diferents en la Secta en algunas Cosas per la qual cosa se son valguts algunes Vegades del fauor y ajuda dels Princeps Christians y en particular de alguns Serenissims Reys de Aragó Com fou del S.r Rey en Jaume al Primer y de altros Successors seus Com Consta ab las embaxadas que ab diuersos temps los enuiaren las quals estan recondides en lo Real Arxiu de Bar.a escrites ab lletres turquesas y Gregas ahont las he Vistes algunes Vegades y Succehint en lo Regne de Percia per mort de Germa seu fills que eran de Volgué Continuar las ditas amistats y Confederacions enuiant per en aço solempne Embaxada al Santissim Pare Nostre lo Papa Clement Octau al Emperador don Rodorpho de Austria al S.r Rey D.n Phelip segon Rey de España al Rey Enrrich Quart Rey de françá al gran Duch de

Macouia

Mascouia á Sigismundo tercer Rey de Polonia y ala senyoria de Venecia enuiant per Embaxadors Un Turch Principalissim de sos Estats anomenat Cuchcin Olli Beag dit en altre manera Hozin Alibech acompanyat de altres turchs y per lo mateix efecte anaua en sa Companya Un Caualler Ingles anomenat Anton Sherleyns o Sirleo los retratos qual y encara q̃ sols lo Hozin Aliberch turch era lo Embaxador; però trobantse en Percia lo dit Anton Sirleo donâ entenent al dit Rey de Percia q̃ per aq̃ tingues efecte y li reisquès la embaxada q̃ ell volia fer li Comana molt q̃ ell fes la embaxada per aq̃ los Princeps Christians li donasen Credit y Com lo dit Inglès era home de manya ho sabè tant ben persuadir q̃ lo Rey de Percia fou Content q̃ fos Companyô de dit Embaxador per los papers poders Embaxada y set Cartas que aportaua per a los sobredits Papa Emperador, Reys de España França, Polonia Moscouia y la senyoria de Venecia donâ al dit Hozin Alibert y de esta manera partiren de Percia y per sas jornadas arribaren â Mascouia y quant foren fora de Percia procurâ lo dit Anton Sirleo alçarse amayor ab la embaxada y dona antenent q̃ ell asolas era lo Embaxador y los demes eran Criats procurant ab alguns dels Percians q̃ diguessan q̃ era axi y particularment ab lo Interprete lo qual per fer pler al dit Anton Sirleo ô donaue antenent de aqueixa manera y Com la llengua dells era tant estranya y peregrina de las terras y nacions per ahont pasauan poguelo don Anton Sirleo ab Concentiment del Interprete axir al principi ab son intent però â la llarga o Vinguè â entendrer lo dit Ozin Aliberch lo qual o sentì tant q̃ Vingueren â medis is pensaren matar y â la postra lo Inglès sen tinguè de anar y

tornarsen

tornarsen en Percia com auant Veurem la embaxada en summa era q̃ los Princeps Christians fesen entre si lliga y anasen contra lo Gran Turch q̃ lo dit Rey de Percia per sas terras q̃ li es vehi faria lo mateix y q̃ los dits Embaxadors en son nom donasen la obediencia á Sa Santedat y q̃ axi al Papa com tots los demés á qui venia remesa la Embaxada los representas per obligarlos mes á la dita lliga y guerra la amistat q̃ tots sos passats antiguament havian tinguda ab los Princeps Christians y com en sas terras los Christians son ben tractats y q̃ may los han cautivats ni fet agravi y q̃ sempre q̃ ells volguesen fer lliga ell posaria cent y sinquanta mil homens de acavall en la Campaña y sexanta mil homens á peu y q̃ ab tot son poder afavoriria als Christians pera contra del Gran Turch escriuint tot açó als sobredits ab las ditas cartas y ab la dita Embaxada arribaren á Marcovia com dit está y de aqui anaren al Emperador y Rey de Polonia y aprés á Roma ahont li feu lo Papa solemnissim recebiment y acullida q̃ fou de la manera seguent.

Entenent lo Santissim Pare nostre Clement Octau que los Embaxadors Percians apres de haverse ~~disposat~~ despedit de la Cort del Emperador eran arribats en Italia y passats per la Toscana ahont havian negociat ab lo gran Duch de Florencia y q̃ ya eran entrats en los estats de la Iglesia, determiná q̃ fosen rebuts ab gran solempnitat y recebiment donantne Carrech per en açó al Señor Silvestre Abdobrandino nebot seu y Prior de Roma lo qual sabent que los dits embaxadors eran arribats á la Vinya del Marqués de Ariano ahont se entretingueren y foren

Visitats

Visitats y Conuidats per Monsenyor Vestri Secretary dels breus de Sa Santedat anâ lo dit Prior de part del Papa acompanyat de molta noblesa y Senyoria Romana y altre Gent Principal de la Cort ab la guarda dels Caualls lleugers y ab los Suizeros de Sa Santedat pera acompanyarlo en la entrada.

Dijous á 5 de Abril del pnt any partint de la dita Vinya ab tot lo Sobredit acompanyament entraren en Roma y encara q̃ entre los dos Embaxadors per las rahons Sobreditas y hagué algunas diferencias Sobre las diferencias precedencias ab tot axô Concordaren q̃ lo Anton Sirlec Inglés anás en mitg del Hozin Olibech Percia y del Prior de Roma lo qual treballâ en honrrar los. Ordenâ també que los Gentils homs del dit Percia anasen acauall deuant dauant Cada huen mitg de dos Cauallers Principals de Roma y ab aquest orde entraren dins Roma y en lo mateix punt Sonaren totes les trompetas tabals y Clarins Caminant per lo Carrer Ceserino prenent lo Camí del Castell de Sant Angel ahont per ser nit ensenqueren moltissimas atxes y graellas y en lo mateix punt del dit Castell S.t Angel dispararen molts tirs de artilleria â la qual los dits Embaxadors pesauan per lo Burgo anues la Plassa de S.t Pere y acostantse las barcas q̃ estauen abordadas â la Ribera del Riu tiraren molta artilleria q̃ Correspongueren al dit Castell S.t Angel Al descaualcar de Cauall tornaren los dits â les discordtes de las precedencias de hont hauent enuiat lo dit Inglés á dar raho de tot açô al Cardenal Aldobrandino lo dit Cardenal enuia al Comenador Clement ab Una Carroça pera fersel Venir de dauant y apres de hauerlo ohit li mana q̃ sen tornás al Palacio

Palacio ahont los aposentaren pregantli q. estiguesen en bona pau, y lo dit Palacio estaua molt ben endreçat y adornat de riquissima tapiceria de or y seda q. era de Sa Santedat y permanament seu se feya tot foren dits Embaxadors ab tota sa familia opulentissimament hospedats y tenien en sa guarda algunes llanças Caualls lleugers y Sa Santedat los enuiá un Cauall á Cada hudels de sa guarda ab los q. ell sol anaz á Cauall pera ques pasejasen. Pochs dies apres anaren á donar la Embaxada y donar la Carta la qual ohy Sa Santedat en presencia de tots los Cardenals y entesa la Embaxada per Sa Santedat los respongué q. ell faria totes les Cosas q. mes be estiguen y ells li demanan á q. sia á seruey y Gloria de Deu y quells enuiará tota la Conclusio dela S.ta Lliga q. tenen tots los Princeps Christians Contra la mala Opinio del Turch y en benefici de tota la lliga Christiana.

Apres de tot aço estigueren alguns dies en Roma mirant las Grandesas de aquella Ciutat delas quals restaren molt admirats y agradats en particular delas Iglesias y Culto diuino que los dijous S.t pasejaren totes les Iglesies y Veren los Moniments del q. estigueren tant satisfets q. pochs dies apres se batejaren tres dells Com auant Veurem. Y apres de hauer estat alguns dies en Roma Volgueren partirse pera España y entenentho Sa Santedat los Volgué fer los lo gasto fins q. fosen á la Cort del Rey de España y axi mana al R.t M.o Fran.co Guasch Canonge de Bar.a q. estaua ales hores en Roma y de partida pera España quels acompanyás fins á la Cort del Senyor Rey fentli donar mil ducats pera al gasto del Camí y manantli quel embarcás en Genoua ab galeras y Com non trobás quel portás per terra y entenent lo dit Canonge q. lo Embaxador de Percia Volia passar pera la Cort de

Franca

França pera donar la Carta y embaxada al dit Rey perq̃ lo Embaxador li hauia demanat la torta ques feya anant de Roma â España pera passar â la Cort del Rey de França y axi ne anâ â donar raho â Sa Santedat lo qual li manâ q̃ de ninguna manera lay pasas perq̃ no Conuenia sino quel aportas dela manera sobredita y axi lo dit Canonge al partir, donâ antenent al dit Percia dientli q̃ no Conuenia â son Rey pues ell Venia â fer Uiga Contra lo gran Turch per quant lo Rey de França quiçâ lo auisaria per la Confederacio q̃ ab lo Turch te y entesa esta raho lo Percia determinâ de anar dretâ España Com de feto, feren pero abans departir de Roma Vist per lo dit Anton Sirleo Ingles q̃ sos designes no li hauian resexit se departi de ells, y sen ana primer de Roma dient q̃ sen anaua â Percia pera quexarse al Rey del dit Hozin Alibech.

Dimecres â 6. de Juny parti dit Embaxador de Roma pera España hauentli donat lo Papa pochs dies abans departirse segona Audiencia y la benedicciô donantli ames auant dels mil ducats algunes medalles de Or y plata ab la efigie del Papa y lo mateix donâ a Cada Caualler Percia dels quil acompanyâuen y dels 13 que entraren en Roma sols sen aportaue deu Percians perq̃ los 3. se eran Conuertits y si restaren en Roma lo q̃ senti molt lo dit Ozin Alibech pensantse q̃ Violentment los feyan restar; pero entesa la Varietat Veritat perq̃ lo Papa lay feu Veurer prenguê paciencia y tirâ auant son Camî dels q̃ se eran Conuertits y restauen en Roma la hu era Secretari del dit Hosin Albech laltro li era Barber y lo altre li era lo Coch.

Aprês de esser passats per la França sens acostarse en la Cort

del

del dit Rey entrâ en Cathalunya per Perpinyâ de hont era
llochtj.t de Capitâ General del Castell d.n Carlos Coloma Germâ
del Bisbe de Bar.a lo qual lo isquê â rebrer ab molts Ca-
uallers fora dela dita Ciutat Vila y ab alguns Caualls
lleugers y aprés de hauer estat alguns dias en Perpinyâ
sen Vinguê Camí de Bar.a acompanyat de alguns Caualls
lleugers.

Diumenge â 15 de Juliol del pnt any entrâ en la pnt Ciu-
tat lo dit Embaxador Persia y isquel a rebrer per orde
del Virrey d.n Enrrich de Cardona Gouernador de
Cathalunya acompanyat de alguns Cauallers dela te-
rra y isqueren fins a mes anllâ de la Creu trancada
fora del Portal nou ahont trobaren dit Embaxador
y aprés de hauerlo saludat y donada la ben Vinguda
per medi del Interprete q.e lo dit Embaxador aportaua
los tornâ ell la salut inclinant molt lo Cap y Crusant
las mans en los pits q.e es lo seu modo de saludar y aprés
lo posaren en mitg ço es lo dit Gouernador se posâ en la
ma dreta y d.n de Perapertussa Bescomte de Joc
â la mâ esquerra y de dauant se posaren los altres Caua-
llers y Gentils homens del dit Embaxador que li anauen
en mitg de Cauallers dela terra y los noms dels dits
Percians eran los seguents Azall Libech Conceller de dit
Embaxador Aliculi nebot seu Orusbech Bunatbech Las-
cun Aua Age Varech, Mirauâ y los dits Percians entra-
renâ Cauall â la gineta ab los Caualls molt ben endre-
çats q.e lo Virrey los hauia enuiats tras del dit Emba-
xador anaua lo Interprete y altre gent sua y aprés ana-
uen alguns Caualls llaugers de Perpinyâ. Anauen ves-
tits dits Percians â la Turquesca ab turbans de Colors al

Cap

Cap y alfanges á la Sinta y lo Embaxador aportaua Una Com
asotanilla de Una Seda encarnada y desobre Una roba de
leuantar de Vellut Carmesí aforrada de molt finer mar-
tres habit molt propri per el mes de Julio y de aquesta
manera entraren en Bar.ª per lo Portal nou y tiraren
per lo Portal de S.t Pau Carrer de S.t Pere mes alt per la
riera de S.t Juan deuant Junqueres Carrer Condal Plassa
de S.ta Anna Plassa noua per deuant la Seu Diputació, Ca-
sa de la Ciutat, Regomí Carrer ampla per deuant la ca-
sa del Virrey y posaren en Un hostal q.e fa cantonada
en lo dit Carrer Ampla ab lo monestir de la Mercé ahont
lo Gouernador y Cauallers de la terra lo dexaren.
Dimars á 17 de dit al després dinar los enuiá lo Virrey
Caualls adreçats á la gineta ab los quals lo dit Embaxa-
dor y Cauallers se pasejaren per Bar.ª pasant per totes les
Plases y molts Carrers isqueren molt galants anaren a las
Geronimes y aprés á Visitar al Virrey del qual restà
lo Embaxador molt descontent per la poca Cortesia q.e lo
Virrey feu però lo dit Embaxador lay donà molt be en-
tenent axi per lo Interprete Com per algunes Cortedats
q.e al despedirse dell li feu y en esser fora de Casa del Vi-
rrey los Cauallers del dit Embaxador en presencia sua Co-
rregueren quatre Carreras dalt á la Muralla de mar.

Dit dia al després de dinar pasejaren ab Cotxos y ana-
ren á la Seu ahont los amostraren tota la Sacristia y pla-
ta del q.e restaren molt admirats y aprés ab los dits Cotxes
Sercaren lo restant de la Ciutat y anaren á la Diputació
y S.ta Catherina y altres llochs Principals.
Dijous á 19 de dit al després dinar alguns Cauallers de la
terra

terra isqueren á la gineta y Correqueren moltes Carreres deuant Saposada al Carrer ample estant ell y sos Cauallers á las finestras del q̃ restaren molt Satisfets.

Diçapte á 21 de dit partiren de la p̃nt Ciutat pera la Cort del Señor Rey ahont los acompanyá lo sobredit R.t M.o Francesch Guasch Canonge de Bar.a restaren tant Satisfets y agrahits los dits Percians de Bar.a q̃ per tot lo Camí ahont pasauen deyan q̃ era la millor Cosa q̃ hauian Vista tant q̃ anant á Visitar al Duch de Lerma quant foren en Vall adolit y demanantli lo dit duch entre altres preguntas que li feu q̃ era lo q̃ mes li hauia agradat de tot lo q̃ hauia Vist de des q̃ era fora de la Cort de son Rey responguè q̃ Bar.a era la millor Cosa q̃ haui Vist y la q̃ mes li hauia agradat no obstant q̃ hauia Vist Coses dignes de memoria dient grandissimas alabanças della de q̃ tots los Circunstants q̃ eran moltissims quedaren admirats y replicantli lo Marquès de Denia q̃ aduertis q̃ en Espanya y hauia moltes Coses bones y Ciutats molt famoses encarintli molt los edeficis y Grandesa del Escurial y altres Coses de plaer q̃ te lo S.r Rey en Castella, responguè q̃ eran molt bones, y que y hauia molt q̃ Veurer en ellas però q̃ no eran mes q̃ Coses a soles y q̃ encara q̃ en altres Ciutats per ahont ell era passat y hauia en moltes delles Coses particulars però qui tantes ne tinguès de Juntes Com Barcelona ninguna del q̃ no prengueren plaer los Castellans que estauen p̃nts y lo Mateix diguè al dit Canonge Guasch quant se despedi de ell en Lisboa ahont se embarcá pera tornarsen en Percia.

Partits q̃ foren de Bar.a Com dit está feu son Camí pera la Cort pasant per Çaragossa.

Ebrillunt

Dilluns â 6 de Agost de dit any arribâ lo dit Embaxador en Tudela 2 lleugas mes ansâ de Valladolid ahont tinguê Orde del Senyor Rey que se entretinguês alli fins y â tant que Sa Mag.t manâs altre Cosa.

Dilluns â 13 de dit entrâ en la Cort ab 3 Carrossas q̃ Sa Mag.t li enuiâ y isquè â rebrel lo Marquês de Velada acompanyat de molts Cauallers y lo aposentaren en un Palacio dins la Matexa Ciutat q̃ estaua riquisimament aderaçat y adornat fins ahont lo acompanyaren tot lo temps q̃ lo dit Embaxador testiguê en la Cort li feu lo gasto lo Señor Rey â ell y â tots los de Sa familia y al Canonge Guasch y â sos Criats gastantse Cada dia per son plat cent y deu ducats tenia de Ordinari Vint y quatre Alabarders de guarda dels matexas q̃ seruiana la Casa Real.

Dimars â 14 de dit lo Rey li donâ Audiencia ahont anâ acompanyat de molts Cauallers y entrant per lo aposento Vestit riquisimament ab una roba de brocat feta com â roba Real de estat antigua Saludâ â Sa Mag.t inclinant lo Cap com està dit y Sa Mag.t li tornâ la Salut lleuantse la gorra y aprês li donâ la Carta y li esplicâ la Embaxada la qual declarâ lo interprete de Sa Mag.t acistinti tambe lo Interprete del Embaxador y aprês de hauerla rebuda Sa Mag.t ab gran demostraciô de alegria se despedi de ell y sen anâ â Visitar â la Señora Reyna la qual tambê lo rebê ab gran Contento y alegria.

Dimecres â 15 de dit dia de nostra Señora y haguê saran en Palacio per al qual manâ Sa Mag.t Conuidar al dit Embaxador y ell acudi y estant pnt dançâ lo Senyor Rey y la

Señora

Senyora Reyna lo Duch de Lerma y altres Grandes lo dit Embaxador estaua en Una Selosia en Companyá de dos Cardenals Dn. Ernando Niño de Gauara Español y Arcabisbe de Ciuilla y don Seanio Colona Italiá y del Nuncio de España restá dit Embaxador molt Satisfet y admirat de Veurer tanta Grandesa y feu molts Versos de la Grandesa del nostre Rey los quals maná Sa Magt. Vertir en Castellá y apareguerен moltbé.

Alguns dies aprés se feu Un Corre de Toros per hont fou també Conuidat per part de Sa Magt. y tot lo temps q. estigué en la Cort maná Sa Magt. que li donasen tots los Caualls de la Cauallerissa q. tingués Menester manant també q. si volia anar ab Cotxes li tinguesen apunt dos Cotxos de quatre Caualls estigueren en la Cort afins á 11 de Octubre q. partio pera Portugal y abans de partir maná Sa Magt. al dit Canonge Guasch que l acompanyás fins á Portugal y li maná donar mil ducats per al gasto del Camí y doná Sa Magt. al Embaxador Una Cadena de Or de pes de Sinch Cents ducats ab Una medalla al cap de la figies Verdadera del Rey y Una esmeralda encastada ab Un anell de preu de mil ducats y als seus Cauallers Cadenas de 300 ducats á Cada hu y als altres Criats ab alguns de 200 y altres de 100. Dels deu Percians ni hauia quatre de Cauallers q. lo dit Embaxador posaua en sa taula que ab axó Viuian á la Christiana y no menjauen en terra Com acostuman en Percia y dels dits quatre Cauallers los 3 se feren Christians y restaren en Valladolid y Sa Magt. los doná Cada mes Cent ducats de ajuda de Costa á Cada hu y dels dos ques batejaren junts foren Padrins Sas Magts. y los noms dells eran Aliculi nebot del dit Embaxador is digué aprés Dn. Philipe de Percia

latre ques deya Bunat bech se digué don Diego de Percia y lo ques deya Orusbech se digué Dn. Juan de Percia lo que Senti molt lo Embaxador.

Dijous â 11 de Octubre del mateix any partiren de la Cort per anar â Portugal y pasaren per orde de Sa Magt. per Segobia Balsain Escurial Pardo Aranyuès y Toledo peraque vesen las grandesas q̃ Sa Magt. te en dits llochs y demés auant li manâ donar en comptants al dit Embaxador Percia deu mil ducats ço es dos mil ans de partir de Valladolid y los Vuyt mil en Lisboa y alli fou aposentat per orde de Sa Magt. en las casas de la marina ques diu Boauista y en lo dit temps q̃ estigué en Lisboa estigué sempre â gastos de Sa Magt.

Dilluns â 25 de mars dia de nostra Señora se enbarcâ lo dit Embaxador Percia ab la flota de las naus q̃ partian pera la India de Portugal y per orde de Sa Magt. se li posâ en ditas naus tota la prouisió q̃ era necessaria pera al Camí y manâ Sa Magt. â un Caualler Portugués q̃ acompanyas al dit Embaxador fins â Percia y tornâ resposta al dit Rey de Percia de la Embaxada y axi se embarcaren per al dit Regne y lo Canonge Guasch des de Lisboa per sas jornadas arribâ en Barcelona

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT
DE BARCELONA

HI HAN PÀGINES SENSE NUMERAR I EN BLANC

AYUNTAMIENTO DE BARCELONA
Archivo Histórico de la Ciudad
BIBLIOTECA
Inv n.º
Ms. B-100

B
100

Dietari
1596-1601